

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání

MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA ŽDÁNICE,
příspěvková organizace

2023

MĚSTEČKO 18, 696 32 ŽDÁNICE

1. Identifikační údaje

Název školy	Masarykova základní škola Ždánice, příspěvková organizace
Adresa školy	Městečko 18, 696 32 Ždánice
IČ	62812947
IZO ředitelství	600 116 085
Telefon	518 633 614, 603 508 043
E-mail	reditel@mzsزدanice.cz
Adresa internetové stránky	www.mzsزدanice.cz
Právní forma	Příspěvková organizace
Zařazení do sítě škol	25. 3. 1996
Zřizovatel	Město Ždánice, Městečko 787, 696 32 Ždánice Starostka města: Ing. Kateřina Klapková, PhD., MBA tel.: 518 697 053
Zřizovací listina	V platné znění schválena dne 24. 5. 2016
Součásti školy	Základní škola, Školní družina
Odloučená pracoviště	Ždánice, Městečko 23, tel.: 733 607 088 Ždánice, U Zámku 684, tel.: 518 633 161
Ředitel školy	Mgr. František Markus
Koordinátor ŠVP (od 1. 9. 2011)	Mgr. Lenka Procházková
Platnost dokumentu	od 1. 9. 2023

Čj.:

Školská rada ve Ždánicích byla s obsahem ŠVP seznámena 28. 6. 2023

Tímto dokumentem se nahrazuje ŠVP MZŠ Ždánice z roku 2019.

.....
Mgr. František Markus
ředitel školy

2. Charakteristika školy

2.1 Škola, kterou nabízíme

Má ve Ždánicích více než stoletou tradici. Je pokračovatelkou „měšťanské školy“ založené v roce 1913. Jsme plně organizovanou základní školou se všemi ročníky.

Kapacita školy je 510 žáků, u školní družiny činí 90 žáků. V posledních letech se počet žáků pohyboval kolem 250. V I. až IV. ročníku bývá zpravidla po jedné třídě, v V. až IX. ročníku se vyučuje ve dvou paralelních třídách jen v 9. ročníku. Školu navštěvují žáci z 8 okolních obcí, spádovou školou jsme pro Lovčice a Nechvalín.

Údaje charakterizující velikost a úplnost školy charakterizuje následující tabulka:

Školní rok	Počet tříd	Naplněnost tříd	Počet žáků	Dojíždějící	Oddělení ŠD	Počet pracovníků	
						Pedagog.	Provoz.
2022/2023	12	21,4	257	64	3	21	6

2.2 Vybavení školy

Vyučování probíhá ve dvou školních budovách – č. 18 a č. 23. Školní družina je umístěna do objektu č. 684. Škola má k dispozici víceúčelové hřiště s umělým povrchem a atletickým oválem 200 m, ve školní družině je vybudováno minisportoviště s umělým povrchem. Ve škole je pro tělovýchovnou činnost vyčleněna náhradová tělocvična a gymnastický sál. Hlavní školní budova byla postavena v letech 1928 – 1930, rozšířena v letech 1984 – 1990. Budova číslo 23 pochází z roku 1885, opravena byla v roce 1993.

a) Učebny

Každá třída má svou kmenovou učebnu vybavenou interaktivní tabulí. Pro výuku slouží dále odborné pracovny fyziky, chemie, hudební výchovy, výtvarné výchovy, cvičná kuchyně.

Škola má dvě počítačové učebny, žákovskou dílnu, školní okrasnou zahradu, skleník. Pro individuální přípravu mají žáci k dispozici studovnu s potřebnou kancelářskou technikou a dvě školní žákovské knihovny.

b) Audiovizuální a ICT technika

Pro potřeby žáků slouží moderní počítače ve 2 počítačových učebnách, ve studovně a v kmenových třídách všech ročníků. Vybavení školy odpovídá Standardu ICT služeb ve školách.

c) Volnočasové aktivity

Každoročně nabízíme 15 – 20 zájmových kroužků, které vedou učitelé školy. Využívají výše uvedené vybavení, školní sportoviště, žákovské počítače – ty mohou žáci užívat bezplatně v odpoledním čase. U každé školní budovy je travnatá plocha, sloužící k relaxaci během přestávek.

V době mimo vyučování učitelé pravidelně organizují zájezdy na večerní divadelní a filmová představení, na plavání, pořádáme přebory školy ve sportovních disciplínách.

d) Školní družina

Činnost školní družiny jako prvku zájmového vzdělávání je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování. Vychovatelky se podílely na tvorbě strategií našeho školního vzdělávacího programu a na jeho základě vytvářejí každoročně takový plán práce, který monitoruje zájmy a potřeby dětí přihlášených do školní družiny. Plán je součástí dokumentace školy a je k nahlédnutí u ředitele školy.

Filozofií naší školní družiny je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé dítě cestou přirozené výchovy tak, aby bylo přivedeno na horní hranici svých schopností, bez jakékoliv manipulace s respektováním zásady, že každé dítě má právo být jiné. Vytváříme takové prostředí, aby byla dětem v nepřítomnosti rodičů nahrazena atmosféra rodinné pohody, jistoty a důvěry.

Prioritní zásady a principy:

- dítě je středem veškerého zájmu dění a pozornosti ve ŠD;
- aktivity jsou orientovány tak, aby se dítě s nabízenými činnostmi ztotožňovalo, realizovány jsou prostřednictvím prožitkového učení a hry;
- dítě je vnímáno jako jedinečná bytost, která má právo projevovat se jako osobnost, rozvíjet se a učit v rozsahu svých potřeb a postupovat svým tempem;
- vychovatelka staví na vnitřní motivaci dítěte, na poznání jeho zaměření;
- maximálně rozvíjíme zdraví dítěte, využíváme pobyt na školní zahradě, kooperaci podporujeme sportovními aktivitami na hřišti ve ŠD;
- spolupracujeme s třídními učitelkami i rodiči dětí;
- zvyšujeme prestiž ŠD v očích veřejnosti tím, že se zapojujeme do akcí pořádaných školou: školní vzdělávací projekty, školní akademie, zápis do prvních tříd. Spolupracujeme s domem pečovatelské služby.

Podle počtu přihlášených dětí pracujeme ve třech odděleních. Každé oddělení má svoji vybavenou učebnu a šatnu. Respektujeme požadavky zákonných zástupců a jsme dětem k dispozici od 6,30 do 16,30 hodin. Školní jídelna je ve stejné budově jako školní družina.

e) Školní stravování

Je zajištěno externí firmou Primirest ve společné budově se školní družinou. Škola je zapojena do celostátních projektu Ovoce do škol.

2.3 Pedagogický sbor

Je stabilizovaný, s minimálním počtem personálních změn. V posledních 3 letech vyučuje ve škole 21 učitelů, ve školní družině působí 3 vychovatelky. Pro výuku všech předmětů máme potřebné apropace. Všichni učitelé mají předepsanou kvalifikaci podle zákona č.563/2005 Sb. Pro žáky s vývojovými poruchami učení mají potřebnou způsobilost logopedická a dyslektická asistentka.

Učitelé si průběžně zvyšují kvalifikaci dle Plánu personálního rozvoje pedagogických pracovníků.

ŠD zřizuje tři oddělení, jejich naplnění činí v každém roce 100%. Každé oddělení má vlastní učebnu a samostatnou šatnu.

2.4 Školní projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou ročníkové a celoškolní. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

2.5 Žákovská samospráva

Žáci se podílí na řízení školy prostřednictvím žákovské samosprávy (školní parlament), kde dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy. Navrhují a sami organizují své vlastní projekty. Funguje od školního roku 2000/2001. Tvoří ji dva zástupci ze 4. až 9. tříd. Schází se 1x měsíčně s vedením školy, zúčastnit se mohou i učitelé. Během existence tohoto orgánu jsme zaznamenali význačný posun v přístupu žáků k samosprávě. Jednání přestalo být prostředkem, kterým by žáci jenom kritizovali učitele, ale nabízí se i možnost pro tvůrčí řešení problémů, uplatnění nápadů, hledání společných postupů.

2.6 Školská rada

Byla zřízena k 1. 1. 1996, má 9 členů. Její činnost se řídí statutem Rady školy ve Ždánicích, který schválilo Zastupitelstvo města Ždánice na svém zasedání dne 22. 10. 1995.

2.7 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Sdružení zákonných zástupců a přátel školy

Schází se pravidelně v rámci třídních schůzek či kdykoliv dle míry potřeby.

Podílí se na financování mimovyučovacích aktivit školy – zájezdy na divadelní a filmová představení, exkurze, sportovní soutěže.

Přispívá na odměny úspěšně reprezentujícím žákům školy nebo na odměny v závěru školního roku.

Rodičovská veřejnost

Plenární shromáždění zákonných zástupců – koná se 1x ročně, zákonní zástupci jsou seznamováni s koncepcí školy, připravovanými akcemi pro daná období, významnými změnami, které proběhly ve škole.

Třídní schůzky - probíhají v listopadu a dubnu – zákonní zástupci jsou informováni o průběhu vzdělávání dětí, jsou řešeny aktuální problémy v třídních kolektivech.

Konzultační dny – konají se pravidelně po 4 krát za rok, vždy první čtvrtky v měsíci, zákonní zástupci mají možnost pro individuální pohovory s vyučujícími během celého školního roku.

Schůzka zákonných zástupců budoucích prvňáčků – uskutečňuje se v měsíci červnu, zákonní zástupci dostávají informace o připravenosti školy na výuku nových žáků.

Webové stránky školy – informujeme o činnosti školy, plánech, aktivitách, záměrech pro nejbližší období.

Poradenská zařízení

Spolupracujeme s PPP Hodonín a SPC Kyjov – pravidelné konzultace výchovné poradkyně školy s pracovníky poradenských zařízení.

Korelace individuálních vzdělávacích plánů integrovaných žáků na začátku školního roku.

Zasílání pololetních hodnocení individuálních vzdělávacích plánů.

Vytypování žáků s vývojovými poruchami učení a jejich následná vyšetření.

Město Ždánice

Je zřizovatelem školy podle zákona č.561/2004 Sb. Z interpretace zákona vyplývá nutnost úzkého kontaktu vedení školy s vedením města a současně povinnost města zajistit provoz školy i její rozvoj včetně vytváření jasné perspektivy školy do budoucích let. Vzhledem k rozsáhlým opravám a rekonstrukcím, které byly nutné ve školních budovách v předcházejících letech, pociťuje škola nedostatek finančních prostředků na modernizaci a rozšiřování učebních kapacit, zlepšování pracovního prostředí.

Prezentace školy ve městě a na veřejnosti

- a) Ždánický zpravodaj – pravidelné informace o činnosti školy
- b) Zapojení školy do Adventních televizních koncertů – od roku 2001
- c) Školní akademie – od roku 1992
- d) Nacvičení a předvedení polonézy žáky školy – od roku 1997
- e) Celoškolní projektová výuka s využitím externích specialistů

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Projektová výuka probíhá v každém školním roce, její témata jsou stanovena v celoročním plánu školy. Bývají spojena s pravidelně se opakujícími událostmi - Den Země, vánoční a velikonoční svátky, významné osobnosti, Dny bezpečnosti v dopravě, ...

Odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje

Vztah k tomuto orgánu vyplývá pro školu v právní subjektivitě z platné legislativy. Je zprostředkován přes Městský úřad Kyjov (obec s rozšířenou působností). Z interpretace příslušných zákonů krajský úřad:

- přiděluje škole finanční prostředky na mzdy zaměstnanců, na odvody z mezd, na ostatní,
- neinvestiční výdaje, na péči o integrované žáky,
- poskytuje školám odbornou a metodickou pomoc.

Výše přidělených finančních prostředků je odvislá od počtu žáků ve škole a celostátně daného normativu.

Městská knihovna a Turistické informační centrum Ždánice

Připravuje pro naše žáky besedy s významnými osobnostmi a literární besedy v rámci literární výchovy.

Dům dětí a mládeže Ždánice

Nabízí žákům další volnočasové aktivity, soutěže, přebory, letní dětské tábory.

Kulturní dům Ždánice

Využíváme jeho prostory pro pořádání vlastních akcí – školní akademie, výchovné koncerty. Zprostředkovává pro školu divadelní představení a kulturní pořady.

2.8 Charakteristika žáků

Náš vzdělávací program nemá speciální zaměření, je koncipován pro žáky nadané i pro žáky se vzdělávacími a výchovnými problémy. Zhruba každý desátý žák je zařazen do skupiny se specifickými poruchami učení a chování. Pracujeme úspěšně i s talentovanými žáky, o čemž svědčí jejich každoroční úspěchy na olympiádách a soutěžích na okresní i regionální úrovni. Respektujeme rozdílné rodinné prostředí i skutečnost, že téměř třetina žáků dojíždí z 8 okolních obcí.

2.9 Poslání školy

O co usilujeme:

- a) Škola je veřejná instituce, je otevřeným systémem, který musí přijímat podněty ze strany široké veřejnosti. Současně musí být na ně připravena.
- b) Jsme základní škola, poskytujeme účelové služby prostřednictvím svého zřizovatele pro širokou veřejnost, kterou zřizovatel reprezentuje.
- c) Kvalitu vzdělávání musí deklarovat žáci – absolventi a jejich zákonní zástupci.
- d) Chceme dosáhnout takové úrovně, aby škola přitahovala žáky nejen z města a spádové oblasti, ale i z dalších obcí Ždánicka.
- e) Na rozvoj školy a kvalitě poskytovaných služeb musí mít zájem všichni zaměstnanci školy.

Subjekty, na něž se obracíme

Děti, žáci

- a) Chceme respektovat jejich individualitu, jejich práva, současně však trvat na plnění školních povinností a dodržování režimu školy.
- b) Učitel může být kamarád, nemůže však být k žákům benevolentní, tolerovat nekázeň, špatnou pracovní morálku. Středem školy nejsou učitelé, nýbrž žáci. Co je užitečné pro žáky, musí být prospěšné i pro školu.

Rodičovská veřejnost

- a) Zákonní zástupci jsou subjektem, pro který se škola zřizuje.
- b) Škola poskytuje služby, nároky na jejich druh, rozsah, kvalitu musí respektovat přání rodičovské veřejnosti.
- c) Je nutná soustavná komunikace se zákonnými zástupci prostřednictvím třídních schůzek, konzultačních hodin, osobních kontaktů vyučujících se zákonnými zástupci.
- d) Chceme si udržet rodičovskou veřejnost tak, aby děti ze Ždánic chodily do školy ve Ždánicích.

Školská rada

Je naším zájmem, aby pokračoval její činnost i v podmínkách platnosti nové školské legislativy. Radu školy považujeme za důležitého partnera školy, současně jako orgán, který koriguje naše působení.

Způsob výuky

- a) Vědomosti, dovednosti, návyky musí žák získávat ve vyučovací hodině.
- b) Vyučovací čas musí být maximálně využíván, zde se formuje pracovní morálka každého žáka.
- c) Učitel je před rodiči zodpovědný za to, že učivo bude zvládnuto ve škole.
- d) Školní povinnosti nelze přenášet na zákonné zástupce.
- e) Skladbu volitelných předmětů sestavujeme tak, aby umožnila rozvoj talentovaných i méně nadaných žáků.
- f) Rozvíjíme práci žáků s různými zdroji informací (internet, učebnice, encyklopedie, besedy se zajímavými osobnostmi).
- g) Učitelé kladou důraz na poznávání individuálních vzdělávacích potřeb žáků a přizpůsobují se jim – věnujeme náležitou pozornost žákům se specifickými poruchami učení.

- h) Vytváříme atmosféru spolupráce a komunikace žáků v pracovním týmu. To je mimo jiné realizováno formou školních projektů a tím, že jednotlivé třídy v rámci ročníku úzce spolupracují.
- i) Žáky vedeme k odpovědnosti za své jednání. Zvyšujeme jejich podíl na společném rozhodování prostřednictvím jednání žákovské samosprávy, třídnických hodin, otevřenou diskusí a prezentováním vlastních názorů ve vyučování.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Má-li být základní vzdělávání efektivní službou žákům a zákonným zástupcům, musí naplňovat jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Ty nemohou být pouhým zprostředkováním sumy vědomostí a zkoušením žáků z faktografických přehledů.

Školu chápeme jako místo, jež žáky motivuje k aktivnímu učení. Klademe důraz nikoliv na encyklopedické vědomosti, ale na kompetence důležité pro život, tj. k učení, řešení problémů, sociálním a komunikativním dovednostem, k formování občanských a pracovních postojů. Charakter školní práce má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků. Za tyto výsledky bývají nezdůvodněně považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním.

Naší prvořadou snahou je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně.

3.2 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Chceme, aby se základem programu naší školy stal přechod od školy předávacího typu ke škole typu tvůrčího.

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení

- Vyhledávat a třídit informace, efektivně je využívat v procesu učení a v praktickém životě.
- Využívat informační a komunikační prostředky a technologie.
- Vybírat si vhodné způsoby pro aktivní učení.

Podněcovat k tvořivému myšlení a ke schopnosti řešit problémy

- Samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat a vyvozovat z nich závěry pro využití v každodenní životě.
- Uvádět věci a znalosti do souvislostí a tím vytvářet ucelený pohled na přírodní a společenské jevy.
- Volit vhodné způsoby řešení úkolů, zhodnotit vlastní pokrok při zdolávání problémů.
- Osvojit si prvky čtenářské gramotnosti – čtení textu s porozuměním, schopnost postupovat podle pracovního návodu, vysvětlit a zdůvodnit zvolené činnosti.

Vést žáky k otevřené komunikaci

- Naslouchat jiným a porozumět jim.
- Obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci druhých

- Spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu.
- Podílet se na vytváření pravidel práce v týmu.
- Respektovat zkušenosti a názory jiných.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své zdraví

- Schopnost ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních.
- Používat bezpečně materiály.
- Dodržovat dohodnutá pravidla.
- Rozhodovat se zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných.
- Poskytnout účinnou pomoc (dle svých možností) v situacích ohrožujících život a zdraví.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy.

a) využívání různých zdrojů informací – kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, např.:

- učitelé vedou žáky k práci s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými),
- žáci mají k dispozici školní knihovnu, studovnu, mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.

b) využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí – komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní, např.:

- škola organizuje tematicky zaměřené projekty, exkurze a besedy, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.

c) spolupráce s rodiči a dalšími institucemi – kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní, např.:

- žáci se účastní veřejných, odborných a kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.

d) proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem) – kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní:

- eliminace nadřazených postojů učitelů k žákům,
- omezení frontální výuky, její nahrazení metodami skupinové práce, aktivního osvojování poznatků,
- vyloučení projevů šikany v třídních kolektivech,
- vymezení práv a povinností žáků ve vztahu k učitelům i spolužákům.

3.4 Postupy vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Usilujeme, aby v celkovém pojetí vzdělávání na naší škole byly uplatňovány především takové formy a metody práce s žáky, při nichž dochází k rozvoji osobnosti jako celku. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem:

KOMPETENCE K UČENÍ – umožňují žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení:

- rozvíjíme zejména učení v souvislostech,
- neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, vytváříme ucelený obraz světa,
- předkládáme úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti,
- nabízíme více přístupů k řešení,
- využíváme různých druhů informací – práce s knihou, internetem, praktické pokusy, vlastní pozorování žáků,
- ve výuce rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující),
- učíme, jak pracovat s chybou,
- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry,
- na praktických příkladech vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení,
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací,
- vedeme žáky k sebehodnocení,
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcují žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování:

- rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka,
- hlavními postupy jsou kooperativní učení a rozvoj sebehodnocení žáků,
- výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit,
- na modelových příkladech si žáci osvojují algoritmy řešení problému a způsoby, jak problémům předcházet,
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Scio, matematický Klokán, zadání školních olympiád a soutěží),
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu,
- v rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet,
- žáci prezentují své názory myšlenkami a nápady ve školním časopise Kuliočko,
- podle svých schopností se žáci zapojují do školních kol olympiád a soutěží,
- starší žáci připravují aktivity pro mladší spolužáky – školní projekty, soutěže, akce ve ŠD,
- žáky seznamujeme s metodou SWOT analýzy, učíme žáky nebát se problémů – „problém není hrozba, ale výzva“.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vedou žáky k všestranné a účinné komunikaci:

- vytváříme prostor pro vyjadřování žáků,
- zpracováváme školní projekty s následnými výstupy,

- organizujeme výuku v komunitních kruzích,
- učíme žáky obhajovat svůj vlastní názor, argumentovat a zároveň respektovat názory jiných,
- začleňujeme metody kooperativního učení, jejichž prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při výuce,
- vytváříme pravidla partnerské komunikace mezi žáky a učitelem, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami,
- organizujeme projekty v celé škole, při nich se setkávají a spolupracují žáci různých věkových skupin,
- realizujeme vystoupení žáků na školní akademii, pro rodiče, pro důchodce.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjejí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých:

- používáme formy sociálního učení,
- v rámci skupinového vyučování žáci přijímají různé role,
- zapojujeme děti do organizace školy – žákovská samospráva, společné činnosti v rámci ročníku,
- vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí,
- učíme je odmítat postoje, které narušují dobré vztahy v kolektivu,
- využíváme skupinové práce při realizaci školních projektů.

KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravují žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti:

- rozvíjíme hlavně učením sociálním a metodami sebepoznávání,
- seznamujeme žáky s jejich právy, odpovědností a povinnostmi,
- žáci jsou vedeni k respektování národních, kulturních a historických tradic,
- školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách,
- klademe důraz na respektování individuálních rozdílů – integrování žáci, národnostní a kulturní specifika,
- využívat činnosti žákovské samosprávy pro spoluúčast na vedení školy,
- nacvičujeme řešení problémových situací (1.pomoc, krizové okamžiky),
- vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech – trvale udržitelný život.

KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhají žákům poznávat a rozvíjet jejich schopnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci:

- žáci pracují na zahradě a ve školní dílně,
- vedeme žáky ke znalosti pracovních postupů a umění používat pracovní nástroje,
- výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci,
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci,
- žáky vedeme k řádnému plnění všech povinností a závazků (vnitřní a vnější motivace),
- nabídkou zájmových útvarů ve škole podněcujeme u žáků zájem o konkrétní profesní orientaci,
- zapojujeme žáky do práce na školních projektech (po celou dobu školní docházky).

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- objasňujeme žákům význam digitálních technologií a seznamujeme je s nimi,
- vedeme žáky k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb při učení,
- nabízíme žákům aktivity, při nichž vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, přičemž volí odpovídající postupy, způsoby a prostředky,
- motivujeme žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu v různých formátech,
- učíme žáky využívat digitální technologie za účelem usnadnění a zefektivnění své práce,
- důsledně dbáme na bezpečnost využívání zařízení a práce s daty, objasňujeme pozitivní, ale i negativní dopad možností virtuální reality a pohybu v kyberprostoru,
- vštepujeme žákům zásady etického jednání při spolupráci, komunikaci a zejména sdílení informací v digitálním prostředí.

3.5 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávací program školy je nastaven tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka ve prospěch dosažení jeho osobního maxima.

a) Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP): PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce, případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu PLPP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení PLPP je plně v kompetenci ředitele školy. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce třídního učitele, všech učitelů příslušných předmětů a výchovného poradce (případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení). Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovného poradce.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP): IVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem, se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a případně za pomoci dalších pracovníků školního poradenského zařízení. Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Výchovný poradce odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Výchovný poradce po podpisu IVP

zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá výchovný poradce.

b) Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP): PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce, případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu PLPP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení PLPP je plně v kompetenci ředitele školy. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce třídního učitele, všech učitelů příslušných předmětů a výchovného poradce (případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení). Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovného poradce.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP): IVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem, se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a případně za pomoci dalších pracovníků školního poradenského zařízení. Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Výchovný poradce odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá výchovný poradce.

Zabezpečení vzdělávání žáků s LMP:

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

3.6 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce, metodik prevence, vedení školy, třídní učitelé a další pedagogičtí pracovníci.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků. Ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu žáků k dalšímu vzdělávání. Žáky i jejich rodiče seznamuje s informačními materiály o středním školství prostřednictvím schůzek, individuálních pohovorů i školní nástěnky o volbě povolání.

Každoročně organizuje exkurzi žáků na Veletrh vzdělávání do Hodonína a setkání rodičů vycházejících žáků se zástupci středních škol a odborných učilišť z blízkého okolí.

Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání a orientaci na trhu práce hlavně v osmém ročníku v předmětu svět práce. Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem provádí poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Zprostředkovává, se souhlasem rodičů, setkání s odborníkem z pedagogicko-psychologické poradny. Realizuje konzultační hodiny pro rodiče i žáky dle individuální potřeby.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem Minimální preventivní program pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči, besedy s odborníky i vybrané programy zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů. Ve všech budovách naší školy je umístěna schránka důvěry, kde žáci mohou sdělit své problémy. Je zaručena diskrétnost. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím žákovské samosprávy.

Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých předmětů, při realizaci průřezových témat.

Metodik i výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením sociálně právní ochrany dítěte Městského úřadu v Kyjově, a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Vývoj v oblasti sociálně negativních jevů sledujeme rovněž prostřednictvím anket a dotazníků mezi žáky ve vyšších ročnících.

Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup, svolává setkání s rodiči, konzultuje problémy s žáky, nabízí podporu a poradenství, spolupracuje s dalšími organizacemi a využívá jejich odborných schopností.

3.7 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata ve Školním vzdělávacím programu reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa, proto jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat prochází napříč všemi vzdělávacími oblastmi jak na prvním, tak na druhém stupni základní školy. Jsou zařazeny do všech předmětů a tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků, pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Dle našeho Školního vzdělávacího programu jsou na 1.stupni jednotlivé tematické okruhy průřezových témat integrovány do vyučovacích předmětů povinných i volitelných, realizovány jsou i formou projektů jak třídních, tak celoškolních. Ve volitelném předmětu dramatická výchova je žákům umožněno vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat různé role. Náplní tohoto předmětu jsou témata osobnostní a sociální výchovy, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a multikulturní výchovy.

Na 2.stupni naší školy jsou rovněž okruhy průřezových témat integrovány do vyučovacích předmětů, jsou hlavní náplní třídních i celoškolních projektů, ale některá témata jsou vyučována i jako povinný předmět.

V 6. ročníku jsou v předmětu výchova osobnosti zařazena především témata osobnostní a sociální výchovy a výchovy demokratického občana.

V 7. ročníku jsou v předmětu regionální výchova zařazena témata osobnostní a sociální výchovy, výchovy demokratického občana, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a multikulturní výchovy.

V 9. ročníku mají žáci povinný předmět globální výchova, ve kterém jsou zařazeny všechny okruhy tohoto průřezového tématu. Dalšími povinnými předměty jsou mediální výchova se všemi okruhy tohoto průřezového tématu a společenská výchova, zaměřená především na osobnostní a sociální výchovu.

Jednotlivé tematické okruhy průřezových témat jsou vždy uvedeny v charakteristice předmětu a dále pak v tabulkách výstupů jednotlivých předmětů. Pro orientaci, v kterých oborech jsou průřezová témata zařazena, slouží ještě následující přehled:

Osobnostní a sociální výchova – všechny okruhy VKO v 6. – 9. ročníku

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání: ve všech oblastech v 1. – 9. ročníku
- Sebepoznání a sebepojetí: ve všech oblastech v 1. – 9. ročníku
- Seberegulace a sebeorganizace: ve všech oblastech v 1. – 9. ročníku
- Psychohygiena: ve všech oblastech v 1. – 9. ročníku
- Kreativita: ve všech oblastech v 1. – 9. ročníku

Sociální rozvoj

- Poznávání lidí: ve všech oblastech v 1. – 9. ročníku
- Mezilidské vztahy: ve všech oblastech v 1. – 9. ročníku
- Komunikace: ve všech oblastech v 1. – 9. ročníku
- Kooperace a kompetice: ve všech oblastech v 1. – 9. ročníku

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: ve všech oblastech v 1. – 9. ročníku
- Hodnoty, postoje, praktická etika: ve všech oblastech v 1. – 9. ročníku

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola: obor ČJ, M -1.– 9. roč., Prv.– 3. roč., ČJS – 4., 5. roč., Zd. TV- 2. – 4. roč., AJ, NJ, D, Př, Z, M, F, TV– 6. – 9. roč., F– 6., 8. roč., Reg.V– 7. roč.
- Občan, občanská společnost a stát: ČJ, Prv.– 1. – 3. roč., ČJS – 4., 5. roč., ČJ, VKO - 7. – 9. roč., F, Př, M, Z, Ch – 8., 9. roč.,
- Formy participace občanů v politickém životě: Prv.– 3.roč., ČJS – 4., 5. roč., VKO– 8., 9. roč., Z, D – 9.roč.,
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování: ČJ, M, Prv. - 1. – 3. roč., ČJS – 4., 5. roč., ČJ, Z, D – 8., 9. roč., VKO – 7. roč.,

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá: ČJ, Prv.– 1. – 3. roč., AJ, HV, ČJS, VV – 4., 5. roč., NJ, AJ, D, TV, Z, Př, ČJ, F– 6. – 9.roč., VKO - 9. roč.
- Objevujeme Evropu a svět: Prv.– 3. roč., AJ, ČJS, VV – 4., 5. roč., ČJ, AJ, NJ, D, Z, F, Př,- 6. - 9. roč., Ch – 8., 9. roč., VKO – 9. roč.
- Jsme Evropané: Prv – 2., 3. roč., ČJ, AJ, ČJS, VV– 4., 5. roč., ČJ, AJ, NJ, D, Př – 6. – 9. roč., F, Ch, Tv, HV– 8., 9. roč.

Multikulturní výchova

- Kulturní difference: ČJ, Prv.– 1. – 3. roč., ČJ, AJ, ČJS, HV, VV– 4., 5. roč., AJ, Z,
- Reg.V – 7. roč. TV– 6. – 9. roč.
- Lidské vztahy: ve všech oblastech v 1. – 9. ročníku
- Etnický původ: ČJ– 1. – 9. roč., Prv - 1. – 3. roč., ČJS – 5. roč., AJ, Z, D, VKO – 6. – 9. roč., Reg. V– 7. roč.
- Multikulturalita: ČJ– 2. – 5. roč., ČJ, AJ, VKO – 7. – 9. roč.,
- Princip sociálního smíru a solidarity: AJ– 3. – 6. roč., VKO – 9. roč.

Environmentální výchova – všechny okruhy v Př – 6. – 9. roč.

- Ekosystémy: Prv. – 1.– 3.roč., Př, ČJS – 4.,5.roč., F, Z – 9. roč., Ch – 8., 9. roč., Z– 6. roč.
- Základní podmínky života: Prv.– 1. – 3. roč., ČJS– 4., 5. roč., Zd.TV- 2.- 4. roč., Př, ČJ, Z– 6. – 9. roč., F– 9. roč.
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí: Prv, - 1. – 3. roč., ČJS – 4., 5. roč., M, VV– 1. – 5. roč., D, Př, F, M– 6. – 9. roč., Ch, ČJ – 8., 9. roč., VKO – 7.roč.
- Vztah člověka k prostředí: HV, VV, TV– 1. – 5. roč., Prv– 1. – 3. roč., ČJS – 4., 5. roč. ČJ, D, F, TV, Př, - 6. – 9. roč. VKO – 7. roč., VKZ – 8. roč., Ch – 8., 9. roč.

Mediální výchova – všechny okruhy v MV – 9.roč.

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: ČJ, VV – 1.- 5. roč., AJ - 3. – 9. roč.,VV – 1. – 3. roč., NJ, D, M, VKO – 6. – 9. roč.
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality: ČJ – 1.– 5. roč., AJ – 3.,4.,7. roč., TV – 6. – 9. roč.
- Stavba mediálních sdělení: ČJ – 1. – 9. roč., AJ – 5., 8., 9. roč.
- Vnímání autora mediálních sdělení: ČJ – 1. – 9. roč., AJ – 5. – 9. roč., F– 6. – 9. roč.
- Fungování a vliv médií ve společnosti: ČJ, VV– 1. – 9. roč., AJ– 3., 7. roč., HV– 5. roč., VKO – 6. – 9. roč.
- Tvorba mediálního sdělení: AJ– 3., 6. – 8. roč., ČJ – 7. roč., M, F,Ch - 8., 9. roč.
- Práce v realizačním týmu: AJ – 3. – 8. roč., ČJS - 5. roč., Zd.TV- 2.- 4. roč., TV – 6. – 9. roč., ČJ – 7. roč., F, Ch - 8., 9. roč.

Neoddělitelnou součástí činností naší školy, kde žák upevňuje své postoje, rozvíjí a posiluje svoji osobnost, získává přehled, vytváří si vlastní názor obhajuje ho, prezentuje své znalosti a zkušenosti na veřejnosti jsou:

Školní časopis Kuličko – všechny okruhy MDV, OSV

Besedy s pracovníci Městské knihovny – dle zvoleného téma: MKV, etnika, multikultura, lidské vztahy, MDV, ENV, se zastupiteli města – VDO, OSV, ENV – dle zvoleného téma, s významnými představiteli našeho veřejného, kulturního a sportovního dění

Návštěvy výstav ve městě a blízkém okolí, divadelních představení v Brně a Zlíně, - OSV, VDO, hvězdárny v Brně a ve Žďánicích – ENV, vztah člověka k životnímu prostředí.

Projekty třídní, mezitřídní a školní – zaměřené každý rok na jiné téma dle aktuálnosti

Školní akademie, sportovní turnaje, vlastivědné zájezdy třídních kolektivů a další akce školy.

4. Učební plán

Masarykova základní škola Ždánice – Školní učební plán – I. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předměty	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Z toho disponibilních	Celkem	Součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	8	9	8	7	7	8	39	50 (RUP-42)
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	1	1	3	3	3		11	
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	5	5	5	3	23	23 (RUP-20)
Informační a komunikační technologie		Informatika	0	0	0	1	1	0	2	2 (RUP-2)
Člověk a jeho svět	Prvouka		2	2	2	0	0	2	13	13 (RUP-11)
	Člověk a jeho svět		0	0	0	3	4			
Umění a kultura	Hudební výchova		1	1	1	1	1	0	12	12 (RUP-12)
	Výtvarná výchova		2	1	1	1	2			
Člověk a zdraví		Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10	10 (RUP-10)
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	0	5	5 (RUP-5)
Volitelné předměty	Čtení s poroz. / ZTV		0	1	0	0	0	3	3	3
	Hrátky s čísly / ZTV		0	0	1	0	0			
	Lit.dram.vých./ ZTV		0	0	0	1	0			
	Celkem		21	22	24	25	26	16	118	118 (RUP-118)

Masarykova základní škola Ždánice – Školní učební plán
II. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Celkem / disponibilní
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	5	4	4	4,5	17,5 / 2,5 (RUP – 15)
	Anglický jazyk	3	3	3	3	22 / 4 (RUP – 18)
	Konverzace v AJ	0	1	1	1	
	Německý jazyk	1	2	2	2	
Matematika a její aplikace	Matematika	5	4	4	4,5	17,5/ 2,5 (RUP – 15)
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4 (RUP – 4)
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	13 / 3 (RUP – 10)
	Výchova k občanství	1	2	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	1,5	26 / 6 (RUP – 20)
	Chemie	0	0	2	2	
	Přírodopis	2	2	1	2	
	Zeměpis	2	2	2	1,5	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	9 (RUP – 9)
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	10 (RUP – 10)
	Výchova ke zdraví	0	0	1	0	
	Kolektivní sporty	1	0	0	0	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	0	1	0	0	3 (RUP – 3)
	Svět práce	0	0	1	0	
	Úvod do techniky administrativy	0	0	0	1	
		30	30	31	31	122/18 (RUP celkem: 122)

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

Při tvorbě školního učebnímu plánu jsme vycházeli ze zkušeností školy, zájmu rodičů a žáků, složení pedagogického sboru.

Na prvním stupni disponibilní hodiny využíváme především k posílení vzdělávací oblasti jazykové a u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami budou disponibilní hodiny věnovány např. logopedické či dyslektické péči, pracovním činnostem.

S prvními anglickými slovíčky se u nás žáci seznamují již v prvním a druhém ročníku, kde výuka probíhá jako samostatná vyučovací hodina, ale je i součástí téměř všech vyučovacích předmětů, hlavně však hudební a výtvarné výchovy. Předmět je podle dosažených výsledků i klasifikován, zaměřen je na rozvoj komunikačních schopností. Klademe důraz na čtenářskou gramotnost, nabízíme volitelný předmět čtení s porozuměním do druhého ročníku. Ve čtvrtém ročníku literárně dramatickou výchovu. Oblast matematika a její aplikace jsme posílili o 2 hodiny a zaměřili jsme se i na volitelný předmět hrátky s čísly. Tělesná výchova je posílena o volitelný předmět zdravotní tělesná výchova. Volitelné předměty nabízíme od druhého do čtvrtého ročníku.

Na druhém stupni oblast jazykovou posilujeme o 6 hodin. Novým předmětem je konverzace v anglickém jazyce.

Oblast matematika a její aplikace je posílena o 2 hodiny.

Dlouhodobé úspěchy školy v olympiádách a soutěžích nás vedly k tomu, že jsme posílili oblast člověk a příroda o 6 hodin.

Od šestého ročníku se žáci povinně učí německý jazyk.

5. Učební osnovy – I. stupeň

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

V předmětu český jazyk a literatura si žáci osvojují ústní a písemné vyjadřování. Klíčovým úkolem komunikační a slohové výchovy je vést žáky k efektivní mezilidské komunikaci. V jazykové výchově vybavujeme žáky vědomostmi a dovednostmi, které potřebují ke spisovnému a srozumitelnému vyjadřování svých myšlenek. V literární výchově seznamujeme žáky se základními literárními díly, rozvíjíme u nich základní čtenářské návyky a rozvíjíme dovednost pracovat s literárním textem. Verbální i neverbální komunikaci rozvíjíme v rámci dramatické výchovy.

Ve výuce se zaměřujeme zejména na to:

- abychom u žáků vytvořili pozitivní vztah k mateřskému jazyku, aby si uvědomili, že v jazyce se odráží historický a kulturní vývoj národa a že jazyk je nezbytným nástrojem celoživotního vzdělávání,
- aby žáci dokázali správně používat mateřský jazyk k vyjádření vlastních potřeb i prožitků a k vyjádření vlastních názorů, aby žáci pochopili a v praktickém životě uměli použít základní zásady mezilidské komunikace a aby se u žáků rozvíjela schopnost kultivovaného vystupování na veřejnosti,
- aby žáci získávali dovednost pracovat s různými texty a s jazykovými a literárními prameny, aby byli schopni samostatně získávat informace z různých zdrojů, aby dokázali sdělit si své čtenářské zážitky a aby získali pozitivní vztah k literatuře,
- aby si žáci osvojili samostatnou práci, ale i schopnost spolupráce při řešení problémových situací, rozvíjíme u žáků emocionální a estetické vnímání.

Jako povinný předmět se vyučuje český jazyk a literatura od 1. ročníku. V 1., 3. ročníku je osmihodinová dotace. Ve 2. ročníku je dotace devítihodinová a ve 4. a 5. ročníku sedmihodinová dotace. Poznatky z českého jazyka a literatury se prolínají téměř všemi vyučovacími předměty na 1. stupni ZŠ. Výuka českého jazyka se uskutečňuje převážně ve třídách, které jsou vybaveny audiotechnikou a obrazovými materiály. Součástí výuky jsou i pravidelné besedy v knihovně, kde se žáci seznamují s životem a tvorbou našich i zahraničních spisovatelů. Často navštěvujeme i filmová a divadelní představení.

Osobnost žáka rozvíjíme vhodným zařazením průřezových témat. K tomu je vedeme takovými metodami práce, kde si žáci všechny tyto skutečnosti plně uvědomují -komunikace , sebepoznání a sebepojetí, kooperace a týmová práce, schopnost vcítění se do druhých, kreativita, řešení problémů, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (OSV), porozumění soc. a kulturním odlišnostem mezi národy, lidské vztahy, tolerance k odlišným zájmům, názorům a schopnostem druhých, rozvoj komunikačních schopností při veřejném vystupování, argumentace, stylizace psaného a mluveného textu, práce s médií.

Kritéria školních výstupů jsou rozpracovány k jednotlivým tématům učiva českého jazyka a literatury a sestaveny podle výstupů RVP ZV tak, aby je žáci mohli dle svých schopností a dovedností během docházky do naší školy naplnit.

Jazykové vyučování pro 1. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– sluchově rozlišuje hlásky, slabiky, slova a věty – vyslovuje správně hlásky, slabiky, jednoduchá slova a krátké věty – skládá hlásky do slabik, slabiky do slov a slova do vět	Hláška, slabika, slovo, věta	M – řešení slovních úloh PRV – jsem školák HV – pěvecký a mluvený projev, správné dýchání TV – komunikace v TV OSV – mezilidské vztahy, komunikace MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
– poznává, přečte a napíše jednotlivá písmena abecedy – odliší dlouhé a krátké samohlásky – rozliší písmena - malá, velká, psací, tiskací	Abeceda – malá, velká, tiskací a psací písmena	PČ – práce s modelovací hmotou VV – hra s linií a barvou TV – pohybové hry OSV – rozvoj schopnosti poznávání MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Jazykové vyučování pro 1. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozlišuje základní interpunkční znaménka – v ústním projevu užívá všechny druhy vět	Interpunkční znaménka, tečka, otazník, čárka, středník, dvojtečka, vykřičník, pomlčka a uvozovky.	PČ – práce s papírem a kartonem VV – lepení a vystřihávání tvarů HV – jednoduchá hudební improvizace OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
– čte s porozuměním slova a jednoduché věty – při četbě slabik a slov správně dýchá	Čtení – hlasité a tiché	M – řešení slovních úloh PRV – hygiena a zdraví, lidská postava HV – rytmizace a melodizace, dechová a hlasová cvičení OSV – sebepoznání a sebepojetí MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
– srozumitelně se vyjadřuje – dovede souvisle ve větách sdělit svoje pocity a přání – rozumí jednoduchým mluveným pokynům a dodržuje základní pravidla komunikace	Krátké mluvené projevy – prosba, poděkování, omluva, blahopřání	PRV – orientace v čase, chování VV – ilustrace pohádky, loutka, maňásek HV – pěvecký a mluvní projev OSV – mezilidské vztahy, kooperace MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – vnímání mediálního sdělení a jeho stavba

Jazykové vyučování pro 2. ročník ZŠ - tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– sluchově rozlišuje hlásky, slabiky, slova a věty – určuje ústně počet slabik a vytváří slabiky – rozezná slova významem souřadná, nadřazená a podřazená – ze slov tvoří smysluplné věty a v textu rozliší druh vět podle postoje mluvčího a správně je zapíše	Věta – slovo – rozlišení slov ve větě, slovní význam, zápis vět, pořádek vět v textu a druhy vět	M – slovní úlohy s přirozenými čísly od 0 do 100 PRV – lidé kolem nás HV – hlasová cvičení, vokální hry TV – základní organ. pokyny OSV – hodnoty, postoje, kreativita MKV – lidské vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá
– člení slova na hlásky – píše a odůvodňuje správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách – odlišuje krátké a dlouhé samohlásky a správně je píše – správně píše slova se slabikami DĚ, TĚ, NĚ, BĚ, PĚ, VĚ, MĚ – správně odlišuje a píše znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov – rozlišuje písmo psací a tiskací – v textu rozliší podstatná jména a slovesa, obecná a vlastní jména	Nauka o slově a pravopis Slabika – hláska – písmeno, Pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, pravopis skupin DĚ, TĚ, NĚ, BĚ, PĚ, VĚ, MĚ, pravopis souhlásek na konci a uvnitř slov Slovní druhy Vlastní jména	M – násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 100 PRV – rodina a příbuzenské vztahy PČ – práce s papírem a kartonem HV – hlasová a vokální cvičení OSV – řešení problémů, rozhodovací dovednosti MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá

Jazykové vyučování pro 2. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– poznává, přečte, vyjmenuje a napíše jednotlivá písmena abecedy – odliší a správně pojmenuje dlouhé a krátké samohlásky – rozliší a správně přečte - malá, velká psací a tiskací písmena	Abeceda	M – popis geometrických útvarů PČ – práce s textilem VV – výtvarné vyjádření tvarů HV – dynamické značky OSV – rozvoj schopnosti poznávání MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá
– v ústním i písemném projevu spojuje správně slova do vět, z vět vytváří jednoduchá souvětí, používá k tomu vhodné spojovací výrazy	Souvětí a věta jednoduchá	M – řešení slovních úloh PRV – fáze života HV – lidová a umělá píseň TV – komunikace v TV OSV – komunikace, mezilidské vztahy, praktická etika MKV – kulturní difference MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá

Jazykové vyučování pro 3. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozezná a v textu vyhledá opozita, slova významem nadřazená, podřazená, souřadná a slova příbuzná – slova vyslovuje se správným přízvukem – vyjmenuje a objasní význam slov vyjmenovaných – píše a odůvodňuje správně i/y po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách – seřadí slova podle abecedy	Nauka o slově a pravopis Význam slov Slabika, hláska a písmeno Slovní přízvuk Psaní i, í a y, ý po písmenech označujících obojetné souhlásky uvnitř slov Abeceda	M – řešení slovních úloh PRV – místo, kde žijeme HV – pěvecký a mluvní projev AJ – slovní zásoba k jednotlivým tématům OSV – řešení problémů MKV – lidské vztahy MDV – kritické čtení EGS – Evropa a svět nás zajímá
– v mluveném projevu užívá správné gramatické tvary pod. jmen, přídavných jmen a sloves – rozhodne, zda se jedná o vlastní jméno a správně ho napíše – slova roztřídí podle slovních druhů	Tvarosloví Podstatná jména, jejich číslo, rod a pád Vlastní jména Slovesa, slovesná osoba, číslo a čas Časování sloves v čase přítomném, budoucím a minulém Slovní druhy	M – násobení a dělení mimo obor násobílek PRV – pracovní činnosti lidí VV – pozorování a zobrazení činností lidí AJ – základní pravidla komunikace OSV – rozvoj schopnosti poznávání, kooperace MKV – kult. difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení EGS – Evropa a svět nás zajímá
– spojuje věty vhodnými spojovacími výrazy do jednoduchých souvětí – ve větě vyznačí základní skladební dvojici – zapíše vzorec souvětí	Skladba O promluvách a jejich stavbě Stavba souvětí Stavba věty jednoduché	PRV – lidé kolem nás AJ – slovosled v anglické větě OSV – mezilidské vztahy a komunikace MKV – lidské vztahy MDV – stavba mediálního sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá

Jazykové vyučování pro 4. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozezná a v textu vyhledá slova jednoznačná, mnohoznačná, spisovná, nespisovná a citově zabarvená – ve slově označí předponu, kořen a příponu – odůvodňuje a správně napíše předpony, přípony a i/y po obojetných souhláskách	Nauka o slově a pravopis Význam slov Stavba slova Předpony a předložky Psaní i, í a y, ý po písmenech označujících obojetné souhlásky uvnitř slova	M – slovní úloh v oboru do 1 000 000 AJ – slovní zásoba k probraným tematickým okruhům HV – hlasová a dechová cvičení OSV – rozhodovací dovednosti MKV – lid. vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
– v mluveném i písemném projevu užívá správné gramatické tvary pod. jmen, přídavných jmen a sloves – z textu vybere jednotlivé slovní druhy – vysvětlí a správně napíše koncovky podstatných jmen – z textu vybere a rozliší infinitiv, jednoduchý a složený slovesný tvar	Tvarosloví Slovní druhy Podstatná jména Skloňování podstatných jmen rodu středního Skloňování podstatných jmen rodu ženského Skloňování podstatných jmen rodu mužského Slovesa Časování sloves Slovesný způsob	PŘÍR – živá a neživá příroda VLAST – náš domov a prostředí domova AJ – slovní zásoba k probraným tematickým okruhům OSV – řešení problémů MKV – kult. difference, lid. vztahy MDV – kritické čtení EGS – Evropa a svět nás zajímá
– ve větě jednoduché vyhledá a označí podmět a přísudek – správně doplňuje a odůvodňuje i/y v koncovkách přičestí minulého – rozliší přímou řeč od věty uvozovací a správně je napíše	Skladba Stavba věty jednoduché a souvětí Shoda přísudku s podmětem Řeč přímá a nepřímá	M – slovní úloh v oboru do 1 000 000 PŘÍR – vliv člověka na přírodu, společnost TV – pokyny a popisy činností AJ – monology a dialogy OSV – komunikace MKV – lidské vztahy MDV – stavba mediálního sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá

Jazykové vyučování pro 5. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vytvoří si kladný vztah k mateř. jazyku – využije doposud získaných vědomostí – aplikuje pravidla – ovládá zákl. pravopis. jevy – určí kořen slova, příponu, předponu a koncovku – tvoří slova příbuzná – uvědomí si významové souvislosti – seznámí se ze zákl. pravidly pravopisu předpon a přípon a postupně se je naučí aplikovat – rozpozná především ohebné slovní druhy – určí jmenné kategorie – rozliší druhy příd. jmen a zájmen v základ. tvarech – skloňuje základ. číslovky – časuje slovesa a tvoří tvary rozkaz. a podmín. způsobu – vyhledá a označí ZSD – rozliší VJ od souvětí	Národní jazyk Opakování učiva ze 4. roč. Stavba slova a pravopis Tvarosloví Skladba	VLAST – národní buditelé VDO – občan, společnost, stát VLAST – zeměpisné názvy OSV – osobnostní rozvoj-rozvoj schopností a poznávání MDV – kritické čtení

Psaní pro 1. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– správně sedí u psaní a drží správně psací nástroj – předvede cviky určené k uvolňování ruky – prostřednictvím kresebných cviků rozvíjí své psací dovednosti	Příprava na psaní, základní hygienické návyky a kresebné cviky velkých tvarů	PRV – lidé kolem nás VV – hra s linií PČ – práce s papírem a kartonem OSV – rozvoj schopnosti poznáváním MKV – kulturní difference, lidské vztahy MEDV – stavba mediálních sdělení
– píše velká a malá písmena abecedy a číslice – píše, opíše i přepíše správně písmena, slabiky a jednotlivá slova – s pomocí vzoru rozpozná chybný zápis písmene	Psaní jednotlivých písmen a číslic Pomocná liniatura Tvar písma Správné pořadí písmen, Opis a přepis písmen, slabik a slov	PRV – lidé a čas M – čísla 0 až 20 VV – hra s linií OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDV – vnímání a stavba mediálního sdělení
– tvoří věty a zapisuje je – správně napíše velká písmena na začátku vět a ve vlastních jménech – vybere a napíše správné interpunkční znaménko na konci věty	Tvoření vět a jejich zápis Psaní velkých počátečních písmen Znaménka na konci věty	M – slovní úlohy HV – lidová píseň VV – hra s linií OSV – rozhodovací dovednosti MKV – lidské vztahy MEDV – stavba mediálního sdělení

Psaní pro 2. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– správně sedí u psaní, drží psací nástroj a má správný sklon papíru – napíše správně písmena a slova – spojuje písmena a slabiky	Opakování písmen z 1. ročníku a nácvik psaní dalších písmen Velká tiskací písmena Správné spojování písmen Správné tvary, sklon a velikost písma Správné rozestupy mezi písmeny a slovy	PRV – lidé kolem nás VV – pozorování tvarů různých předmětů HV – grafický záznam hudby OSV – rozvoj schopností poznávání MKV – kulturní difference MEDV – stavba mediálního sdělení
– rozpozná s pomocí vzoru chybný zápis slov a vět – umístí správně diakritická znaménka – píše věcně i formálně správně jednoduché věty	Opis a přepis jednoduchých textů Úprava písemnosti Čitelnost, úhlednost a úprava textu Diakritická znaménka	PRV – pracovní činnosti lidí, povolání VV – hra s linií a barvou HV – lidová a umělá píseň OSV – rozvoj schopností poznávání MKV – lidské vztahy MEDV – stavba mediálního sdělení

Psaní pro 3. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním – píše již rychlejším tempem správné tvary písmen a číslic – správně spojuje písmena i slabiky – kontroluje vlastní písemný projev	Opakování tvarů písmen Psaní číslic, letopočtů a tiskacích písmen Automatizace, kontrola a úprava vlastního projevu Zvyšování rychlosti psaní	PRV – místo, kde žijeme AJ – gramatika a slovní zásoba VV – práce s linií M – čísla a početní operace OSV – rozvoj schopností poznávání a kreativita MDV – stavba mediálního sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá
– píše, opíše i přepíše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení – rozpozná s pomocí vzoru chybný zápis slov a vět – vybere a správně umístí diakritická znaménka	Opisy a přepisy vět Krátký dopis, adresa Pozvánka Římské číslice	PRV – pracovní činnost lidí, domov, denní režim M – čísla a početní operace, jednotky AJ – množné číslo, číslovky HV – grafický záznam hudby OSV – rozvoj schopností poznávání MEDV – vnímání mediálního sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá

Psaní pro 4. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– opisuje z učebnic, výpisy údajů ze slovníku a encyklopedií – píše pohlednice a pozvánky – popisuje činnosti	Zápisy z učebnic Výpisy údajů z encyklopedií a slovníků	PŘÍR – živá a neživá příroda VLAST – Česká republika M – číselné operace AJ – slovní zásoba a gramatika VV – výtvarné vyjádření skutečnosti HV – grafický záznam hudby OSV – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, praktická etika MEDV – stavba mediálního sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá
– vyplňuje tiskopisy a složenky – píše adresy, blahopřání a dopisy – píše tiskací písmena – používá správné tvary písma při respektování osobního rukopisu – dodržuje úpravu napsaného textu	Psaní pohlednic, pozvánek, vyplňování tiskopisů a složenek, psaní adresy, blahopřání a dopisů, velká tiskací písmena	VLAST – Česká republika M – číslice AJ – slovní zásoba a číslovky VV – výtvarné vyjádření skutečnosti PČ – práce s textiliemi HV – grafický záznam hudby OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, řešení problémů MEDV – vnímání mediálního sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá

Čtení a literární výchova pro 1. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozliší z poslechu danou hlásku – vyslovuje podle učitele správně jednotlivé hlásky – při vyslovování hlásek správně dýchá	Rozvoj fonemického sluchu (prostřednictvím her)	PRV – soužití a chování lidí HV – rytmizace a melodizace OSV – rozvoj schopností poznávání MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritického čtení a vnímání mediálního sdělení
– z jednotlivých hlásek skládá slabiky – plynule spojuje otevřené slabiky do slov – správně vyslovuje slova se zavřenou slabikou na konci – při čtení slabik správně intonuje a dýchá	Poznávání jednotlivých písmenek a hlásek a skládání všech druhů slabik	HV – pěvecký a mluvní projev VV – modelování, malba a kresba písmen OSV – komunikace, kooperace a řešení problémů MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, stavba mediálního sdělení
– správně uspořádá slova do vět – při čtení jednoduchých vět správně intonuje a dýchá – vlastními slovy vyjádří obsah přečtených vět	Hlasité čtení jednoduchých vět	M – rozbor jednoduchých slovních úloh PRV – jsem školák HV – texty lid. písní MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, stavba mediálního sdělení
– čte a přednáší rytmicky správně jednoduché básně – předvede jednoduché dialogy při recitaci a dramatizaci mluví spisovně, ve vhodném frázování a tempu	Recitace, dramatizace	PRV – lidé kolem nás HV – rytmizace, melodizace a správné dýchání VV – zobrazení vlastních prožitků TV – rytmické cvičení MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení

Čtení a literární výchova pro 2. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– správně vyslovuje slova a věty – při čtení jednoduchých textů správně intonuje a dýchá – po přípravě odpovídá na otázky týkající se obsahu textu	Plynulé čtení jednoduchých textů, práce s textem	PRV – rodina a příbuzenské vztahy M – čísla od 0 až 100 VV – ilustrace v knihách PČ – loutky a maňásci HV – správné dýchání OSV – rozvoj schopností poznávání MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
– na základě hlasitého čtení vyjádří vlastními slovy obsah přečteného textu – seřadí obrázky podle obsahu přečteného textu – vyhledá v textu klíčová slova a vysvětlí význam jednoduchých slov – seřadí rozstříhané části textu a vytvoří původní text	Čtení s porozuměním	M – slovní úlohy PRV – hygiena a zdraví, živá příroda VV – ilustrace k textu HV – hlasová cvičení, vokální hry OSV – sebepojetí a sebeorganizace MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, stavba mediálních sdělení
– na základě tichého čtení jednoduchého textu vyjádří obsah přečteného textu – vyhledá a vyznačí v textu zadaná slova – vyjádří vlastní pocity z četby knihy nebo časopisu	Počátky tichého čtení (vedení k individuální četbě)	M – čtení zadání matematických příkladů PRV – získávání nových poznatků VV – ilustrace v knize HV – poslech nahrávek PRV – četba encyklopedií OSV – sebepoznání a sebepojetí MKV – kulturní difference

Čtení a literární výchova pro 3. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– při hlasité čtení správně dýchá a volí vhodné tempo řeči – pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou výslovnost – odpovídá na otázky týkající se obsahu textu – na základě vlastních zážitků z četby tvoří krátký mluvený projev – volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných životních situacích – objasní rozdíl mezi poezií a prózou – na základě vlastní četby rozvíjí své poznatky o přírodě, současném a minulém světě	Zdokonalování plynulého čtení Četba jako zdroj zážitků a poznatků	M – zadání slovních úloh PRV – domov, obec, krajina AJ – četba a překlad textu HV – dýchání a intonace OSV – rozvoj schopností poznávání MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, stavba mediálních sdělení M – teoretické znalosti PRV – pracovní činnosti lidí, živá a neživá příroda AJ – slovní zásoba, texty OSV – řešení problémů, rozhod. dovednosti
– na základě tichého čtení vyjádří obsah přečteného textu a vlastní pocity z textu – podle pokynů učitele a podle svých schopností tvoří vlastní literární text – vyhledá a vyznačí v textu podstatné informace – diskutuje o přečtených knihách, zhlédnutých filmech a divadelních představeních	Podpora zájmu o individuální četbu (besedy o knihách, divadelních hrách a filmech)	MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, stavba mediálního sdělení, vnímání autora mediálního sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá PRV – encyklopedie AJ – seznámení se s angl. literaturou HV – knihy o hudebních skladatelích TV – pravidla jednotlivých disciplín OSV – rozvoj sebepoznání a sebepojetí MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, vnímání autora mediálních sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá

Čtení a literární výchova pro 4. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– při hlasitém čtení správně dýchá – ovládá různé způsoby intonace, frázování i tempa řeči – pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou výslovnost – odpovídá na otázky týkající se podrobností z obsahu textu – na základě vlastních zážitků z četby tvoří krátký mluvený projev, ve kterém používá správnou spisovnou výslovnost – volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných životních situacích – objasní rozdíl mezi poezií a prózou – na základě vlastní četby rozvíjí své poznatky o přírodě, současném a minulém světě – na základě tichého čtení vyjádří obsah přečteného textu a vlastní pocity z přečteného textu – podle vlastní kreativity tvoří nový literární text – diskutuje o přečtených knihách, zhlédnutých filmech a divadelních představeních	Rozvoj techniky čtení (hlasité i tiché čtení s porozuměním) Tvořivá práce s literárním textem Podpora zájmu o individuální četbu (zápis ve čtenářském deníku, besedy o knihách, filmech a divadelních představeních)	M – slovní úlohy do 1 000 000 PŘÍR – rozmanitost přírody VLAST – náš domov AJ – konverzační témata OSV – rozvoj schopností poznávání MKV – kult. difference, lidské vztahy, etnický původ PŘÍR – vědomostní kvízy, hledání informací v literatuře AJ – vyhledávání nové slovní zásoby v textu PČ – výroba loutek a maňásků TV – pohybové vyjádření děje HV – hudební doprovod, improvizace OSV – sebepoznání a sebepojetí, kreativita MKV – kult. difference, lidské vztahy, etnický původ MDV – fungování a vliv médií ve společnosti, vnímání autora mediálního sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá PŘÍR – encyklopedie VLAST – encyklopedie VV – výtvarné doplnění záznamu v ČD OSV – řešení problémů a kreativita MKV – kult. difference MDV – kritické čtení, vnímání a stavba mediálních sdělení

Čtení a literární výchova pro 5. ročník ZŠ

Školní výstup-žák	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– odliší ukázky prózy a poezie – porozumí čtenému textu – reprodukuje text kratšího rozsahu – vyjádří své dojmy z četby – recituje z paměti text přiměřeného rozsahu – dramatizuje	Učivo nebude členěno do jednotlivých tematických celků, učitel si stanoví konkrétní postup výběru témat, pořadí textů, děl a autorů. V průběhu školního roku se žáci seznámí se základními literárními druhy a žánry, rozliší poezii a prózu, pozná jednoduché literární útvary.	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace VEG – jsme Evropané ENV – základní podmínky života, vztah člověka a prostředí MDV – kritické čtení, vnímání autora mediálních sdělení

Komunikační a slohová výchova pro 2. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– v krátkých mluvených projevech správně dýchá – vypravuje krátký příběh podle obrázkové osnovy	Vyprávění podle obrázkové osnovy	M – rozbor slovních úloh PRV – lidé kolem nás VV – malba obrázkové osnovy HV – hudební vyjádření děje TV – rytmické cvičení OSV – rozvoj schopností poznání a sebezpoznání MKV – kult. difference, lid. vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
– naslouchá a sám čte krátké pohádky – převypráví pohádku – seřazuje obrázky z pohádek podle dějové posloupnosti	Pohádka	PČ – práce s papírem, kartonem a textilem VV – kresba pohádky HV – písně z pohádek TV – pohybové hry OSV – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace MKV – kult. difference, lid. vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Komunikační a slohová výchova pro 2. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– pečlivě vyslovuje – vlastními slovy vyjádří omluvu, poděkování, žádost – slušně zdraví a oslovuje dospělé osoby	Jednoduché formy společenského styku (pozdrav, oslovení, omluva, poděkování, žádost)	PRV – rodina VV – práce dekorativní a prostorové TV – komunikace v TV OSV – mezilidské vztahy, komunikace, praktická etika MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – interpret. vztahu med. sdělení a reality, stavba med. sdělení, vnímá autora med. sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá
– vlastními slovy jednoduše popíše předmět, osobu, zvíře a děj – správně dýchá a volí si vhodné tempo řeči – píše správné tvary písmen a číslic	Popis (předmětu, zvířete, osoby a děje)	PRV – člověk a jeho zdraví, bezpečné chování VV – popis objektu, pracovního postupu, materiálu PČ – popis pracovního postupu HV – Orffovy hudební nástroje TV – organizace při TV OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – vztah mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení

Komunikační a slohová výchova pro 3. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– čte plynule s porozuměním přiměřeně náročný text – píše správně jednoduchá sdělení – napíše osnovu a nadpis textu – dodržuje základní pravidla komunikace	Jednoduché formy společenského styku Práce s textem Verbální a neverbální způsoby komunikace	M – komunikace při řešení skup. Práce PRV – čas a orientace v čase PČ – práce s papírem a kartonem VV – dekor HV – texty písní OSV – mezilidské vztahy, komunikace, praktická etika MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá
– seřadí obrázky a vypravuje podle obrázkové osnovy – vybírá vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči – vytvoří osnovu a vymyslí nadpis vyprávění – při vyprávění vlastního zážitku pečlivě vyslovuje	Vyprávění podle obrázkové osnovy Vypravování vlastního zážitku podle osnovy	M, PRV, PČ, VV, HV OSV – komunikace, kooperace MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a stavba mediálních sdělení

Komunikační a slohová výchova pro 3. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– ústně i písemně popíše předmět, rostlinu i pracovní postup – správně dýchá a volí si vhodné tempo řeči – obhájí správnost vlastního písemného projevu	Popis (pracovního postupu, předmětu, rostliny)	PRV – náš domov PČ – popis pracovního postupu VV – kresba a malba objektu HV – hudební nástroje TV – popis provedení cviku OSV – řešení problémů, hodnoty a postoje MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – interpret. vztahu med. sdělení a reality, stavba med. sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá
– plynule a s porozuměním čte pohádky – převypráví a zdramatizuje pohádku – napíše osnovu pohádky a vymyslí její název – komentuje vlastnosti pohádkových bytostí	Pohádka (naslouchání, četba, vyprávění, dramatizace)	PČ – práce s papírem, kartonem a textilem VV – kresba pohádky HV – písně z pohádek TV – pohybové hry OSV – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace MKV – kult. difference, lidské vztahy, multikulturalita MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Komunikační a slohová výchova pro 4. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– čte s porozuměním přiměřeně náročné texty – sestaví osnovu vyprávění a podle ní vytváří krátký mluv. nebo písem. projev – vypráví příběh na volné téma	Vyprávění Vlastního zážitku Členění a orientace v textu Rozvoj vyjadřovacích schopností	PŘÍR – živá a neživá příroda VLAST – náš domov AJ – základní pravidla výslovnosti a komunikace OSV – rozvoj schopnosti sebepoznání, kreativita MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a stavba mediálních sdělení
– ústně i písemně popíše předměty, rostliny i zvířata – správně dýchá a volí si vhodné tempo řeči – obhájí správnost vlastního písemného projevu – užívá výstižná, spisovná a cit. zabarvená slova	Popis (školní tašky, poštovní známky, rostliny, zvířete)	EGS – Evropa a svět nás zajímá PŘÍR – vliv člověka na přírodu a společnost PČ – práce s textem VV – malba a kresba popisovaného předmětu AJ – tematický celek – škola OSV – rozvoj poznávacích schopností, kreativita MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a stavba mediálních sdělení
– sestaví pozvánku – vede správně telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku – vypráví pohádky podle vlastní fantazie – sestaví telegram, inzerát, dopis a adresu	Jednoduché formy společenského styku (pozvánka, telefonický rozhovor, pohádka, telegram, inzerát a reklama, dopis, adresa)	VLAST – zajímavá památná místa PČ – práce s papírem a kartonem HV – pozvánka na koncert OSV – mezilidské vztahy, komunikace MKV – kulturní difference, lidské vztahy MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Komunikační a slohová výchova pro 5. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– dokáže výstižně formulovat a vyjadřovat své myšlenky – využije přímou řeč a sestaví heslovitou osnovu	Jednoduché slohové útvary	MDV – kritické čtení a vnímání medial. sdělení OSV – sebepoznání
– vystihne důležité myšlenky v textu – reprodukuje krátký text – rozpozná podstatné informace	Výpisky	PŘÍR, VLAST – využití odborných textů
– na základě svých schopností zpracuje krátký komiksový příběh	Komiks	VV – kresba OSV – sociální rozvoj, rozvoj schopností poznávání
– zvolí vhodné jazykové prostředky – nahradí nevhodná stylistická vyjádření	Popis	PČ – pracovní postup PRV, ČJS – typy krajiny ENV – životní prostředí, vztah člověka

5.1.2. Anglický jazyk

Výuka cizím jazykům na ZŠ vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa, připravuje je k praktickému užívání jazyka, k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Ve výuce anglického jazyka na 1. stupni ZŠ se zaměřujeme především na to:

- abychom u žáků probudili zájem o studium anglického jazyka a vytvářeli u nich pozitivní vztah k tomuto předmětu,
- aby si žáci osvojili zvukovou podobu anglického jazyka a zvládali vztahy mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou,
- aby si osvojili základy řečových dovedností a seznámili se s některými typickými jevy života a kultury v anglicky mluvících zemích (např. oslava vánočních svátků),
- aby žáci získávali dovednost jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života,
- aby dovednost porozumět a ústně se vyjadřovat byla nadřazena dovednosti číst a písemně procvičovat jazykové jevy,
- aby si žáci osvojovali mluvnické učivo přímo v reálné situaci, aby jejich slovní zásoba byla volena na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku,
- aby výuka anglického jazyka byla propojena nejen s mateřským jazykem, ale i s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou (hraní rolí),
- aby žáci získávali poznatky a informace formou pozorování, poslechem, tvořivou činností a hrou, využíváme nahrávek, říkanek, básniček,
- aby si žáci zkusili pracovat samostatně i v týmu, uměli přijímat zodpovědnost za kolektivní práci a uměli obhájit své vlastní názory,

Vedeme žáky k vyjádření potřeb a prožitků, k zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace, k vnímání názorů a argumentů druhých, k získání sebedůvěry při vystupování před třídou a k nutnosti za své jednání nést zodpovědnost.

Předmět anglický jazyk je zařazen mezi předměty povinné. S výukou anglického jazyka na 1. stupni začínáme již v prvním ročníku, kde si děti osvojují slovní zásobu pouze verbálně. V 1. a 2. ročníku je jedna vyučovací hodina týdně. V následujících ročnících je AJ tři vyučovací hodiny týdně.

Při větším počtu žáků probíhá výuka v dělené třídě. Třídy jsou vybaveny audiotechnikou a obrazovým materiálem. Některé hodiny jsou vyučovány v počítačové učebně.

Osobnost žáka rozvíjíme vhodným zařazením průřezových témat. Prostřednictvím nich jsou žáci vedeni k cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, k dovednosti zapamatování, k poznávání sebe i druhých, ke komunikaci, kreativě (Osobnostní a sociální výchova), k rozvoji disciplinovanosti a ohleduplnosti (Výchova demokratického občana), k poznání života dětí, zvyků a tradic v jiných zemích (Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech), žáky vedeme k uvědomování si významu užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání (Multikulturní výchova), osvojují si základní poznatky a dovednosti prostřednictvím dětských časopisů a internetu (Mediální výchova).

Kritéria školních výstupů jsou rozpracována k jednotlivým tématům učiva anglického jazyka a sestaveny podle výstupů RVP ZV tak, aby je žák podle svých schopností a dovedností mohl naplnit během docházky do naší základní školy.

Anglický jazyk pro 1. ročník ZŠ

- Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– reaguje na běžné pokyny vyučujícího, krátce odpoví na otázky učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně – reprodukuje pamětně osvojená krátká slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal – zarecituje z paměti říkanku, básničku, – zazpívá píseň	Zvuková a grafická podoba jazyka, základní výslovnostní návyky Komunikační situace Tematické okruhy a jejich slovní zásoba Rodina, školní potřeby, barvy, číslovky, hračky, názvy oblečení, narozeniny, zvířata, svátky	ČJ – přízvuk, větná melodie, stavba vět M – přirozená čísla PRV – zvířata HV – rytmizace říkadel, zpěv písní VV – barvy, kresba slovní zásoby PČ – výroba přání, narozeninový dort OSV – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, vzájemné poznávání se ve skupině, péče o dobré vztahy VEG – život dětí v jiných zemích, jejich zvyky a tradice MKV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci MDV – hodnotící prvky ve sdělení

Anglický jazyk pro 2. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– reaguje na běžné pokyny vyučujícího, krátce odpoví na otázky učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně – reprodukuje pamětně osvojená krátká slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Zvuková a grafická podoba jazyka, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Komunikační situace – pozdrav, poděkování, představení Tematické okruhy a jejich slovní zásoba – dům, jídlo, zvířata, škola, člověk, oblečení, svátky Základní gramatické struktury – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu Slovní zásoba a tvoření slov Význam slov v kontextu	ČJ, M, PRV, HV, VV, PČ, TV OSV – osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a psychohygiena, kreativita – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti VEG – Evropa a svět nás zajímá MKV – Lidské vztahy MDV – Kritické čtení

Anglický jazyk pro 3. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– reaguje na běžné pokyny vyučujícího – vybírá z jednoduchého textu základní informace – reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikro dialogy, formuluje otázky a odpovídá na ně – zarecituje říkanku, zazpívá píseň – píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy – rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Zvuková a grafická podoba jazyka, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Komunikační situace – pozdrav, představení se, dotázání se na jméno a věk, vyjádření národnosti, přání k narozeninám Tematické okruhy a jejich slovní zásoba. Rodina, škola a školní potřeby, barvy, číselky, hračky, části oděvů, ovoce, moje záliby, popis postavy, svátky Gramatika Anglická abeceda, hláskování jmen Určitý, neurčitý člen Předložky Přídavná jména Tvoření množného čísla podstatných jmen Sloveso to be – časování Tvoření věty oznamovací, věty tázací, odpovědi kladné a záporné Sloveso have got, užití vazby there is/are Přivlastňovací zájmena	ČJ – přízvuk, větná melodie, stavba vět M – přirozená čísla PRV – části těla HV – rytmizace říkadel, zpěv písní VV – barvy, kresba slovní zásoby PČ – výroba přání OSV – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, vzájemné poznávání se ve skupině, péče o dobré vztahy VEG – život dětí v jiných zemích, jejich zvyky a tradice MKV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci ČJ – abeceda, slovní druhy, časování sloves OSV – cvičení dovedností pro učení a studium, komunikace v různých situacích MKV – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Anglický jazyk pro 4. ročník ZŠ - tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností – rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života – odpovídá na jednoduché otázky – vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům – zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Komunikační situace – pozdrav, prosba, omluva, blahopřání, vyjádření lítosti Slovní zásoba z tematických okruhů: Domov, oblečení, ovoce, zelenina, mazlíčci, jídlo, pití, sporty a hry, dopravní prostředky, kalendářní rok, části dne, dny v týdnu, hodiny, počasí, volný čas, povolání, nákupy Gramatika: Základní podoba vět oznamovacích, tázacích, rozkazovacích Konstrukce sloužící k vyjádření záporu Vazba Do you want...? Do you like...? Sloveso can Přítomný průběhový čas Množné číslo podstatných jmen Přivlastňovací, ukazovací zájmena Číslovky do 100 Slova stejného a opačného významu	ČJ – větný přízvuk, větná melodie, stavba vět HV – rytmizace říkadel, zpěv písní VV – obrázkový slovník, kresba příšery PČ – výroba přání, pohlednic OSV – cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální VEG – zvyky a tradice v anglicky mluvících zemích MKV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci MDV – hodnotící prvky ve sdělení ČJ – druhy vět, slovesný čas, slovní druhy, synonyma, antonyma M – přirozená čísla v oboru do 100 a početní operace sčítání, odčítání OSV – cvičení dovedností pro učení a studium, komunikace v různých situacích MKV – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání MDV – pěstování kritického přístupu

Anglický jazyk pro 4. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zarecituje z paměti několik říkanek, básniček se správnou výslovností – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Četba pohádek, dramatizace pohádek, recitace říkanek a říkadel	ČJ – vyprávění, dramatizace, přednes VLAST – práce s mapou VV – kresba pohádky PČ – výroba loutek, postav HV – rytmiizace a melodizace říkadel OSV – cvičení smyslového vnímání, komunikace v různých situacích VEG – zvyky a tradice v anglicky mluvících zemích MKV – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění MDV – pěstování kritického přístupu

Anglický jazyk pro 5. ročník ZŠ - tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností – rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života – odpovídá na jednoduché otázky – vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům – zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Komunikační situace – pozdrav, prosba, omluva, blahopřání, vyjádření lítosti Slovní zásoba z tematických okruhů: Domov, oblečení, ovoce, zelenina, mazlíčci, jídlo, pití, sporty a hry, dopravní prostředky, kalendářní rok, části dne, dny v týdnu, hodiny, počasí, volný čas, povolání, nákupy Gramatika: Podstatná jména – člen určitý a neurčitý, množné číslo Číslovky 0 – 100, základní číslovky Sloveso být, mít – časování sloves v kladu i v záporu, tvoření otázek, krátká odpověď, zkrácené tvary Zájmena – osobní, přivlastňovací, ukazovací, přivlastňovací pád Přídavná jména – barvy, velikosti Přítomný čas prostý - užití Hodiny – vyjádření času	ČJ – větný přízvuk, větná melodie, stavba vět HV – rytmizace říkadel, zpěv písní VV – obrázkový slovník, kresba příšery PČ – výroba přání, pohlednic OSV – cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální VEG – zvyky a tradice v anglicky mluvících zemích MKV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci MDV – hodnotící prvky ve sdělení ČJ – druhy vět, slovesný čas, slovní druhy, synonyma, antonyma M – přirozená čísla v oboru do 100 a početní operace sčítání, odčítání OSV – cvičení dovedností pro učení a studium, komunikace v různých situacích MKV – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání MDV – pěstování kritického přístupu

Anglický jazyk pro 5. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zarecituje z paměti několik říkanek, básniček se správnou výslovností – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

V předmětu matematika si žáci osvojují vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a získávají tak matematickou gramotnost. Matematika rozvíjí rozumové schopnosti žáků a současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti – utváří a rozvíjí klíčové kompetence (k učení, řešení problémů, komunikativní, pracovní, sociální, občanské).

Ve výuce se zaměřujeme na to:

- aby si osvojili základní poznatky z vybraných okruhů učiva (číslo a početní operace, geometrie v rovině a v prostoru, závislosti, vztahy a práce s daty, nestandardní aplikační úlohy a problémy),
- aby si žáci osvojili základní metody práce, které jsou typické pro práci s matematickými objekty (pozorování, měření, pokus, odhady, porovnávání, orientace, rozlišování, hodnocení získaných údajů, vyvozování závěrů z těchto údajů, provádění rozborů a zápisů při řešení úloh),
- aby žáci uměli využívat své matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech (odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace),
- aby se u žáků rozvíjelo kombinatorické a logické myšlení, dále abstraktní a exaktní myšlení. Aby byla rozvíjena i paměť prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů,
- aby se žáci naučili pracovat samostatně, ale i spolupracovat při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života, aby byla rozvíjena důvěra ve vlastní schopnosti a možnosti žáka při řešení úloh. Vedeme žáky k soustavné sebekontrolě při řešení úkolů.

Jako povinný předmět se vyučuje matematika od 1. ročníku. V 1., 2. ročníku je čtyřhodinová dotace, ve 3. až 5. ročníku dotace pětihodinová. Matematika navazuje na předměty jako např. český jazyk (tvoření slovních úkolů, otázek, odpovědí), prvouka (ve slovních úlohách) člověk a jeho svět, výtvarná výchova (výtvarné vyjádření matematických pojmů), tělesná výchova (relaxační chvílky, pohybové hry s čísly) a pracovní činnosti (vytváření matematických tvarů a těles). Výuka matematiky se uskutečňuje převážně ve třídě, ale některé vyučovací hodiny se uskutečňují na školním hřišti, v počítačové učebně, či v přírodě.

Ve vyučovacích hodinách pracujeme se žáky s celou třídou, věnujeme se jim individuálně, pracujeme ve skupinách. Žáky motivujeme tím, že zařazujeme do hodin zajímavé netradiční hry a soutěže.

Zařazení průřezových témat přispívá k rozvoji osobnosti žáka. Ve výuce proto uplatňujeme takové metody práce, které k tomu vedou – seberegulace a sebeorganizace, poznávání sebe i druhých, komunikace, kooperace a týmová práce, kreativita, řešení problémů (OSV), demokratická atmosféra ve škole (Výchova dem. občana).

Školní výstupy jsou rozpracovány k jednotlivým tématům učiva matematiky a sestaveny podle výstupů RVP ZV tak, aby je žáci mohli dle svých schopností a dovedností během docházky do naší školy naplnit.

Matematika pro 1. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– počítá předměty v daném souboru do 20 – vytváří soubory s daným počtem prvků – porovná čísla a soubory prvků s počtem prvků do 20 – přečte a запиše čísla do 20 – sčítá a odčítá čísla v oboru do 20 s přechodem přes desítku – vyřeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel a ke sčítání a odčítání čísel v oboru – 0–20 s přechodem přes desítku, vedoucí ke vztahům o n–více (méně) v probíraném oboru	Čísla 0-20	TV – pohybové hry, zdravotní cviky HV – zpěv písní, rytmus ČJ – porozumění textu OSV – smyslové vnímání – řešení problémů – cvičení dovedností zapamatování – poznávání ve skupině – řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – demokratické vztahy
– rozezná a pojmenuje geometrické útvary	Geometrie v rovině a prostoru Orientace v prostoru Rovinné obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh)	PČ – prostorové práce VV – výtvarné vyjádření skutečnosti OSV – smyslové vnímání – řešení problémů

Matematika pro 2. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– sčítá a odčítá s přechodem přes desítku v oboru do 100 – přečte a zapíše dvojčíferná čísla – vytvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100 – porovná čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapisuje pomocí symbolů – užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose – vyřeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, ke sčítání a odčítání čísel, s využitím vztahů o n více (méně) v oboru do 100 – vyjmenuje násobky čísel 2–5 – vynásobí a vydělí čísla v oboru násobílek 2–5 – vyřeší a tvoří slovní úlohy na násobení a dělení, na vztahy n–krát více, n–krát méně – provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Číslo a početní operace Číselná řada 0-100 Násobilka .	TV – pohybové hry, zdravotní cviky ČJ – porozumění textu, hlasité čtení OSV – smyslové vnímání – řešení problémů – cvičení dovednosti zapamatování – poznávání ve skupině – řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – demokratické vztahy TV – pohybové hry ČJ – porozumění textu, hlasité čtení OSV – smyslové vnímání – řešení problémů – cvičení dovednosti zapamatování – poznávání ve skupině – řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – demokratické vztahy

Matematika pro 2. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– orientuje se v čase – nakreslí rovné a křivé čáry – odhaduje délku úsečky na centimetry – změří délku úsečky na centimetry a milimetry – pojmenuje geometrická tělesa v praxi – vymodeluje tělesa (např. krychli, kvádr) – změří délky stran rovinného obrazce na centimetry a milimetry – určí osu souměrnosti překládáním papíru	Závislosti, vztahy a práce s daty Čas, jednotky času Geometrie v rovině a prostoru Přímka, polopřímka. Rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. Jednotky délky milimetr, centimetr, decimetr, metr.	Prv – lidé a čas TV – zdravotní cviky PČ – prostorové práce VV – výtvarné vyjádření skutečnosti OSV – smyslové vnímání – řešení problémů – cvičení dovednosti zapamatování – poznávání ve skupině – řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – demokratické vztahy

Matematika pro 3. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– čte, zapisuje a porovná přirozená čísla do 1 000 – počítá předměty v daném souboru – vytvoří soubory s daným počtem prvků do 1 000 – užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti – užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose – užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Číslo a početní operace Číselná řada 0–1 000	ČJ – porozumění textu, tiché a hlasité čtení AJ – číslovky TV – pohybové hry, zdravotní cviky OSV – řešení problémů – poznávání ve skupině – dovednosti pro kooperaci – práce ve skupině – komunikace při řešení problému – rozhodovací dovednosti VDO – demokratická atmosféra – ochota pomáhat slabším
– vyjmenuje násobky čísel 2–10 – vynásobí a vydělí čísla v oboru násobílek 2–10 – vyřeší a tvoří slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným – provede odhad výsledku – používá přirozená čísla k modelování reálných situací – provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Násobilka	

Matematika pro 3. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– označuje bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek – rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci – porovná velikost útvarů – měří a odhaduje délku úsečky – sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr – převede jednotky délky – rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině – doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel – popisuje jednoduché závislosti z praktického života – orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Geometrie v rovině a prostoru Přímka, polopřímka. Rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník Jednotky délky milimetr - kilometr Osová souměrnost Závislosti, vztahy a práce s daty Čas, jednotky času	TV – měření atletických disciplín PČ – prostorové práce VV – výtvarné vyjádření skutečnosti OSV – řešení problémů – poznávání ve skupině

Matematika pro 4. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících – přečte, запиše a zobrazí čísla na číselné ose – porovná čísla do 1 000 000 – zaokrouhlí čísla na desítky, sta, tisíce, desetitisíce, statisíce – rozkládá čísla v desítkové soustavě – pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly – písemně sčítá a odčítá (sčítá alespoň tři čísla) – pamětně vynásobí a vydělí čísla do 1 000 000 (nejvýše se dvěma různými číslicemi) jednociferným číslem – písemně vynásobí jedno a dvojciferným činitelem – písemně vydělí jednociferným dělitelem – provede odhad a kontrolu svého výpočtu – vyřeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n–více (méně), n–krát více (méně) – modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace – přečte a запиše římské číslice	Číslo a početní operace Přirozená čísla Číselný obor do 1 000 000 Zlomky Římské číslice	TV – pohybové hry ČJ – čtení tiché a hlasité, porozumění textu OSV – řešení problémů – poznávání ve skupině – dovednosti pro kooperaci – práce ve skupině – komunikace při řešení problému – rozhodovací dovednosti VDO – demokratická atmosféra – ochota pomáhat slabším

Matematika pro 4. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– nakreslí a narýsuje rovinné obrazce – sčítá a odčítá graficky úsečky – určí obvod jednoduchého obrazce (čtverec, obdélník, trojúhelník) sečtením délek jeho stran – určí vzájemnou polohu dvou přímek – sestrojí rovnoběžky a kolmice – narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem – narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) – užívá jednoduché konstrukce	Geometrie v rovině a prostoru Rovinné obrazce Jednotky délky Grafický součet a rozdíl úseček Obvod Přímka Kružnice, kruh	PČ – prostorové práce VV – výtvarné vyjádření skutečnosti OSV – řešení problémů – poznávání ve skupině – komunikace při řešení problému VLAST - letopočty

Matematika pro 5. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup-žák	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla – zobrazí číslo na číselné ose – provádí pamětné i písemné početní operace v oboru přirozených čísel – využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení – zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel – vynásobí písemně trojciferným činitelem – vydělí jednociferným, dvouciferným dělitelem – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru kladných čísel – modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku – porovná, sečítá, odečítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel – přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty – porozumí znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Číslo a početní operace Přirozená čísla Vlastnosti početních operací s čísly Písemné algoritmy početních operací Zlomky Desetinná čísla Celá čísla	VLAST – letopočty, časová přímka, PRV – jednotky, jednoduché stroje OSV – komunikace, kooperace, kreativita, řešení problému VV – kresba (linie, tvary), PČ – práce s papírem, TV – odhad vzdálenosti, ČJS – jednotky, odhady délky OSV – komunikace, kooperace, kreativita, řešení problému, MEDV – práce v týmu INF – vyhledávání informací, jízdní řády OSV – komunikace, kooperace, kreativita, řešení problému MEDV – práce v týmu

Matematika pro 5. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce – sčítá a odčítá graficky úsečky – sestrojí trojúhelník (ze 3 stran), čtverec, obdélník – pozná čtyřúhelník – vypočítá obvod, obsah čtverce, obdélníku – vypočítá obvod trojúhelníku – určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran – určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu – rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru – převede jednotky délky, obsahu	Geometrie v rovině Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kružnice, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník Jednotky délky, obsahu Obvod a obsah obrazce Osově souměrné útvary Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Závislosti, vztahy, práce s daty Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
– vyhledává, sbírá a třídí data – čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy		
– řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky		

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení předmětu:

Předmět je realizován na prvním stupni ve 4. a 5. ročníku a na celém druhém stupni.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými dotykovými tablety, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho zařízení, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku jsou zakoupeny následující pomůcky:

- sada programovatelných robotů VEX 123,
- sada programovatelných robotických stavebnic VEX GO,
- sada programovatelných minipočítačů typu Micro:bit,
- sada iPadů 9. generace,
- 3D tiskárna Průša MINI+.

Informatika pro 4. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
– pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží – pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí – edituje digitální text, vytvoří obrázek	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Kreslení bitmapových obrázků Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Přehrávání zvuku Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Editace textu Psaní slov na klávesnici Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele	ENV - Vztah člověka k prostředí OSV - Kooperace a kompetice OSV - Rozvoj schopností poznávání MKV - Lidské vztahy OSV - Sebepoznání a sebepojetí OSV - Komunikace OSV - Kreativita OSV - Mezilidské vztahy OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MDV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Informatika pro 4. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci – propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí – pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj – při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace – u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst – v textu rozpozná osobní údaje – rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Práce se soubory Propojení technologií, internet Uživatelské jméno a heslo Sdílení dat, cloud Práce se soubory Osobní údaje Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Oživení robota Sestavení jednoduchého programu Blokově orientovaný programovací jazyk	
– spustí jednoduchého robota – testuje chování robota – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program – ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu – upraví program pro příbuznou úlohu		

Informatika pro 4. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– sdělí informaci obrázkem – předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel – zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text – zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky – obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	

Informatika pro 5. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech – doplní posloupnost prvků – umístí data správně do tabulky – doplní prvky v tabulce – v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný – nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy – v programu najde a opraví chyby – rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát – vytvoří a použije nový blok – upraví program pro obdobný problém	INFORMAČNÍ SYSTÉMY Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu Systém, struktura, prvky, vztahy ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Příkazy a jejich spojování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Kombinace procedur Pevný počet opakování Opakování příkazů Pohyb a razítkování	OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Sebepoznání a sebepojetí MDV - Práce v realizačním týmu OSV - Mezilidské vztahy OSV - Kooperace a kompetice MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV - Komunikace

Informatika pro 5. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky – přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky – rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit – cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav – používá události ke spuštění činnosti postav – ovládá více postav pomocí zpráv – pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty – pomocí obrázku znázorní jev – pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Kreslení čar Změna vlastností postavy pomocí příkazu Čtení programů Ladění, hledání chyb Náhodné hodnoty Programovací projekt Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

V předmětu prvouka si žáci osvojují poznatky a dovednosti týkající se člověka, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Na základě těchto informací – poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe – se učí žáci vnímat základní vztahy ve společnosti a porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům. Prvouka přispívá k rozvoji rozumových schopností žáka, přesnému vyjadřování svých myšlenek, poznatků a dojmů, rozvíjí osobnost žáka – utváří a rozvíjí klíčové kompetence – k učení, k řešení problémů, komunikativní, pracovní, sociální a občanské.

Ve výuce se zaměřujeme zejména na to:

- aby si žáci osvojili důležité poznatky z vybraných okruhů učiva. Vzdělávací obsah tohoto předmětu je rozdělen do pěti okruhů – místo, kde žijeme – lidé kolem nás – lidé a čas – rozmanitost přírody – člověk a jeho zdraví,
- aby žáci získávali dovednost pracovat v jednoduché samostatné i týmové činnosti,
- aby žáci měli co nejvíce příležitostí poznat a pochopit rozdíly mezi lidmi, aby si osvojili kulturní a tolerantní chování a jednali na základě společně vytvořených a přijatých pravidel soužití, aby si uvědomili plnění povinností a společných úkolů,
- aby byla u žáků rozvíjena slovní zásoba, aby dokázali pojmenovat pozorované skutečnosti a zachytili je ve svých vlastních projevech, názorech a výtvorech,
- aby žáci přirozeně vyjadřovali pozitivní city ve vztahu k sobě a k okolnímu prostředí,
- aby měli co nejvíce příležitostí objevovat a poznávat všechno, co je zajímavé, co se jim líbí a v čem by mohli v budoucnu uspět,
- aby se u žáků utvářel ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům a aby hledali možnosti aktivního uplatnění při ochraně přírody,
- aby se naučili samostatně a sebevědomě vystupovat a jednat, efektivně a bezproblémově komunikovat v běžných i méně běžných situacích,
- aby žáci byli schopni účelně se rozhodovat a jednat v různých situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých. Vedeme žáky k upevňování preventivního chování,
- aby žáci získávali vědomosti a dovednosti a rozvíjely se jejich schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat prostředí, ve kterém člověk žije, pracuje a bezpečně se pohybuje (např. v dopravní výchově),
- aby se žáci učili na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápat organizaci v celé společnosti a seznamovat se světem financí,
- aby dokázali aktivně vstupovat do každodenního života, hledali nové a zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovali a také bezpečně komunikovali prostřednictvím elektronických médií,
- aby žáci přiměřeně reagovali na pokyny dospělých při mimořádných situacích.

Jako povinný předmět probíhá výuka prvouky od prvního do třetího ročníku s dvouhodinovou dotací.

Poznatky z prvouky navazují na znalosti žáků z mateřské školy a dále jsou rozvíjeny v předmětech jako český jazyk (souvislé vyjadřování, tvoření otázek a odpovědí), matematika (slovní úlohy s tématy jako je životní prostředí, rodina, časové vztahy), hudební výchova (využití písní k motivaci ve výuce, relaxační chvíle...), výtvarná výchova (výtvarné ztvárnění

obsahu učiva), tělesná výchova (hry v hodinách, relaxační chvílky), ale i pracovní činnosti (vytváření výrobků s tematikou příroda, dopravní výchova, člověk...).

Výuka probíhá v učebně, kde je k dispozici dostatečné množství názorných pomůcek. Některé vyučovací hodiny se uskutečňují v přírodě formou vycházek. Součástí výuky jsou exkurze a besedy, kde žáci získávají další poznatky o daném tématu.

K rozvoji osobnosti žáka přispívá zařazení průřezových témat. Rozvíjíme schopnosti poznávání u žáků, sebepoznání a sebepojetí, seberegulaci, kreativitu, komunikaci, řešení problémů a rozhodovací dovednost (OSV), demokratické vztahy a atmosféru ve škole (VDO), vztahy mezi člověkem a životním prostředím (EV), podporujeme u žáků v jejich vědomí a jednání tradiční evropské hodnoty (EGS).

Školní výstupy jsou rozpracovány k jednotlivým tématům učiva prvouky a sestaveny podle výstupů RVP ZV tak, aby je žák podle svých schopností a dovedností mohl naplnit během docházky do naší školy.

Prvrouka pro 1. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– definuje základní příbuzenské vztahy – vysvětlí rozdělení rolí v rodině – aplikuje vhodné chování ve škole – vyjmenuje jednoduché pracovní činnosti – zaznamená čas podle hodin v jednoduchých případech – vyjádří vlastními slovy rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti – vyjmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období – vyjmenuje etapy průběhu lidského života	Lidé kolem nás Rodina a příbuzenské vztahy Pracovní činnosti lidí, povolání Lidé a čas Rok, měsíc, týden, den Čas, orientace v čase Fáze života	ČJ – vyprávění, popis VV – výtvarné vyjádření skutečnosti PČ – práce prostorové HV – zpěv písní OSV - řešení problémů - porozumění sobě samému i druhým - spolupráce a pomoc - dobrá komunikace a vztahy VDO - lidská práva a zákony EGS - Evropa a svět, rodinné příběhy

Prvrouka pro 1. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– popíše a pozoruje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích – vyjmenuje nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a jejím okolí – označí některé okrasné, užitkové a chráněné rostliny – označí volně žijící hospodářská i domácí zvířata – vysvětlí význam zoologických zahrad	Rozmanitost přírody Živá příroda	ČJ - popis, vyprávění VV- výtvarné vyjádření skutečnosti PČ – prostorové práce HV – zpěv písní OSV - řešení problémů - porozumění sobě samému i druhým - spolupráce a pomoc - dobrá komunikace a vztahy VDO - lidská práva a zákony - pochopení významu pravidel ENV - vztah člověka k prostředí - zdravý životní styl - citlivý přístup k přírodě MV - využití médií jako zdroje informací
– uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny – pojmenuje základní části lidského těla – dodržuje zásady bezpečného chování ve škole, doma – objasní nebezpečí nevhodného chování v dopravě	Člověk a jeho zdraví Hygiena Zdraví a nemoc Lidské tělo Bezpečné chování Dopravní výchova	

Prvouka pro 2. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– definuje základní i širší příbuzenské vztahy – vysvětlí rozdělení rolí v rodině, pojmenuje základní povinnosti a úkoly členů rodiny – aplikuje vhodné chování ve škole – projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků	Lidé kolem nás Rodina a příbuzenské vztahy	ČJ – vyprávění, popis, čtení textu VV – výtvarné vyjádření skutečnosti PČ – práce prostorové HV – zpěv písní OSV - řešení problémů - porozumění sobě samému i druhým - spolupráce a pomoc - dobrá komunikace a vztahy EGS - Evropa a svět, rodinné příběhy VDO - lidská práva a zákony MV - využití médií jako zdroje informací
– vyjmenuje různé pracovní činnosti – vyjádří vlastními slovy svůj režim dne a náplň volného času	Pracovní činnosti lidí, povolání	
– zaznamená čas podle hodin a kalendáře – popíše rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti – definuje měsíce a roční období	Lidé a čas	
– vyjmenuje a seřadí etapy průběhu lidského života – pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky	Rok, měsíc, týden, den Čas, orientace v čase Fáze života	

Prvouka pro 2. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– popíše, pozoruje a porovnává proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích – vyjmenuje nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a jejím okolí a rozřídí podle některých částí – vysvětlí rozdíl mezi bylinami a dřevinami – označí některé okrasné, užitkové a chráněné rostliny – označí volně žijící hospodářská i domácí zvířata a vyjádří vlastními slovy rozdíly jejich existence – vysvětlí význam chráněných území, zoologických zahrad – uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny a režimové návyky – určuje základní části lidského těla – dodržuje zásady správného chování ve škole i doma – popíše nebezpečí nevhodného chování v dopravě – uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu – nehrožuje zdraví své a jiných – ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Rozmanitost přírody Živá příroda Člověk a jeho zdraví Hygiena Zdraví a nemoc Lidské tělo Bezpečné chování Dopravní výchova Riziková místa a situace	ČJ - popis, vyprávění, čtení hlasité a tiše, porozumění textu VV- výtvarné vyjádření skutečnosti PČ – prostorové práce HV – zpěv písní OSV - řešení problémů - porozumění sobě samému i druhým - spolupráce a pomoc - dobrá komunikace a vztahy VDO - lidská práva a zákony - pochopení významu pravidel - aktivní naslouchání a spravedlivé posuzování ENV - vztah člověka k prostředí - zdravý životní styl - citlivý přístup k přírodě MV - využití médií jako zdroje informací

Prvouka pro 3. ročník ZŠ-tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– určí základní směry do jiných částí obce a umístění význačných budov a objektů – vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo – začlení svou obec do příslušného kraje – uvede plnou adresu svého bydliště – rozlišuje možná nebezpečí v nejbližším okolí – začlení obec do kraje a obslužného centra ČR – vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody a kultury a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Místo, kde žijeme Domov Obec Krajina	ČJ – vyprávění, popis, čtení textu VV – výtvarné vyjádření skutečnosti PČ – práce prostorové HV – zpěv písní OSV - řešení problémů - porozumění sobě samému i druhým - spolupráce a pomoc - dobrá komunikace a vztahy EGS - Evropa a svět, rodinné příběhy
– rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi – vyjmenuje různé pracovní činnosti – odvodí význam různých povolání – analyzuje dobrou a špatnou práci, kritizuje ničení výsledků práce – vyjádří vlastními slovy svůj režim dne a náplň volného času – projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků	Lidé kolem nás Pracovní činnosti lidí Denní režim	VDO - lidská práva a zákony MV - využití médií jako zdroje informací ENV - vztah člověka k prostředí - zdravý životní styl - citlivý přístup k přírodě

Prvrouka pro 3. ročník ZŠ - tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– uvádí příklady výskytu organismů ve známé lokalitě – roztrídí přírodniny podle nápadných určujících znaků – provádí elementární pokusy s různými látkami – popíše společné a rozdílné vlastnosti látek – změří základní veličiny při použití jednoduchých měřících pomůcek, dodržuje zásady bezpečnosti – uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny a režimové a zdravotně preventivní návyky – vyjmenuje části lidského těla – dodržuje zásady bezpečného chování ve škole a doma – uvede základní práva a povinnosti dítěte a práva a povinnosti žáků školy – odmítne komunikaci s neznámými jedinci – požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě v případě potřeby – vysvětlí základní pravidla účastníků silničního provozu – reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Rozmanitost přírody Živá a neživá příroda Délka, hmotnost, objem, teplota, čas. Člověk a jeho zdraví Lidské tělo Bezpečné chování Dopravní výchova Mimořádné události, situace hromadného ohrožení	ČJ - popis, vyprávění, čtení hlasité a tiché, porozumění textu VV- výtvarné vyjádření skutečnosti PČ – prostorové práce HV – zpěv písní OSV - řešení problémů - porozumění sobě samému i druhým - spolupráce a pomoc - dobrá komunikace a vztahy ve třídě VDO - lidská práva a zákony - pochopení významu pravidel - aktivní naslouchání a spravedlivé posuzování ENV - vztah člověka k prostředí - zdravý životní styl - citlivý přístup k přírodě MV - využití médií jako zdroje informací

5.4.2 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipován pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Ve výuce se zaměřujeme na to:

- aby žáci získávali vědomosti a dovednosti a rozvíjely se jejich schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat prostředí, ve kterém člověk žije a pracuje,
- aby se žáci učili na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápat organizaci v celé společnosti,
- aby dokázali aktivně vstupovat do každodenního života, hledali nové a zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovali,
- aby si žáci osvojili základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, učili se být k sobě tolerantní a kamarádští a chápali pojem solidarita a vzájemnost,
- aby žáci uměli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů,
- aby si žáci utvářeli kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí,
- aby žáci prožívali radost a uspokojení z objevování a dosaženého výsledku, byli vedeni k utváření pracovních návyků v samostatném i týmovém experimentování, k orientaci ve světě informací, k zvládnutí základních způsobů jejich získávání, zpracování a používání, k rozšiřování slovní zásoby (pojmenovávání pozorovaných skutečností – vlastní projevy, názory, výtvary), k samostatnosti v projevech a názorech, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti okruhů, které jsou vyučovány ve 4. a 5. ročníku v předmětech přírodověda a vlastivěda.

Tematické okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas tvoří základ pro Vlastivědu, okruhy Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví pro Přírodovědu.

Ve 4. ročníku jsou přírodověda a vlastivěda vyučovány 3 vyučovací hodiny týdně a v 5. ročníku 4 vyučovací hodiny týdně.

Člověk a jeho svět přírodověda a vlastivěda navazuje svým obsahem na učivo prvouky a formuje u žáků vědomí příslušnosti k našemu národu.

Při výuce těchto předmětů využíváme různých činností a metod, které rozvíjí u žáků zájem o tento předmět. Pracujeme nejen s celou třídou, ale i ve skupinách.

Výuka se uskutečňuje převážně ve třídě nebo formou návštěvy muzea či knihovny.

Naše škola je vybavena dostatečným množstvím žákovských pomůcek k experimentování. Některé vyučovací hodiny se uskutečňují v přírodě. Součástí výuky jsou exkurze, kde žáci své poznatky získané při výuce srovnávají s praxí.

K rozvoji osobnosti žáka přispívá zařazení průřezových témat, která reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa. Naplňují se prostřednictvím témat a metod směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci, komunikaci, mezilidským vztahům /OSV/, k toleranci a odpovědnosti, vědomí svých práv a povinností /VDO/, k podpoře globálního myšlení /VEG/, k seznamování s různými kulturami, jejich tradicemi /MKV/, k citlivému

vnímání a hodnocení důsledků lidského jednání /ENV/, k osvojení základních poznatků a dovedností prostřednictvím práce s médii – noviny, časopisy, internet/MV/.

Školní výstupy jsou rozpracovány k jednotlivým tématům učiva Člověk a jeho svět a sestaveny podle výstupů RVP ZV, aby je žáci mohli podle svých schopností a dovedností zvládnout.

Přírodověda pro 4. ročník – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Látky a jejich vlastnosti Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy Základní společenstva Členění vodstva Oběh vody v přírodě Rostliny a živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	M – jednotky a jejich převody ENV – rozvoj ekologického vědomí – Den Země ENV – význam vody pro život na Zemi PČ – péče o pokojové rostliny ENV – vztah člověka k prostředí zdravý životní styl citlivý přístup k přírodě MV – využití médií jako zdroje informací

Vlastivěda pro 4. ročník – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu – vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) – určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě – rozlišuje mezi náčrtý, plány základními typy map – vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a osídlení, hospodářství a kultury – aplikuje získané znalosti na ČR, orientuje se na mapě ČR – uplatňuje zásady ochrany přírody a životního prostředí – zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Domov, škola – prostřední, orientace v místě bydliště a školy Lidé kolem nás Naše vlast Mapy obecně zeměpisné a tematické Územní členění ČR Pohoří ČR Vodstvo ČR Podnebí ČR Ekosystémy Chráněná území v ČR Opatření vedoucí ke zlepšení životního prostředí Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Každodenní život /bydlení, práce, nástroje, umění/ ve starověku, středověku a na počátku novověku Významné osobnosti a události v české historii	VV – výtvarné vyjádření skutečnosti PČ – prostorové práce ČJ – popis, vyprávění, práce s naučným textem VV- plány, náčrtý, mapy ENV – vztah člověka k prostředí citlivý přístup k přírodě OSV – řešení problémů M – jednotky času, převody jednotek času ČJ – vyprávění, popis, tvoření komiksu VV – portrét

Vlastivěda pro 4. ročník – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě – uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí – rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti – rozezná rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách – zná významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a kraji – ví o nejvýznamnějších kulturních, historických a přírodních památkách v okolí svého bydliště		HV – poslech ČJ – báje a pověsti MV – využití médií jako zdroje informací M – číselná osa

Přírodověda – 5. ročník – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období – popíše střídání ročních období	Nerosty a horniny, půda Vesmír a Země Země jako planeta Sluneční soustava	PČ – prostorové práce VV – malba planet Sluneční soustavy
– prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Životní podmínky – rozmanitost života na Zemi	OSV – řešení problémů ENV – vztah člověka k přírodě
– využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života – rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození – účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Lidské tělo Péče o zdraví	VV – malba ENV – zdravý životní styl TV – posilování a protahování svalů
– uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Návykové látky, závislosti, zdraví Osobní bezpečí, krizové situace	LDV – dramatizace konkrétních situací

Přírodověda – 5. ročník – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista – předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek – rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat – uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou – rozpozná život ohrožující zranění – ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Privolání pomoci Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	ČJ – telefonování ENV – první pomoc OSV – řešení problémů

Vlastivěda – 5. ročník – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy – má základní znalosti o Evropě a její zeměpisné poloze – vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam – pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu – zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti – porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích – rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam – stručně popíše státní zřízení ČR – pozná státní symboly – orientuje se v základních formách vlastnictví – používá peníze v běžných situacích	Pohoří Evropy Vodstvo Evropy Podnebí Evropy Rostliny a živočichové v Evropě Obyvatelstvo Evropy Zemědělství a průmysl v Evropě Cestovní ruch Mapy obecně zeměpisné a tematické Územní členění ČR Regiony ČR Mikroregion Regionální památky Naše vlast – domov, krajina, národ, Státního zřízení ČR, státní správa a samospráva, státní symboly Chování a soužití lidí Vlastnictví	PČ – prostorové práce VV – malba MV – využití médií jako zdroje informací ČJ – životopisy slavných rodáků popis památek vyprávění příběhů HV – lidové písně, tanec, tradice MV – využití médií jako zdroje informací VV – malba vlajky ČR

Vlastivěda – 5. ročník – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze – na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy – využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě – rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti – uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost – pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy – využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti – srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě	HV – hymna ČR M – finanční gramotnost VDO – disciplinovanost, ohleduplnost, vyjádření vlastního stanoviska VV – malba, koláž ČJ – beseda v knihovně OSV – řešení problémů

5.5 Umění a kultura

5.5.1 Hudební výchova

V předmětu hudební výchova je žákům umožněno i jiné než pouze racionální poznávání světa. Tento předmět dává našim žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Žáci se prostřednictvím různých činností seznamují s výrazovými prostředky hudebního umění. Učí se s nimi tvořivě pracovat a užívat je jako prostředku pro sebevyjádření.

Toto se uskutečňuje prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně – pohybových činností, které prolínají vyučováním ve všech ročnících, a to už od 1. třídy, a vzájemně se doplňují.

Hudební výchova vede přes tyto činnosti k aktivnímu vnímání hudby a k rozvíjení klíčových kompetencí (k učení, řešení problémů, komunikativní, pracovní sociální a občanské).

Ve výuce se zaměřujeme na to:

- aby si žáci osvojili správné pěvecké návyky a při vokálních činnostech rozvíjeli podle svých možností hudební sluch, rytmické, tonální a harmonické cítění, hudební představivost a posilovali hudební paměť /dechové a hlasové rozcvičky, rytmická a melodická cvičení, pamětné osvojení lidových a umělých písní, podle výběru učitele i z regionu,
- aby postupně získávali dovednost využívat jednoduchých hudebních nástrojů např. při doprovodu osvojených písní a rozvíjeli tvořivé myšlení /používání rytmických a melodických hudebních nástrojů – Orffův instrumentář,
- aby si žáci osvojili základní hudební pojmy a rozeznali jednoduché hudební nástroje,
- aby si osvojovali aktivní vnímání znějící hudby a dokázali v rámci svých možností reagovat na hudbu pomocí pohybu, tance, gest a mimiky /hra na tělo, pohybové vyjádření vlastností tónu, tempa – využití i v hodinách TV,
- aby žáci měli co nejvíce příležitostí rozvíjet své tvořivé myšlení ve všech jmenovaných činnostech,
- aby se učili naslouchat si vzájemně, kriticky hodnotit výkon svůj i ostatních, být k sobě ohleduplní, komunikovat mezi sebou, obhájit si svůj názor.

Předmět hudební výchova se vyučuje v 1.–5. ročníku s týdenní dotací 1 vyučovací hodina.

Výuka probíhá v kmenových třídách, kde jsou k dispozici klavír nebo kytara jako doprovodné nástroje. Často se v hodinách hudební výchovy využívají Orffovy hudební nástroje, které u dětí patří k těm nejoblíbenějším.

Obsahem jednotlivých činností provozovaných v tomto předmětu je hlasová výchova, rozvoj rytmických a intonačních dovedností, jednohlasý a ve vyšších ročnících i vícehlasý zpěv s doprovodem i bez doprovodu, osvojování hry na jednoduché rytmické nástroje a hudebně pohybový projev.

Hudba na naší škole je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvami hudebních koncertů zaměřených často i na získávání nových poznatků. Jedná se každoročně o koncerty moderní, ale i vážné hudby. Tyto koncerty mají i výchovný charakter. Žáci se na nich seznamují s hudebníky, hudebními nástroji i nejznámějšími autory.

Zařazení průřezových témat napomáhá rozvoji osobnosti žáka, a proto děti vedeme takovými metodami práce, které k tomu přispívají /kreativita, komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy, sebeorganizace, seberegulace, psychohygiena, vztah člověka a prostředí aj.

Hudební výchova pro 1. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– správně dýchá při jednoduchých dechových rozcvíčkách – správně artikuluje a otvírá při zpěvu ústa – zpívá jednoduché a krátké písně	Pěvecký a mluvní projev	ČJ – hláska, slabika, slovo PRV – hygiena, lidské tělo OSV – pozornost, soustředění, sebekontrola, moje tělo ENV – člověk a zdraví
– rytmitizuje a melodizuje jednoduchá slova	Rytmizace, melodizace a jednoduchá hudební improvizace	M – přirozená čísla TV – rytmické formy cvičení OSV – rozvoj poznávání, kreativity, neverbální komunikace
– využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hra na Orffovy hudební nástroje	OSV – vzájemné poznávání se
– vyjádří pohybem rytmus a rytmické změny	Pohybový doprovod znějící hudby	TV – pohybová improvizace OSV – rozvoj kreativity, neverbální komunikace – řeč těla
– rozpozná rozdíl mezi tónem a zvukem – rozliší sluchem jednotlivé vlastnosti tónů /délka, síla, barva a výška/	Kvality tónů	TV – vyjádření kvality tónů pohybem OSV – rozvoj poznávání
– rozpozná ve znějící hudbě některé hudební nástroje – rozliší poslechem hudbu vokální od instrumentální – rozliší poslechem hlas mužský, ženský a dětský	Poslech instrumentální a vokální hudby	OSV – rozvoj poznávání, uvolnění, relaxace

Hudební výchova pro 2. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– správně dýchá a artikuluje při zpěvu – zpívá v jednohlase	Pěvecký a mluvní projev	ČJ – čtení textu, význam slov Prv – hygiena, lidské tělo OSV – pozornost, soustředění, sebekontrola, moje tělo ENV – ochrana přírody
– rytmitizuje a melodizuje jednoduché věty – jednoduchým způsobem podle svých schopností doprovodí rytmicky píseň	Rytmizace, melodizace, hudební improvizace	M – přirozená čísla TV – rytmické formy cvičení pro děti OSV – rozvoj poznávání, kreativity, neverbální komunikace, respektování, podpora
– doprovodí zpěv písní na jednoduché melodické nástroje z Orffova instrumentáře	Hra na melodické hudební nástroje a Orffovy hudební nástroje při doprovodech osvojovaných písní	
– reaguje pohybem na znějící hudbu /taneční kroky, poskoky/ – vyjadřuje pohybem rytmus a rytmické změny	Pohybový doprovod znějící hudby Kvality tónů	TV – význam pohybu pro zdraví, koordinace pohybu, pohybová improvizace OSV – rozvoj kreativity, neverbální komunikace – řeč těla VDO – disciplinovanost, ohleduplnost
– pojmenuje základní druhy not podle jejich délky a pozná je v notovém zápisu	Lidová a umělá píseň Hudba k tanci	VV – poznávání a zobrazení tvarů OSV – rozvoj poznávání
– objasní rozdíl mezi lidovou a umělou písní – pojmenuje podle obrázků některé dechové, klávesové a bicí hudební nástroje – pozná hudbu k tanci	Poslech některých dechových, strunných a bicích nástrojů	OSV – rozvoj poznávání OSV – neverbální komunikace – řeč zvuků

Hudební výchova pro 3. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– aplikuje získané správné pěvecké návyky – zpívá v jednohlase – rozlišuje jednotlivé kvality tónů – rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty – využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře – komunikuje prostřednictvím hudebního nástroje a vyjadřuje své hudební představy, pocity a myšlenky – reaguje pohybem na znějící hudbu – pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie – rozlišuje jednotlivé kvality tónů – rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby – rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje – odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Pěvecký a mluvní projev Správné nasazení tónu Sjednocování hlasového projevu Jednoduchý kánon Hlasová a intonační cvičení Druhy tónů a pomlk Rytmizace, melodizace, úměrná hudební improvizace Deklamace říkadel, hra na ozvěnu, hra na tělo Hra na hudební nástroje Hra jednoduchých doprovodů na Orffovy nástroje a jednoduché melodické nástroje Pohybový doprovod a vyjádření znějící hudby Dvoudobá a třídobá chůze, taneční krok Pohyb podle hudby na místě Taktování /dvoudobý a třídobý takt/ Hudba taneční, poslechová, pochodová, slavnostní Orchestr, sólo Hudební nástroje - dechové, klávesové a bicí	ČJ – čtení textu, význam slov a vět Prv – hygiena, lidské tělo OSV – pozornost, soustředění, sebekontrola, moje tělo ENV – ochrana životního prostředí M – přirozená čísla TV – rytmické formy cvičení pro děti OSV – rozvoj poznávání, kreativity, neverbální komunikace – řeč těla, respektování, podpora ČJ – popis věci, slovní vyjádření pocitů VV – výtvarné vyjádření činnosti lidí OSV – rozvoj poznávání, kreativity, neverbální komunikace TV – význam pohybu pro zdraví, koordinace pohybu M – přirozená čísla VDO – disciplinovanost, ohleduplnost VV – zobrazování vlastních prožitků ČJ – popis věci OSV – rozvoj poznávání OSV – neverbální komunikace – řeč zvuků

Hudební výchova pro 4. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– využije získané pěvecké návyky a dovednosti při zpěvu písní – zpívá v jednohlase a jednoduchém dvojhlasu – orientuje se v notovém /grafickém/ záznamu písní – využije hry na hudební nástroj při hudební reprodukci jednoduchých písní – komunikuje se žáky prostřednictvím hudebního nástroje – vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry – uplatňuje rytmické a melodické představy prostřednictvím hudebního nástroje – vyjadřuje pohybem rytmus, tempo a jejich změny v proudu znějící hudby – vytváří podle svých individuálních schopností a dovedností vlastní pohybové kreace k písním – pokračuje v osvojování si základních tanečních kroků, poskoků a využije je ve vazbě se znějící hudbou – rozezná hudbu podle jejich funkce	Pěvecký a mluvní projev Průprava dvojhlasu Kánon a prodleva Grafický záznam vokální hudby Hra na hudební nástroje Využití jednoduchých hudebních nástrojů Orffova instrumentáře k doprovodům lidových i regionálních písní Rytmizace, melodizace, hudební improvizace Mezihry a dohry, hudební doprovod Pohybové vyjádření nálady hudby Jednoduché lidové tance Reakce na změny v proudu znějící hudby Pamětné uchování a reprodukce pohybů při tancích a pohybových hrách	ČJ – hláska, slabika, slovo PŘÍR – hygiena, lidské tělo OSV – pozornost, soustředění, sebekontrola, moje tělo ENV – člověk a zdraví M – přirozená čísla TV – rytmické formy cvičení OSV – rozvoj poznávání, kreativity, neverbální komunikace OSV – vzájemné poznávání se TV – pohybová improvizace OSV – rozvoj kreativity, neverbální komunikace – řeč těla TV – vyjádření kvality tónů pohybem OSV – rozvoj poznávání OSV – rozvoj poznávání, uvolnění, relaxace

Hudební výchova – 4. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozliší prostřednictvím hudebních ukázek polku, valčík, pochod – rozliší poslechem dětský, mužský, ženský a smíšený sbor – rozlišuje poslechem jednotlivé kvality tónů – postihuje směr melodie, ukončenost a neukončenost	Hudba taneční a pochodová Lidský hlas Kvality tónů Vztahy mezi tóny Hudebně výrazové prostředky	VV – vyjádření zážitku z poslechu hudby OSV – rozvoj poznávání

Hudební výchova pro 5. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti – realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not – využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní – rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby – vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry – provádí elementární hudební improvizace – rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků – ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků – na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Pěvecký a mluvní projev Upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Dvojhlas a vícehlasu Intonace a vokální improvizace Záznam vokální hudby (nota) Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček Rytmizace a melodizace, hudební improvizace Záznam instrumentální melodie (noty) Taktování, pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby Orientace v prostoru Kvality tónů Vztahy mezi tóny (souzvuk) Hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.) Hudební formy – malá písňová, rondo, variace Interpretace hudby	ČJ – práce s textem PŘÍR – lidské tělo, zdravé návyky, hygiena VLAST – regionální lidová tvorba, Česká republika OSV – pozornost, soustředění, sebekontrola, vzájemné poznávání se, moje tělo psychohygiena – pozitivní naladění mysli VDO – úcta k vlasti ENV – ekosystémy VV – poznávání a zobrazení tvarů M – přirozená čísla OSV – rozvoj poznávání ČJ – popis věci, slovní vyjádření pocitů VV – výtvarné vyjádření činnosti lidí, představ OSV – rozvoj poznávání, kreativity, neverbální komunikace TV – pohybové hry, rytmické formy cvičení OSV – rozvoj poznávání, kreativity, neverbální komunikace TV – vyjádření hudby pohybem, pohybová improvizace, koordinace pohybu M – přirozená čísla OSV – sebepoznávání, pozornost, soustředění, sebekontrola, kooperace DVO – disciplinovanost, ohleduplnost VLAST – orientace v čase ČJ – práce s textem, orientace v textu, formy společenského styku OSV – rozvoj schopností poznávání

5.5.2 Výtvarná výchova

V předmětu výtvarná výchova žáci poznávají okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujího výtvarného myšlení. Tím, že žákům umožňujeme, aby si v činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjíme jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Tím napomáháme k utváření kreativní stránky jejich osobnosti a rozvíjíme klíčové kompetence – k učení, k řešení problémů, komunikativní, pracovní, sociální, občanské.

Ve výuce výtvarné výchovy se zaměřujeme zejména na to:

- aby žáci získali praktické i teoretické poznatky z vybraných okruhů učiva a na základě jejich osvojování měli možnosti poznávat význam a přínos výtvarného umění k rozvíjení jejich tvůrčího myšlení, kultivování projevů a potřeb a k utváření vlastních hodnot,
- aby se žáci seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky,
- aby byli schopni nalézt a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, aby si uvědomovali jejich význam pro plnohodnotný život člověka,
- aby byli schopni získaných poznatků a dovedností využívat ve svém životě,
- aby si vyzkoušeli pracovat samostatně i v týmu, uměli obhájit své vlastní názory, přijímat zodpovědnost za kolektivní práci. Aby se naučili komunikovat a pracovat ve skupině s dětmi rozdílných názorů. Vedeme žáky k ohleduplnosti, toleranci a ochotě pomáhat slabším, k nutnosti nést zodpovědnost za své jednání.

Výtvarná výchova se vyučuje na 1. stupni od 1. do 5. ročníku. V prvním a pátém ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně, v druhém, třetím a čtvrtém ročníku s časovou dotací jedna vyučovací hodina týdně. Výuka výtvarné výchovy na 1. stupni probíhá v kmenových třídách, žáci pracují samostatně, ve dvojicích i ve skupinách. Některé vyučovací hodiny se uskutečňují v přírodě. Součástí výuky jsou návštěvy muzea a výstav a divadelních představení.

Osobnost žáka je na naší škole rozvíjena zařazením průřezových témat do výuky výtvarné výchovy. Prostřednictvím metod práce, při nichž si žáci cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění, vůli a sebeovládání, uvědomují si svůj vztah k sobě samému i k druhým lidem, rozvíjí se kreativita, komunikace, kooperace (OSV), zkušenosti a prožitky žáků vedou k rozvoji disciplinovanosti, tolerance, ohleduplnosti a k prohloubení empatie (Výchova demokratického občana), posiluje emotivnost a prožitkovost a rozvíjí vztah k evropské a světové kultuře (Výchova k myšlení v evropských souvislostech) rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci (Multikulturní výchova), vede k zamyšlení se nad vztahy člověka a prostředí a k uvědomování si prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních uměleckých hodnot (Environmentální výchova), vede ke schopnosti zpracovávat podněty přicházející z médií – tisku, rozhlasu, televize (Mediální výchova).

Školní výstupy jsou rozpracovány k jednotlivým tématům učiva výtvarné výchovy a sestaveny podle výstupů RVP ZV tak, aby je žák podle svých schopností a dovedností mohl naplnit během docházky do naší základní školy.

Výtvarná výchova 1. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu – v tvorbě projevuje své zkušenosti, prožitky a fantazii – uplatňuje při tvorbě linii, tvary, barvy, objekty	Výtvarné vyjádření skutečnosti Zobrazování vlastních prožitků. Grafický záznam pohybu. Výtvarné dotváření přírodnin. Výtvarné vypravování dle četby. Výtvarné vyjádření činnosti lidí – povolání.	PRV – kresba a malba ovoce, zeleniny, zvířat, povolání, práce s přírodninami ČJ – poslech pohádky a příběhů ze života dětí, – ilustrátoři dětských knih, pohádka HV – poslech hudby a písní, jejich výtvarné zpracování, koncerty, divadelní představení PČ – dotváření přírodnin, – manipulační činnosti – stříhání, lepení, výroba loutky
– řeší přiměřené úkoly v plošných a v prostorových pracích	Práce dekorativní a prostorové Smysl pro výtvarný rytmus – řazení, navlékání, otisky, lepení vystříhaných tvarů. Hra s barvou. Hra s linií. Modelování. Rozvíjení citu pro prostor – konstruování. Pozorování vlastností barev.	ENV – využívání přírodnin a odpadových látek, kultura obce MDV – výběr výrazových prostředků pro vyjádření názoru a postoje, pěstování kritického přístupu
– vyjmenuje některé ilustrátory dětských knih	Výtvarné umění a životní prostředí Ilustrace pohádky. Loutka, maňásek. Návštěva divadla, koncertů. Besedy, výstavy, muzea, knihovna. Ilustrátoři dětských knih.	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, rozvíjení kreativity, rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednosti pro pozitivní naladění mysli MKV – uplatňování principu slušného chování

Výtvarná výchova pro 2. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu – při tvůrčích činnostech uplatňuje své zkušenosti, prožitky a fantazii – uplatňuje, rozpoznává a porovnává ve výsledcích vlastní tvorby linii, tvary, barvy, objekty – uvede rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih	Výtvarné vyjádření skutečnosti Zobrazování vlastních prožitků. Výtvarné dotváření přírodnin. Vytváření prostorových útvarů z přírodnin. Zobrazování podle vypravování, četby. Pozorování tvaru různých předmětů a jejich výtvarné vyjádření. Tvarově zajímavé rostliny. Zobrazování činnosti lidí. Práce dekorativní a prostorové Modelování. Kompozice plochy – geometrické prvky. Hra s barvou – vlastnosti. Hra s linií. Výtvarné umění a životní prostředí Práce s ilustrací. Symbolika barev. Hračky dříve a dnes. Besedy, výstav, návštěva muzea. Umění. Návštěva divadel a výchovných koncertů.	PRV – přírodnina, lidský výtvar, názvy rostlin, zvířat, proporce lidského těla ČJ – vyprávění, čtení příběhů, pohádek, ilustrátoři dětských knih OSV – cvičení smyslového vnímání, rozvoj základních rysů kreativity, můj vztah k druhým lidem i k sobě samému ENV – využívání přírodnin a odpadových látek, kultura obce MDV – výběr výrazových prostředků pro vyjádření názoru a postoje, pěstování kritického přístupu PČ – manipulační činnosti – stříhání, lepení, výroba loutky HV – poslech hudby, koncerty, divadelní představení M – geometrické tvary MKV – uplatňování principu slušného chování

Výtvarná výchova pro 3. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu – při tvůrčích činnostech uplatňuje své zkušenosti, prožitky a fantazii – je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	Výtvarné vyjádření skutečnosti. Pozorování přírody. Vyjadřování vlastního prožitku z četby, filmu, divadelního představení. Ilustrace děje. Pozorování a zobrazení činnosti lidí. Výtvarné vyprávění. Poznávání a zobrazení tvarů. Zobrazení fantazijních představ.	PRV – živá a neživá příroda ČJ – vyprávění, čtení příběhů, pohádek, ilustrátoři dětských knih OSV – cvičení smyslového vnímání, rozvoj základních rysů kreativity, můj vztah k druhým lidem i k sobě samému, dovednosti pro pozitivní naladění mysli ENV – využívání přírodnin a odpadových látek, kultura obce MDV – výběr výrazových prostředků pro vyjádření názoru a postoje, role médií v kultuře M – tělesa PČ – manipulační činnosti – stříhání, lepení, rytí, škrabání, výroba loutky HV – poslech hudby, koncerty, divadelní představení MKV – uplatňování principu slušného chování
– uplatňuje, rozpoznává a porovnává ve výsledcích vlastní tvorby linii, tvary, barvy, objekty	Práce dekorativní a prostorové Druhy linií – vedení linie v různých materiálech. Poznávání prostorových tvarů. Modelování. Výtvarný rytmus – řazení prvků. Dekor. Vlastnosti barev, výrazové možnosti barvy.	
– uvede rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih	Výtvarné umění. Práce s ilustrací. Hračka, loutka, maňásek. Druhy výtvarného umění. Kultura odívání a bydlení. Životní prostředí. Vycházky, výstavy, muzea, divadelní představení, koncerty.	

Výtvarná výchova pro 4. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
---------------	-------	--

– uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr – rozlišuje, porovnává a třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy, uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce – při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušenosti a fantazie – vyjádří pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	Výtvarné vyjádření skutečnosti. Volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti. Vyjádření děje. Malba vycházející ze skutečnosti i představ. Dotváření přírodnin na základě fantazie. Výtvarné vyjádření tvarů a barevnosti přírodních objektů. Výtvarné vyjádření věcí. Vyjádření proporcí lidské postavy. Dekoratивní a prostorové práce. Dekoratивní práce v ploše. Jednoduché prostorové objekty. Linie. Výtvarné umění a životní prostředí. Lidové umění. Současná oděvní kultura. Druhy výtvarného umění. Výtvarná úprava knihy. Ilustrátoři dětských knihy. Krásy přírody a vztah k životnímu prostředí. Výstavy, muzea, besedy, památky, divadla, koncerty.	PŘÍR – přírodniny živé, neživé, zvířata domácí i volně žijící, rostliny, lidské tělo, ekosystémy a životní prostředí ČJ – vyprávění, četba příběhů, lidová slovesnost, poezie, význam knihy VLAS – typy krajiny, povrch ČR, historické osobnosti českých zemí, kulturní památky v naší zemi ENV – využívání přírodnin a odpadů, kultura obce, náš životní styl MDV – výběr výrazových prostředků pro vyjádření názoru a postoje, role médií v kultuře M – geometrické tvary a tělesa PČ – manipulační činnosti – stříhání, lepení, rytí, škrabání OSV – cvičení pozornosti, soustředění, rozvíjení kreativity, rozvoj dovedností pro kooperaci, – cvičení smyslového vnímání, cvičení sebekontroly, sebeovládání, dovednosti pro pozitivní naladění mysli, můj vztah k druhým lidem i k sobě samému HV – divadelní představení, koncerty MKV –uplatňování principu slušného chování
--	--	--

Výtvarná výchova pro 5. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
---------------	-------	--

– uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr – rozlišuje, porovnává a třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy, uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce – při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušenosti a fantazie	Výtvarné vyjádření skutečnosti. Volný výtvarný projev doplněný pozorováním skutečnosti. Výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí. Základní kompoziční principy. Výtvarné vyjádření děje. Zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy. Výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů a barevnosti přírodních objektů. Dotváření přírodní formy na základě fantazie. Výtvarné vyjádření věcí. Dekoratивní a prostorové práce. Dekoratивní práce v ploše. Symetrie, asymetrie Písmo, jeho funkce. Písmeno jako dekorativní prvek – psané, kreslené, stříhané, vytrhávané. Jednoduché prostorové objekty. Linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech. Užitá a dekorativní tvorba v bytovém prostředí – výběr a vhodnost materiálů.	PŘÍR – přírodniny živé, neživé, zvířata domácí i volně žijící, rostliny, lidské tělo, – planeta Země, sluneční soustava ČJ – vyprávění, četba příběhů, písmo a psaný projev ČJS – typy krajiny, povrch ČR, historické osobnosti českých zemí OSV – cvičení smyslového vnímání, rozvoj základních rysů kreativity, můj vztah k druhým lidem i k sobě samému, rozvoj dovedností pro kooperaci ENV – využívání přírodnin a odpadových látek MDV – výběr výrazových prostředků pro vyjádření názoru a postoje M – geometrické tvary a tělesa PČ – manipulační činnosti – stříhání, lepení, rytí, škrabání, vytrhávání
--	---	---

Výtvarná výchova pro 5. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
---------------	-------	--

– vyjádří pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	Výtvarné umění a životní prostředí Lidové umění. Současná oděvní kultura. Druhy výtvarného umění. Výtvarná úprava knihy. Ilustrátoři dětských knihy. Krásy přírody a vztah k životnímu prostředí. Výstavy, muzea, besedy, památky, divadla, koncerty.	ČJ – lidová slovesnost, poezie, význam knihy, ilustrátoři VLAS – kulturní památky v naší zemi PŘÍR – ekosystémy a životní prostředí HV – divadelní představení, koncerty OSV – cvičení smyslového vnímání, dovednosti pro pozitivní naladění mysli ENV – kultura obce, náš životní styl MKV – uplatňování principu slušného chování MDV – role médií v kultuře
---	--	---

5.6 Člověk a zdraví

5.6.1 Tělesná výchova

V předmětu tělesná výchova si žáci osvojují především základní pohybové činnosti. V této oblasti jsou žáci vedeni jak k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, tak k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. V tělesné výchově postupujeme od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů.

Tělesná výchova rozvíjí žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, tím utváří a rozvíjí klíčové kompetence (k učení, k řešení problémů, komunikativní, pracovní, sociální, občanské).

Ve výuce se zaměřujeme zejména na to:

- aby žáci poznali zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu a pochopili zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Vedeme je ke vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů,
- aby žáci chápali zdatnost, dobrý fyzický vzhled i duševní pohodu jako významné předpoklady pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.,
- aby se žáci aktivně zapojovali do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole,
- aby měli co nejvíce příležitostí rozvíjet úroveň svých pohybových dovedností a schopností, které jsou nezbytné při činnostech podporujících pohybové učení.

Výuka tělesné výchovy se uskutečňuje od prvního do pátého ročníku s dvouhodinovou dotací. V souvislosti s ročním obdobím některé vyučovací hodiny probíhají v tělocvičně jiné na školním hřišti. Ve výuce žáci cvičí jednotlivě, ve dvojicích, trojicích nebo v družstvech a k dispozici jsou jim různá sportovní náčiní a nářadí, kterými je naše škola dostatečně vybavena. Mezipředmětové vztahy se objevují ve všech předmětech (M, HV, VV, PČ, PRV, ČJ, CJ).

Součástí výuky je plavecký výcvik, který se uskutečňuje pro žáky druhého a třetího ročníku.

Kromě toho jsou pořádány zájezdy na plavání v odpoledních hodinách pro žáky všech ročníků. Během školního roku se mohou žáci zúčastnit sportovních soutěží ve fotbale nebo vybíjené.

K rozvoji osobnosti žáka přispívá zařazení průřezových témat. K tomu je vedeme takovými metodami práce, kde si žáci tyto skutečnosti uvědomují – kreativita, sebepoznání, psychohygiéna, poznávání lidí, komunikace (OSV), schopnost kompromisu, ohleduplnosti, tolerance, disciplinovanosti a sebekritiky (VDO), utváření zdravého životního stylu (ENV).

Školní výstupy jsou rozpracovány k jednotlivým tématům učiva tělesné výchovy a sestaveny podle výstupů RVP ZV tak, aby je žáci mohli dle svých schopností a dovedností během docházky do naší školy naplnit.

Tělesná výchova pro 1. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vnímá základní principy bezpečnosti – vybaví si možná nebezpečí při hrách – zvládá jednoduché pohybové činnosti sám nebo činnosti prováděné ve skupině – provádí dle svých schopností kotoul vpřed – předvede dle svých schopností základy gymnastického odrazu – pohybem vyjádří rytmický a melodický doprovod – předvede základní techniku běhu – vybaví si základní atletické disciplíny – spolupracuje ve skupině a podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu – dovede některé pohybové hry přiměřené věku – vnímá pokyny, signály a gesta učitele při osvojované činnosti – převléká se do cvičebního úboru a umývá se	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Základy gymnastiky Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Průpravné úpoly Základy atletiky Pohybové hry Základy sportovních her Pravidla osvojovaných pohybových činností Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v TV Organizace při TV Zásady jednání a chování	ČJ – rytmické říkanky, formy společenského styku M – přirozená čísla, jednotky času, délky PRV – člověk a jeho zdraví HV – rytmická říkadla, pohybové vyjádření hudby OSV – porozumění sobě i druhým – zvládání vlastního chování – utváření mezilidských vztahů – dovednosti pro spolupráci a pomoc – řešení složitých situací VDO – disciplinovanost ENV – utváření zdravého životního stylu

Tělesná výchova pro 2. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– objasní principy bezpečnosti při pohybových činnostech – vysvětlí možná nebezpečí při hrách – ošetří drobná poranění – zvládá jednoduché pohybové činnosti sám nebo činnosti prováděné ve skupině – provádí kotoul vpřed – předvede základy gymnastického odrazu – předvede dle svých schopností roznožku přes nářadí odpovídající výšky – pohybem vyjádří rytmický a melodický doprovod – předvede základní techniku běhu – vybaví si základní atletické disciplíny – uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při plavání – dovede dle svých schopností jeden plavecký styl – spolupracuje ve skupině a podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu při pohybových činnostech – dovede některé pohybové hry – vnímá pokyny, signály a gesta učitele při osvojované činnosti – samostatně se převléká do cvičebního úboru a umývá se	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Základy gymnastiky Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Průpravné úpoly Základy atletiky Plavání Pohybové hry Základy sportovních her Pravidla osvojovaných pohybových činností Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v TV Organizace při TV Zásady jednání a chování	ČJ – rytmické říkanky, formy společenského styku M – přirozená čísla, jednotky času, délky PRV – člověk a jeho zdraví HV – rytmická říkadla, pohybové vyjádření hudby OSV – porozumění sobě i druhým – zvládání vlastního chování – utváření mezilidských vztahů – dovednosti pro spolupráci a pomoc – řešení složitých situací VDO – disciplinovanost ENV – utváření zdravého životního stylu

Tělesná výchova pro 3. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zařazuje do svého režimu zdravotní cvičení a vhodné pohybové činnosti osvojené při TV podle rad učitele) – uplatňuje hlavní zásady hygieny – objasní základní principy bezpečnosti při pohybových činnostech – vyjádří vlastními slovy možná nebezpečí při hrách a dovede jim zabránit – ošetří drobná poranění a přivolá pomoc – zvládá jednoduché pohybové činnosti sám nebo činnosti prováděné ve skupině – provádí kotoul vpřed i vzad, prosté skoky z trampolínky a zvládá základy odrazu – předvede dle svých schopností roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky – pohybem vyjádří rytmický a melodický doprovod – předvede základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem – pojmenuje základní atletické disciplíny – uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při plavání – dovede jeden plavecký styl, nebojí se vody – spolupracuje ve skupině a podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu při pohybových činnostech a soutěžích – vnímá pokyny a signály učitele při osvojované činnosti	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Základy gymnastiky Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Průpravné úpoly Základy atletiky Plavání Pohybové hry Základy sportovních her Pravidla osvojovaných pohybových činností Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v TV Organizace při TV Zásady jednání a chování	ČJ – rytmické říkanky, formy společenského styku M – přirozená čísla, jednotky času, délky PRV – člověk a jeho zdraví HV – rytmická říkadla, pohybové vyjádření hudby OSV – porozumění sobě i druhým – zvládání vlastního chování – utváření mezilidských vztahů – dovednosti pro spolupráci a pomoc – řešení složitých situací VDO – disciplinovanost ENV – utváření zdravého životního stylu

Tělesná výchova pro 4. ročník ZŠ – tabulka č. 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu – uplatňuje kondičně zaměřené činnosti – rozvíjí úroveň své zdatnosti přiměřenou samostatností a vůlí – dovede se soustředit na správné provedení pohybu – tvořivě zachází s pohybovými dovednostmi – vnímá cvičení a soustředí se na správné provedení – uplatňuje pravidla hygieny – objasní základní pravidla chování podle kterých se řídí – dovede adekvátně ošetřit menší poranění a přivolat lékaře – vnímá a popíše kvalitu pohybové činnosti spolužáka – reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti – předvede osvojované pohybové dovednosti v souladu s individuálními předpoklady – provádí kotoul vpřed i vzad a stoj na rukou s dopomocí	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti Příprava organismu Různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Základy gymnastiky Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Průpravné úpoly Základy atletiky Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v TV	ČJ – formy společenského styku M – přirozená čísla, jednotky času, délky PŘÍR – člověk a jeho zdraví HV – rytmická říkadla, pohybové vyjádření hudby OSV – porozumění sobě i druhým – zvládání vlastního chování – utváření mezilidských vztahů – dovednosti pro spolupráci a pomoc – řešení složitých situací VDO – disciplinovanost ENV – utváření zdravého životního stylu MD – využití médií jako zdroj informací

Tělesná výchova pro 4. ročník ZŠ – tabulka č. 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– dovede roznožku a skrčku přes náradí odpovídající výšky dle svých schopností – vyjádří pohybem rytmický a melodický doprovod – upraví doskočiště, připraví start běhu, vydává povely pro start – používá tělocvičné názvosloví v jednoduchých příkladech – změří a zapisuje výkony v osvojovaných disciplínách	Měření a posuzování pohybových dovedností	

Tělesná výchova pro 5. ročník ZŠ – tabulka č. 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu – uplatňuje kondičně zaměřené činnosti – rozvíjí úroveň své zdatnosti přiměřenou samostatností a vůlí – soustředí se na správné a přesné provedení pohybu – tvořivě zachází s pohybovými dovednostmi a vytváří vlastní pohybové představy – zařazuje do svého režimu zdravotní cvičení a vhodné pohybové činnosti osvojené při TV – vnímá cvičení a soustředí se na správné a přesné provedení – popíše základní pravidla chování, podle kterých se řídí – ošetří adekvátně i větší poranění a přivolá lékaře – jednoduše hodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka – reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti – předvede osvojované pohybové dovednosti v souladu s individuálními předpoklady – provádí kotoul vpřed i vzad a stoj na rukou s dopomocí	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti Příprava organismu Různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Základy gymnastiky Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Průpravné úpoly Základy atletiky Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v TV Měření a posuzování pohybových dovedností Pohybové hry Základy sportovních her Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)	ČJ – formy společenského styku M – přirozená čísla, jednotky času, délky PŘÍR – člověk a jeho zdraví HV – rytmičná říkadla, pohybové vyjádření hudby OSV – porozumění sobě i druhým – zvládání vlastního chování – utváření mezilidských vztahů – dovednosti pro spolupráci a pomoc – řešení složitých situací VDO – disciplinovanost ENV – utváření zdravého životního stylu MDV – využití médií jako zdroj informací ČJ – rytmičné říkanky, formy společenského styku M – přirozená čísla, jednotky času, délky PŘÍR – člověk a jeho zdraví HV – rytmičná říkadla, pohybové vyjádření hudby

Tělesná výchova pro 5. ročník ZŠ – tabulka č. 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– dovede roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky – vyjádří pohybem rytmický a melodický doprovod – dovede základní techniku skoku do výšky dle svých individuálních schopností – upraví doskočiště, připraví start běhu, vydává povely pro start – používá tělocvičné názvosloví – cvičí podle popisu a nákresu cvičení – změří a zapisuje výkony v osvojovaných disciplínách – dovede porovnat výkony s předchozími výsledky – tvoří dle svých schopností varianty osvojených pohybových her – uplatňuje zásady fair play jednání ve hře – posoudí zjevné přestupky proti pravidlům – dodržuje pravidla her a soutěží – respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví – zapojuje se aktivně do sportovních aktivit – podílí se na organizování nenáročné pohybové činnosti a soutěží na úrovni třídy – sleduje informační a komunikační prostředky a nalézá v nich potřebné informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích	Zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly) Sportovní akce ve škole a v místě bydliště	OSV – porozumění sobě i druhým – zvládání vlastního chování – utváření mezilidských vztahů – dovednosti pro spolupráci a pomoc – řešení složitých situací VDO – disciplinovanost ENV – utváření zdravého životního stylu MDV – využití médií jako zdroj informací

5.7 Člověk a svět práce

5.7.1 Pracovní činnosti

Předmět pracovní činnosti umožňuje žákům získat vedle vědomostí hlavně pracovní dovednosti a návyky potřebné v běžném životě. Rozvíjí některé jejich vlastnosti, motorické a tvořivé schopnosti a dovednosti.

Tento předmět utváří klíčové kompetence – k učení, občanské, k řešení problémů, pracovní, sociální i komunikativní, digitální.

Kompetence k učení:

- Ve výuce se zaměřujeme na to, aby si žáci osvojili základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí (ruční opracování materiálů, pěstitelské činnosti, základní činnosti v domácnosti) a aby na základě jejich osvojování byli schopni sami práci organizovat.
- V průběhu vyučovacího procesu žáky seznamujeme s používáním vhodných pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, které dále budou schopni používat i v běžném životě.

Kompetence občanské:

- Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce (výzdoba tříd, školy, kanceláří pro místní podnikatele, výroba různých dekorativních předmětů na výstavy...).
- Žáci na základě jasných kritérií hodnotí své činnosti a výsledky, zažívají úspěch.

Kompetence k řešení problémů:

- Žáky vedeme k vytrvalosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti i vlastních nápadů, rovněž k poznání, že technika je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka.
- Úkoly jsou zadávány tak, aby žáci promýšleli své postupy při jejich plnění.

Kompetence pracovní:

- Žáci si rovněž osvojují zásady bezpečnosti, uvědomují si cenu svého zdraví i zdraví svých spolužáků.
- Aktivně se podílí na ochraně a tvorbě životního prostředí – práce na pozemku, údržba okolí školy, úklid apod.
- Vedeme žáky k tomu, aby se naučili chápat práci, pracovní poznatky a dovednosti, které v předmětu pracovní výchova získají, jako příležitost k další seberealizaci a sebeaktualizaci.

Kompetence sociální a personální:

- Žáci jsou vedeni ke spolupráci a vzájemné pomoci. Pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence komunikativní:

- Učitel žáky vede k užívání správné terminologie. Žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, učí se popsat postup práce.

Předmět pracovní činnosti je součástí vzdělávací oblasti člověk a svět práce. Vyučuje se na 1. stupni od 1. do 5. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně.

Je zaměřen na praktické dovednosti a návyky, které člověk v dalším životě potřebuje.

Učivo na 1. stupni je členěno na 4 tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Výuka může probíhat ve třídě, odborné učebně výtvarné výchovy, na školním pozemku i v dobře vybavené kuchyňce, kde žáci mohou připravovat pokrmy.

Součástí výuky jsou i návštěvy různých výstav.

Žáci si zdokonalují dovednosti týkající se komunikace a spolupráce v týmu i v různých pracovních situacích, rozvíjí svoji kreativitu (OSV), vykonávají různé pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, výuka vede k odpovědnosti k ochraně přírody, přispívá k vnímání estetických hodnot prostředí (environmentální výchova), zkušenosti a prožitky žáků vedou k rozvoji disciplinovanosti, ohleduplnosti, ochotě pomáhat slabším (Výchova demokratického občana).

Školní výstupy jsou zpracovány na základě výstupů RVP ZV tak, aby žáci během školní docházky do naší základní školy mohli plně rozvíjet své schopnosti a dovednosti, a aby je mohli využívat i v běžném životě.

Pracovní činnosti pro 1. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Práce s drobným materiálem – umí papír mačkat, trhat, lepit, stříhat, – překládat, skládat – vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru – umí stříhat a nalepit textilií – dovede navlékat, aranžovat a třídit – přírodní materiál – zvládá práci podle slovního návodu a předlohy – zvládá práci s model. hmotou – – hnětení, válení, trhání, slepování Konstrukční činnosti – dovede sestavovat stavebnicové prvky Pěstitelské práce – zná základy péče o pokojové – rostliny – zalévání, kypření, otírání listů Příprava pokrmů – dodržuje pravidla stolování a chování u stolu – udržuje čistotu pracovních ploch při stolování	Práce s drobným materiálem – využití různých přírodních materiálů – práce s papírem – práce s modelovací hmotou, plastelínou – práce s textilem – koláže, výroba dárků... – lidové zvyky a řemesla (Vánoce, Velikonoce – vystřihovánky, výzdoba...) Konstrukční činnosti – práce montážní a demontážní – práce se stavebnicí – sestavování modelů podle předlohy vlastní fantazie Pěstitelské práce – pokojové rostliny ve třídě, zalévání, kypření, otírání listů Příprava pokrmů – pravidla správného stolování jednoduchá úprava stolu – práce s těstem (vánoční cukroví)	VV-užití různých výtvarných technik M-měření, rýsování OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání Kreativita VDO – disciplinovanost, ochota pomáhat slabším, zásady bezpečnosti práce M-konstrukce modelů VV- různé výtvarné techniky OSV – rozhodovací dovednosti PRV-živá příroda ENV – ŽP, základní podmínky života VV – estetického cítění MV – lidské vztahy VDO – zásady hygieny a bezpečnosti práce

Pracovní činnosti pro 2. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Práce s drobným materiálem – umí papír mačkat, trhat, stříhat, – skládat, lepit a vytvářet z něj – jednoduché prostorové tvary – dovede navlékat, aranžovat, – opracovávat přírodní materiál – umí stříhat i nalepit textilií – umí navléknout jehlu, udělat uzel, přišít knoflíky – zvládá práci s modelovací hmotou- – hnětení, stlačování, přidávání, ubírání, rytí Konstrukční činnosti – zvládá práce montážní a demontážní - Pěstitelské práce – zná základy péče o pokojové – rostliny – umí zasít semena Příprava pokrmů – zvládá základní hygienické návyky – umí si připravit snídani, přesnídávku	Práce s drobným materiálem – podzim v přírodě – využití přírodních materiálů – listí, šípky, kaštany... – navlékání přírodnin, spojování, propichování – práce s různými druhy papíru – – obkreslování podle šablon - vystřihování a slepování – práce s modelovací hmotou – kombinovaná práce s textilem – – přišívání knoflíků – výroba přáníček Konstrukční činnosti – plošná i prostorová kompozice – – slepování modelů podle předlohy i – vlastní fantazie – Pěstitelské práce – základní podmínky pro pěstování – rostlin (i pokojových) – pěstování některých plodin ve třídě (hrách, fazole), péče o ně Příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně – příprava jednoduchého pokrmu	VV- různé výtvarné techniky M-měření, rýsování ČJ-užití správných výrazových prostředků při popisu pracovního postupu OSV – rozvoj spolupráce a komunikace v týmu a při různých pracovních situacích, uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci Kreativita VDO – disciplinovanost, ochota pomáhat slabším, zásady hygieny a bezpečnosti práce M-konstrukce modelů VV-estetické vnímání OSV – rozvoj poznávacích a rozhodovacích dovedností PRV-živá příroda ENV – základní podmínky života na Zemi VV-estetické cítění MV – mezilidské vztahy, princip slušného chování VDO – pravidla první pomoci

Pracovní činnosti pro 3. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Práce s drobným materiálem – zvládá elementární dovednosti a – činnosti s jednoduchými pracovními – pomůckami a vytváří jednoduchými – postupy předměty z tradičních i – netradičních materiálů (viz výstupy z 1. a 2. ročníku) – naučí se zadní a přední steh – vyrobí jednoduchý textilní výrobek – z modelovací hmoty dovede vytvořit jednoduché předměty – zvládá práci se sádkou, zná její vlastnosti Konstrukční činnosti – zvládá sestavit jednoduché modely podle návodu a fantazie Pěstitelské práce – pečuje o nenáročnou rostlinu – provádí pozorování přírody – umí zpracovat výsledky pozorování Příprava pokrmů – chová se vhodně při stolování – připraví tabuli pro jednoduché stolování – orientuje se v základním vybavení kuchyně – zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu	Práce s drobným materiálem – práce s různými druhy papíru – přírodniny – užití listů, kůry – stromů, suchých travin a květin... – zvířata z kamínků nebo vlněných ořechů nebo kaštanů – koláž ze zbytků látky – řetězy, ozdoby (vánoční výzdoba) – práce s modelovací hmotou – šití (výroba maňáska) – vyšívání – přední, zadní steh – velikonoční tematika – obrázky ze sádky Konstrukční činnosti – plastové stavebnice – podle fantazie – prostorové kompozice – dle návodu Pěstitelské práce – zákl. podmínky pro pěstování rostlin – úprava květin ve váze – pěstování plodin v truhlíku – – přesazování a rozmnožování Příprava pokrmů – úprava stolu pro stolování vánoční výzdoba – nakupování, uchovávání potravin, obal zboží – jednoduché pohoštění – jednohubky, základní vybavení kuchyně	VV- kresba, malba aj. výtvarné techniky M-měření, rýsování OSV – rozvoj schopností poznávání Kreativita MKV - mezilidské vztahy, komunikace, kooperace VDO – ochota pomáhat slabším VV- estetické cítění M-konstrukce modelů OSV – rozvoj poznávacích schopností PRV-živá a neživá příroda ENV – ŽP, vztah člověka k prostředí VV-estetika ČJ-užití správných výrazových prostředků při stolování MKV – lidské vztahy EGS – Evropa a svět nás zajímá

Pracovní činnosti pro 4. - 5. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Práce s drobným materiálem – dovede rozlišovat druhy papíru, modelovacích hmot, textilií – dovede vyřezávat, děrovat, polepovat – vytváří prostorové práce – seznámí se se základy aranžování – seznámí se při různých činnostech s různým materiálem a s prvky lidových tradic – udržuje pořádek na pracovním místě – zvládá ozdobný steh – zná zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí poskytnout první pomoc při úrazu Konstrukční činnosti – dovede sestavit složitější stavebnicové prvky – pracuje podle slovního návodu, předlohy – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Práce s drobným materiálem – práce s papírem – práce s kartonem (lepenkou) – využití živých a neživých přírodnin (viz kamínků apod.) – práce s textilem – práce s drátem – práce s modelovací hmotou – vánoční výzdoba (svícen, blahopřání apod.) – zdobení kraslic – aranžování suchých travin a květin – velikonoční aranžmá Konstrukční činnosti – makety domů – prostorová kompozice	VV-užití různých technik a výt. prostředků M - měření, rýsování PŘÍR-živé a neživé přírodniny, lidské výtvoř ČJ-užití správných výrazových prostředků při popisu pracovního postupu MKV – lidské vztahy, etnický původ EV – vztah člověka k prostředí OSV – kreativita, spolupráce v týmu VV-estetické cítění, modelování VLAST-výroba historických domů, staveb M - konstrukce VDO-rozvoj disciplinovanosti, ochota pomáhat slabším OSV – kreativita, rozvoj poznávacích schopností PŘÍR-živá a neživá příroda

Pracovní činnosti pro 4. - 5. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Pěstitelské práce – umí pečovat o pokojové rostliny – zná rozdíl mezi setím a sázením – umí zvolit podle druhu pěstitelských činností vhodné pomůcky, nástroje a nářadí – zná množení rostlin odnožemi a řízkováním – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Příprava pokrmů – seznámí se s přípravou jednoduchého pokrmu studené kuchyně – zná pravidla správného stolování a společenského chování – udržuje čistotu a pořádek pracovních ploch – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí poskytnout první pomoc při úrazu	Pěstitelské práce – základní podmínky pro pěstování rostlin – pěstování pokojových rostlin – pěstování rostlin ze semen v místnosti – přesazování pokojových rostlin – množení rostlin Příprava pokrmů – byt a jeho vybavení (názvy nábytku a spotřebičů) – výběr a nákup potravin – jednoduchá úprava stolu – pravidla správného stolování – příprava jednoduchého pokrmu – studené kuchyně	EV-vnímání estetických hodnot prostředí, vztah člověka k prostředí VDO – zásady hygieny a bezpečnosti práce VV-estetické cítění EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy VDO – zásady hygieny a bezpečnosti práce

5.8 Volitelné předměty

5.8.1 Zdravotní tělesná výchova

V předmětu zdravotní tělesná výchova se především zaměřujeme na odhalování zdravotních oslabení žáka, jejich korekci v běžných i specifických formách pohybového učení, na rozvoj pohybových dovedností žáka a kultivaci pohybu. S tím souvisí i rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné i duševní zdraví, reakce na tyto problémy a předcházení jim, popřípadě nalezení optimálního řešení k jejich odstranění.

Ve zdravotní tělesné výchově se také snažíme odbourávat jednostrannou zátěž kompenzačním cvičením a regenerací.

Ve zdravotní tělesné výchově rozvíjíme klíčové kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální, občanské.

Ve výuce se zaměřujeme zejména na to:

- aby žáci poznali charakter svého zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností,
- aby samostatně využívali osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu, překonávání únavy,
- aby získali základní orientaci v názorech na to, co je zdravé, co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje,
- aby se žáci aktivně zapojovali do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností,
- aby si žáci co nejvíce osvojili základní pravidla bezpečnosti při tělesné výchově,
- aby žáci zvládli techniku speciálních cvičení,
- aby žáci komunikovali na odpovídající úrovni, účinně se zapojovali do diskuse a osvojili si kultivovaný projev,
- aby žáci respektovali a tolerovali odlišnosti ostatních.

Výuka zdravotní tělesné výchovy navazuje na získané pohybové schopnosti a dovednosti, které žáci získali od narození a v hodinách tělesné výchovy. Snaží se dovednosti ještě více prohlubovat a rozšiřovat, zdokonalovat žákův pohybový projev.

Zdravotní tělesnou výchovu vyučujeme jako volitelný předmět ve 2. a 3. ročníku s půlhodinovou týdenní dotací.

Výuka probíhá v tělocvičně, respektive v gymnastickém sále naší školy. Součástí výuky je plavecký kurz.

K rozvoji osobnosti žáka přispívá zařazení průřezových témat. K tomu je vedeme takovými metodami práce, kde si žáci všechny tyto skutečnosti uvědomují – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovídající chování (VDO), obecné řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnost poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jejich jednání ve specifických rolích a situacích (OSV), schopnost zapojovat se do diskuse, mezilidské vztahy (MKV), vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí (ENV), interpretace vztahů mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu (MDV).

Kritéria školních výstupů jsou rozpracována k jednotlivým tématům učiva zdravotní tělesné výchovy a sestavena podle výstupů RVP ZV tak, aby je žák podle svých schopností, dovedností a charakteru zdravotního oslabení mohl naplnit.

Zdravotní tělesná výchova pro 2. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zná charakter svého zdravotního oslabení – zaujímá správné základní cvičební polohy – uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech – nosí vhodné oblečení a obutí pro zdravotní tělesnou výchovu – provádí dechová cvičení – vnímá své pocity při cvičení	Činnosti a informace podporující korekci zdravotních oslabení	TV – posilování, protahování, disciplinovanost, speciální cvičení HV – dechová a rytmická cvičení PČ – správné držení těla při různých činnostech ČJS – stavba lidského těla, péče o zdraví VDO – disciplinovanost, cílevědomost, smysl pro řád OSV – sebepoznávání, seberegulace ENV – oceňování zdraví, vztah člověka a prostředí MDV – práce v týmu
– osvojí si základní cvičební polohy – ovládá základní techniku cvičení – samostatně provádí jednoduché speciální cviky související s jeho oslabením	Speciální cvičení	
– zařazuje pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti	

Zdravotní tělesná výchova pro 3. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– uplatňuje správné způsoby držení těla při korekci zdravotních oslabení – pravidelně samostatně zařazuje do svého denního režimu speciální vyrovnávací cvičení – rozpozná nevhodná cvičení a činnosti – provádí dechová cvičení – provádí cviky na uvolňování páteře, zvýšení kloubní pohyblivosti, protažení a posilování svalstva – dbá o správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen – koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele – provádí jednoduché cviky s gymnastickým míčem – nacvičuje základní plavecké styly – zařazuje pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	Činnosti a informace podporující korekci zdravotních oslabení Speciální cvičení Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti	TV – obratnost, posilování, uvolňování, vytrvalost, speciální cvičení, plavání, cvičení s gymnastickými míči ČJS – znalost stavby lidského těla, péče o zdraví HV – rytmická a dechová cvičení PČ – dodržování správného držení těla při pracovních činnostech OSV – poznávání, sebepoznávání, seberegulace, řešení problémů VDO – rozvoj disciplinovanosti, rozhodovacích schopností, cílevědomosti MKV – diskuse, mezilidské vztahy MDV – práce v týmu, interpretace mediálních sdělení ENV – chápání vlivu životního prostředí na zdraví člověka

5.8.2 Čtení s porozuměním

Tento volitelný předmět navazuje svým obsahem na získané čtenářské dovednosti v 1. ročníku a postupně je rozvíjí.

Úspěšnost člověka a jeho uplatnění v životě úzce souvisí s jazykovým citem a se zvládnutím jazyka mateřského. Četba rozvíjí slovní zásobu a tím i podporuje schopnost komunikovat. Porozumění čtenému textu je významné nejen pro příjemný zážitek z četby, ale zejména pro získávání důležitých informací a řešení úkolů ve škole i v životě.

Stojí proto za pozornost věnovat se dětskému čtení, podporovat zájem dítěte o knihy a o čtení.

Ve výuce se zaměřujeme na to:

- abychom u žáků v první řadě vytvořili pozitivní vztah k literatuře a k mateřskému jazyku,
- aby žáci dokázali správně používat mateřský jazyk k vyjádření vlastních potřeb, názorů, pocitů a prožitků,
- aby uměli pracovat s předkládanými texty, rozvíjeli si slovní zásobu, uvědomovali si bohatost a výstižnost naší mateřštiny,
- aby se u žáků zvýšil zájem o četbu,
- aby žáci dovedli pracovat s různými texty a literárními prameny,
- aby byli žáci schopni samostatně získávat informace z různých zdrojů a dokázali sdělit své čtenářské zážitky,
- aby si žáci osvojili schopnost spolupráce při řešení různých situací a rozvíjeli své emocionální a estetické vnímání,
- aby pochopili zásady mezilidské komunikace,
- aby se u žáků rozvíjela schopnost kultivovaného vystupování.

Jde o půlený volitelný předmět, který se vyučuje v rámci 2. ročníku jednu hodinu týdně společně se zdravotní tělesnou výchovou.

Metodika čtení na naší škole vychází zatím z běžně používané analyticko-syntetické metody výuky, a právě v tomto předmětu se snažíme o citlivé propojení nácviku techniky s dovednostmi porozumění čtenému. Považujeme totiž schopnost dobře číst, rozumět psanému textu a umět se pohotově vyjadřovat za dovednost významnou pro život člověka a jeho úspěšnost ve společnosti.

Mnohé úkoly, které žáci v tomto předmětu plní, slouží zároveň jako témata k hovorům a nabízí organické propojení s výtvarnou a dramatickou výchovou. Svým obsahem pomáhá rovněž rozvíjet základní klíčové kompetence.

Osobnost žáka rozvíjíme vhodným zařazením průřezových témat. K tomu vedeme žáky takovými metodami, jejich obměnami a barvitostí, aby si žáci všechny tato skutečnosti plně uvědomovali /komunikace, sebepoznání, sebepojetí, kooperace, týmová práce, schopnost vcítění se, kreativita, řešení problémů, cvičení soustředění, pozornosti/.

Čtení s porozuměním pro 2. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– čte plynule s porozuměním jednoduchý text a orientuje se v něm – používá správný slovní přízvuk při hlasitém čtení textu a přirozeně intonuje – -vyjádří vlastními slovy obsah přečteného – rozumí významu slov a vět ve čteném textu – přiřadí text ke správnému obrázku a naopak – naslouchá pozorně přednesu – -respektuje základní komunikační pravidla – seřadí části textu nebo ilustrací podle dějové posloupnosti – rozpozná pohádku od ostatních vyprávění a tvořivě pracuje s literárním textem podle pokynů učitele – reprodukuje obsah známých pohádkových příběhů svými slovy – vyjádří pohybem, zvukem nebo obrázkem základní emoce z přečteného textu – pojmenuje některé dětské literární autory a ilustrátory	Plynulé čtení jednoduchých textů – práce s textem /sestavování rozstříhaného textu, vybírání správných odpovědí, napravování textu, hádanky, rébusy/ Smysl slov, vět a celého textu Rozvíjení zrakového vnímání Naslouchání správného přednesu Práce s textem a ilustracemi Pohádka – naslouchání, četba, práce s textem, vyprávění, dramatizace /tvořivá práce s pohádkou/ Vyjádření emocí z přečteného /netradiční kresba, vyjádření děje, příběhu pohybem, rytmičtým klepáním, kresbou/ Dětské literární autoři a ilustrátoři/zajímavosti o autorech, vyjádření názvu díla obrázkem/	M – přirozená čísla PRV – svět zvířat a rostlin VV – vyjádření vlastních prožitků z četby HV – akcent OSV – smyslové vnímání, pozornost a soustředěnost VV – vyjádření pocitů z četby OSV – pozornost, soustředění, zapamatování, rozvoj poznávání VV – zobrazování podle vyprávění, četby PČ – stříhání, skládání, lepení OSV – komunikace – pozorování a aktivní naslouchání HV – umělé písně z pohádek PČ – pohádková postava VV – ilustrace pohádky TV – koordinace pohybu, vyjádření děje pohybem OSV – postoje a hodnoty, komunikace – řeč těla, rozvoj kreativity EGS – práce s literaturou, pohádky z jiných zemí MKV – umění vžít se do role druhého VV – práce s ilustrací knih, beseda, návštěva knihovny PČ – knižní obálky

5.8.3 Hrátky s čísly

V předmětu hrátky s čísly si žáci osvojují především na základě aktivních činností vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě pro užití matematiky v reálných situacích. Vzdělávací obsah navazuje na předmět matematika. Hrátky s čísly přispívají k rozvoji rozumových schopností žáků, k vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění, rozvíjí spolupráci, důvěru ve vlastní schopnosti žáků a utváří a rozvíjí klíčové kompetence (k učení, k řešení problémů, komunikativní, pracovní, sociální, občanské).

Ve výuce se zaměřujeme zejména na to:

- aby využívali matematické poznatky a dovednosti v praktickém životě,
- aby se rozvíjela paměť žáků, kombinatorické, logické myšlení a abstraktní myšlení,
- aby žáci prováděli rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbu správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému,
- aby se přesně a stručně vyjadřovali pomocí užívání matematického jazyka,
- aby se rozvíjela spolupráce při řešení problémových úloh vyjadřujících situace z běžného života,
- aby byla rozvíjena důvěra ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, vedeme žáky k soustavné sebekontrolě,
- aby dovedli žáci pracovat samostatně, ale i spolupracovat při řešení problémových úloh ve skupině.

Předmět hrátky s čísly se vyučuje jako volitelný předmět ve třetím ročníku společně s předmětem zdravotní tělesná výchova s jednohodinovou dotací.

Prolínají se zde poznatky z jiných předmětů nebo naopak v jiných předmětech uplatňujeme poznatky z tohoto předmětu např. český jazyk (tvoření slovních úkolů, otázek, odpovědí), prvouka (ve slovních úlohách) člověk a jeho svět, výtvarná výchova (výtvarné vyjádření matematických pojmů), tělesná výchova (relaxační chvílky, pohybové hry s čísly) a pracovní činnosti (vytváření matematických tvarů a těles). Nedílnou součástí předmětu hrátky s čísly je matematika, na jejíž znalosti a dovednosti se tady navazuje a dále jsou rozvíjeny.

Ve vyučovacích hodinách pracujeme se žáky s celou třídou, ve dvojicích, věnujeme se jim i individuálně, nebo ve skupině. Žáky motivujeme k aktivní činnosti tím, že zařazujeme do hodin zajímavé netradiční hry a soutěže jednotlivců nebo skupin, zajímavé rébusy a matematické hádanky.

Zařazení průřezových témat přispívá k rozvoji osobnosti žáka. Ve výuce proto uplatňujeme takové metody práce, které k tomu přispívají – seberegulace a sebeorganizace, poznávání sebe i druhých, komunikace, kooperace a týmová práce, kreativita, řešení problémů (OSV), demokratická atmosféra ve škole (Výchova dem. občana), lidské vztahy (Multikulturní výchova), vztah člověka k prostředí (Environmentální výchova), osvojují si poznatky týkající se mediální komunikace a práce s médii – časopisy (Mediální výchova).

Školní výstupy navazují na předmět matematika a jsou rozpracovány k jednotlivým tématům učiva tak, aby je žáci mohli dle svých schopností a dovedností během docházky do naší školy naplnit.

Hrátky s čísly pro 3. ročník

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vyřeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace – aplikuje přirozená čísla k modelování reálných situací	Obor přirozených čísel. Slovní úlohy.	TV – zdravotní cviky PČ – prostorové práce VV – výtvarné vyjádření skutečnosti PRV – lidé a čas
– přečte, doplňuje a načrtne jednoduché tabulky	Závislosti a jejich vztahy Diagramy, grafy, tabulky.	OSV – řešení problémů, cvičení sebekontroly – cvičení tvořivosti – dobré vztahy ve skupině, organizace času – komunikační dovednosti – řešení konfliktů – řešení problémů – odpovědnost, spolehlivost v chování
– vymodeluje a popíše jednoduché souměrné útvary v rovině a jednoduchá tělesa	Základní útvary v rovině. Základní útvary v prostoru.	VDO – demokratické vztahy – sebeúcta, sebedůvěra – ochota pomáhat slabším
– vyřeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Slovní úlohy. Číselné a obrázkové řady. Magické čtverce. Prostorová představivost.	ENV – vztah člověka k prostředí MDV – využití médií jako zdroj informací

5.8.4 Literárně dramatická výchova

V předmětu literárně dramatická výchova si žáci cvičí a rozvíjí verbální i neverbální komunikaci v různých situacích. Děti se seznamují a pracují s různými literárními texty. Vyzkouší si dramatizaci pohádky, jednoduchého příběhu, ale i vlastního vymyšleného příběhu. Hlavním úkolem literárně dramatické výchovy je utvořit u žáků kladný vztah k literatuře a zajímavým způsobem je seznámit se základními literárními díly.

Ve výuce se zaměřujeme zejména na to:

- abychom u žáků vytvořili pozitivní vztah k mateřskému jazyku, aby dokázali správně vyjádřit vlastní potřeby a prožitky a názory,
- aby si osvojili dovednost pracovat s různými texty a s jazykovými a literárními prameny, aby žáci byli schopni sdělit a dramaticky vyjádřit své čtenářské zážitky,
- aby dokázali kultivovaně vystupovat na veřejnosti, aby byli schopni samostatně a tvořivé práce, ale zároveň také týmové spolupráce,
- aby si uvědomili možný dopad svých verbálních a neverbálních projevů,
- aby se naučili samostatně získávat a zpracovávat informace z různých zdrojů.

Volitelný předmět literárně dramatická výchova je úzce spjat s výukou českého jazyka a čtení. Výuka tohoto předmětu je zařazena do čtvrtého ročníku ZŠ s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně.

Osobnost žáka rozvíjíme vhodným zařazením průřezových témat. K tomu je vedeme takovými metodami práce, kde si žáci všechny tyto skutečnosti plně uvědomují – komunikace, sebepoznání a sebepojetí, kooperace a týmová práce, schopnost vcítění se do druhých, kreativita, řešení problémů, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění (OSV), porozumění soc. a kult. odlišnostem mezi národy (Globální výchova), lidské vztahy, tolerance k odlišným zájmům, názorům a schopnostem druhých (Multikulturní výchova), rozvoj komunikačních schopností při veřejném vystupování, argumentace, stylizace psaného a mluveného textu, práce s médii (Mediální výchova).

Literárně dramatická výchova pro 4. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– čte a přednáší z paměti různé literární texty – vyjádří své dojmy a pocity z četby a zaznamená je – volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text – tvoří vlastní literární text na dané téma – předvede jednoduchou dramatizaci textu – rozliší různé typy textů a objasní základní literární pojmy	Práce s literárním textem Zážitkové čtení a naslouchání Seznámení se základními literárními pojmy Přednes vhodných literárních textů (poezie a próza). Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	PŘÍR – živá a neživá příroda VLAST – soužití lidí a mezilidské vztahy VV – ilustrace v knihách AJ – čtení a překlad textu OSV – rozvoj poznávání a kreativita MKV – lidské vztahy MDV – kritické čtení a vnímání sdělení EGS – Evropa a svět nás zajímá
– pantomimou předvede jednoduchý příběh – předvede jednoduché monology a dialogy – předvede jednoduchou dramatizaci pohádky a vlastního vymyšleného příběhu – tvoří kostýmy a kulisy k příběhům	Tvořivá činnost s literárním textem a vlastní dramatizace literárního textu Pantomima, monology, dialogy, dramatizace (pohádky, jednoduchých příběhů vlastní literární tvorby)	PČ – výroba loutek a maňásků VV – malba kulis TV – základní taneční kroky HV – rytmizace, melodizace a hudební improvizace OSV – komunikace, kooperace, řešení problémů a hodnoty a postoje, praktická etika MKV – kult. difference, lidské vztahy, dialogy MDV – vnímání med. sděl., stavba med. sděl., fungování a vliv médií ve společnosti - filmové a divadelní zpracování příběhů

6. Učební osnovy – II. stupeň

6. 1 Jazyk a jazyková komunikace

6.1.1 Český jazyk

Kvalita osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě je základním znakem úrovně všeobecné vzdělanosti žáků ZŠ, nástrojem funkčního dorozumívání i nástrojem jejich integrace do lidských společenství. Otevírá žákům svět vyjádřený verbálními prostředky a umožňuje jim komunikaci s kulturními výtvoři a hodnotami. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně a ve vzájemné podmíněnosti s jejich rozumovým a emocionálním zráním. Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a citění druhých lidí. Ovládnutí jazykových prostředků češtiny je i základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech, zvláště při osvojování cizích jazyků.

Obsah oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek prolíná.

V Komunikační a slohové výchově žáci pochopí různá jazyková sdělení, čtou s porozuměním, kultivovaně píší, mluví a rozhodují se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzují jej a kriticky posoudí jeho obsah. Ve vyšších ročnících posuzují také jazykové prostředky textové výstavby a kompozici textu.

V Jazykové výchově se žáci souvisle vyjadřují a kultivovaně používají mateřský jazyk v běžných situacích. Poznávají bohatost českého jazyka, jeho slovní zásoby. Osvojují si podstatné poznatky ze systému českého jazyka a prakticky ovládají základy českého pravopisu.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, vnímají jejich základní znaky, vystihují umělecké záměry autora a formulují vlastní názory na přečtený text. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky, utváří se jejich čtenářský vkus a trvalý zájem o četbu. Významnou funkcí literární výchovy je prostřednictvím četby podporovat emocionální zrání žáků a na příkladech jim ozřejmovat životní a mravní hodnoty, které ovlivňují způsoby jednání a rozhodování lidí. Tím se otevírá i cesta k sebepoznání a k pozitivním životním motivacím. Pěstuje se u žáků smysl pro krásu jazykového výrazu a uměleckého obrazu skutečnosti.

Český jazyk v 6.-9.ročníku ZŠ obsahuje 3 složky specifického charakteru:

- jazykové vyučování,
- literatura,
- slohový výcvik.

Časová dotace pro český jazyk je ve všech ročnících II. stupně stanovena na 4 hodiny týdně. Výuka českého jazyka a literatury na II. stupni ZŠ navazuje na výuku tohoto předmětu na I. stupni ZŠ, kde byla rozdělena do 4 specifických složek:

- čtení a literární výchova,
- jazykové vyučování,
- slohový výcvik,
- psaní.

Na II. stupni je odbourána jako samostatná složka čtení a psaní. Čtení je součástí složky literatura a psaní je zahrnuto v jazykovém vyučování a slohovém výcviku.

Orientovat se v jazyce se žáci učí tak, že v hodinách českého jazyka a literatury nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku a literární výchovy, ale že si žáci v každé hodině českého jazyka a literatury uvědomí propojenost jazyka, stylistických prvků a literárních prvků.

Ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura se snažíme přispívat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáka k chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, poznávání a chápání jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání, k rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství, k zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace, k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů, k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření, k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama, k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře.

Klíčové kompetence naplňujeme a rozvíjíme tak, že:

- klademe důraz na pozitivní motivaci žáků,
- používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku,
- motivujeme žáky k samostatnému řešení problému,
- zadáváme úkoly k posílení schopností žáků,
- věnujeme se dovednostem korekce chyb,
- zařazujeme do výuky diskuse, kde se žáci učí respektovat názory druhých,
- klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu,
- nabízíme žákům využívání informačních technologií,
- zařazujeme práci ve skupinách a klademe důraz na vytváření pravidel práce v týmu,
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům i k žákům se specifickými poruchami učení,
- posilujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj,
- vnášíme do výuky přátelskou atmosféru,
- podporujeme u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům a k ochraně kulturního dědictví,
- respektujeme intelektové a sociální zvláštnosti žáků,
- rozvíjíme smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku.

Průřezová témata reprezentují aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa, jsou důležitým prvkem základního vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání.

Do předmětu Český jazyk a literatura lze zařazovat tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova

Vztah osobnostní a sociální výchovy k oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na komunikační podstatě jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka a sociální dovednosti.

2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jazyk a jazyková komunikace je významnou oblastí pro realizaci tohoto tématu. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků.

3. Multikulturní výchova

Tato umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur-tradicemi a hodnotami. Zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám.

4. Mediální výchova

Propojení tohoto tématu se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků, osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace.

Konkrétně přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace, rozvíjí tedy komunikační schopnosti, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu.

Podle svých schopností a možností žáci plní výstupy dané ŠVP.

Jazyková výchova pro 6. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– orientuje a pracuje se základními jazykovými příručkami – rozliší jednotlivé útvary ČJ – vnímá spisovnou a nespisovnou výslovnost, uvědomuje si vliv prvků nářečí v mluveném projevu – uvádí vhodné příklady – uvědomí si souvislosti pravopisu se stavbou slov – ovládá nejdůležitější způsoby tvoření slov – využívá doposud získaných informací – aplikuje nejdůležitější pravidla – rozpozná a určí především ohebné slovní druhy – určí a vyznačí podmět a přísudek – uvědomí si vztahy mezi ZSD a VSD – aplikuje jednoduché poučky, kterými se shoda řídí – zdůvodňuje svá řešení – seznámí se s rozvíjejícími větnými členy, registruje jejich závislost – vytváří jednoduché věty i souvětí, vnímá spojovací výrazy	Obecné poučení o jazyce Útvary českého jazyka Zvuková stránka jazyka Slovní zásoba a tvoření slov Pravopis Tvarosloví Skladba Shoda přísudku s podmětem Rozvíjející větné členy Tvoření vět a souvětí	OSV- sociální rozvoj-komunikace MDV- kritické čtení, vnímání autora CJ - způsoby tvoření slov OSV - osobnostní rozvoj-kreativita MKV- etnický původ OSV- osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání

Jazyková výchova pro 7. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– určí slovní druhy a probrané jmenné a slovesné kategorie – vyskloňuje zájmena a číslovky	Tvarosloví	OSV - osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání morální rozvoj-řešení problémů
– seznámí se se základními pravidly pravopisu velkých písmen, aplikuje je při zdůvodňování, obtížné tvary vyhledá v PČP	Pravopis	MKV- etnický původ Z - zeměpisné názvy D - kulturní památky
– obohatí svou slovní zásobu – uvědomí si správnost užívání slov – uplatní odborné názvy – vysvětlí významy slov	Význam slov	
– využije základní způsoby tvoření slov a uplatní je v písemných a ústních projevech	Slovní zásoba a tvoření slov	MDV - práce v realizačním týmu OSV - osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání
– označí základní větné členy – postupně si osvojí i vztahy mezi základními a rozvíjejícími VČ – určí RVČ a v souvislosti s tím poznává druhy VV	Skladba	CJ - tvoření slov MKV - etnický původ MDV - kritické čtení

Jazyková výchova pro 8. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– uvědomí si význam jazyka jako důležitého zdroje verbální komunikace – umí začlenit češtinu do slovanských jazyků	Obecné výklady o ČJ	Z - regiony, CJ - dělení jazyků, D - vývoj jazyka a jazykovědci
– využije základní způsoby tvoření slov – odliší slova domácího původu od slov přejatých – uplatní zásady spisovné výslovnosti cizích slov a zvládne pravopis běžně užívaných cizích slov – význam přejatých slov vyhledá ve slovníku	Nauka o slovní zásobě	CJ - tvoření slov VEG - jsme Evropané MDV - vnímání autora, kritické čtení
– třídí slovní druhy – určí jmenné a slovesné kategorie – využije poznatků z nižších ročníků – doplní a zdůvodní pravopisné jevy – v běžné komunikaci aplikuje spisovné slovesné tvary	Tvarosloví	MDV - kritické čtení OSV - osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání, morální rozvoj-řešení problémů
– označí základní a rozvíjející VČ a pojmenuje je – rozliší SS a SP – postupně si osvojí i významové poměry mezi složkami NVČ a HV	Skladba	

Jazyková výchova pro 9. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– orientuje a pracuje se základními jazykovými příručkami	Obecné poučení o jazyce	OSV - sociální rozvoj-komunikace
– vnímá spisovnou a nespisovnou výslovnost, uvědomuje si vliv prvků nářečí v mluveném projevu	Zvuková stránka jazyka	MDV - kritické čtení, vnímání autora
– uvádí vhodné příklady – uvědomí si souvislosti pravopisu se stavbou slov – ovládá nejdůležitější způsoby tvoření slov	Slovní zásoba a tvoření slov	CJ - způsoby tvoření slov OSV - osobnostní rozvoj-kreativita MKV - etnický původ
– využívá doposud získaných informací – aplikuje nejdůležitější pravidla	Pravopis	OSV - osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání
– rozpozná a určí především ohebné slovní druhy	Tvarosloví	
– určí a vyznačí podmět a přísudek – uvědomí si vztahy mezi ZSD a VSD	Skladba	
– aplikuje jednoduché poučky, kterými se shoda přísudku s podmětem řídí, zdůvodňuje svá řešení	Shoda přísudku s podmětem	

Komunikační a slohová výchova pro 6. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– dokáže výstižně formulovat a vyjadřovat své myšlenky – zvolí vhodné jazykové prostředky – využije přímou řeč – méně vhodná slova nahradí, umí uspořádat text a sestavit heslovitou osnovu	Jednoduché slohové útvary Vypravování Komiks	MDV - stavba mediálního sdělení OSV - osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání VEG - jsme Evropané
– osvojí si základní normy písemného vyjadřování – rozčlení souvislý text do odstavců – zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu	Členění textu, klíčová slova	OSV - morální rozvoj-řešení problémů MDV - vnímání autora, kritické čtení
– rozliší jednotlivé druhy popisu, udělá si představu o postupu – registruje charakteristické rysy důležité pro popis	Popis	
– vytvoří výpisky z textu – třídí informace obsažené v reklamních a propagačních textech	Práce s informacemi	

Komunikační a slohová výchova pro 7. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– výstižně zformuluje své myšlenky – užije vhodné jazykové prostředky a přímou řeč – sestaví osnovu	Vypravování	OSV - osobnostní a morální rozvoj MDV - stavba mediálního sdělení, tvorba MS, práce v realizačním týmu
– uvědomí si správné uspořádání textu – seznámí se s jednotlivými druhy popisu – vhodně užije odborné názvy	Popis a charakteristika	PČ - pracovní postup, OV-typologie osobnosti VDO - občan, společnost a stát OSV - osobnostní rozvoj-sebepoznání a sebepojetí sociální rozvoj-poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace
– podle daných údajů vytvoří vlastní životopis	Životopis	VEG - jsme Evropané VKO - volba povolání
– uvědomí si její ustálenou formu a údaje, které má obsahovat	Žádost	VV - kresba, Informatika - návrhy na PC
– vytvoří stručné poznámky, výpisky a výtah z přečteného textu	Práce s informacemi	

Komunikační a slohová výchova pro 8. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– na základě ukávek z krásné literatury, odliší charakteristiku vnější a vnitřní – využije charakteristiku přímou a nepřímou – samostatně vytvoří charakteristiku svých oblíbených literárních hrdinů	Charakteristika liter. postav	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí, sociální rozvoj-poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace VO - typologie osobnosti VDO – občan, společnost a škola VEG - jsme Evropané
– uvědomí si využití jazykových prostředků typických pro tento slohový útvar, vytváří jednoduchá líčení	Subjektivně zabarvený popis	Př - typy krajiny, ekosystémy VV - kresba krajiny ENV - vztah člověka a prostředí
– nalezne odlišnosti těchto útvarů – využije časopisů a encyklopedií – připraví mluvený projev a samostatně vystoupí před třídou	Výklad a výtah	všechny naukové předměty – odborné texty z učebnic MDV - fungování a vliv médií, vnímání autora, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
– vyjádří a zdůrazňuje své názory k různým problémům – uvědomí si možnosti odlišných názorů svých vrstevníků, učí se je akceptovat, vytváří vlastní úvahu	Úvaha	OSV – osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání VDO - OS a škola, občan, spol. a stát MKV - lidské vztahy, multikulturalita VEG - Evropa a svět, objevujeme Evropu ENV – základní podmínky života, lidské aktivity a životní prostředí, vztah člověka a prostředí

Komunikační a slohová výchova pro 9. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– stanoví rozdíl při vypravování v běžné komunikaci a umělecké oblasti, pozná jejich odlišnosti, volí přímou řeč a rozmanité a vhodné jazykové prostředky – využije znalostí z předchozích ročníků – samostatně vytvoří jednotlivé druhy popisů i charakteristiky postav – podle stanovených údajů sestaví vlastní životopis – využije možnosti PC – uvědomí si rozdíly těchto slohových útvarů – je schopen postihnout hlavní myšlenky a pořídit výtah textu – samostatně vystoupí před kolektivem – zformuluje vlastní názor k danému problému – uvědomí si aktuální problémy – pozná ráz tohoto slohového útvaru a s tím souvis. volbu jazykových prostředků – dbá na jazykovou správnost a slohovou vhodnost – uvědomí si využití diskuze v běžném životě – nahradí nevhodně užívané obraty – zvolí vhodné způsoby, jak diskuzi vyvolat	Vypravování Popis a charakteristika Životopis Výklad a výtah Úvaha Proslov Diskuse	OSV – osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání soc. rozvoj-komunikace VDO - občan, společnost a škola, principy demokracie ENV – základní podmínky života, lidské aktivity, vztah člověka MKV - lidské vztahy, multikulturalita, kulturní difference Inf-strukturální životopis Př, Z, D - odborné texty VKO - globální problémy

Literární výchova pro 6. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozliší vyjadřování v poezii a próze – vnímá použité jazykové prostředky – přednáší z paměti texty přiměřené věku – vyjádří hlavní myšlenky jednoduchého textu – reprodukuje volně části textu, popř. kratší text, převypráví ukázky	Z dávných věků Eposy, báje a pověsti Toulky, cesty a putování Příběhy odvahy a dobrodružství Svět lidí a svět zvířat Dětské etudy Úsměvy a šibalství	OSV - osobní a soc. rozvoj-rozvoj schopností poznávání, sociální rozvoj-poznávání lidí, mezilidské vztahy, morální rozvoj-řešení problémů VEG - Evropa a svět, objevujeme Evropu a svět MDV - kritické čtení MKV - lidské vztahy, etnický původ VDO - občan, společnost a stát ENV - základní podmínky života, vztah člověka

Literární výchova pro 7. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– čte s porozuměním – vnímá užívané jazykové prostředky – zformuluje hlavní myšlenky – zařadí ukázky do literárního žánru – přednáší z paměti texty odpovídající věku – dramatizuje jednoduchý text – pokusí se o vlastní tvorbu – reprodukuje volně části textu	V krajině her a fantazie Přátelství a láska Staré příběhy Souboje, prohry, vítězství Ze života lidí Humorná literatura	VKO - mezilidské vztahy ENV - základní podmínky života VEG - objevujeme Evropu MKV - lidské vztahy MDV - vnímání autora, stavba mediálního sdělení

Literární výchova pro 8. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– pozná různé literární žánry a ukázkou do nich umí zařadit – vyhledá a pojmenuje užité jazykové prostředky – hodnotí přečtený text – zformuluje na něj svůj názor – je schopen reprodukce textu - rozliší postavy hlavní a vedlejší – uvědomí si postupný vývoj literatury – individuálně dle schopností se snaží o vlastní literární tvorbu – recituje ukázky z české poezie	Setkání se starší literaturou Vývoj k moderní literatuře Humor v literatuře Chvála jazyka Science fiction	VEG - objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět ENV - vztah člověka, zákl. podmínky života OSV - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, sociální rozvoj-poznávání lidí, mezilidské vztahy MKV - lidské vztahy, multikulturalita MDV - kritické čtení, interpretace vztahu, vnímání autora

Literární výchova pro 9. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– umí zařadit ukázkou do literárního žánru – zná definice literárních žánrů a druhů – všímá si odlišností vyjadřování různých autorů – zhodnotí přečtené ukázky – zformuluje na ně svůj názor, který se snaží zdůvodnit – pozná literární směry – reprodukuje složitější text – rozezná využití jazykové prostředky – podle individuálních schopností se snaží o vlastní tvorbu – zvládá z paměti ukázky přiměřené věku – vytváří si názor na literaturu a snaží se pochopit její uměleckou hodnotu	Chvála vypravěčství Příběhy ze života Divadlo Písňe a písničkáři Poezie Vize a fantazie Osudy	OSV - osobnostní rozvoj-sebepoznání a sebepojetí sociální rozvoj-poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace morální rozvoj-řešení problémů VDO - občan, společnost a stát VEG - Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané MKV - kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita ENV - základní podmínky života, lidské aktivity a životní prostředí, vztah člověka a prostředí

6.1.2 Anglický jazyk

Žáci si v předmětu anglický jazyk osvojují jazykový základ a předpoklady pro komunikaci a porozumění v cizím jazyce. Anglický jazyk otvírá žákům svět a pomáhá jim snižovat jazykové bariéry a umožňuje poznávat odlišnosti způsobu života lidí v jiných zemích.

Výuka cizího jazyka se opírá o mateřský jazyk. Uvědomění si odlišností anglického a českého jazyka napomáhá žákovi zvládnout cizí jazyk.

Ve výuce se zaměřujeme zejména na komunikaci a porozumění a tomu je také podřízena celá výuka. Naším cílem je, aby žák byl schopen si porozumět s cizincem při běžných situacích, aktivně reagoval na jeho dotazy a hovořil s ním o jednoduchých tématech.

Důraz je kladen na osvojení si základní slovní zásoby a základních pravidel, což vede k postupnému vytváření schopností žáků vyjadřovat své myšlenky, názory a postoje v anglickém jazyce. Žák se seznámí s tradicemi a odlišným způsobem života v anglicky mluvících zemích, rovněž získává dovednost tolerovat tyto odlišné kulturní styly.

Pozornost věnujeme rozvoji všech řečových dovedností, porozumění čtenému textu, ale i písemnému vyjadřování.

Výuka cizího (anglického) jazyka je zařazena na naší škole v 1. – 9. ročníku mezi povinné předměty. V 1. a 2. ročníku s hodinovou týdenní dotací. Ve 3. – 9. ročníku s tříhodinovou týdenní dotací. V 7. - 9. ročníku je zařazena konverzace jako povinný předmět.

Na druhém stupni výuka navazuje na znalosti a dovednosti žáků získané na prvním stupni, kde se seznamují s cizím jazykem a vytvářejí si pozitivní vztah k tomuto předmětu. Pozornost je soustředěna na osvojení zejména zvukové podoby jazyka a na zvládnutí vztahů mezi zvukovou a grafickou stránkou.

Vzdělávání v anglickém jazyce na naší škole směřujeme k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že:

- vedeme žáka k uvědomění si důležitosti a nezbytnosti jazyka jako nástroje celoživotního vzdělávání,
- vedeme ke zvládnutí běžné komunikace v daném prostředí,
- pracujeme ve skupinkách,
- využíváme audio techniku k poslechu a porozumění mluvené podoby jazyka, k procvičování správné výslovnosti,
- používáme výukových programů k procvičování a zvládnutí učiva,
- třídíme a vyhodnocujeme se žáky získané znalosti,
- schopnosti a vědomosti tvořivě využíváme,
- klademe důraz na pozitivní motivaci,
- zařazujeme práci se slovníky,
- předkládáme modelové situace a napomáháme žákům hledat vhodná řešení,
- uplatňujeme individuální přístup,
- posilujeme samostatný rozvoj žáků,
- podporujeme samostatný úsudek u žáků.

V rámci výuky anglického jazyka se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti.

Důraz klademe na rozvoj čtení s porozuměním, ale i na schopnost vyjadřovat myšlenky v mluveném i psaném projevu. Osobnost žáka je v anglickém jazyce rozvíjena zařazováním průřezových témat. V anglickém jazyce jsou to tato témata:

Osobnostní a sociální výchova

Toto průřezové téma se uplatňuje zejména při komunikaci v běžných situacích, při spolupráci žáků, při skupinovém plnění úkolů, při vzájemné pomoci. Zde se prolínají prvky verbální i neverbální komunikace.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Vede žáky k porozumění mezi ostatními národy, pochopení odlišných kultur, nacházení společných znaků, podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám.

Multikulturní výchova

Seznamuje žáky s rozmanitostí různých kultur, tradicemi a hodnotami. Rozvíjí smysl pro toleranci.

Mediální výchova

Nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, vzdělávání, rozvíjení schopností člověka komunikovat.

Anglický jazyk pro 6. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– utvoří řadové číslovky a aplikuje je v datech – pojmenuje měsíce v roce	Číslovky řadové Způsob tvorby řadových číslovek z číslovek základních	M – operace čísla VV – kresba obrázků, ČJ – gramatická pravidla, tvarosloví OSV – os. a sociální rozvoj MDV – práce v realizačním týmu
– zdůvodní užití „some“ a „any“ – rozpozná předmětné tvary zájmen a správně je použije – pojmenuje zvířata	Zájmena Neurčitá zájmena Předmětné tvary	ČJ – slohové cvičení VV – kresba zvířete Př – zvířectvo OSV – os. a soc. rozvoj MDV – tvorba med. sdělení
– aplikuje přív. pád v nejběžnějších situacích	Podstatná jména Přívlastňovací pád	ČJ – gramatická pravidla OSV – m. orální rozvoj
– sestaví větu v tomto čase – využije tento čas při popisu obrázku – rozpozná v textu a zdůvodní jeho použití	Slovesa – přítomný čas průběhový otázka, zápor, krátká odpověď, zkrácené tvary	ČJ – gramatická pravidla HV – zpěv písní VV – kresba obrázků OSV – soc. rozvoj, mor. rozvoj MKV – soc. smír MDV – kritické čtení
– rozliší užití přít. času prostého a průběhového	Přítomný čas Užití, tvorba, otázka, zápor, odpovědi Otázky na místo, čas, způsob	ČJ – gramatická pravidla OSV – soc. rozvoj, morální rozvoj MDV – práce v realizačním týmu

Anglický jazyk pro 6. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– osvojí si pravidla tvorby minulého času slovesa být, pravidelných sloves – seznámí se s běžnými nepravidelnými slovesy	Minulý čas prostý – tvorba u pravidelných a nepravidelných sloves, otázka zápor odpovědi – základní nepravidelná slovesa	ČJ – gramatická pravidla, tvarosloví OSV – osobnostní rozvoj
– rozpozná, kdy užít jakou předložku	Předložky – ve spojení s časem, místem	ČJ – gramatická pravidla OSV – osob. rozvoj
– rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech	Zvuková a grafická podoba jazyka	ČJ – zvuková stránka

Anglický jazyk pro 7. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozlišuje počitatelná a nepočitatelná podstatných jmen – umí si objednat jídlo v restauraci – vyjadřuje množství potravin – pojmenuje základní potraviny	Podstatná jména – základní principy užívání členů – rozlišení počitatelných a nepočitatelných podstatných jmen – vyjádření množství	ČJ – podstatná jména VV – kresba obrázků M – čísla VD – příprava jídla podle receptu OSV – os. a soc. rozvoj MDV – práce v realizačním týmu MKV – multikulturalita – kult. difference VEG – objev. Evropu
– zdůvodní pravidla stupňování příd. jmen a správně je použije – porovnává vlastnosti – seznámí se se základními fakty o Velké Británii – popíše rozdíly – umí pojmenovat oblečení	Přídavná jména – stupňování jednoslabičných a dvojslabičných příd. jmen pomocí přípon – stupňování víceslabičných a nepravidelných	ČJ – stupňování přídavných jmen PČ – tvorba přáníček VV – kresba Z – práce s mapou, zeměpisné pojmy OSV – soc. a os. rozvoj
– používá vazbu be going to – rozšíří si slovní zásobu tématu rodina a seznámí se s odlišnými rodinnými zvyky	Slovesa – budoucí čas – modální slovesa – minulý čas, nepravidelná slovesa	ČJ – časování sloves MKV – kult. difference – multikulturalita MDV – práce v realizačním týmu
– tvoří příslovce a správně užívá ve větě frekvenční příslovce – osvojí si slovní zásobu témat volný čas a zábava – získá informace o možnostech zábavy v Británii – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech	Příslovce – tvoření příslovcí příponou –ly, frekvenční příslovce	ČJ – tvarosloví, slovosled MDV – kritické čtení – interpretace vztahu OSV – os. a soc. rozvoj
	Zvuková a grafická podoba jazyka	ČJ – zvuková stránka jazyka

Anglický jazyk pro 8. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– přiřadí správně člen – popíše denní rutiny a aktivity	Podstatná jména – užití určitého a neurčitého členu – podstatná jména slovesná	ČJ – podstatná jména slovesná, gram. pravidla VKO – režim dne OSV – os. a sociální rozvoj
– rozliší a správně použije přítomné časy – seznámí se s odlišnostmi – v rodinném životě, životním stylem – popíše svou rodinu	Slovesa – přítomný čas prostý a průběhový	ČJ – mluvnické kategorie VV – kresba postav, činností VKO – životní styl, rodinný život MKV – kulturní difference – lidské vztahy OSV – soc. rozvoj VEG – Evropa a svět MDV – Stavba MS
– používá vazbu like+-ing pro vyjádření volnočasových aktivit	– vazba like+ -ing	ČJ – podstatná jména slovesná MDV – práce v realizačním týmu
– popisuje příběh s užitím min. času průběhového – zná základní informace o Kanadě	– minulý čas prostý a průběhový	ČJ – mluvnické kategorie Z – regiony světa D – novověk
– budoucí čas pro vyjádření plánů do budoucnosti, nabídky, rozhodnutí	– budoucí čas – will – vazba be going to	MKV – multikulturalita, kulturní diferenciacce EGS – Evropa a svět MDV – kritické čtení, tvorba MS ČJ – gramatická pravidla OSV – os. a soc. rozvoj

Anglický jazyk pro 8. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zná minulý čas a přičestí trpné nepravidelných sloves – vyjadřuje věty v předpřítomném čase – využívá modálních sloves ve svých sděleních	– nepravidelná slovesa, přičestí trpné – předpřítomný čas – modální slovesa	ČJ – tvarosloví OSV – osobnostní a sociální rozvoj MKV – lidské vztahy MDV – kritické čtení
– používá přídavná jména k popisu města a místa	Přídavná jména – stupňování	ČJ – tvarosloví, stupňování přídavných jmen Z – práce s mapou OSV – os. rozvoj
– rozlišuje různé tvary zájmen a správně je užívá	Zájmena – osobní a přivlastňovací – předmětné tvary	ČJ – tvarosloví OSV – os. rozvoj
– popíše směr, vyjádří jak se dostat ve městě na určité místo – zná základní informace o Londýně	Príslovce – spojené s vyjádřením směru – instrukce, orientace na mapě	ČJ – tvarosloví, slovosled Z – regiony světa, práce s mapou HV – zpěv písní VEG – Evropa a svět OSV – soc. rozvoj, morální rozvoj MDV – kritické čtení, práce v real. týmu
– rozlišuje situace, kdy použít správnou předložku	Předložky – spojené s vyjádřením času a místa	ČJ – předložky OSV – os. rozvoj
– rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech	Zvuková a grafická podoba jazyka	ČJ – zvuková stránka

Anglický jazyk pro 9. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– popíše jednotlivé části těla – dokáže vyplnit jednoduchý formulář, odpovědět na inzerát, napsat formální dopis	Podstatná jména – části těla – tvorba 2. pádu pomocí of – názvy povolání	ČJ – skloňování podstatných jmen Př – biologie člověka OSV – os. rozvoj – soc. rozvoj SP – volba povolání
– osvojí si neurčitá zájmena, zvrtná a samostatná a užívá je ve svých sděleních – seznámí se se slavnými osobnostmi Británie	Zájmena – osobní, zvrtná, samostatná, neurčitá	ČJ – tvarosloví, gramatická pravidla D – historie Anglie OSV – soc. rozvoj VEG – Jsme Evropané MKV – lidské vztahy, multikulturalita MDV – kritické čtení, tvorba med. sdělení
– správně užívá jednotlivé časy – tvoří oznamovací, tázací a záporné věty – umí odpovědět na otázku – seznámí se s dalšími údaji o USA, New Yorku a umí krátce pohovořit na tato témata – osvojí si základní frázová slovesa a jejich význam	Slovesa – minulý, přítomný a budoucí čas – předpřítomný čas – trpný rod – modální slovesa, opisné modální konstrukce – should – doporučení, rada – nepravidelné tvary frekventovaných významových sloves – frázová slovesa	ČJ – mluvnické kategorie VV – kresba obrázků HV – zpěv písní Z – práce s mapou, regiony světa VKO – životní styl MDV – tvorba MS, kritické čtení OSV – soc. rozvoj – os. rozvoj – mor. rozvoj VEG – Evropa a svět MKV – etnický původ

Anglický jazyk pro 9. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– aplikuje pravidla pro správnou tvorbu velkých a desetinných čísel – seznámí se s dalšími fakty o Spojeném království a umí je reprodukovat	Číslovky – velká čísla, desetinná čísla	ČJ – gramatická pravidla VKO – zásady slušného chování M – práce s čísly, desetinná čísla Z – práce s mapou, regiony světa D – historie Anglie MEDV – kritické čtení, vnímání autora VEG – Objevujeme Evropu
– správně používá tázací dovětky	Tázací dovětky – stavba, užití a význam	ČJ – gramatická pravidla OSV – soc. rozvoj
– rozpozná podmínkové věty a uplatňuje pravidla pro tvorbu splnitelné podmínky	Podmínkové věty – splnitelná podmínka	ČJ – druhy vedlejších vět OSV – soc. rozvoj
– rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech	Zvuková a grafická podoba jazyka	ČJ – zvuková stránka jazyka

6.1.3 Konverzace v anglickém jazyce

Tento předmět je zaměřen na rozšiřování, třídění a upevňování slovní zásoby daného tématu. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa. Podporuje rozvíjení schopnosti podat a přijmout informaci s porozuměním.

Žáci poznávají život lidí v anglicky mluvících zemích, jejich kulturní tradice a je prohlubováno mezinárodní porozumění. Konverzace v anglickém jazyce také snižuje jazykové bariéry a umožňuje žákům získat znalosti pro obsažnější diskuzi nebo dialog.

Předmět je zařazen na naší škole v 7. – 9. ročníku mezi povinné předměty s hodinovou týdenní dotací.

Pro zvýšení efektivnosti výuky jsou žáci v tomto předmětu děleni do menších skupin. Výuka probíhá v jazykové učebně, učebně výpočetní techniky, studovně a i v běžných třídách.

Vzdělávání v konverzaci v anglickém jazyce na naší škole směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že:

- vedeme žáky ke zvládnutí běžné komunikace na témata související s každodenním životem,
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků a vedeme je k výstižnému a souvislému projevu,
- umožňujeme žákům poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí,
- organizujeme výuku ve skupinách,
- využíváme poslechová cvičení,
- zaměřujeme se na pochopení a reprodukci obsahu čteného i mluveného projevu,
- zařazujeme zpěv, hry, soutěže, dramatizaci modelových situací z běžného života (dialogy při nákupu, v restauraci...),
- vedeme žáky k samostatné práci např. vyhledávání informací, práci se slovníkem, neznámým textem,
- využíváme výukových programů.

Osobnost žáka je v rámci tohoto předmětu rozvíjena zařazováním těchto průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova je uplatňována zejména při skupinových pracích, při dramatizacích, při komunikaci, při vzájemné pomoci a spolupráci žáků.
- Multikulturní výchova se uplatňuje při poznávání tradic a způsobu života v jiných zemích. Vede k uvědomování si nutnosti tolerance mezi národy.
- Mediální výchova vede k získávání informací, rozvíjení schopnosti žáka komunikovat, vytvářet vlastní sdělení.
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech umožňuje si žákům uvědomit, že i my jsme Evropané, podporuje pozitivní vztahy mezi národy, vede k pochopení odlišností mezi nimi, ale i k využívání společných znaků a tradic.

Konverzace v anglickém jazyce pro 7.- 9. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata																				
– vede účinnou komunikaci v situacích souvisejících se životem v rodině, ve škole a běžných každodenních situacích – řeší situace související se získáváním a poskytováním místních, časových i jiných informací – má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti – postihne hlavní smysl písemného i mluveného sdělení včetně důležitých detailů, rozumí jednoduché konverzaci – porozumí úryvkům psaných a mluvených autentických textů převážně informativního charakteru – používá cizojazyčné slovníky – orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenských, kulturních a historických reáliích	Popis osoby, místa a situace Zpracování tématu s využitím slovníku a dalších jazykových příruček Reprodukce přečteného, vyslechnutého textu Původní materiály ze zemí studovaného jazyka Vedení telefonického hovoru, hovoru v restauraci, v obchodě Zvuková a grafická podoba jazyka Rozšiřování slovní zásoby Tematické okruhy: <table><tr><td>Jídlo</td><td>Móda</td></tr><tr><td>Moje rodina</td><td>U lékaře</td></tr><tr><td>Můj den</td><td>Povolání</td></tr><tr><td>Prázdniny</td><td>Telefonování</td></tr><tr><td>Záliby, volný čas</td><td>Národní zvyky</td></tr><tr><td>Orientace ve městě</td><td>Národní svátky</td></tr><tr><td>Nakupování</td><td>V restauraci</td></tr><tr><td>Cestování</td><td>Moje město</td></tr><tr><td>Pocity a nálady</td><td>Masmédia</td></tr><tr><td>Příroda</td><td>Společnost a její problémy</td></tr></table>	Jídlo	Móda	Moje rodina	U lékaře	Můj den	Povolání	Prázdniny	Telefonování	Záliby, volný čas	Národní zvyky	Orientace ve městě	Národní svátky	Nakupování	V restauraci	Cestování	Moje město	Pocity a nálady	Masmédia	Příroda	Společnost a její problémy	ČJ - tvarosloví, gramatická pravidla, pořádek slov ve větě Z - místopis, práce s mapou, základní poznatky o anglicky mluvících zemích D - historie Velké Británie, USA VV - kresba obrázků, plakátů HV - zpěv písní VKO - národní svátky, zvyky, denní režim, rodina ČJ - zvuková stránka OSV - sociální rozvoj VEG - objevujeme Evropu a svět MKV - multikulturalita, etnický původ, kulturní diference, MDV - tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu, kritické čtení
Jídlo	Móda																					
Moje rodina	U lékaře																					
Můj den	Povolání																					
Prázdniny	Telefonování																					
Záliby, volný čas	Národní zvyky																					
Orientace ve městě	Národní svátky																					
Nakupování	V restauraci																					
Cestování	Moje město																					
Pocity a nálady	Masmédia																					
Příroda	Společnost a její problémy																					

6.1.4 Německý jazyk

Německý jazyk poskytuje základ pro komunikaci žáků v cizojazyčném prostředí. Osvojení cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení možné mobility jednotlivců v osobním životě i budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí v jiných zemích a jejich odlišné kulturní tradice. Zvládnutí cizího jazyka usnadňuje vzájemné mezinárodní porozumění a toleranci a vytváří podmínky pro spolupráci. Děti se v průběhu výuky dozví o tradicích, svátcích a zvycích německy mluvících zemí a poznají odlišnosti ve způsobu života lidí v jiných zemích.

Znalosti a dovednosti žáků budeme rozvíjet postupně podle jejich možností a schopností. Hlavním cílem je, aby se děti dokázaly domluvit v základní situaci, mluvili-li jejich partner pomalu a zřetelně.

Při výuce se zaměříme především na:

- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace v německém jazykovém prostředí,
- správnou výslovnost, čtení a porozumění jednoduchému textu, pokynům,
- práci s různě zaměřenými texty, poslechovými cvičeními,
- sdělení základních údajů o sobě a svém nejbližším okolí, kladení jednoduchých otázek,
- na uvedené téma a odpovědi na podobné otázky,
- pochopení a reprodukci jednoduchého textu, konverzace.

Německý jazyk vyučujeme od 6. do 9. ročníku s časovou dotací v 6. ročníku jedna hodina týdně, v 7. až 9. ročníku dvě hodiny za týden.

Úspěšnost vzdělávání závisí na výsledcích dosažených v českém jazyce, některé gramatické a lexikální jevy srovnáváme s anglickým jazykem. V oblasti reálií navazujeme na zeměpis.

K výuce používáme kmenové třídy a učebnu jazyků a informatiky.

Do učiva německého jazyka začleňujeme osobnostně sociální výchovu (řešení problémů a rozhodování, kooperace), výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět, Jsme Evropané), mediální výchovu (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení) a multikulturní výchovu (multikulturalita).

Německý jazyk pro 6. - 7. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– správně vyslovuje a čte – pozdraví, představí se stručně – představí jinou osobu, poděkuje, poprosí – pracuje s abecedou – popíše rozvrh – jmenuje dny v týdnu – chápe princip skládání slov	Německy mluvící země Rodina Doma – slovosled věty oznam. a tázací pravidelné sloveso v čísle jednotném základní číslovky, letopočet ich möchte +infinitiv Škola (předměty, pomůcky) – pravidelné sloveso v množném čísle člen určitý, neurčitý, kein množné číslo substantiv	

Německý jazyk pro 6.—7. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– popíše osoby – zformuluje jednoduchou zdvořilou žádost – určí čas, jmenuje části dne, roční období – udá datum, jmenuje měsíce popíše osoby a věci – řekne, kam může jít ve volném čase	Škola Hobby Volný čas – vybraná nepravidelná slovesa imperativ, müssen, vybrané předložky können času řadové číslovky	OSV – kooperace a kompetice VEG – Evropa a svět, Jsme Evropané MDV – kritické myšlení ČJ – tvarosloví – práce s textem
– zná světové strany – sdělí, co jí rád/nerad – srovnává osoby a předměty	Prázdniny Jídlo – sport - stupňování adverbii, adjektiv	OSV – kooperace a kompetice VEG – Evropa a svět, Jsme Evropané MDV – kritické myšlení ČJ – tvarosloví – práce s textem TV – sporty PČ – příprava jídel

Německý jazyk pro 8.—9. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– popíše stručně vzhled a zdravotní stav osob – vyjádří míru oblíbenosti – zeptá se na cenu a udá cenu – pojmenuje některé hudební nástroje – požádá o svolení – vyjádří úmysl, přání – mluví o oblečení – popíše vzhled osob – popíše části a vybavení bytu/domu	Zdraví, lidské tělo – preteritum haben/sein Hudba Vzhled lidí Domov – perfektum pravidelných a některých nepravidelných sloves - sloveso dürfen, sollen, wollen - vedlejší věty se spojkou weil	OSV – kooperace a kompetice VEG – Evropa a svět, Jsme Evropané MDV – kritické myšlení ČJ – tvarosloví – práce s textem HV – hudební styly PŘ – lidské zdraví
– pojmenuje pořady v TV – popíše části oblečení – čte jízdní řád – umí koupit jízdenku – orientuje se na nádraží	Televize Móda Názory a rozmary Cestování – zvrtná slovesa - nejvýznamnější vazby slovesa - s předložkou vedlejší - věty se spojkou dass, weil - genitiv podstatných jmen	OSV – kooperace a kompetice VEG – Evropa a svět, Jsme Evropané MDV – kritické myšlení ČJ – tvarosloví – práce s textem Z – regiony světa

Německý jazyk pro 8.—9. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– orientuje se na nádraží a ve městě – zná německé názvy států a jejich obyvatel – ptá se na cestu a popíše cestu – zná názvy obchodů a budov ve městě – napíše pozdrav z prázdnin	Cestování Berlín, Německo – předložky se 3.,4. pádem – preteritum	OSV – kooperace a kompetice VEG – Evropa a svět, Jsme Evropané MDV – kritické myšlení ČJ – tvarosloví – práce s textem Z – regiony světa
– mluví o zvířatech a péči o ně – popíše počasí, – porozumí krátkému sdělení na téma počasí – jednoduchými větami popíše okolní krajinu	Zvířata Životní prostředí – zdobněliny – skloňování přídavných jmen – sloveso werden – vedlejší věty se spojkou wenn	OSV – kooperace a kompetice VEG – Evropa a svět, Jsme Evropané MDV – kritické myšlení ČJ – tvarosloví – práce s textem Z – regiony světa

6.2 Matematika a její aplikace

6.2.1 Matematika

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který na druhém stupni navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace,
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů,
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů,
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů,
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu,
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely,

- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému,
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu,
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby,
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

Matematika pro 6. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– provede pamětné a písemné početní operace v oboru přirozených a desetinných čísel – zaokrouhluje, porovná a znázorňuje čísla na číselné ose – sestaví rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě – zapíše desetinné číslo zlomkem a naopak – vyřeší a vytvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace	<u>Číslo a proměnná</u> Početní operace v oboru přirozených a desetinných čísel	F – teplota, teploměr, převody jednotek, výpočet hustoty, stavba atomu Z – práce s mapou D – časová přímka OSV – rozvíjí komunikaci, řeší problémy, pracuje kreativně MDV – osvojuje si schopnost kritického čtení, pracuje v týmu VDO – argumentuje, obhájí svůj názor, pomáhá spolužákům
– provede pamětné a písemné početní operace v oboru celých a racionálních čísel – porovná racionální a celá čísla, znázorní na číselné ose – vyřeší jednoduché úlohy, v nichž užívá operací s celými a racionálními čísly	Početní operace v oboru celých a racionálních čísel	
– rozliší prvočíslo, číslo složené – zná kritéria dělitelnosti, umí je aplikovat – rozloží číslo na součin prvočísel – vyhledá dělitele – určí násobky – vypočítá nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou, tří přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel	

Matematika pro 6. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vyhledá, vyhodnotí a zpracuje data – orientuje se v tabulkách a jednoduchých grafech – shromažďuje data – porovná soubory dat	<u>Závislosti, vztahy a práce s nimi</u>	F – grafy, tabulky Z – kartografie, přehledy Př – populace živočichů, grafy, tabulky, přehledy OV – vyhledávání dat (rodinný rozpočet) OSV – rozvíjí komunikaci, kooperaci, řeší problémy, rozhoduje se MDV – vnímá mediálních sdělení, pracuje v realizačním týmu VDO – nese zodpovědnost za skupinu
– používá matematickou symboliku – rozliší a popíše přímku, polopřímku, úsečku, kružnici, kruh, trojúhelník, čtyřúhelníky – vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníku, složitějších obrazců	<u>Geometrie v rovině a prostoru</u> Rovinné útvary, trojúhelníky	
– využije polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při řešení praktických úloh – sestrojí trojúhelník ze tří stran – roztrídí trojúhelníky	Metrické vlastnosti v rovině	
– změří a narýsuje úhel dané velikosti – určí velikost úhlu výpočtem	Úhly	
– rozliší krychli a kvádr a analyzuje jejich vlastnosti – načrtne a sestrojí síť – odhadne a vypočítá objem a povrch – používá jednotky objemu a obsahu – řeší aplikační a geometrické úlohy	Prostorové útvary – krychle, kvádr	F – převody jednotek, tvorba grafů, výpočet hustoty Z – práce s mapou Př – tvorba schematických náčrtů PČ – nákresy, zhotovování výrobků VV – kresba, práce s papírem, modelování OSV – rozvíjí schopnost poznávání, kreativitu, kooperaci MDV – pracuje v týmu VDO – rozvíjí disciplinovanost, argumentaci

Matematika pro 6. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení číselných a logických řad – nalezne různá řešení situace – vyřeší úlohy na prostorovou orientaci, obrázkové analogie	<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	Inf – vyhledávání informací OSV – rozvíjí schopnosti poznávání, kreativitu, komunikaci, kooperaci, řeší problémy, rozhoduje MDV – kritické čtení, pracuje v týmu, vyhledává informace na internetu

Matematika pro 7. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vyjádří vztah celek a část pomocí poměru, zlomku, desetinného čísla, procenta – vyřeší aplikační úlohy na poměr, procenta	<u>Číslo a proměnná</u> Zlomky Procenta, poměr	OSV – řešení problému, rozvíjí kreativitu, komunikace, kooperace a kompetence MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
– určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti – pracuje s měřítky – vyjádří vztahy tabulkou, rovnicí, sestrojí graf	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Přímá a nepřímá úměrnost Poměr	
– využije polohových a metrických vlastností k řešení jednoduchých úloh – roztřídí trojúhelníky a lichoběžníky – vypočítá obvody a obsahy trojúhelníků – sestrojí výšky a těžnice v trojúhelníku	<u>Geometrie v rovině</u> Trojúhelník a čtyřúhelník	F, Z, Př, Ch OSV – řešení problému, rozvíjí kreativitu, komunikace, kooperace a kompetice MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálních sdělení
– využije vět o shodnosti trojúhelníků	Shodnost	
– načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti – narýsuje osu souměrnosti úsečky, úhlu a osově souměrného útvaru	Osová souměrnost	
– rozliší středově souměrný útvar	Středová souměrnost	

Matematika pro 7. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení číselných a logických řad – nalezne různá řešení situace – vyřeší úlohy na prostorovou orientaci, obrázkové analogie	<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	Z, F, VV, PČ OSV – řešení problému, rozhodovací dovednosti, rozvoj kreativity VDO – rozvíjí vytrvalost, disciplinovanost, pomáhá spolužákům, obhájí svůj názor

Matematika pro 8. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– využije ve výpočtech druhou, třetí mocninu, druhou odmocninu – využije pravidla pro počítání s mocninami – vyhledá v tabulkách	<u>Číslo a proměnná</u> Mocniny a odmocniny	F, Ch OSV – rozvoj komunikace, kooperace, řešení problému a rozhodovací dovednosti VDO – rozvíjí disciplinovanost, systematickosti
– určí hodnotu číselného výrazu – určí hodnotu výrazu s proměnnou – sečte, odečte, vynásobí mnohočleny – provádí rozklad na součin pomocí vzorců, vytýkání	Výrazy	
– vyřeší rovnice – vyřeší jednoduché úlohy s využitím rovnic	Rovnice	
– využije matematickou symboliku – odhadne, vypočítá obvod, obsah kruhu, lichoběžníku – využije polohové a metrické vlastnosti útvarů při řešení úloh a jednoduchých problémů – charakterizuje kruh, kružnici, válec – načrtne síť válce – vypočítá povrch a objem hranolu, válce – používá jednotky objemu a obsahu – řeší aplikační a geometrické úlohy	<u>Geometrie v rovině a prostoru</u> Kruh, kružnice, lichoběžník Pythagorova věta Thaletova kružnice Válec Hranol Množina bodů dané vlastnosti	F, D, VV OSV – řešení problému a rozhodovací dovednosti, komunikace, kooperace a kompetice VDO – argumentuje, respektuje názor ostatních

Matematika pro 8. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– načrtne a sestrojí trojúhelník, čtyřúhelník s využitím množiny bodů dané vlastnosti – vyřeší úlohy s užití Pythagorovy věty – užije logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení číselných a logických řad – nalezne různá řešení situace – vyřeší úlohy na prostorovou orientaci – vyřeší obrázkové analogie	<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	Ch, Inf OSV – rozvoj schopnosti poznávání, rozvoj kreativity, komunikace, kooperace, řešení problému a rozhodovací dovednosti MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce v realizačním týmu VDO – zodpovědnost za skupinu

Matematika pro 9. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– určí hodnotu číselného výrazu – upraví výraz s proměnnou – využije vzorce $(A+B)^2$, $(A-B)^2$, A^2-B^2 – rozloží mnohočlen na součin vytýkáním, užitím vzorců – matematizuje reálné situace s využitím proměnných – řeší reálné situace s využitím matematického aparátu v oboru racionálních čísel – upraví lomený výraz – nalezne řešení lineárních rovnic a jejich soustav – vyřeší slovní úlohy pomocí rovnic a soustav rovnic – vyhledá, vyhodnotí, roztřídí, porovná a zpracuje soubory dat – uvede příklady závislostí z praktického života – zorientuje se v jednoduchých nákresech, schématech, tabulkách, grafech – vyjádří funkční vztah rovnicí, tabulkou, grafem	<u>Číslo a proměnná</u> Výrazy číselné Výrazy s proměnnou Mnohočleny Lomené výrazy Lineární rovnice Soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života Nákresy, grafy, schémata, tabulky, diagramy	F – řešení fyzikálních úloh, vztahy mezi fyzikálními veličinami CH – chemické výpočty OSV – rozvíjí kreativitu, řeší problémy MDV – osvojuje si schopnost kritického čtení VDO – disciplinovanost, cílevědomost, smysl pro řád F – konstrukce a čtení z grafů, tabulky, MFCH tabulky, vztahy mezi fyzikálními veličinami CH – periodická soustava prvků, práce s MFCH tabulkami Z – přehledy, grafy-populace, průmysl, zemědělství Inf – vyhledávání informací OSV – rozvíjí kooperaci, komunikaci, kreativitu, řeší problémy

Matematika pro 9. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– matematizuje reálné situace s využitím funkčních vztahů – vyhledá a určí hodnoty funkcí sin, cos, tg, v Tabulkách, resp. pomocí kalkulatoru – využije goniometrických funkcí při řešení reálných situací		MDV – vyhledává informace na internetu, rozvíjí schopnost vnímání mediálních sdělení, pracuje v týmu VDO – argumentuje, respektuje názor ostatních
– vypočítá aritmetický průměr, četnost – zakreslí do grafu, diagramu	Základy statistiky	
– k argumentaci a při výpočtech použije věty o podobnosti trojúhelníků – načrtne síť jehlanu a kužele – vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele, koule – analyzuje vlastnosti těles – vyřeší aplikační geometrické úlohy	<u>Geometrie v rovině a prostoru</u> Podobnost Tělesa – kužel, jehlan, koule	Z – kartografie, orientace v prostoru VV – kresba, prostorové vidění F – řešení fyzikálních úloh PČ – zhotovování výrobků OSV – rozvíjí kreativitu, kooperaci, řeší problémy
– vyřeší praktické úlohy na výpočet úroku, daně, jednoduché a složené úročení	<u>Finanční matematika</u> Jednoduché a složené úročení	Inf – vyhledávání informací VKO – mzda, rodinný rozpočet, spoření OSV – řeší problémy, komunikuje, spolupracuje
– užije logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení číselných a logických řad – nalezne různá řešení situace – vyřeší úlohy na prostorovou orientaci – vyřeší obrázkové analogie	<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	MDV – pracuje v týmu, získává informace z internetu, tvoří jednoduchá mediální sdělení, pracuje s reklamními materiály

6.3 Informatika

6.3. 1 Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti viz kapitola 5.3.

Informatika pro 6. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozpozná zakódované informace kolem sebe – zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady – zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer – zakóduje v obrázku barvy více způsoby – zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů – zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu – ke kódování využívá i binární čísla – najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) – odpoví na otázky na základě dat v tabulce – popíše pravidla uspořádání v existující tabulce – doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy – navrhne tabulku pro záznam dat	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet INFORMAČNÍ SYSTÉMY Binární kód, logické „A“ a „NEBO“ Data v grafu a tabulce Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce	MDV – práce v realizačním týmu OSV – sebezpoznání a sebepojetí OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – mezilidské vztahy OSV – komunikace OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – kreativita OSV – seberegulace a sebeorganizace MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Informatika pro 6. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– propojí data z více tabulek či grafů – popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují – pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování – vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech – diskutuje různé programy pro řešení problému – vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní	Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace Vytvoření programu Opakování Podprogramy	

Informatika pro 7. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna – spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav – vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech – diskutuje různé programy pro řešení problému – vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní – hotový program upraví pro řešení příbuzného problému – používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna – používá souřadnice pro programování postav	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice	OSV – rozvoj schopností poznávání OSV – sebepoznání a sebepojetí MDV – práce v realizačním týmu MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – kreativita OSV – komunikace OSV – mezilidské vztahy

Informatika pro 7. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– používá parametry v blocích, ve vlastních blocích – vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu – vysvětlí známé modely jevů, situací, činností – v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku – pomocí ohodnocených grafů řeší problémy – vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností – nainstaluje a odinstaluje aplikaci – uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory – vybere vhodný formát pro uložení dat – vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě	Podprogramy s parametry Proměnné DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Instalace aplikací Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Domácí a školní počítačová síť	

Informatika pro 7. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– porovná různé metody zabezpečení účtů – spravuje sdílení souborů – pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy – zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Fungování a služby internetu Metody zabezpečení přístupu k datům Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Princip e-mailu Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	

Informatika pro 8. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota – upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol – vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost – přečte program pro robota a najde v něm případné chyby – ovládá výstupní zařízení a senzory robota – vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota – sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej – přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji – používá opakování, rozhodování, proměnné – ovládá výstupní zařízení desky – používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu – připojí k desce další zařízení – vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota Používání senzorů Čtení programu Projekt Můj robot Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	OSV – kreativita OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – mezilidské vztahy OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – sebezpoznání a sebepojetí OSV – komunikace

Informatika pro 8. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky – používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) – řeší problémy výpočtem s daty – připíše do tabulky dat nový záznam – seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) – používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy – ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	INFORMAČNÍ SYSTÉMY Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Zpracování výstupů z velkých souborů dat Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	

Informatika pro 9. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– řeší problémy sestavením algoritmu – v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – diskutuje různé programy pro řešení problému – vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní – řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků – hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – mezilidské vztahy OSV – komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Práce v realizačním týmu OSV – seberegulace a sebeorganizace OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – kreativita

Informatika pro 9. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně – pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí – vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením – diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich – na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat – popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní – na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti – vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu	Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Typy, služby a význam počítačových sítí	

Informatika pro 9. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– diskutuje o cílech a metodách hackerů	Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Struktura a principy internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL	
– vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat	Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)	
– diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	

6.4 Člověk a společnost

6.4.1 Dějepis

Aby mohl člověk pochopit současnost, musí nejprve poznat minulost. Bez poznání minulosti nemůže žák chápat procesy probíhající v přítomnosti. Historie a její znalost pomáhá kultivovat nově se utvářející žakovu osobnost. Právě minulost a její zákonitosti mohou žáku pomoci pochopit děje, které probíhají ve společnosti, v níž vyrůstá. Z minulosti žák čerpá nejen inspiraci, ale i ponaučení. Cílem dějepisu je probudit v žáku zájem o minulost, především zájem o dějiny svého vlastního národa zasazené do širšího kontextu světových dějin.

Dějepis přispívá k rozvoji žakova myšlení a vyjadřování, pomáhá třídit myšlenky, brát si z množství sdělených informací jen ty nejdůležitější. Učí žáka samostatnému a kultivovanému projevu. Učí chápat události a souvislosti v časové posloupnosti.

Výuka dějepisu:

- pomáhá žákům při řešení problémů objevovat paralely s historií a vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- rozvíjí u žáků kompetence k učení, neboť učí žáky vyhledávat a třídit informace podle zadaných kritérií a seznamuje je s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů,
- učí žáky orientovat se v záplavě informací a rozlišovat objektivní informace od manipulativních,
- učí žáky souvisle a výstižně formulovat své názory a domněnky, rozvíjí argumentační dovednosti žáků,
- rozvíjí u žáků logické myšlení a kritické hodnocení získávaných informací,
- poukazuje na nebezpečí stereotypů a extremismu,
- na základě příkladů z historie buduje v žácích respekt k jiným lidem, k jiným názorům, upozorňuje a na příkladech uvádí překračování a porušování základních lidských práv a svobod.

Výuka dějepisu navazuje na znalosti, které děti získávají již ve v předmětu vlastivěda ve čtvrtém a v pátém ročníku. Dále však tyto informace rozvíjí a zasazuje je do širšího kontextu. Dějepis u nás vyučujeme od šestého ročníku, vždy 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v jednotlivých třídách vybavených interaktivními tabulemi. Snažíme o názornost a s maximální mírou používáme různých dostupných pomůcek jako jsou mapy, videozáznamy, audiozáznamy, množství obrázků a odborných publikací.

Ke komplexnímu rozvoji žakovy osobnosti dospíváme zařazením průřezových témat. Žáky vedeme k poznání kořenů lidské civilizace, seznamujeme je s různými etnickými skupinami a učíme je uvědomovat si rozdílnost jednotlivých kultur, ale také právo těchto kultur na svou existenci, učíme žáky toleranci k národnostním a etnickým menšinám, které mezi námi žijí, seznamujeme je s pojmy jako je rasismus, diskriminace (Multikulturní výchova), činností žáků ve škole a jejich chováním se ke svým vrstevníkům učíme žáky soužití ve společnosti, sebeovládání, seberegulaci (Osobnostní a sociální výchova), zdůrazňováním demokratických principů fungování společnosti vedeme žáky k začleňování se do společnosti (Výchova demokratického občana), zdůrazňujeme vzájemné souvislosti mezi dějinami jednotlivých států (Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Dějepis pro 6. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků – uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány – orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu – charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu – objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost – rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací – zná typické prvky kultur jednotlivých starověkých států – uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví – určí nejvýznamnější mezníky dějin Starověkého Řecka a Říma	Úvod do učiva dějepisů PRAVĚK – doba kamenná – doba bronzová – doba železná STAROVĚK Starověká Mezopotámie Starověký Egypt Starověká Palestina Starověká Indie Starověká Čína Starověké Řecko Starověký Řím	Z – orientace na mapě M – časová osa, letopočty, staletí Př – Darwin, evoluční teorie OSV – osobnostní rozvoj Evropa a svět nás zajímá VDO – výchova demokratického občana MKV – multikulturní výchova Z – vznik planety Země OSV – osobnostní rozvoj Evropa a svět nás zajímá VDO – výchova demokratického občana MKV – multikulturní výchova Z – přírodní podmínky Asie OSV – osobnostní rozvoj Evropa a svět nás zajímá

Dějepis pro 6. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech, vysvětlí podstatu antické demokracie – demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství – uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Antická kultura, vznik křesťanství	VDO – výchova demokratického občana MKV – multikulturní výchova Z – přírodní podmínky jižní Evropy VDO – respektuje právo občana na náboženské vyznání

Dějepis pro 7. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států – vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí – objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech – ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury – vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve – popíše příčiny a průběh husitské revoluce – vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	STŘEDOVĚK Stěhování národů První středověké státy Křesťanství Velká Morava Český stát Život a kultura ve středověku Románský sloh Gotický sloh Husitská revoluce Český stát v době husitské a pohusitské	OSV – osobnostní rozvoj Evropa a svět nás zajímá VDO – výchova demokratického občana MKV – multikulturní výchova – porovnání evropské a asijské kultury Z – geografická mapa Evropy a Asie – podnebí v Evropě a Asii VDO – respektuje právo občana na náboženské vyznání Z – geografická mapa střední Evropy Evropa a svět nás zajímá – evropská architektura VV – malířství a sochařství ČJ – literatura doby husitské HV – husitské zpěvy a písně – husitské motivy v české populární hudbě

Dějepis pro 7. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Objevné plavby	OSV – osobnostní rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace Evropa a svět nás zajímá zámořské objevy VDO – výchova demokratického občana MKV – multikulturní výchova Z – geografická mapa světa
– vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka – rozpozná základní znaky renesance a uvede příklady významných kulturních památek	Renesance a humanismus	VV – malířství a sochařství
– vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve	Reformace	VDO – respektuje právo občana na náboženské vyznání VDO – výchova demokratického občana
– objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	NOVOVĚK Habsburkové na českém trůně	
– objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Třicetiletá válka Evropa na počátku novověku	OSV – osobnostní rozvoj Evropa a svět nás zajímá VDO – výchova demokratického občana MKV – multikulturní výchova

Dějepis pro 8. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– uvede základní znaky baroka, uvede památky, představitele	Evropa a české země po třicetileté válce Baroko	VV – barokní malířství a sochařství ČJ – literatura barokní doby HV – barokní hudba
– vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Osvícenství	EGS – kultivace postoje k Evropě VKO – demokracie a její principy
– popíše pojem osvícenský absolutismus a změny, které přinesl	Marie Terezie a Josef II. Rusko za Kateřiny II.	
– vysvětlí, za jakých podmínek došlo ke vzniku Spojených států amerických	Vznik USA	Z – geografická mapa Severní Ameriky
– objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	Velká francouzská revoluce Napoleonské války	EGS – kultivace postoje k Evropě Z – geografická mapa střední Evropy
– porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	České národní obrození	VDO – národní vědomí ČJ – literární díla národních obrozenců

Dějepis pro 8. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla – charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií – popíše příčiny, průběh a důsledky I. světové války	Průmyslová revoluce Revoluční rok 1848 Vývoj v Evropě a českých zemích v II. polovině 19. století Imperialismus a kolonialismus Evropa a svět na počátku 20. století 1. světová válka	OSV – osobnostní rozvoj – komunikace EGS – kultivace postoje k dějinám Evropy MKV – multikulturní výchova F – pára, parní pohon

Dějepis pro 9. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– objasní příčiny vzniku samostatného Československa a uvede osobnosti, které měly při budování státu nejvýznamnější postavení – charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět – na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv – zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí – rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů – rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu – popíše příčiny, průběh a důsledky II. světové války – na příkladech demonstuje zneužití techniky ve II. světové válce a jeho důsledky	Vznik Československa Poválečná krize – komunismus a fašismus Nástup nacismu v Německu Vývoj v SSSR 1. republika 2. republika Protektorát 2. světová válka	OSV – osobnostní rozvoj – kooperace EGS – kultivace vědomostí o dějinách Evropy a světa VDO – výchova demokratického občana – rozlišení pojmu demokracie a totalita MKV – multikulturní výchova – tolerance jiných náboženství, rasová snášenlivost Z – přírodní podmínky Evropy a světa Ch – bojové plyny, používané ve světových válkách VKO – znaky totalitních a demokratických režimů – nacionalismus, antisemitismus, rasismus – základní práva člověka v demokratickém státě, porušování práv v nedemokratických státech

Dějepis pro 9. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa a uvede příklady střetávání obou bloků – vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce – objasní okolnosti, za kterých došlo k převzetí moci komunisty v Československu – popíše události, které vedly k srpnu 1968 – posoudí postavení rozvojových zemí – popíše události roku 1989 a okolnosti vzniku ČR – prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Evropa a svět po roce 1945, studená válka Evropa na rozcestí – rozdělení světa do vojenských bloků Převrat v únoru 1948 Pokus o nápravu systému v Československu v roce 1968 Mezinárodní vývoj od 60. let – konec koloniálních říší Sametová revoluce a rozdělení společného státu Čechů a Slováků Globální problémy dneška	OSV – osobnostní rozvoj – komunikace EGS – kultivace vědomí o vlivu komunismu na vývoj Evropy a světa ve 20. století VDO – výchova demokratického občana – práva lidí v demokratických státech MKV – multikulturní výchova VKO – porušování lidských práv VV – umění 20. století – sochařství, malířství F, Ch – atomová bomba

6.4.2 Výchova k občanství

Výchova k občanství spolu s oborem Dějepis patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost, jež vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Zaměřujeme se na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevíráme cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamujeme žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých společenských institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učíme žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjíme občanské a právní vědomí žáků, posilujeme smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivujeme žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti, podporujeme přijetí hodnot, na nichž je budována současná Evropa, včetně kolektivní obrany. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích a při mimořádných událostech.

Předmět Výchova k občanství částečně čerpá ze znalostí žáků z předmětů prvouka a oblasti Člověk a jeho svět, jež se vyučují na I. stupni ZŠ, a jedná se o předmět povinný.

V rámci tohoto předmětu rozšiřujeme a prohlubujeme dosavadní vědomosti a dovednosti žáků ze společenskovědních oblastí. Obsah předmětu členíme do tematických celků, v jejich rámci učivo dále dělíme do orientačních bloků základního a rozšiřujícího učiva. Základní učivo se snažíme naplňovat v celém rozsahu, výběr rozšiřujícího učiva závisí na vyučujícím a na konkrétních podmínkách výuky.

Rozsah a hloubku výkladu i rychlost postupu zvažujeme s ohledem na aktuální úroveň poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenost, učivo vybíráme s přihlédnutím ke konkrétním místním podmínkám i ke vzdělávacím potřebám a zájmům žáků. V rámci výuky některá témata se společnými prvky vhodně propojujeme, učivo obohacujeme o rozšiřující i vlastní náměty a využíváme aktivizujících metod a forem práce. Vzdělávání plánujeme a organizujeme v souladu s psychosociálním vyzráváním žáků, jejich poznávacími možnostmi a rozšiřující se životní zkušeností.

Do předmětu Výchova k občanství integrujeme všechna průřezová témata-Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Tato průřezová témata realizujeme tak, že výuku obohacujeme projektovým vyučováním, modelujeme různé životní situace, využíváme dramatizaci, řešíme problémové úkoly, sledujeme média a pracujeme s novinovými články, posuzujeme pravdivé a zavádějící informace, interpretujeme mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality. Seznamujeme se s typickými znaky, zvyky a osobnostmi našeho regionu. Žákům nabízíme možnosti využívání informačních technologií, posilujeme sebepoznávání a sebedůvěru žáků. Dotýkáme se mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou. Vedeme žáky k ochraně životního prostředí a k šetrnému zacházení s přírodou. Diskutujeme o globálních problémech a snažíme se hledat přijatelná řešení. Snažíme se, aby si žáci uvědomovali význam mravní odpovědnosti za vlastní činy, nutnost dodržování lidských práv. Rozvíjíme smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci.

Výchova k občanství pro 6. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vysvětlí příčiny svého chování a jednání ve škole – uvede příklady místních tradic – seznámí se s organizací městského úřadu – uvede příklady nejvýznamnějších míst, památek, osobností a zvyklostí – objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání – rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu – objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání, rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu, respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití – rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti – uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem – uvědomuje si postavení mateřského jazyka a rozeznává jeho složky – popíše základní práva nezletilých – vysvětlí a pojmenuje rodinné vztahy – objasní pojem náhradní rodinná péče a uvede příklady	Naše škola, naše obec Náš region, naše vlast Život ve společnosti Člověk a rodinný život	OSV - sebepoznávání a sebepojetí, psychohygiena, poznávání lidí, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty a postoje VDO - občanská společnost a škola MKV - lidské vztahy OSV - rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy MDV - fungování a vliv médií ve společnosti Z - zeměpis ČR VDO - občan, občanská společnost a stát VEG - jsme Evropané MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení OSV - mezilidské vztahy M - základní početní operace OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova k občanství pro 6. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zná podmínky pro uzavření manželství - rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům – sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, – zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti – objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Hospodaření s penězi	

Výchova k občanství pro 7. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– uvědomí si přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti – objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám – rozliší projevy chování, které považuje za kulturně vhodné a nevhodné – popíše, jak se člověk podílí na ochraně kulturních hodnot – dokáže vyjmenovat různé kulturní instituce – kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí – objasní, jaké místo má majetek mezi dalšími životními hodnotami – rozezná odlišnosti mezi majetkem soukromým a veřejným – na příkladech správně vystihne, z čeho vzniká rodinný rozpočet	Mezilidské vztahy Kulturní dědictví Majetek, vlastnictví a hospodaření	D - umělecké slohy, VV - malba, kresba MDV - fungování a vliv médií na společnost, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MKV - multikulturalita M - základní početní operace OSV - psychohygiena, hodnoty a postoje, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace Z - regiony světa, Př - cizí ekosystémy VEG - svět nás zajímá ENV - lidské aktivity a životní prostředí, vztah člověka a prostředí MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení D - vývoj státu, Z-státní zřízení VDO - formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV - mezilidské vztahy MDV - kritické vnímání médií ve společnosti OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace

Výchova k občanství pro 7. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– porovná vhodné a nevhodné způsoby využívání osobního rozpočtu (kapesné), porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany – sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti – rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů, vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů – rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu – popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování – uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR	Řízení společnosti Svět kolem nás	

Výchova k občanství pro 7. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích – objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru – chápe povinnosti občana při zajišťování obrany státu – popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů – uvědomuje si rozsáhlé globální problémy a jejich dopady na lidstvo	Globální problémy lidstva	Evropa v globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímají, objevujeme svět a Evropu, jsme Evropané

Výchova k občanství pro 8. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vysvětlí význam mravní odpovědnosti za vlastní činy – uvádí příklady morálního a nemorálního chování, zaujímá k nim vlastní postoje – uvádí příklady potřebných lidí ve společnosti a způsoby, jak jim může pomoci – seznámí se s Listinou zákl. lidských práv a svobod – uvědomuje si význam dodržování lidských práv – uvádí příklady porušování lidských práv – stručně charakterizuje hlavní etapy života – uvádí činitele ovlivňující život – na příkladech popíše kladné a záporné charakter. vlastnosti – objasní význam životosprávy pro dospívajícího člověka – kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání – posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek, popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Člověk a morálka Člověk a lidská práva Člověk a dospívání	OSV - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, hodnoty, postoje, praktická etika, komunikace Z - totalitní systémy MKV - princip sociálního smíru a solidarity, kulturní difference, etnický původ MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Př - vývoj jedince OSV-rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, psychohygiena, morální rozvoj: řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje a praktická etika Práce s Ústavou ČR

Výchova k občanství pro 8. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života – rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů – rozliší, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje – uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané – na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz – na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení – uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty – uvede význam úroku placeného a přijatého – vede nejčastější druhy pojištění a jejich využití	Státní moc, Ústava ČR Rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti Banky a jejich služby	M - početní operace, porovnávání, grafy Práce s internetem

Výchova k občanství pro 9. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– uvědomí si právo na informace, povinnosti – úředníků, vyřizování záležitostí na úřadě, naše povinnosti a práva, dodržování pravidel slušného chování – uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství – přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod – rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů – rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady – dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání	Občan a stát Právní systém ČR, právní odvětví	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, sebepoznání a sebepojetí MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VDO - občan, občanská společnost a stát MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti VEG - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV - mezilidské vztahy

Výchova k občanství pro 9. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
---------------	-------	--

– vyloží okolnosti rozhodující pro volbu vhodné profese – seznámí se se Zákoníkem práce – zná obsah pracovní smlouvy – vysvětlí funkci práce v životě jednotlivce a společnosti – správně rozlišuje a užívá pojmy nabídka a poptávka, vysvětlí fungování trhu zboží a trhu práce – uvádí příklady významných výrobních a nevýrobních odvětví – zdůvodní význam sociální péče státu o některé občany – zná funkce peněz, objasní funkci bank – vyloží podstatu fungování trhu – objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny – objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny – na příkladech ukáže tvorbu ceny – popíše vliv inflace na hodnotu peněz – vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít – uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Člověk a pracovní život Stát a hospodářství Peněžní ústavy	
---	---	--

Výchova k občanství pro 9. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– uveďte některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky – objasní souvislosti globálních a lokálních problémů – uvědomí si některé významné formy zapojení ČR do mezinárodních iniciativ – sleduje média a hodnotí zprávy související s touto tematikou – zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Mezinárodní vztahy, globální problémy Krizové situace	M - statistiky, grafy Práce s informacemi Z - mapa světa ENV - lidské aktivity a životní prostředí, vztah člověka a prostředí MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VEG - Evropa a svět nás zajímá KK - k řešení problému

6.5 Člověk a příroda

6.5.1 Fyzika

V předmětu fyzika si žáci osvojují, především na základě pozorování, měření, experimentování, nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálních jevů a procesů, vyskytujících se v přírodě i v běžném životě. Fyzika přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků, učí žáky přesnému vyjadřování, rozvíjí jejich specifické zájmy – utváří a rozvíjí klíčové kompetence (k učení, k řešení problémů, komunikativní, pracovní, sociální, občanské).

Ve výuce se zaměřujeme zejména na to:

- aby si žáci osvojili důležité poznatky z vybraných okruhů učiva a na základě jejich osvojování měli možnost poznávat význam a přínos fyziky pro rozvoj moderních technologií (vlastnosti látek a těles, pohyby a vzájemné působení těles, mechanické vlastnosti kapalin a plynů, přeměny a přenos energie, elektromagnetické, zvukové, světelné jevy, vesmír);
- aby si žáci osvojili prvky základních metod práce, kterých fyzika používá při poznávání fyzikálních objektů a procesů (pozorování, měření, vytváření experimentů, zpracování získaných údajů a jejich hodnocení, vyvozování závěrů z těchto údajů);
- aby žáci získávali dovednost využívat osvojených poznatků a získaných dovedností při řešení fyzikálních problémů a úloh, při objasňování podstaty fyzikálních jevů vyskytujících se v přírodě, v denním životě i při samostatném provádění jednoduchých pokusů a experimentů;
- aby žáci měli co nejvíce příležitostí rozvíjet své logické uvažování a myšlení, aby pracovali s jasně vymezenými pojmy, aby se snažili získané či předložené informace kriticky hodnotit a ověřovat je z různých hledisek – správnosti, přesnosti, spolehlivosti;
- aby si žáci osvojili základní pravidla bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů;
- aby si žáci vyzkoušeli pracovat samostatně i v týmu, uměli obhájit své vlastní názory, přijímat zodpovědnost za kolektivní práci. Vedeme žáky k tomu, aby se naučili komunikovat a žít ve skupině s dětmi rozdílných názorů, přijmout druhého jako jedince se stejnými právy i povinnostmi. Vedeme žáky k uvědomění si možných dopadů svých verbálních i neverbálních projevů a nesení odpovědnosti za své jednání.

Výuka fyziky navazuje na znalosti a dovednosti dětí, které získaly zvláště v člověk a jeho svět ve čtvrtém a pátém ročníku. Dlouhodobé úspěchy v olympiádách a soutěžích v okresních i regionálních kolech nás vedly k rozhodnutí vyučovat fyziku od šestého do osmého ročníku s dvouhodinovou dotací. V devátém ročníku je fyzika vyučována jednou týdně. Výuka probíhá v učebně fyziky, která je vybavena dostatečným množstvím žakovských speciálních pomůcek k experimentování, elektrickým rozvodem, regulovatelnými zdroji, ale také audio a videotechnikou. Některé vyučovací hodiny se uskutečňují v tělocvičně, na školním hřišti či v přírodě. Součástí výuky jsou exkurze, kde žáci získávají přehled o uplatnění fyzikálních zákonitostí v praxi.

K rozvoji osobnosti žáka přispívá zařazení průřezových témat. K tomu je vedeme takovými metodami práce, kde si žáci všechny tyto skutečnosti plně uvědomují – kooperace a týmová práce, poznávání druhých i sebe sama, komunikace, asertivita, kreativita (Osobnostní a sociální výchova – OSV).

Zkušenosti a prožitky žáků vedou k rozvoji disciplinovanosti, ohleduplnosti, ochotě pomáhat slabším (Výchova demokratického občana – VDO).

Postavení člověka v přírodě, jeho postoj k získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie, způsoby ochrany životního prostředí (Environmentální výchova – ENV).

Mezinárodní vztahy a spolupráci ve výzkumech (Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VEG).

Osvojují si elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii – noviny, časopisy, internet.

Školní výstupy jsou rozpracovány k jednotlivým tématům učiva fyziky a sestaveny podle výstupů RVP ZV tak, aby je žák podle svých schopností a dovedností mohl naplnit během docházky do naší základní školy.

Fyzika pro 6. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné, plynné – prakticky rozezná vlastnosti látek (elektrické a magnetické) – uvede konkrétní příklady využití vlastností látek – popíše alespoň jeden jev dokazující neustálý pohyb částic, – vysvětlí rozdílné vlastnosti druhů látek a těles pomocí částicové stavby – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce při provádění fyzikálních pozorování a jednoduchých experimentů – změří tahovou sílu ruky, gravitační sílu Země – experimentem dokáže přitahování a odpuzování zelektrizovaných těles – experimentálně určí póly tyčového magnetu – znázorní indukční čáry magnetického pole – popíše magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití	Vlastnosti látek a těles Souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou Síla, elektrické a magnetické vlastnosti látek	ČJS CH – látky VkJ OSV – rozvoj poznávání, kooperace MDV – vyhledávání v literatuře ENV – ochrana ŽP VDO – disciplinovanost, ohleduplnost, ochota pomáhat slabšímu, argumentace Z – příliv a odliv, TV – kompas, orientace v terénu M – jednotky OSV – rozvoj poznávání, kooperace VDO – disciplinovanost, argumentace

Fyzika pro 6. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– dokáže odhadnout a ověřit si měřením vhodně zvolenými měřidly délku, objem, hmotnost, teplotu, čas – využívá značky fyzikálních veličin a převádí běžně používané jednotky – předpoví, jak se změní délka, respektive objem tělesa při změně jeho teploty – využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností, objemem – využívá k práci MFCHT, vyhledává v nich – změří teplotu lidského těla, pokojovou, venkovní, zvolí vhodný teploměr – správně používá schematické značky – sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod – rozliší vodiče a izolanty experimentem – uvede příklady spotřebičů, které využívají tepelné účinky elektrického proudu – objasní nebezpečí vzniku zkratu a možnosti ochrany před ním pomocí tavné pojistky – pokusem prokáže existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem, na příkladech uvede využití elektromagnetů	Měření fyzikálních veličin délka, objem, hmotnost, teplota, čas, hustota Práce s MFCHT Elektrický obvod Součástky, sestavení jednoduchého el. obvodu Vodiče, izolanty, tepelné spotřebiče, pojistka Magnetické pole cívky s elektrickým proudem, elektromagnet	OSV – komunikace, sebepoznání, kooperace MDV – práce s literaturou + internetem, sleduje předpovědi změn teplot (televize, rozhlas) VDO – vztahy ENV – způsoby ochrany životního prostředí, oteplování Země VEG – mezinárodní vztahy ve výzkumu – spolupráce zemí EU Ch – elektrolýza Člověk a zdraví – první pomoc OSV – všechny okruhy MDV – práce s reklamními materiály ENV – energetické zdroje, šetření VEG – mezinárodní symboly

Fyzika pro 6. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce – s elektrickými zařízeními a k objasnění využívá poznatky o vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech	Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji	

Fyzika pro 7. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozhodne o druhu pohybu tělesa vzhledem k jinému – určí trajektorii konkrétního pohybu – rozliší na uvedených příkladech pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný – využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu – má představu o jednotkách rychlosti – nakreslí graf závislosti dráhy pohybu na čase a určí z něho rychlost – vypočítá průměrnou rychlost z daných údajů – změří velikost síly, určí směr a výslednici – znázorní sílu graficky – prokáže experimentem účinky gravitačního, elektrického a magnetického pole – využívá Newtonovy zákony při objasňování nebo předvídání změn pohybu těles – aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů – uvede příklady z praxe užití páky a kladky – provádí jednoduché experimenty a zpracovává do protokolů – dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce	Pohyb tělesa a síla Klid a pohyb tělesa, druhy pohybů, veličiny dráha a rychlost – jednoduché výpočty, průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu. Veličina síla – skládání sil, rovnováha, těžiště. Newtonovy pohybové zákony. Otáčivý účinek síly na těleso, jednoduché stroje,	M – rovnice, PČ, TV – měření údajů ke zpracování Inf – jízdní řád, vyhledávání spojů, OSV – řešení problémů, rozvoj kreativity, kooperace, sebepoznání MEV – vyhledává údaje o rekordních rychlostech v různých sportech VDO – argumentace ENV – ochrana životního prostředí D – historie poznávání, významné osobnosti ve vědě M – konstrukce rovnoběžníku při skládání sil M – využití matematických operací + řešení rovnic Př – páka na lidském těle TV – využití rovnováhy při tělovýchovných činnostech PČ – význam broušení nožů, šroubováků... VV – práce s modelářskou hmotou

Fyzika pro 7. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– předpoví deformační změny na těleso při změně síly nebo plochy, na kterou působí – porovná tlaky, navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak – uvede příklady užitečného a škodlivého tření, – objasní vliv tření při pohybu auta, při chůzi člověka – využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů – vysvětlí princip hydraulického zařízení a využije ho k jednoduchým výpočtům – předpoví z analýzy sil působících na těleso chování tělesa v tekutině – pokusem prokáže existenci atmosférického tlaku – porovná tlak v různých výškách, popíše způsob měření – objasní vliv změn atmosférického tlaku na počasí – uvede příklad prokazující existenci vztlakové síly, která působí na tělesa v plynu – změří tlak plynu např. v pneumatice a rozhodne, kdy se jedná o přetlak a kdy o podtlak	Deformační účinky síly, tření Mechanické vlastnosti kapalin Pascalův zákon-hydraulické zařízení Hydrostatický tlak – pojem, výpočet Archimédův zákon – vztlaková síla působící na těleso v kapalině, Mechanické vlastnosti plynů Atmosférický tlak a jeho měření Vztlaková síla v plynech Přetlak a podtlak	TV – odporové síly při sportu Př – vliv tvaru tělesa (zvířat) na změnu odporové síly ENV – škody způsobené na silnicích přetěžováním aut, odporová síla – úprava aut D – ponorky Inf – vyhledává zajímavé informace OSV – řeší problémy, rozhoduje, kooperuje VDO – nese odpovědnost za skupinu MDV – zpracovává a vyhodnocuje informace VkZ – bezpečné osvětlení silničního provozu, barva oblečení, bezpečnost dopravy v mlze, nebezpečí poškození zraku-laserová ukazovátka D – pověsti o zatmění ENV – ekonomické využívání zdrojů světla – sluneční elektrárna v Kalifornii

Fyzika pro 7. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozliší zdroj a osvětlené těleso, rozhodne, o jaké optické prostředí se jedná – uvede velikost rychlosti světla ve vakuu, porovná s jinými v MFCHT – objasní vznik stínu, zatmění Měsíce, Slunce, fáze Měsíce	Světelné jevy Zdroje, optické prostředí, rychlost světla, přímočaré šíření světla	MDV – vyhledává informace na internetu a prezentuje je písemně nebo ústně

Fyzika pro 8.ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozhodne, zda se koná práce a které těleso koná práci – vypočítá velikost práce, je-li dána síla a dráha – orientuje se v MFCHT – porovná práci při použití jednoduchých strojů (kladka, kladkostroj) – využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, prací a časem – porovná velikost dvou různých prací nebo výkonů například na stavbě – na příkladech uvede, že polohová, pohybová nebo energie pružnosti tělesa se projevuje schopností tělesa konat práci – využívá znalosti výpočtu práce k výpočtu polohové energie tělesa – využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie při řešení konkrétních problémů a úloh – popíše vzájemnou přeměnu energie při vyhození míče, u vodní elektrárny, při srážce vozidel – nehody – uvede příklady pohybu částic – popíše, jak teplota tělesa souvisí se změnou rychlosti pohybu částic – vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou	Práce, výkon, energie veličiny, jednotky, jednoduché výpočty Polohová a pohybová energie, teplo polohová a pohybová energie, jejich přeměny Vnitřní energie, teplo částicová stavba látek, vnitřní energie a její změna při konání práce, tepelná výměna	M – úprava rovnic PČ – vybere si vhodné pracovní nástroje ke zvýšení svého výkonu TV – odhaduje a měří výkony při sportu (šplh, běh), údaje dokáže zpracovat a využít D – využití strojů k usnadnění práce – stavba pyramid, Velikonoční ostrovy – porovnává se současnou technikou OSV – sebepoznání, tolerance MEV – sleduje a porovnává výkony špičkových sportovců VDO – respekt ke spoluobčanům, vykonávajících fyzicky namáhavou práci ENV – ochrana životního prostředí, šetření energií Př – význam srsti, peří u zvířat, sněhová pokrývka na poli. Fotosyntéza Člověk a zdraví – význam oblečení, ochrana před slunečním zářením, opalování

Fyzika pro 8.ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozliší a správně používá pojmy teplota, teplo – odhadne a vypočítá v jednoduchých příkladech s pomocí tabulek teplo přijaté či odevzdané tělesem při zachování skupenství – rozhodne, o jakou tepelnou výměnu se jedná (např. při vytápění místnosti ústředním topením, při chlazení potravin) a ukáže, jak lze účelně zvětšovat nebo zmenšovat – tepelnou výměnu (zateplování, úsporné vaření, oblečení) – uvede příklady změny skupenství a rozhodne, zda se při nich teplo uvolňuje nebo pohlcuje – z Tabulek najde příslušné teploty – objasní pomocí Tabulek měrné skupenské teplo – popíše pokus, který dokazuje změnu objemu kapaliny při tuhnutí, uvede příklady negativních důsledků (praskání potrubí) – navrhne, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování kapaliny – uvede, jak se změní teplota varu při změně tlaku a využití tohoto jevu	Změny skupenství tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace, desublimace, spalovací motory	Inf – vyhledávání informací o novinkách bydlení ENV – šetření energií, ekologické a ekonomické argumenty k využití sluneční energie MDV – práce s Encyklopedií Energie, časopisy Z – vliv vodních ploch na počasí Př – anomálie vody, její vliv na přežití ryb a na narušování skal M – čtení z grafu (závislost teploty na čase) PČ – ovlivnění vypařování při domácích pracích (žehlení, sušení prádla, vaření) Ch – destilace, tavba kovů VkZ – pravidla bezpečného zacházení s horkými kapalinami, těkavými látkami ENV – využití spalovacích motorů, ekologie dopravy, ekonomika dopravy, automobily na solární články, omezení znečišťování ovzduší MEV – vyhledávání zajímavostí v encyklopediích a na internetu

Fyzika pro 8. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vysvětlí vznik mlhy, jinovatky, oblaků – popíše základní části spalovacích motorů, – vysvětlí rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem, porovná škodlivost provozu spalovacích motorů pro životní prostředí – ověří pokusem, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat nebo odpuzovat – pokusem prokáže existenci elektrického pole – v okolí nabitého tělesa, znázorní siločáry – uvede z praxe, jak zabránit elektrostatickému přitahování těles (v papírnách, materiál na oblečení) a kde se využívá (odlučování popílku) – objasní podstatu vedení elektrického proudu – v kovových vodičích a v elektrolytech – sestaví elektrický obvod podle schématu a – vysvětlí, zda jsou splněny podmínky pro vznik elektrického proudu – změří elektrický proud a elektrické napětí – v jednoduchém obvodu – předpoví změnu proudu se změnou napětí – pokusem určí a znázorní do grafu závislost proudu na napětí, z grafu určí hodnotu odporu	Elektrický náboj, elektrické pole elektrování těles, vodič, izolant, siločáry Elektrický proud v kovech, kapalinách, měření elektrického napětí a proudu, zdroje elektrického napětí, Ohmův zákon, elektrický odpor, výsledný odpor rezistorů zapojených vedle sebe a za sebou	PČ – antistatické látky (úklid), údržba oblečení PČ – schematické značky, schéma obvodu M – zpracování dat VKZ – dodržování zásad bezpečnosti PČ – zapojení spotřebičů v domácnosti OSV – rozvoj dovedností kooperace ve skupině při řešení problémů PČ – schematické značky, schéma obvodu VKZ – dodržování zásad bezpečnosti PČ – zapojení spotřebičů v domácnosti OSV – rozvoj dovedností kooperace ve skupině při řešení problémů

Fyzika pro 8. ročník ZŠ – tabulka 4

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– seznámí se s hodnotami v Tabulkách – rozezná dle schématu i dle skutečnosti – zapojení spotřebičů za sebou i vedle sebe, určí výsledné napětí, proud a odpor – na základě předchozích měření vyjádří názor, jak je výhodné zapojovat spotřebiče v domácnosti – určí elektrickou práci, příkon – vyjádří elektrickou práci v J, Ws, kWh – orientuje se v údajích o příkonech na štítcích – spotřebičů, porovná spotřebovanou energii v domácnosti, ve škole, navrhne úspory	Elektrická práce, výkon, energie	
– určí, co je zdroj zvuku – vysvětlí podmínku šíření zvuku – na příkladu blesk-hrom uvede rozdílné rychlosti šíření světla a zvuku – pokusem vysvětlí rezonanci navrhne možnosti, jak si chránit svůj sluch a jak minimalizovat škodlivý vliv nadměrného hluku na sluch člověka i zvířat	Zvukové jevy zdroje, šíření, rychlost zvuku	

Fyzika pro 9. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– prokáže pokusem existenci magnetického pole a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech – vysvětlí princip činnosti elektromotoru a jeho využití v praxi – předvede pokusem vznik indukovaného proudu v cívce a ukáže, na čem závisí jeho směr a hodnota – objasní vznik střídavého proudu otáčením magnetu nebo otáčením cívky v magnetickém poli – z grafu rozliší stejnosměrný proud od střídavého – v konkrétním grafu určí periodu střídavého proudu (napětí) a kmitočet střídavého proudu (napětí) – zvolí vhodné měřidlo a změří střídavý proud nebo napětí – objasní princip činnosti alternátoru – objasní princip transformátoru, uvede příklady praktického využití transformace dolů a nahoru, vypočítá jednoduché příklady – popíše a zdůvodní využití transformátoru v rozvodné síti – uvede příklady, jak se chovat v blízkosti vedení vysokého napětí a trafostanic-úraz elektrickým proudem	Elektromagnetické jevy magnetické pole cívky s proudem, elektromagnet, elektromotor, elektromagnetická indukce Střídavý proud vznik měření, alternátor, transformátor, rozvodná síť	M – vyjádří funkční stavy rovnicí, grafem, vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Z – na mapě ČR ukáže místa, která jsou vhodná ke stavbě elektráren různých typů VkZ – první pomoc při úrazu elektrickým proudem OSV – kooperační skupiny, komunikace MDV – vyhledávání zajímavostí v encyklopedii ENV – hospodárné využívání energie, vyčerpatelnost zdrojů, principy hospodaření s přírodními zdroji, alternativní zdroje

Fyzika pro 9. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– objasní vedení elektrického proudu v kovech, v elektrolytech, v plynech – na konkrétním příkladu vysvětlí princip elektrolytického pokovování – předvede a objasní vznik elektrické jiskry – popíše podstatu blesku a způsob ochrany před ním – vysvětlí vznik elektrického oblouku a uvede příklad jeho využití v praxi – na pokusu vysvětlí, jak se mění odpor termistoru při zahřívání a fotorezistoru při osvětlení, uvede příklady jejich využití v praxi – uvede příklad usměrňujícího účinku diody v praxi – objasní princip slunečního článku a uvede jeho využití jako alternativního zdroje – na grafu sinusoidy ukáže, co se rozumí vlnovou délkou – uvede velikost rychlosti světla ve vakuu a porovná ji s hodnotami v Tabulkách – popíše základní druhy elektromagnetických vln podle vlnové délky a uvede jejich využití – zdůvodní, proč je nebezpečné přílišné opalování – dodržuje zásady bezpečného zacházení s laserem i o velmi malém výkonu	Vedení el. proudu v kapalinách, plynech a polovodičích Vedení elektrického proudu v polovodičích dioda Elektromagnetické záření elektromagnetické vlny	Ch – galvanické články, elektrolýza Inf – používá informace z různých informačních zdrojů, zpracuje a prezentuje informace v textové podobě ENV – obnovitelné zdroje energie, způsoby šetření VDO – uvažuje v širších souvislostech, vyjadřuje se k problémům PČ – využití polovodičových součástek-mikrofon, telefon, počítače, digitální fotoaparát MDV – práce s odbornou literaturou, spotřebitelskými návody Př – bioluminiscence Z – navigační technologie D – významné objevy-bezdrátové technologie, Morseova abeceda + šifrování zpráv VkZ – nebezpečí opalování, častá rentgenová vyšetření VEG – pochopení významu objevů Evropanů pro celé lidstvo

Fyzika pro 9.ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vysvětlí stín na základě znalosti optického prostředí – zná hodnotu rychlosti světla ve vakuu, pracuje s MFCHT – využívá zákona odrazu při řešení problémových úloh na rovinném i kulovém zrcadle – rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, o jaký lom světla se bude jednat – ukáže na pokusu odraz a lom světla – uvede příklad úplného odrazu světla a objasní, kdy může nastat – rozliší pokusem čočku – spojku a rozptylku – vysvětlí a ukáže funkci lupy – vysvětlí funkci čočky v lidském oku, popíše vadu krátkozrakého a dalekozrakého oka a jeho korekci vhodnými brýlemi – uvede příklady využití mikroskopu a dalekohledu – popíše složení atomu a jeho jádra – na příkladu objasní co rozumíme izotopem daného prvku, nuklidem, radionuklidem – uvede tři druhy radioaktivního záření objasní jejich podstatu	Světlo optické prostředí, odraz, lom Jaderná energie	M – souměrná zobrazení Př – pozorování lupou, mikroskopem, lidské oko VkZ – využívá pravidla k ochraně svého zraku, čtecí návyky, osvětlení Z – fata morgana ENV – nebezpečí vzniku požáru odkládáním skleněných a plastových lahví – čočky Ch – stavba atomu, prvky, názvosloví Z – práce s mapou, místa, kde u nás jsou jaderné elektrárny D – historie objevu přirozené a umělé radioaktivity, Hirošima

Fyzika pro 9. ročník ZŠ – tabulka 4

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– popíše řetězovou reakci a objasní nebezpečí – zneužití u jaderných zbraní a využití u jaderných elektráren – vysvětlí, k jakým přeměnám dochází v jaderné elektrárně a porovná s tepelnou, vodní a větrnou elektrárnou – uvede argumenty pro i proti výstavbě jednotlivých typů elektráren – uvede současné možnosti likvidace vyhořelého paliva, popíše možnosti ochrany před jaderným zářením – popíše složení sluneční soustavy – odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností – orientuje se v základních souhvězdích	Země a vesmír sluneční soustava, hlavní složky, měsíční fáze hvězdy, planety	ENV – využívání energie, možnosti šetření, minimalizování jaderných havárií VDO – vedení ke kritickému myšlení Z – tvar, velikost, pohyb, střídání dne a noci D – vývoj kosmologických představ-heliocentrismus Inf – vyhledávání zajímavostí na internetu a jejich zpracování do referátů OSV – všechny okruhy

6.5.2 Chemie

Chemie jako předmět je součástí vzdělávacího oboru Člověk a příroda.

Poskytuje základní vědomosti o vybraných chemických látkách a reakcích, které jsou součástí přírody a každodenního života. Vede žáky k získávání informací o bezpečném, ekonomickém a účelném zacházení s chemickými látkami, k ochraně přírody a vlastního zdraví. Učí pomáhat a chránit své zdraví i zdraví jiných.

Vzdělávání klade důraz na získávání základních poznatků z různých oborů chemie. Osvojené poznatky žáci následně uplatňují při provádění jednodušších chemických pokusů a vyvozují závěry, které uplatňují v běžném životě.

Naším cílem je vést žáky k utváření a rozvíjení následujících kompetencí:

Kompetence k učení:

- pozorování vlastností látek a jejich přeměn ve škole i v běžném životě,
- předávání a vyhledávání informací s chemickou tematikou především v souvislosti s běžným životem občanů,
- posuzování věrohodnosti informací a jejich zpracování z hlediska důležitosti i objektivity,
- poznávání souvislostí zkoumáním v chemii a v ostatních přírodních vědách.

Kompetence k řešení problémů:

- vést žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností,
- samostatně pozorovat vlastnosti látek, chemické reakce, následně je vyhodnocovat pro uplatnění v každodenním životě,
- učit se hledat, navrhnout a používat různé informace a různé metody řešení,
- předkládat náměty k samostatnému uvažování a k řešení problémů souvisejících s bezpečným užíváním chemických látek.

Kompetence komunikativní:

- naučit přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci,
- přehledně a stručně sdělovat (ústně i písemně) výsledky vlastních pozorování, experimentů a řešení problémů,
- dokázat obhájit výsledky své práce i svůj názor na řešení problémů,
- využívat všechna dostupná informační a komunikační média,
- umět přijmout kritiku a poučit se z ní.

Kompetence sociální a personální:

- učit se kooperaci a týmové spolupráci při řešení problémů i při posuzování situací v běžném životě,
- porozumět myšlenkám druhých, kultivovaně obhajovat vlastní názory.

Kompetence občanské:

- vést k poznání možnosti rozvoje a zneužití chemie, učit se odpovědnosti za zachování životního prostředí
- ovládnout zásady chování při úniku nebezpečných chemických látek

Kompetence pracovní:

- plánovat a uskutečňovat pozorování a experimenty, získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- dodržovat zásady bezpečné práce s chemikáliemi a ochrany zdraví při práci,
- naučit se poskytovat 1. pomoc při úrazech způsobených chemikáliemi.

Časové a organizační vymezení předmětu

Pro chemii jsou v ŠVP vyhrazeny 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku. Ve výuce chemie navazujeme na poznatky, které žáci získali v přírodovědných předmětech na 1. i 2. stupni školy – člověk a jeho svět, fyzika, přírodopis. Dosud získané znalosti a kompetence umožňují práci s odbornou chemickou literaturou, elektronickými zdroji informací, stejně tak i využívání experimentálních forem práce v chemické pracovně. Ta je dobře zařízena, umožňuje jednoduché pozorování i práci s chemickými aparaturami. Je zde vybudován rozvod vody, plynu, nízkonapětového elektrického proudu. K dispozici jsou všechny základní chemikálie, na žákovských pracovištích pak veškeré laboratorní nádobí a pomůcky.

Výuka chemie v našich podmínkách je plně aprobovaná, vyučující jsou odborně proškoleni k zacházení s nebezpečnými látkami. Příprava žáků, kteří projevují o chemii specifický zájem, probíhá v době mimo vyučování. Je zaměřena především na praktická pozorování, pokusy, důkazy chemických látek, samostatnou práci s odbornou literaturou.

Průřezová témata

Nedílnou součástí rozvoje osobnosti žáka a osvojování si klíčových kompetencí je zařazení průřezových témat.

- a) Získané vědomosti, dovednosti a schopnosti a návyky napomáhají k rozvíjení studijních předpokladů. Experimentální práce přispívá k uvědomění si hodnot spolupráce a pomoci (OSV).
- b) Experimentální práce rozvíjí komunikativní, formulační, argumentační dovednosti. Vede k pochopení významu řádu, pravidel, zákonů, souvislostí, příčin a následků (VDO).
- c) Žáci se učí srovnávat rozdílné úrovně vědy a aplikovaného výzkumu, možnosti spolupráce, pomoci nerozvinutým ekonomikám (VEG).
- d) Postupné získávání poznatků napomáhá vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám na místní i mezinárodní úrovni (MKV).
- e) Nabýváním informací, jejich tříděním si žáci osvojují dovednosti v oblasti mediální komunikace a práce s informačními zdroji v tištěné i elektronické podobě (MDV).
- f) Výuka chemie svým charakterem nabízí možnosti zařadit jako integrální součást vzdělávání environmentální výchovu. Realizace průřezového tématu EV je zařazena v samostatné příloze včetně rozpracovaných výstupů a učiva k tomuto tématu.

Chemie pro 8. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– pracuje bezpečně s vybranými látkami a hodnotí jejich rizikovost – orientuje se ve výstražných symbolech a bezpečnostních větech, dodržuje laboratorní řád – určí společné a rozdílné vlastnosti látek, rozliší fyzikální a chemický děj – rozpozná přeměny skupenství látek – rozlišuje směsi a chemické látky – vysvětlí pojmy: směs různorodá, směs stejnorodá, roztok – rozeznává druhy a příklady směsí: roztoky, suspenze, emulze, pěna, aerosol – rozlišuje separační metody směsí. – navrhne postupy a prakticky provede separaci složek směsí o známém složení – uvede příklady separace směsí v praxi – vyjádří složení roztoku – rozezná druhy roztoků – vypočítá složení roztoků s využitím vzorce nebo trojčlenky a připraví prakticky roztok daného složení	Bezpečnost při práci v laboratoři Látky a tělesa Vlastnosti látek Pozorování a měření vlastností látek Směsi Separační metody Roztoky Hmotnostní zlomek Procentuální hmotnostní zlomek	VkZ – první pomoc Př – fyziologické roztoky, složení zemské kůry F – difúze, Brownův pohyb, vlastnosti kapalin ENV – ochrana ŽP MDV – vyhledávání v literatuře OSV – rozvoj poznání, kooperace M – řešení slovních úloh, rovnice Př – vztah živé a neživé přírody, koloběh látek v přírodě OSV – řeší problémy, rozhoduje, argumentuje ENV – doloží na příkladech vliv spalování paliv na ŽP

Chemie pro 8. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a způsob likvidace znečištění – vysvětlí složení vzduchu a procentuální zastoupení jednotlivých složek – uvede příklady znečišťování vzduchu – objasní průmyslový význam vzduchu – vysvětlí význam kyslíku pro život – používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech – popíše základní stavbu atomu. – vysvětlí spojitost stavby elektronového obalu s vlastnostmi prvků. – orientuje se v periodické soustavě chemických prvků. – rozlišuje pojmy perioda a skupina. – vysvětlí pojem chemická vazba, elektronegativita. – rozezná typ chemické vazby podle PSP – používá české názvy a chemické značky běžných prvků, definuje a používá periodický zákon a pracuje s PSP	Voda Vzduch Částicové složení látek Atom Molekula Iont Periodická soustava prvků Periodický zákon Elektronegativita Chemická vazba Chemické sloučeniny	Př – biosféry, trvale udržitelný rozvoj, Z – geosféry, exploatace surovinových zdrojů VKZ OSV –pracuje a komunikuje ve skupině, ENV– simuluje činnosti při ekologických haváriích EGS – porovnává vztah rozvinutých ekonomik a zemí III. světa F – jaderná energie, atom, molekula D – významné osobnosti vědy M - souřadnice

Chemie pro 8. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání – používá zákon zachování hmotnosti – vysvětlí faktory ovlivňující průběh chemické reakce – aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu – používá pojem látkové množství a jeho jednotku, určí pomocí tabulky a vypočte molární hmotnost sloučeniny	Chemické reakce Rychlost chemické reakce Zákon zachování hmotnosti Úprava chemický rovnic Látkové množství Molární hmotnost výpočet z chemického vzorce	M – úprava rovnic M – využití trojčlenky
– rozpozná vybrané kovy a nekovy, usuzuje na jejich vlastnosti, výskyt a využití – u vybraných prvků uvede příklad jejich výroby nebo přípravy	Vodík Kyslík Dusík Halogeny Uhlík a síra Fosfor a křemík Kovy Vzácné plyny	Př – fosilní paliva, alternativní zdroje energie Z – skleníkové plyny, průmyslové a rozvojové země F – vlastnosti plynů OSV – práce ve skupině, obhajoba vlastního názoru MKV – soužití etnik s rozdílnou ekonomickou úrovní
– porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Dvouprvkové sloučeniny Názvosloví halogenidů Významné halogenidy – vlastnosti, využití	

Chemie pro 8. ročník ZŠ – tabulka 4

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– používá názvy a vzorce vybraných dvouprvkových sloučenin – pracuje s pojmem oxidační číslo	Názvosloví oxidů Významné oxidy – vlastnosti, využití	Z – atmosféra, skleníkové plyny Př - mineralogie
– porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí – objasní pojem hydroxid, kyselina, sůl – používá názvy a vzorce hydroxidů, kyselin a solí – pracuje bezpečně s kyselinami i hydroxidy	Bezpečnost při práci s kyselinami a hydroxidy Názvosloví hydroxidů Důkaz hydroxidů Významné hydroxidy – vlastnosti, využití Názvosloví kyselin Důkaz kyselin Významné kyseliny – vlastnosti, využití Kyselost a zásaditost Indikátory Měření pH roztoku Neutralizace a její význam	VkZ – ochrana člověka za mimořádných událostí, první pomoc, dezinfekce, čistota domácnosti Př – hmyz a jejich jedy M – úprava rovnic ENV – likvidace chemikálií při úniku do životního prostředí, ochrana ŽP
– provede důkaz kyselin a hydroxidů s využitím indikátoru – rozlišuje pojmy kyselost a zásaditost – orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem – vysvětlí princip reakce neutralizace a uvede příklady jejího uplatňování v praxi	Názvosloví solí bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin Významné soli – vlastnosti, využití	Z – krasové oblasti, zvětrávání Př – mineralogie a petrologie

Chemie pro 9. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– upraví a přečte chem. rovnici a vypočítá hmotnost reaktantů nebo produktů a vypočítá látkovou koncentraci roztoků – vysvětlí pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce, přiřadí ox. č. a náboje iontů, používá řadu kovů při řešení redox. reakcí – vlastními slovy objasní princip výroby železa a oceli, zdůvodní jejich význam pro praxi – vysvětlí princip elektrolýzy a její význam při výrobě kovů – objasní princip galvanického článku – uvede podmínky koroze kovů a způsobu jejich ochrany – rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie – zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy – posoudí vliv využívání neobnovitelných zdrojů energie na životní prostředí	Výpočty z chemické rovnice Látková koncentrace Redoxní reakce Elektrochemická řada napětí kovů Získávání kovů na principu redoxních reakcí Elektrolýza Galvanický článek Koroze Uhlí Ropa Zemní plyn	F – vedení proudu v kapalinách, elektrolýza ENV – posuzuje dopad chemických výrob na ŽP MDV – pracuje s odbornou literaturou, porovnává různé informační zdroje F – spalovací motory Př – fosilní paliva ENV – navrhuje možnosti využití alternativních zdrojů energie na základě získaných informací EGS – možné konflikty při hledání zdrojů energie

Chemie pro 9. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– uvede příklady obnovitelných zdrojů a jejich výhody a nevýhody – objasní hlavní rozdíly mezi látkami anorganickými a organickými – vysvětlí pojem uhlovodík – uhlovodíky roztrídí do skupin – rozliší typy řetězců a vzorce uhlovodíků prvních 10 alkanů – používá vzorce vybraných organických sloučenin – u vybraných uhlovodíků uvede přípravu, vlastnosti a užití	Obnovitelné zdroje energie Organické látky – vlastnosti, stavba molekul Uhlovodíky – alkany Uhlovodíky – alkeny Uhlovodíky – alkyny Uhlovodíky – cykloalkany Uhlovodíky – areny	VKO – trvale udržitelný rozvoj společnosti VDO – uvažuje v širších souvislostech, uvádí příklady dopady globalizace a masivního využívání přírodních zdrojů ENV – dopad a nebezpečnost úniku derivátů do ŽP
– vysvětlí pojem derivát, uhlovodíkový zbytek, charakteristická skupina – rozliší vybrané deriváty ze skupiny halogenderivátů, dusíkatých derivátů a kyslíkatých derivátů na základě jejich charakteristické skupin – používá vzorce vybraných derivátů – uvede příklady derivátů z jednotlivých skupin a příklady jejich využití – u vybraných derivátů uvede vlivy na lidské zdraví a životní prostředí	Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty Dusíkaté deriváty Kyslíkaté deriváty	

Chemie pro 9. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– objasní princip fotosyntézy jako základní reakce pro vznik organických látek v přírodě – vysvětlí vznik sacharidů a jejich další biochem. zpracování – vysvětlí rozdělení, výskyt vlastnosti a význam sacharidů – provede důkaz glukózy a škrobu – používá molekulové vzorce základních sacharidů	Sacharidy	Př + VKZ – biochemické pochody, metabolismus přírodních sloučenin VKZ – racionální výživa, potravinové stabilizátory OSV – rozvíjí dovednosti, kooperaci při skupinové práci. ENV – zpracovává informace o likvidaci odpadů v regionu MDV – pracuje s odbornou literaturou při sestavování referátů
– uvede rozdělení a význam tuků, zdroje a příklady tuků, uvede princip a význam ztužování tuků. – na příkladech popíše základní vlastnosti tuků.	Lipidy	
– uvede zdroje, složení a význam bílkovin, faktory poškozující bílkoviny a tím i zdraví člověka. – vysvětlí funkci hlavních složek potravy (bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů)	Proteiny	
– vysvětlí pojem biokatalyzátor – uvede význam enzymů, rozdělení, zdroje a význam vitamínů. – vysvětlí význam hormonů v organismu.	Biokatalyzátory – enzymy, vitamíny, hormony	VKZ – význam a zdroje vitamínů

Chemie pro 9. ročník ZŠ – tabulka 4

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny v potravě z hlediska zásad správné výživy – vysvětlí pojem léčiva a jejich význam pro člověka, uvede rozdělení, příklad a užití základních léčiv. – vysvětlí pojem droga, jejich rozdělení a účinek, léková závislost. – vysvětlí pojem detergent a jeho vliv na životní prostředí – uvede příklady průmyslových hnojiv a pesticidů – vysvětlí princip polymerace, pojem plast, objasní rozdíl mezi plastem a přírod. materiálem, uvede jejich vlastnosti a užití, používá zkratky plastů, důležitost recyklace plastů. – uvede příklady prvotních a druhotných surovin a jejich využití v průmyslu – popíše správné chování při požáru – rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek – rozliší základní hasební látky v hasicích přístrojích	Chemie a výživa Konzervace potravin Léčiva Drogy Detergenty Hnojiva a pesticidy Polymerace Plasty Syntetická vlákna Prvotní a druhotné suroviny Hořlaviny a likvidace požárů	VKZ – zásady správné výživy VKZ – nemoci a léčiva, návykové látky, zdraví životní styl, zdravotní a sociální dopad užívání návykových látek ENV – recyklace plastů VKZ – ochrana člověka za mimořádných událostí, první pomoc

6.5.3 Přírodopis

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. V této oblasti žáci poznávají přírodu jako systém. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy. Žáci se seznamují nejen se stavbou těla živých organismů a člověka, ale chápou také souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností. Větší důraz, než na popis jednotlivostí se přikládá odpovědím na otázku, proč se to či ono děje a jaký to má význam pro život. Pojmy se rozvíjejí postupně – spirálovitě, takže se sleduje nejen dílčí výsledek, ale hlavně konečné výstupy.

Naše pojetí přírodopisu může tedy u žáků celkově výrazně přispívat k utváření klíčových kompetencí:

- „vtahovat“ žáky do výkladu učiva na základě využívání znalostí z pozorování přírody, zařazovat aktuální informace, vyvozovat systém, pracovat s tabulkami a klíči, získávat dovednosti pozorování s využitím lupy a mikroskopu,
- předkládat otázky, hledat odpovědi, využívat zkušenosti, souvislosti, rozdíl a shody, vyhledávat informace a diskutovat o nich vybízet k hodnocení důsledků pozitivních a negativních vlivů v přírodě,
- organizovat besedy v rámci třídy i školy, Den Země, diskutovat o místních problémech týkajících se zdraví, životního prostředí a ochrany přírody,
- organizovat laboratorní práce, vytvářet pocit spolupráce v ekologické zahradě, šikovnosti při práci ve skupinách, pozitivně hodnotit zájem při zkoumání přírody,
- zdůrazňovat význam ochrany a rozmanitosti přírody, vlastní odpovědnosti k přírodě, ke svému zdraví a zdraví jiných lidí,
- dodržovat bezpečnost při pobytu v přírodě, laboratorních pracích a práci v ekologické zahradě. Zdůrazňovat odpovědné jednání vůči prostředí, seznámit žáky s důležitostí biopotravin a ekologicky šetrných výrobků.

Výuka přírodopisu na naší škole navazuje na znalosti žáků, které získali na 1. stupni v předmětech prvouka, člověk a jeho svět a pracovní činnosti, starší ročníky v zeměpise a regionální výchově. Využívá školní ekologickou zahradu, naučnou stezku Ždánickým lesem i přírodniny blízkého okolí. Škola je dostatečně vybavena kvalitními mikroskopy a jinými pomůckami, které činí výuku zajímavou. Nedílnou součástí jsou laboratorní práce, exkurze, olympiády a přírodovědné soutěže.

Přírodopis pro 6. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozliší základní projevy a podmínky života u nebuněčných, jednobuněčných a mnohobuněčných – orientuje se v přehledu vývoje organismů	Vznik, vývoj, rozmanitost a projevy života a jeho význam (výživa, dýchání, růst ...)	Z – vývoj Země, M – časová měřítka, ENV – člověk a ŽP, vliv člověka na prostředí, ekosystémy
– poznává příklady existence a působení virů, bakterií a sinic v přírodě i pro člověka – uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka	Viry, bakterie, sinice	ENV – základní podmínky, ŽP, vztah člověka a prostředí, VV – kresba, D – epidemie v dějinách lidstva
– rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Houby, lišejníky	VDO – využívání přírod. zdrojů, OSV – správné chování v přírodě, VV – kresba, Z – lesy v ČR
– porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Bezobratlí	OSV – obhajoba vlastního názoru, řešení problémů, VV – kresba, ČJ – popis, charakteristika, Z – živočišstvo, PČ – školní zahrada
– rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Anatomie a fyziologie bezobratlých	
	Systém bezobratlých	ENV – ekosystémy, podmínky života, ŽP, vztah čl. a prostředí, OSV – řešení problémů, obhajoba názorů, práce ve skupině, MDV – práce s literaturou, internetem, PČ – školní zahrada
– odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Rozšíření, význam a ochrana bezobratlých	ENV – ekosystémy, ochrana ŽP, MEDV – práce s odbornou liter. OSV – správné chování v přírodě

Přírodopis pro 6. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy – rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstvo, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému – vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam – uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému – aplikuje praktické metody poznávání přírody	Organismy a prostředí, ochrana životního prostředí a přírody Praktické metody poznávání přírody	OSV – morální rozvoj, rozvoj schopností a poznávání, vyvozování závěrů, kooperace ve skupině, MEDV – vyhledávání v lit., ENV – ekosystémy, ŽP, udržitelný rozvoj, EGS – Jsme Evropané, přírodověda – ekosystémy

Přírodopis pro 7. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty – odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla – od buňky, přes pletiva až k jednotlivým orgánům – vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin – všimá si pohlavního a nepohlavního rozmnožování – rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí atlasů a klíčů – aplikuje praktické metody poznávání přírody	Paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci Morfologie a anatomie živočichů Taxonomie živočichů Základy fyziologie a etologie živočichů Botanika Anatomie a morfologie rostlin Základy fyziologie rostlin Systém rostlin Význam rostlin a jejich ochrana	OSV – obhajoba vlastního názoru, řešení problémů, VV – kresba, ČJ – popis, charakteristika, Z – živočišstvo ENV – ekosystémy, podmínky života, ŽP, vztah čl. a prostředí, OSV – řešení problémů, obhajoba názorů, práce ve skupině, MDV – práce s literaturou, internetem, PČ – školní zahrada ENV – ekosystémy, vztah člověka a přírody, ochrana ŽP, MEDV – práce s odbornou liter. OSV – správné chování v přírodě PČ – rostliny, ENV – základní podmínky, ŽP, vztah člověka a prostředí ENV – ŽP, základní podmínky života, VV – kresba, ČJ – popis, OSV – rozvoj schopností a poznávání EGS – naše zemědělství součástí EU, Z – plodiny, PČ – druhy ovoce a zeleniny, jejich pěstování, ošetřování, školní zahrada, EGS – EU, Z – sídla, ENV – ŽP, vztah čl. a prostředí, lidské aktivity

Přírodopis pro 8. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů – rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty – orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka – určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy – objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří – rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Savci Morfologie a anatomie živočichů Vývoj, vývin a systém živočichů Základy fyziologie a etologie živočichů Rozšíření, význam a ochrana savců Člověk Fylogeneze a ontogeneze člověka Anatomie, morfologie a fyziologie člověka Ontogeneze a embryogeneze člověka Nemoci a jejich prevence	Z – živočišstvo, ENV – vztah člověka a přírody, základní podmínky života, ekosystémy, ČJ – popis a charakteristika, referát, OSV – řešení problémů, obhajoba názorů, práce ve skupině, MDV – práce s literaturou, internetem ENV – základní podmínky života, ekosystémy, OSV – obhajoba vlastního názoru, řešení problémů, VV – kresba, ČJ – popis, charakteristika OSV – rozvoj schopností poznávání, vyvozování, objasňování, sebepoznání, ENV – lidské aktivity a prostředí, VkZ – psychohygiena, zdravý životní styl TV – význam pohybu pro zdraví, formování postavy, přiměřená zátěž VkZ – hodnota a podpora zdraví, zdravý způsob života, změny v životě a jejich reflexe Člověk a zdraví TV – význam pohybu pro zdraví, formování postavy, přiměřená zátěž VkZ – hodnota a podpora zdraví, zdravý způsob života, změny v životě a jejich reflexe Vko – je vnímavý k soc. problémům

Přírodopis pro 9. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek – rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody – uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nim – objasní časová měřítka – vytkne znaky předchůdců člověka – uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi – na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému – vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam – uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí – aplikuje praktické metody poznávání přírody	Vznik a stavba Země Nerosty a horniny Vnitřní a vnější geologické procesy Půdy Mimořádné události Vývoj Země, života a člověka Organizmy a prostředí Ochrana přírody a život. prostředí Praktické metody poznávání přírody	Z – střídání dne a noci, ročních období, vesmír, Ch – názvosloví, vzorce sloučenin, ENV – ŽP, EGS – Evropa a svět, VV – kresba, ČJ – popis, charakteristika, výtah, referát D – předchůdci člověka, časová měřítka, Z – vývoj Země, M – časová měřítka, VV – kresba, ENV – člověk a ŽP, vliv člověka na prostředí Z – rostlinstvo, živočišstvo, ENV – ŽP, základní podmínky života, EGS – Evropa a svět, ČR v EU, OSV – práce ve skupině, řešení problémů, argumentace a obhajoba Z – ČR, okres, region, ENV – ŽP, vztah člověka, OSV – řešení problémů, rozvíjení schopností a dovedností, VV – kresba, ČJ – referát, výtah, popis D – předchůdci člověka, časová měřítka, Z – vývoj Země, M – časová měřítka, VV – kresba, ENV – člověk a ŽP, vliv člověka na prostředí Z – rostlinstvo, živočišstvo, ENV – ŽP, základní podmínky života, EGS – Evropa a svět, ČR v EU, OSV – práce ve skupině, řešení problémů, argumentace a obhajoba Z – ČR, okres, region, ENV – ŽP, vztah člověka, OSV – řešení problémů, rozvíjení schopností a dovedností, VV – kresba, ČJ – referát, výtah, popis

6.5.4 Zeměpis

Zeměpis je věda o Zemi. Je zařazen mezi přírodovědné předměty i když má také společenskovední charakter. Žáci zde poznávají přírodu a lidskou společnost jako jeden systém, jehož části se navzájem ovlivňují. Zabývají se jak místním regionem a Českou republikou, tak i Evropou, ostatními světadíly, Zemí jako celkem a Zemí jako vesmírným tělesem.

Žáci si uvědomí důležitost udržení přírodní rovnováhy, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské společnosti na životní prostředí. Zkoumají změny, které probíhají v přírodě a lidské společnosti, jejich příčiny a důsledky. Získané poznatky používají v oblasti ochrany přírody, osvojují si principy trvale udržitelného rozvoje lidstva.

Prispějeme k porozumění událostem, které ovlivnily vývoj světa, objasňujeme důsledky globálních problémů životního prostředí v okolí žáků i ve světě. Jako srovnání ukazujeme regionální problémy krajiny. Žákům umožníme pochopit souvislosti mezi globálními a regionálními problémy a vlastní zodpovědností k životnímu prostředí. Při výuce klademe důraz na potřebu a závažnost ochrany životního prostředí, ukazujeme také možnost ovlivňovat svým chováním stav životního prostředí a celkově kultivujeme postoj žáků k životnímu prostředí. Vysvětlíme žákům princip trvale udržitelného rozvoje, děti poznají některé modelové příklady jednání, které je žádoucí, popř. nežádoucí z hlediska trvale udržitelného rozvoje.

Rozvíjíme vědomosti potřebné pro porozumění odlišností mezi různými národy. Vedeme žáky k pochopení činnosti a struktury mezinárodních organizací. Prohlubujeme vědomosti týkající se evropské integrace a seznamujeme děti s tím, jak integrace ovlivňuje život občanů České republiky. Jedním z nejdůležitějších úkolů zeměpisu je snaha o překonání předsudků a rozvoj tolerance. Při výuce podporujeme tradiční evropské hodnoty a upevňujeme smysl pro zodpovědnost

Při výuce získají žáci nejdůležitější znalosti a dovednosti z oblasti zeměpisu. Zaměříme se především na to:

- aby dovedli pracovat s mapou, atlasem a získávat z nich informace
- aby vytvořili jednoduchou hypotézu o příčině, průběhu či důsledcích přírodních procesů a tuto hypotézu podpořili vhodnými argumenty
- aby se chovali šetrně a ohleduplně k přírodě i výtvarům lidské společnosti
- aby byli tolerantní vůči jiným rasám, národům, kulturám
- aby získali informace o vhodném chování při přírodních katastrofách ohrožujících životy, zdraví a majetek lidí a životní prostředí
- aby s pomocí znalostí a dovedností získaných při výuce zeměpisu uměli řešit praktické problémy všedního života - např. péče o půdu, laická předpověď počasí, problémy cestovního ruchu...
- aby se dokázali bezpečně pohybovat a orientovat v krajině

Zeměpis se vyučuje od 6. do 8. ročníku po dvou hodinách týdně. V 9. ročníku se vyučuje 1,5 hodiny.

Zeměpis navazuje na znalosti a dovednosti žáků získané na 1. stupni v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Žáci využívají znalostí a dovedností získaných ve fyzice, chemii, přírodopisu.

K výuce využíváme kmenové třídy, popř. učebnu informatiky.

K získání a upevnění zeměpisných znalostí a dovedností slouží také exkurze a vycházky pořádané školou.

Do učiva zeměpisu začleňujeme osobnostní a sociální výchovu /kreativita, řešení problémů a rozhodování, kooperace/, výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech /porozumění odlišnostem mezi národy, orientace v evropském a globálním prostředí, řešení globálních problémů/, multikulturní výchovu /etnický původ, národnostní menšiny/, environmentální výchovu /ekosystémy, životní podmínky/, výchovu demokratického občana /volební systémy, demokracie a diktatura/ a mediální výchovu / práce s textem, grafem, diagramem/.

Zeměpis pro 6. ročník ZŠ (Přírodní obraz Země) – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– popíše sluneční soustavu – srovná prostředí Země a Měsíce	Planeta Země	F – vesmír PŘ – vesmír OSV – kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/ MDV – kritické čtení
– popíše tvar Země, uvede rozměry a důkazy kulatosti Země – vyjmenuje důsledky pohybů Země na život lidí a organismů – popíše změny času při cestování – rozlišuje mezi přírodou a lidskou společností, vyjmenuje složky přírodní sféry a vlastními slovy popíše jejich prvky – pojmenuje tvary zemského povrchu – rozliší geologické jevy vnitřního a vnějšího původu – popíše podnebné pásy, přírodní krajiny – uvede souvislosti mezi vybranými složkami nebo prvky přírodní sféry – vybaví si, jak se chránit při přírod. katastrofách	Obecný fyzický zeměpis	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENV – Ekosystémy, Základní podmínky života MDV – kritické čtení PŘ – geologie, ekosystémy

Zeměpis pro 6. ročník ZŠ (Regiony světa) – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vyjmenuje světadíly a oceány – identifikuje na mapě světadíly a oceány – u světadílů vymezí centra rozvoje a zaostalé oblasti – s pomocí mapy charakterizuje přírodní a socioekonomické poměry – srovná státy podle zadaných základních přírodních nebo socioekonomických hledisek – hledá společné/rozdílné znaky států a oblastí – popíše vybrané problémy států, v rámci svých možností navrhne řešení	Regionální geografie Ameriky	PŘ– ekosystémy D – dějiny Severní Ameriky OSV – kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VEG – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět MKV – Kulturní diference, Etnický původ MDV –kritické čtení

Zeměpis pro 7. ročník ZŠ (Regiony světa)

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vyjmenuje světadíly a oceány – identifikuje na mapě světadíly, oceány a jejich části – u světadílů vymezí centra rozvoje a zaostalé oblasti – s pomocí mapy charakterizuje přírodní a socioekonomické poměry – srovná státy podle zadaných základních přírodních nebo socioekonomických hledisek – hledá společné/rozdílné znaky států a oblastí – popíše vybrané problémy států, v rámci svých možností navrhne řešení	Zeměpis světadílů a oceánů: /Regionální geografie Afriky, Asie, Oceánie, polárních oblastí, světového oceánu	PŘ – ekosystémy D – Asie, islám VKO – světová náboženství OSV – kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VEG – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět MKV – Kulturní difference, Etnický původ MDV – kritické čtení

Zeměpis pro 8. ročník ZŠ (Česká republika)

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– u světadílů vymezí centra rozvoje a zaostalé oblasti – s pomocí mapy charakterizuje přírodní a socioekonomické poměry – srovná státy podle zadaných základních přírodních nebo socioekonomických hledisek – hledá společné/rozdílné znaky států a oblastí – popíše vybrané problémy států, v rámci svých možností navrhne řešení – na mapách označí základní přírodní jevy ČR – zhodnotí obyvatelstvo a sídla – uvede hl. průmyslová odvětví a centra – vyčlení zemědělské oblasti, doprav. tahy – jmenuje mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR – popíše zahraniční obchod – uvede příklad příhraniční spolupráce /euroregiony/ – vyjmenuje a najde na mapě kraje – na mapě označí hlavní průmyslové a sídelní oblasti – zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní podmínky místního regionu	Zeměpis Evropy Zeměpis České republiky	PŘ – ekosystémy, vegetační stupně, geologie D – vývoj státního území OSV – kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VEG – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět MDV – kritické čtení

Zeměpis pro 9. ročník ZŠ (Společenské a hospodářské prostředí) – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– charakterizuje obyvatelstvo Země dle hlavních ukazatelů, pojmenované jevy ukáže na mapě – vysvětlí rozmístění lidí na Zemi – vyjmenuje a vysvětlí typy urbanizace – uvede podmínky ovlivňující lokalizaci sídel – rozdělí hospodářství na sféry a odvětví – uvede hospodářské zaměření svět. regionů, popíše hlavní zdroje surovin a energie – vysvětlí podmínky lokalizace jednotlivých hospodářských aktivit – popíše správu a členění státu, vztah státu a národa – uvede typy států – popíše jádrové a periferní oblasti – vysvětlí příčiny hlavních světových konfliktů, ukáže je na mapě – vyjmenuje vybrané světové organizace – vysvětlí strukturu OSN a činnost některých jejích přidružených organizací – popíše stručně činnost EU		VKO – stát D – dějiny 20. století VKO – světové organizace OSV– kooperace a kompetice VEG–Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět MDV – kritické čtení VKO – světová náboženství ČJ – indoevropské jazyky OSV– kooperace a kompetice VEG– Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět MKV –Kulturní difference, Etnický původ MDV– kritické čtení

Zeměpis pro 9. ročník ZŠ (Společenské a hospodářské prostředí) – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozlišuje mezi přírodou a lidskou společností – vyjmenuje a rozliší typy krajín a jejich funkce – popíše rozmístění biotů – analyzuje vztahy mezi složkami a prvky krajiny, uvede příklad – vlastními slovy vysvětlí trvale udržitelný rozvoj, uvede příklady – uvede hlavní environmentální problémy současnosti a navrhne možná řešení – rozliší globální a regionální problémy – zhodnotí vliv lidských aktivit na životní prostředí – předpovídá možný další průběh vlivů člověka na ŽP	Nauka o krajině	OSV – kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie pro 6. – 9. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– používá legendu mapy, grafu, diagramu – používá měřítko – srovnává zobrazené jevy podle zadaného hlediska – pracuje s rejstříkem a obsahem atlasu – vybaví si základní geografické, topografické a kartografické pojmy, vlastními slovy je popíše – uvede příklady	Globus a mapa – 6. ročník – veškeré učivo zeměpisu 2. stupně – veškeré učivo zeměpisu	OSV – řešení problémů, kooperace a kompetice MDV – kritické čtení ČJ – literární výchova-práce s textem M – geometrie Z – práce s mapou

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace pro 6. – 9. ročník ZŠ

6.6 Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu; kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce); umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor *Dramatická výchova*, který je na úrovni školního vzdělávacího programu možné realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také literární a dramatická díla (divadlo, film), multimediální tvorba i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů, a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

6.6.1 Hudební výchova

Vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Hudební výchova pro 6. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě – zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně dle svých možností v jednohlase i jednoduchém dvojhlasě – vytváří jednoduché doprovody – ovládá základní vývojové etapy písně, dokáže je aplikovat – zná nejznámější písně a autory	Pěvecký a mluvní projev – rozvíjení vokálních dovedností, hlasová hygiena Intonace a vokální improvizace – jednohlas, dvojhlas (lidový dvojhlas) – zpěvníky Já písnička 1, 2 Reflexe vokálního projevu Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií, zachycení rytmu Hudební nástroje (dechové dřevěné, dechové žesťové, bicí, klávesové, smyčcové) Píseň – její hudební forma, píseň lidová a umělá (zpěv ze zpěvníků Já písnička 1, 2, Hity 20. století 1-5), píseň a její proměna ve staletích (Trubadúři, Truvéri, Minnesangeři, Chanson, lidové písně – ústní lidová slovesnost – cimbálová muzika, dechovka, písně v populární hudbě)	MKV – lidské vztahy OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, sociální rozvoj – komunikace, poznávání lidí OSV – morální rozvoj – argumentace, řešení problémů MDV – kritické čtení, vyhledávání v literatuře VDO – ochota pomoci slabšímu, disciplinovanost, uvažuje v širších souvislostech

Hudební výchova pro 6. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– identifikuje jednotlivé hudební žánry hrané na jevišti, na odpovídající úrovni přiřadí nejdůležitější představitele – vnímá hudbu jako komplexní disciplínu, jíž se dá mnohé vyjádřit – rozpozná melodram a scénickou hudbu	Hudba na jevišti (opera, opereta, muzikál, koncert) – ukázky z významných děl Hudba a tanec (balet, pantomima) – ukázky z významných děl Hudba a slovo (melodram, divadelní představení, hudební revue, filmová hudba) – ukázky z významných děl	D, Z – odborné texty EGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané MKV – kulturní difference

Hudební výchova pro 7. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách – uplatní získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i dvojhlas – rozdělí lidské hlasy v hudbě – dodržuje pravidla hlasové hygieny – vyvaruje se negativních vlivů ovlivňujících hlas – rozezná jednohlas od vícehlasu – seznámí se s jednotlivými druhy polyfonních skladeb – vytváří a ve skupinách zkouší různé kánony – osvojí si poslechem vybrané hudební skladby – zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období – rozšíří si své dosavadní poznatky o hudebních formách	Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií Pěvecký a mluvní projev - rozvíjení vokálních dovedností (zpěvníky Já písnička 1,2, Hity 20. století 1-5) O lidském hlase – rozdělení hlasů, druhy pěveckých sborů, hlasová hygiena Reflexe vokálního projevu Homofonie, Polyfonie (kánon, fuga) – ukázky významných děl Palestrina – Missa Papae Marcelli J. S. Bach – Toccata a fuga d moll Fuga Koncert Sonáta Symfonie	OSV – osobnostní rozvoj – vlastní hodnocení, sociální rozvoj – komunikace ve skupině VDM – disciplinovanost, ohleduplnost Př – hlasové centrum člověka MDV – kritické čtení, vnímání autora, vyhledávání v literatuře OSV – osobnostní rozvoj – kreativita, rozvoj schopností vnímání, sociální rozvoj – poznávání lidí EGS – Evropa a svět nás zajímá

Hudební výchova pro 7. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozliší hudbu světskou a duchovní – charakterizuje znějící hudbu	Duchovní a světská hudba (Missa brevis, Missa Pastoralis, Missa Solemnis, Requiem, Kantáta, Oratorium, Moteto, Madrigal, Koncert, Symfonie, Sonáta, Variace, Rondo)	MKV – lidské vztahy, kulturní difference
– seznámí se s jednotlivými druhy tanců – rozčlení je do základních skupin – rozpozná některé druhy tanců z různých stylových období – zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě – vyjadřuje pohybem rytmus a rytmické změny – orientuje se v proudu znějící hudby – přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Tanec (lidový tanec, společenské tance) Menuet, Polka, Valčík, Tango Pohybové vyjádření hudby (taktování, pantomima, balet) – ukázky z významných děl Hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, tempo, harmonie)	EGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme součástí světa OSV – morální rozvoj – řešení problémů, osobnostní rozvoj – sebepoznání

Hudební výchova pro 8. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vysvětlí původ hudby – rozliší jednotlivé vývojové etapy vážné hudby – rozezná na základě poslechu díla z jednotlivých období – -zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období – nabude povědomí o skladatelském významu autorů stěžejních děl, s nimiž se seznámí	Původ hudby (Názory na vznik hudby – Pravěk, Antika) Středověk (významní skladatelé a jejich díla) Renesance (významní skladatelé a jejich díla) Baroko (významní skladatelé a jejich díla) Klasicismus (významní skladatelé a jejich díla) Romantismus (významní skladatelé a jejich díla) Vážná hudba 20. století (významní skladatelé a jejich díla)	OSV – osobnostní rozvoj – vlastní hodnocení, sociální rozvoj – komunikace ve skupině VDO – disciplinovanost, ohleduplnost D – pravěk, starověk, Z – poloha států, VV – kresba EGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme součástí světa VDO – uvažujeme v širších souvislostech, ochota pomáhat MKV – lidské vztahy, kulturní difference, soužití etnik OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznání, sociální rozvoj – poznávání lidí MDV – kritické čtení, vyhledávání v literatuře, práce s odbornou literaturou
– uvědomí si kořeny jazzu – rozpozná jednotlivé černošské hudební projevy – rozliší poslechem typy jazzu a swing – charakterizuje znějící hudbu	USA – kolébka jazzu a moderní populární hudby (Glenn Miller, Benny Goodman, Louis Armstrong, Ella Fitzgerald)	
– vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Vlivy druhů umění na hudbu (literatura, malířství, sochařství, film) – ukázky z významných děl	MDV – kritické čtení, vyhledávání v literatuře, práce s odbornou literaturou
– populární hudba v USA 50. let, 60. let – osvojí si tyto jednotlivé styly poslechem – rozpozná osobitost některých stěžejních osobností	Rock and roll a country and western v USA 50. let, 60. let (Elvis Presley)	D – umělecké slohy OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy Inf – vyhledávání informací VV – kresba podle hudby

Hudební výchova pro 8. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zpívá známé populární písně s hudebním doprovodem – orientuje se v základních stylech populární hudby 2. poloviny 20. století – získá povědomí o světově uznávaných kapelách – sleduje jejich význam a vliv na českou hudební scénu	Hity 20. století Světová populární hudba 60. – 90. let 20. století (významní světoví zpěváci, významné světové zpěvačky, významné světové kapely)	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy MDV – kritické čtení, porovnává různé informační zdroje MKV – lidské vztahy, multikulturalita Z – práce s mapou VDO – uvažujeme v širších souvislostech OSV – osobnostní rozvoj – tolerance, rozvoj schopností poznání MDV – kritické čtení, vnímání autora MKV – lidské vztahy, kulturní difference Z – práce s mapou OSV – morální rozvoj – řešení problémů, argumentace, sociální rozvoj – komunikace, mezilidské vztahy F - zvuk

Hudební výchova pro 9. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách – uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě – zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase – reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb – vytváří jednoduché doprovody – provádí jednoduché hudební improvizace – orientuje se v proudu znějící hudby – přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku – zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období – vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění – vyčlení a slovně charakterizuje nejstarší české hudební písně – rozliší duchovní i světské písně – srovná písně dle stáří – vnímá dobový kontext	Pěvecký projev Intonace a vokální improvizace Hudební rytmus Hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií, tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře Vyjádření hudebních i nehmotných představ a myšlenek Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby Hudební dílo a jeho autor Hudební styly a žánry Počátky hudebních dějin v Čechách (Svatý Václave, Hospodine pomiluj ny, Ktož sú Boží bojovníci) Československá a česká populární hudba	OSV – osobnostní rozvoj – tolerance, rozvoj schopností poznání MDV – kritické čtení, vnímání autora MKV – lidské vztahy, kulturní difference Z – práce s mapou OSV – morální rozvoj – řešení problémů, argumentace, sociální rozvoj – komunikace, mezilidské vztahy F – zvuk OSV – osobnostní rozvoj – vlastní hodnocení, sociální rozvoj – komunikace ve skupině

Hudební výchova pro 9. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– rozezná základní vývojové etapy české populární hudby – třídí je chronologicky – postihuje základní hudební výrazové prostředky (rytmus, metrum, tempo) v proudu hudby – aplikuje je v praxi – současně se zpěvem – charakterizuje znějící hudbu – sleduje historické aspekty odrážející se v hudbě – využívá poznatky o jazzu a swingu ve světě získané v předešlém ročníku – osvojí si zároveň osobitost české jazzové a swingové hudby – vnímá zakořenění jazzu a swingu v českém prostředí – rozliší hudbu polyfonní a homofonní, dále pak melodii od doprovodu – rozpozná poslechem hudbu chrámovou, komorní, taneční – rozezná hudbu podle její funkce – registruje odlišnosti oproti světu vzniklé výjimečností českého prostředí – sleduje vývoj české umělé hudby v kontextu doby – poznává význam českých hudebníků, jejich přínos světové hudbě	Rytmus, metrum, tempo Jazz a swing v české hudbě České hudební baroko Český hudební klasicismus Český hudební romantismus 20. století v české vážné hudbě Významní čeští hudebníci	VDO - disciplinovanost, ohleduplnost D – novověk, období Z – poloha států, VV - kresba

Hudební výchova pro 9. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období – vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění – postihuje základní výrazové prostředky tramské písně – osvojí si jednotlivé vývojové etapy – rozliší poslechem i zpěvem estetickou normu písní – aplikuje dosavadní poznatky (Semafor atd.) – chápe kontext doby – uvědomí si melodičnost, rytmiku, harmonické postupy, ale i textovou nápaditost písní – charakterizuje big beatovou hudbu – ovládá určitý písňový repertoár – orientuje se v hudebním dění české populární hudby – rozpozná kvalitu jednotlivých písní a interpretů – mapuje poslechem, ale i zpěvem jednotlivé etapy vývoje české populární písně – rozezná základní hudební výrazové prostředky hudby – charakterizuje znějící hudbu	Tramská píseň Česká populární hudba 60. – 90. let 20. století Soudobá česká populární hudba	EGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme součástí světa VDO – uvažujeme v širších souvislostech, ochota pomáhat MKV – lidské vztahy, kulturní difference, soužití etnik OSV – osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznání, sociální rozvoj – poznávání lidí

6.6.2 Výtvarná výchova

Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které žákovi umožňují rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které žáka vedou k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které žákovi umožňují utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace,
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot,
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností,
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života,
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

Výtvarná výchova pro 6. ročník

[illegible]

Výtvarná výchova pro 7. ročník

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vybere a samostatně utvoří bohatou škálu vizuálně obraz. vyjádření – experimentuje, seřadí a různě seskupí tvary v ploše i v prostoru – zjednodušeně přenesle prostor na plochu – zaznamená své smyslové zážitky, emoce, myšlenky – jednoduše zaznamená jevy a procesy – „výtvarně“ převypráví příběh, situaci – využije současného výtvarného umění a digitálních médií – zobrazí vlastní prožívání – využije dekorativních postupů, rozvíjí estetické cítění – výtvarně zjednoduší skutečnost (stylizace) – na zákl. seznámení se zákonitostmi a užitím písma (užitá grafika) navrhne jednoduchou plošnou kompozici (plakát) – experimentuje s materiály, využije jejich proměny tvarů, struktury – popíše hlavní znaky kultury starověku a středověku – orientuje se v umění svého regionu – vyjmenuje nejdůležitější zvyky a tradice	Výtvarné vyjádření skutečnosti Výtvarné vyjádření skutečnosti Užité práce dekorativní a prostorové Výtvarné umění a životní prostředí	OSV – rozvoj schopností poznávání EV – vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání ČJ – literární texty D – historické události OSV – rozvoj tvořivosti MDV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu VDO – občanská společnost a škola (návrh loga školy) D – historie VKO – tradice, zvyky regionu, nejdůležitější osobnosti výtvarného umění OSV – sociální rozvoj MKV – rozdíly mezi kulturami EGS – Evropa a svět nás zajímá

Výtvarná výchova pro 8. ročník – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– osobitě zaznamenaná skutečnost na základě svých představ, vjemů a zkušeností – zachytí prostor na ploše – využije základů lineární perspektivy – na základě svých schopností vystínuje kresbu – využije techniku malby (míchání, vrstvení) – vyjádří barvami objem – experimentuje a upotřebí netradiční materiály – dle svých možností vymodeluje jednoduchou plastiku – orientuje se na internetu (webové stránky) – seznámí se s digitální fotografií – rozvíjí si estetické cítění a dekorativní postupy – užije grafického programu k vytvoření jednoduchého propagačního letáku – orientuje se v grafických technikách (linoryt, papíroryt) a využije je k tvorbě propagačního materiálu (např. obal knihy) – seznámí se s kulturou 18. a poč. 19.st. – dle svých možností zhodnotí konkrétní umělecké dílo, popř. srovná s jiným – uznává různé výrazové prostředky, toleruje názory druhých, obhájí své názory – obeznámí se s lidovými zvyky a tradicemi	Výtvarné vyjádření skutečnosti Užité práce dekorativní a prostorové Výtvarné umění a životní prostředí	M – geometrie OSV – rozvoj schopností poznávání F – barevné spektrum HV – hudba, barevné slyšení OSV – rozvoj kreativity ČJ – ex libris OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV – lidské vztahy D – historie VKO – zvyky, tradice OSV – rozvíjí hodnoty na základě povídání o tradicích

Výtvarná výchova pro 9. ročník

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vybírá, vytváří a pojmenovává škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků – výtvarně vyjádří své představy a fantazie – vytváří zajímavé kombinace, vyjádří vztahy, pohyb – má přehled o české ilustrační tvorbě – vyjádří výtvarně osobní vztah k historii, současnosti a minulosti – vytváří různé kompozice a dokáže je vkusně uspořádat – uplatňuje osobitý přístup k realitě, vlastní vnímání – orientuje se v oblastech moderního umění – užívá některé metody současného výtvarného umění – experimentuje s různými technikami – vytváří vlastní umělecká díla – vyjádří barevně vlastní prožitky, psychický stav, rozpoložení – při vlastní tvorbě vychází z umění 20. století (impresionismus, kubismus)	PROSTOROVÁ TVORBA – modelování ILUSTRACE – ilustrace jako součást výtvarné kultury – památky kolem nás ORGANIZACE ÚTVARŮ V PROSTORU KRESBA – technika kresby – tužka, tuš, pastel REKLAMA, PROPAGACE – propagační prostředky, obaly, plakáty, noviny PRÁCE S UMĚLECKÝM DÍLEM – reprodukce uměleckého díla POCITY, MYŠLENKY – umění 20. století – umělci v našem regionu	M – geometrie OSV – rozvoj schopností poznávání F – barevné spektrum HV – hudba, barevné slyšení OSV – rozvoj kreativity ČJ – ex libris OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV – lidské vztahy D – historie OSV – rozvíjí lidské hodnoty

6.7 Člověk a zdraví

6.7.1 Tělesná výchova

Předmět tělesná výchova je především zaměřen na rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty. S tím souvisí i rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví, reakce na tyto problémy a předcházení jim, popřípadě nalezení optimálního řešení k odstranění. Tělesná výchova se také snaží odbourávat jednostrannou zátěž kompenzačním cvičením a regenerací. Tělesná výchova rozvíjí klíčové kompetence (k řešení problémů, komunikativní, sociální, občanské).

Ve výuce se zaměřujeme zejména na to:

- aby si žáci upevnili důležité poznatky z náplně učiva tělesné výchovy (pravidla, správná technika disciplín, vhodné cvičení pro rozvoj síly a na druhou stranu i kompenzační cvičení),
- aby žáci vnímali nejrůznější problémové situace a plánovali způsob řešení problému, vyhledávali informace vhodné k řešení problémů, uvědomovali si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotili a byli schopni obhájit svá rozhodnutí,
- aby žáci komunikovali na odpovídající úrovni, účinně se zapojovali do diskuze, osvojili si kultivovaný projev, respektovali názor ostatních,
- aby si žáci co nejvíce osvojili základní pravidla bezpečnosti při tělesné výchově,
- aby si žáci vyzkoušeli jak individuální, tak i kolektivní sport, poznali rozdíl v osobnosti sportovců. Aby se naučili komunikaci a řešení nahodilých situací a respektovali názor ostatních. Vedeme žáky k samostatnosti a s tím souvisí i jejich zodpovědnost za své jednání,
- aby se samostatně rozhodovali a byli zodpovědní za své jednání,
- aby si žáci vyzkoušeli co nejvíce sportovních odvětví a našli jejich uplatnění ve svém volném čase (atletika, fotbal, košíková, kondiční posilování, florbal, hokejbal, nohejbal, volejbal, cyklistika atd.) Jsou vedeni efektivně při organizaci vlastní práce, využívají znalosti a dovednosti v běžné praxi.

Výuka tělesné výchovy navazuje na získané pohybové schopnosti a dovednosti, které žáci získávali od narození, a my se snažíme je ještě více prohlubovat a rozšiřovat, zdokonalovat žákův pohybový projev. Tělesnou výchovu vyučujeme jako samostatný předmět v každém ročníku s dvouhodinovou dotací a v některých ročnících ji dále nabízíme jako volitelný předmět. Výuka probíhá pod širým nebem za příznivého počasí na krásném školním hřišti, které je chloubou naší školy. Umožňuje nám provozování veškerých sportů a jejich disciplín. Za nepříznivého počasí výuka probíhá v tělocvičnách naší školy, a to jak ve velké tělocvičně, tak v gymnastickém sále. Součástí výuky je lyžařský kurz a jiné sportovní akce, které realizujeme dle zájmu žáků.

K rozvoji osobnosti žáka přispívá zařazení průřezových témat. K tomu je vedeme takovými metodami práce, kde si žáci všechny tyto skutečnosti plně uvědomují – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovídající chování (VDC), obecné řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích (OSV), schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy (MKV), vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí (EV), interpretace vztahů mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu (MV).

Kritéria školních výstupů jsou rozpracována k jednotlivým tématům učiva tělesné výchovy a sestaveny podle výstupů RVP ZV tak, aby je žák podle svých schopností a dovedností mohl naplnit během docházky do naší základní školy.

Tělesná výchova pro 6. - 7. ročník ZŠ - tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– uplatní zásady vhodného a bezpečného chování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě – předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost – aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu – zařadí pravidelně pohybové činnosti – využije kompenzační a relaxační techniky – posílí svalový aparát celého těla – předchází a koriguje jednostranné zatížení – rozcvičí se, provede strečink před a po ukončení hodiny – uvolní nejzatíženější partie těla – dbá o správné držení těla, zvyšování kloubní pohyblivosti – provede dechová cvičení – zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži – zná a uplatní pravidla vybíjené, košíkové, odbíjené, kopané a florbalu – při košíkové dodržuje správný postoj při přihrávkách, dribluje pravou i levou rukou, dribluje se slalomem, uplatní dvojtakt při střelbě na koš, obranný pohyb, kroužení míčem okolo těla, prohazování – při odbíjené přihraje vrchem a odbíjí spodem	Bezpečnost při sportu Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí Zásady bezpečného chování na školních i mimoškolních sportovních akcích Rozcvičení, strečink, uvolnění, posilování Sportovní a pohybové hry Vybíjená Košíková Odbíjená Fotbal Doplňkové sportovní hry- Sálová kopaná, florbal, futsal	Př – člověk a zdraví, první pomoc OSV – sebepoznání, seberegulace, psychohygiena Př – anatomie těla F – síla, skládání sil VkZ – péče o zdraví HV – rytmická a dechová cvičení PČ – dodržování správného držení těla při pracovních činnostech OSV – sebepoznání, sebepojetí OSV – kreativita, komunikace, taktika, pohotovost, kooperace VDO – rozhodování MDV – práce v týmu

Tělesná výchova pro 6. - 7. ročník ZŠ - tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– ovládá lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou – uběhne ve stanoveném limitu 60 m, 100 m, 400 m, 1000 m, 1500 m – při běhu startuje ze stoje, sedu, lehu – hodí granátem a kriketovým míčkem na cíl i do dálky – nacvičí skok do dálky a skok do výšky-flopem	Atletika Atletická abeceda Běh Hod Skok	F – síla, rychlost, dráha, čas VkZ – péče o zdraví, stavba lidského těla OSV – sebepoznání VDO – rozhodování, cílevědomost ENV – oceňování zdraví
– provede kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou se záchranou, přemet stranou se záchranou – přeskočí kozu v základní výšce – zvládá kotoul plavmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen – vyskočí na švédskou bednu z trampolíny – ovládá základní cviky na kruzích – při cvičení na hrazdě umí vzpor na rukách, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), výmyk, podmet – zvládne šplh na laně a tyči – cvičí s míčem, švihadlem a tyčí – dívky	Gymnastika Kotoul, stoj na rukou, přemet stranou Přeskok kozy Lavičky, švédská bedna, akrobacie Kruhy, hrazda Šplh Moderní gymnastika	F – těžiště, rovnováha, síla HV – rytmus PČ – správné držení těla VDO – rozhodování OSV – seberegulace, kreativita, řešení problémů
– cvičí s hudbou a rytmickým doprovodem – ovládá pohyb těla podle daného rytmu	Estetické a kondiční formy cvičení Základy rytmické gymnastiky	VV – estetické cítění HV – rytmus OSV – kreativita, komunikace

Tělesná výchova pro 6. - 7. ročník ZŠ - tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu – naplní ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu – dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje je – rozliší a uplatní práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora – sleduje, změří, zaeviduje, zjistí a vyhodnotí určené prvky pohybové činnosti – zpracuje naměřená data do tabulky, výsledkové listiny – zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, soutěže	Komunikace v TV Tělocvičné názvosloví Týmová hra Zjišťování a zpracování dat	M – statistická šetření, práce s tabulkami, převody jednotek Inf – vyhledávání informací na internetu OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, komunikace, kooperace VDO – principy demokracie VEG – Objevujeme Evropu a svět

Tělesná výchova pro 8. - 9. ročník ZŠ - tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– uplatní zásady vhodného a bezpečného chování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě – předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost – odmítá drogy, jiné škodliviny(anabolika) – aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu – zařadí pravidelně pohybové činnosti – využije kompenzační a relaxační techniky – posiluje svalový aparát celého těla – předchází a koriguje jednostranné zatížení – rozcvičí se, provede strečink před a po ukončení hodiny – uvolní nejzatíženější partie těla – dbá o správné držení těla, zvyšování kloubní pohyblivosti – provede dechová cvičení – zlepší svou tělesnou zdatnost – zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži – zná a uplatní pravidla vybíjené, košíkové, odbíjené, minikopané, házené, florbalu – při košíkové zvládne postupný útok, rychlý protiútok, poziční střelbu, střelbu na koš z dálky, obranu osobní a zónovou – při odbíjené přihraje vrchem a odbíjí spodem	Bezpečnost při sportu Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí Zásady bezpečného chování na školních i mimoškolních sportovních akcích Drogy a jiné škodliviny Rozcvičení, strečink, uvolnění, posilování Sportovní a pohybové hry Vybíjená Košíková Odbíjená Fotbal Doplňkové sportovní hry-házená, minikopaná, florbal, futsal	Př – člověk a zdraví, první pomoc OSV – sebepoznání, seberegulace, psychohygiena Př – anatomie těla F – síla, skládání sil VkZ – péče o zdraví HV – rytmická a dechová cvičení PČ – dodržování správného držení těla při pracovních činnostech OSV – sebepoznání, sebepojetí OSV – kreativita, komunikace, taktika, pohotovost, kooperace VDO – rozhodování MDV – práce v týmu

Tělesná výchova pro 8. - 9. ročník ZŠ - tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– přes síť, podá vrchem i spodem, blokuje, útočí po přihrávce, přijme podání, rozehraje míč přes nahrávače – při doplňkových sportovních hrách útočí, brání, uplatní základní taktiku – ovládá lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou – uběhne ve stanoveném limitu 60 m, 100 m, 400 m, 800 m a 1500 m – při běhu startuje ze stoje, sedu, lehu – zvládá hod granátem a kriketovým míčkem na cíl i do dálky – nacvičí skok do dálky, skok do dálky z místa, skok do výšky-flopem – vytrvalostní běh	Atletika Atletická abeceda Běh Hod Skok	F – síla, rychlost, dráha, čas VkZ – péče o zdraví, stavba lidského těla OSV – sebepoznání VDO – rozhodování, cílevědomost ENV – oceňování zdraví

Tělesná výchova pro 8. - 9. ročník ZŠ - tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– provede kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou, stoj na rukou se záchranou, přemet stranou se záchranou na obě strany – přeskočí kozu ve zvýšené výšce, vyšší švédskou bednu – zvládne kotoul plavmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen – na kruzích provede sešín vpřed a vzad, stojku – při cvičení na hrazdě umí vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad, výmyk – zvládne šplh na laně a tyči – cvičí s míčem, švihadlem a tyčí – dívky	Gymnastika Kotoul, stoj na rukou, přemet stranou Přeskok kozy Lavičky, švédská bedna, akrobacie Kruhy, hrazda Šplh Moderní gymnastika	F – těžiště, rovnováha, síla HV – rytmus PČ – správné držení těla VDO – rozhodování OSV – seberegulace, kreativita, řešení problémů
– cvičí s hudbou a rytmickým doprovodem – ovládá pohyb těla podle daného rytmu – předvede krátkou aerobní sestavu s hudbou – zatančí základní kroky valčíku a polky	Estetické a kondiční formy cvičení (zejména dívky) Základy rytmické gymnastiky Aerobic Společenské tance	VV – estetické cítění HV – rytmus OSV – kreativita, komunikace MDV – práce v týmu

Tělesná výchova pro 8. - 9. ročník ZŠ - tabulka 4

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu – naplní ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu – dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje je – rozliší a uplatní práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora – sleduje, změří, zaeviduje, zjistí a vyhodnotí určené prvky pohybové činnosti – zpracuje naměřená data do tabulky, výsledkové listiny – zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, soutěže – přebírá roli rozhodčího	Komunikace v TV Tělocvičné názvosloví Týmová hra Zjišťování a zpracování dat	F – měření délky, času, výpočet rychlosti M – statistická šetření, práce s tabulkami, převody jednotek INF – vyhledávání informací na internetu OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, komunikace, kooperace VDO – principy demokracie VEG – Objevujeme Evropu a svět MV – lidské vztahy, princip solidarity MV – vnímání mediálních sdělení a reality, tvorba mediálních sdělení

6.7.2 Výchova ke zdraví

Patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví a být za ně odpovědný. Žáci zde upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotní návyky. Učí se předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení.

Na naší škole je začleněna do 8. ročníku jednou hodinou týdně a úzce navazuje na znalosti z 1. stupně, z přírodopisu 2. stupně, pracovních činností a tělesné výchovy, zvláště posilování, pohybové a soutěživé hry.

Je úzce propojena s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávání směřuje k utváření klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- pochopení zdraví jako vyváženého vztahu tělesné, duševní a sociální hodnoty,
- poznávání člověka jako biologického jedince odpovědného za své rozhodování,
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace prospěšných činností ve škole i obci.

Výchova ke zdraví pro 8. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– respektuje pravidla soužití a přispívá k dobrým mezilidským vztahům – vysvětlí role členů komunity – uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví – projevuje odpovědný vztah k sobě, dospívání a optimálně reaguje na fyziolog. změny v dospívání – kultivovaně se chová k opačnému pohlaví – vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím – vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví – vyjádří vlastní názor k problematice zdraví – posoudí různé způsoby chování lidí ke svému zdraví – uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc – seznámí se s častými chorobami a úrazy	Vztahy mezi lidmi a formy soužití	OSV – pravidla soužití mezi lidmi, ČJ – řízený rozhovor, referát
	Změny v životě člověka a jejich reflexe	Př – vývoj jedince, dospívání, VKO – chování čl. ve společnosti, asertivita
	Zdravý způsob života a péče o zdraví	OSV – morální rozvoj, Př – l. pomoc, choroby, VKO – vlastní zodpovědnost za zdraví své i druhých TV – význam pohybu pro zdraví
	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání, psychohygiena a relaxace VKO – sekty MEDV – kritické vnímání mediálních sdělení TV – regenerace organismu

Výchova ke zdraví pro 8. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– samostatně využívá relaxační techniky k regeneraci organismu, překonávání únavy a stresu – vyhodnotí možný manipulační vliv vrstevníků, sekt a medií – zná vliv prevence proti nemocem – seznámí se s programy podpory zdraví – respektuje sebe sama i druhé – přijímá názory druhých, dovede naslouchat a vyvozovat adekvátní závěry – respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Hodnota a podpora zdraví Osobnostní a sociální rozvoj	Př – viry, bakterie, cizopasníci OSV – komunikace, řešení problémů TV – rekreační aktivity, společenské sporty OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy OSV – morální rozvoj – etika

6.7.3 Kolektivní sporty

Předmět kolektivní sporty je především zaměřen na rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu. Zařazujeme ho jako povinný předmět k rozšíření tělesné výchovy. Kolektivní sporty kladou velký důraz na rozvoj osobnosti a využití volného času pro sport a sportovní hry. Sporty rozvíjí klíčové kompetence (k řešení problémů, komunikativní, sociální, občanské).

Ve výuce se zaměřujeme zejména na to:

- aby si žáci upevnili důležité poznatky z náplně učiva tělesné výchovy (pravidla, správná technika disciplín, vhodné cvičení pro rozvoj síly a na druhou stranu i kompenzační cvičení),
- aby žáci vnímali nejrůznější problémové situace a plánovali způsob řešení problému, vyhledávali informace vhodné k řešení problémů, uvědomovali si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotili a byli schopni obhájit svá rozhodnutí,
- aby žáci komunikovali na odpovídající úrovni, účinně se zapojovali do diskuze a osvojili si kultivovaný projev,
- aby si žáci co nejvíce osvojili základní pravidla bezpečnosti při kolektivních sportech,
- aby si žáci vyzkoušeli jak individuální, tak i kolektivní sport, poznali rozdíl v osobnosti sportovců, aby si osvojili komunikaci a řešení nahodilých situací, respektovali názor ostatních, nesli zodpovědnost za své jednání,
- aby si žáci vyzkoušeli co nejvíce sportovních odvětví a našli jejich uplatnění ve svém volném čase (atletika, fotbal, košíková, kondiční posilování, florbal, hokejbal, nohejbal, volejbal, cyklistika atd.) Jsou vedeni efektivně při organizaci vlastní práce, využívají znalosti a dovednosti v běžné praxi.

Výuka sportovních aktivit navazuje na již získané pohybové schopnosti a dovednosti. My je ještě více prohlubujeme a rozšiřujeme, zdokonalujeme žákův pohybový projev. Kolektivní sporty vyučujeme jako povinný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka probíhá v přírodě (přespolní a vytrvalostní běh), na školním hřišti či v obou tělocvičnách naší školy.

Žáky vedeme ke kolegiálnímu přístupu k druhým, k zásadám slušnosti, tolerance, odpovídajícímu chování (VDC), k obecnému řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, k schopnosti sebepoznávání, poznávání lidí a k jednání ve specifických rolích a situacích (OSV), schopnosti zapojovat se do diskuze a uvědomovat si svoji roli v týmu. (MKV), k chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí (EV), interpretace vztahů mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu (MV).

Kritéria školních výstupů jsou rozpracována k jednotlivým tématům učiva tělesné výchovy a sestaveny podle výstupů RVP ZV tak, aby je žák podle svých schopností a dovedností mohl naplnit během docházky do naší základní školy.

Kolektivní sporty pro 6. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vysvětlí význam přípravy organismu před cvičením – rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti – v tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví – samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím – rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele je ovlivňuje – soustředí se na správné a přesné provedení pohybu – vytváří vlastní pohybové představy – vyjmenuje základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách – dodržuje zásady fair play jednání při pohybových hrách – vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů	Bezpečnost v TV a sportu Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí VDO – zodpovědnost OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí Př – lidské tělo VkZ – zodpovědnost za své zdraví OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí OSV – morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, sociální rozvoj, kooperace a kompetence, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Kolektivní sporty pro 6. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zvládá a dodržuje základní pravidla sportovních her – vysvětlí základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her – používá základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejznámější sportovní hry – zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele) – dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování – zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče) – předvede základní činnosti brankáře (chytání, vyražení, výkop, přihrávka nohou)	Sportovní hry FOTBAL	M – práce s tabulkami Inf – tabulkový procesor OSV – morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, sociální rozvoj, kooperace a kompetence, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Kolektivní sporty pro 6. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– zvládá základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, rozeskok, krytí útočníka s míčem a bez míče) – zná základy herních systémů (osobní obranný systém, útočný obranný systém) – zná základní herní kombinace – používá při hře osobní obranu – zvládá utkání na zmenšeném hřišti - 2 proti 2, 3 proti 3 atd. – vysvětlí základy herních systémů (střední hráč u sítě je nahrávačem) – zvládá základní herní činnosti jednotlivce s mezidopadem (odbití obouruč vrchem, spodem, přihrávka, nahrávka, podání spodní) – zvládá utkání s mezidopadem – zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba) – zvládá utkání 4+0	BASKETBAL VOLEJBAL FLORBAL VYBÍJENÁ PŘEHAZOVANÁ	OSV – morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, sociální rozvoj, kooperace a kompetence, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

6.8 Člověk a svět práce

6.8.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vzdělávací oblasti Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy, Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů, Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh Svět práce je povinný a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej zařadit do nejvyšších ročníků 2. stupně.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě,
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku,

- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka,
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí,
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení,
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Osobnost žáka rozvíjíme takovými metodami práce, kde si žáci uvědomují zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problému samostatně i v závislosti na pracovním týmu. Učí se společně komunikovat, podporovat aktivitu (VDC), orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a dalším složkám životního prostředí (OSV), schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy (MKV), pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadu, zlepšování okolního prostředí (EV), schopnost vyhodnotit a zpracovat podněty, které přicházejí z médií, tisku, televize a internetu (MV).

Kritéria školních výstupů jsou rozpracována k jednotlivým tématům učiva pracovní činnosti a sestaveny podle výstupů RVP ZV tak, aby je žák podle svých schopností a dovedností mohl naplnit během docházky do naší základní školy.

Náplň této oblasti je realizována v 7. ročníku v předmětu pracovní činnosti, v 8. ročníku v předmětu svět práce a v 9. ročníku v předmětu úvod do techniky administrativy s časovou dotací 1 hodina týdně. Některé výstupy jsou obsaženy v jiných oblastech např. Člověk a příroda a Informatika.

Pracovní činnosti (dívky) pro 7. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– poskytne I. pomoc při drobném poranění a zasažení elektrickým proudem – volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin – vyjmenuje pěstování vybraných okrasných bylin a dřevin – aranžuje jednoduchá aranžmá – jmenuje základy jednoduché vazby k různým příležitostem – uvede zásady péče o skalničky – popíše funkci trávníku v moderní zahradě – jmenuje rostliny prospěšné pro člověka – správně je usuší – odliší jedovaté rostliny od ostatních – použije vhodné pracovní pomůcky, jmenuje zásady údržby – dodržuje technolog. kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce – pracuje s jednoduchými operacemi platebního styku (rozpočet, příjmy, výdaje) – orientuje se v návodech k obsluze spotřebičů – použije vhodné prostředky	Ochrana zdraví při práci Okrasné rostliny Léčivé rostliny a koření Finance a provoz Příprava pokrmů	Př – 1. pomoc Př – osobnostní a soc. výchova – kooperace, seberegulace, psychohygiena ENV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí, základní podmínky života, lidské aktivity Př – rostliny pěstované, jedovaté, hygiena, první pomoc při drobném poranění, OSV – organizace, skupinová práce, technolog. kázeň ENV – ŽP, využití znalostí v praktickém životě M, Př, F, VKZ, OSV, F – spotřebiče, energie, bezpečnost práce,

Pracovní činnosti (dívky) pro 7. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla – používá základní kuchyňský inventář – připraví pokrmy podle daných postupů – dodržuje principy stolování a obsluhy u stolu – dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce – prakticky uvede zásady zdravé výživy		Př – 1. pomoc, hygiena ENV – zdravá výživa, zdravý životní styl osobnostní rozvoj – psychohygiena

Pracovní činnosti (chlapci) pro 7. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny a ochrany při práci s nástroji a nářadím – poskytne první pomoc při úrazu – rozliší materiály – provede jednoduché práce se dřevem, kovem, plastem – dodržuje technologickou kázeň – řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, nástrojů a nářadí – zorganizuje a naplánuje svoji činnost – připraví vlastní jednoduchý náčrt modelu – sestaví model podle návodu, náčrtu, plánu – využije technickou dokumentaci – provede montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	Bezpečnost práce Bezpečnostní předpisy a postupy Zásady první pomoci Materiály, nástroje, nářadí Vlastnosti materiálů Způsoby opracování materiálů Znalost nářadí a nástrojů Organizace práce Práce s technickými výkresy a modely Technické výkresy, náčrty, informace, dokumentace Modely	Př – první pomoc, anatomie člověka F – elektrický proud Ch – škodlivé látky OSV – řešení problémů, hodnoty VDO – rozhodování F – látka a těleso M – měření vzdáleností, převody jednotek OSV – kooperace, kreativita, řešení problémů VDO – rozhodování VV – náčrty, modelování Inf – vyhledávání informací M – měření OSV – kreativita, řešení problémů VDO – rozhodování ENV – vztah člověka a prostředí MDV – práce v týmu

6.8.2 Svět práce

Patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Předmět se zaměřuje na praktické domácí dovednosti a návyky a doplňuje se o důležitou složku pro uplatnění v dalším životě a ve společnosti.

Na naší škole je začleněn jako povinný předmět do 8. ročníku jednou hodinou týdně.

Vzdělávání směřuje k utváření těchto klíčových kompetencí:

- k pozitivnímu vztahu k práci,
- k hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí,
- k chápání práce jako příležitosti k seberealizaci,
- k rozvíjení podnikatelského myšlení,
- k orientaci v různých oborech, formách fyzické a duševní práce,
- k osvojení dovedností pro vlastní uplatnění a profesní orientaci.

Z průřezových témat je předmět zaměřen především na osobnostně sociální výchovu. Žák se učí poznávat sám sebe, odhadovat i kriticky hodnotit své schopnosti a dovednosti, pracovat v týmu, tolerovat názory druhého, věcně argumentovat.

Poznává práci druhých – prostřednictvím exkurzí, seznamuje se s problematikou zaměstnání – besedy s představiteli města, se zástupci Úřadu práce.

Pracuje s tiskem, vyhodnocuje a zpracovává informace (MDV).

Svět práce pro 8. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– žák se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí – uvede kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky na profese – odhadne své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy – vytvoří jednoduchou prezentaci své osoby při vstupu na trh práce	Trh práce Volba profesní orientace	VKZ – vztahy mezi lidmi VKO – člověk ve společnosti D – rozdělený svět OSV – sebepoznání, poznávání lidí, mezilidské vztahy
– odhadne své možnosti na trhu práce – umí se orientovat v nabídkách a posoudí své možnosti – seznámí se s učebními a studijními obory – využívá informace a poradenské služby – zná pravidla přijímacího řízení	Možnosti vzdělávání Zaměstnání	VKZ – osobnostní a sociální rozvoj OSV – komunikace, rozvíjení osobnosti OSV – osobnostní rozvoj Inf – vyhledávání informací, zpracování a využití informací Z – místní region OSV – morální rozvoj
– podle předpisu napíše profesní životopis – seznámí se s pracovními příležitostmi regionu, navštíví některý závod v obci		Z – regiony v ČR OSV – morální rozvoj
– prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby na trhu práce – uvede nejčastější formy podnikání	Podnikání	

Svět práce pro 8. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– charakterizuje jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a vysvětlí návody k obsluze běžných domácích spotřebičů – popíše základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu – vyjmenuje pomůcky, nástroje, nářadí a zařízení včetně údržby – provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví – popíše pracovní činnosti vybraných profesí	Domácnost Ekologie a bezpečnost Rozpočet Profese	ENV – lidské aktivity a problém životního prostředí F – elektrické přístroje Př – 1. pomoc M – početní operace s desetinnými čísly VKO – profese OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání, sebepojetí, komunikace

6.8.3 Úvod do techniky administrativy

V předmětu úvod do techniky administrativy si žáci osvojují na základě praktických činností na počítači znalosti z vytváření písemných dokumentů ve strojové podobě a znalosti a dovednosti napomáhající k úpravě písemností zpracovaných textovými editory. Současně se seznamují se základy obchodní korespondence a shromažďování a tříděním informací. Pravidelným cvičením desetiprstové metody zvyšují žáci rychlost, přesnost a kvalitu vytvářených dokumentů; znalostmi textového a grafického editoru, tabulkového procesoru, internetu a elektronické pošty. Přípravou smysluplných dokumentů, jejich tvorbou a následnou prezentací v kolektivu se mohou jednotlivé klíčové kompetence utvářet v souladu s rozvojem s přirozenými schopnostmi a zájmy žáků.

Ve výuce se zaměřujeme především na to:

- aby se žáci naučili efektivně využívat PC a získali potřebné dovednosti k využívání rozsáhlých možností v zaznamenávání, uchovávání a předávání informací;
- aby si žáci osvojili důležité poznatky při práci s příslušnými programy, naučili se ovládat zařízení, která umožňují komunikaci s počítačem a pochopili význam operačních systémů – vstupy, výstupy dat, reakce na chybové stavy programů a mylné požadavky uživatelů, tak aby tyto chyby nezpůsobily destrukci systému nebo poškození dat;
- aby žáci měli co nejvíce příležitostí rozvíjet logické uvažování a myšlení při práci v tabulkovém procesoru Excel a při práci v jednoduchém programování (průměr řady čísel, ukázka hotového programu, změny hotového programu);
- aby si žáci osvojili základní pravidla bezpečné práce s počítačem, tak aby při práci šetřili jak počítač (zapínání, vypínání počítače, vhodné prostředí k jeho umístění), tak především sebe od negativních vlivů dlouhodobého pobytu u počítače (správné sezení, výška předlohy k opisování textu, vzdálenost očí od obrazovky, délka pracovní doby u počítače, osvětlení);
- aby žáci při opisování textů měli možnost získávat nové zajímavé poznatky z více oborů, které budou sami vyhodnocovat, třídít a zaznamenávat, výstupem jsou samostatně vytvářené závěrečné práce, o kterých jsou schopni v kolektivu diskutovat;
- aby žáci měli možnost porovnávat růst výkonu v psaní pravidelným měřením a zaznamenáváním rychlosti a přesnosti zpracovávaných dokumentů, aby byli ke zvyšování svých výkonů správně motivováni, a získávali tak užitečné pracovní návyky jako je soustředění a manuální zručnost;
- aby žáci měli možnost prakticky využít své zkušenosti, např. psaním a grafickou úpravou školního časopisu, zpracováváním tabulek do soutěžních kvízů, psaním obálek při vedení korespondence apod.

Výuka předmětu Úvod do techniky administrativy probíhá na naší škole v devátém ročníku (jedna hodina týdně), navazuje na znalosti a dovednosti, které získali žáci v předmětu Informatika. Výuka probíhá v počítačové učebně. Aby byl každému ze žáků k dispozici počítač a dostatečný individuální přístup vyučujícího, dělíme žáky do menších skupin. V době zpracovávání samostatných prací, procvičování nového učiva a domácích úkolů mohou žáci, především ti, kteří nemají doma vlastní počítač, využívat počítače s připojením na internet ve studovně i mimo výuku.

Informatika a zpracování dokumentů na počítači prolíná v dnešní době všemi předměty, což je jedním z největších kladů při využívání mezipředmětových vztahů a průřezových témat.

V předmětu ÚTA jsou žáci vedeni ke kritickému čtení a vnímání mediálních sdělení, orientují se ve vyhledávacích, ověřují věrohodnost informací, učí se formulování dotazů, pravidlům mediální komunikaci, rozvíjí komunikační schopnost zvláště při stylizaci psaného textu (MVD).

Postupným osvojováním pracovních postupů a návyků dochází k formování volných vlastností jako jsou důslednost, vytrvalost, vynalézavost, přesnost a ochota pomáhat slabším, které vedou k výchově demokratického občana (VDO).

Vědomým využíváním různých zdrojů informací z domova i ze světa, prací s nimi, jejich tříděním a posuzováním jejich závažnosti jsou žáci vedeni k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEG).

Zpracováváním témat o ochraně přírody a životního prostředí, vyhledáváním informací o ekologických problémech na místní, regionální i mezinárodní úrovni je přínosem průřezového tématu environmentální výchova (ENV).

Kooperací a týmovou prací na společném tématu, poznáváním sebe i názorů druhých a asertivním jednáním při diskusích nad různými tématy zpracovávaných dokumentů jsou žáci vedeni k rozvoji osobnosti (OSV).

Očekávané výstupy jsou rozpracovány k jednotlivým tématům učiva v Úvodu do techniky administrativy tak, aby žák zvládl práci s textovými a grafickými editory, tabulkovými editory a uplatňoval prakticky základní estetická a typografická pravidla při tvorbě dokumentů a při úřední korespondenci.

Úvod do techniky administrativy pro 9. ročník ZŠ

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem, postupuje poučeně při jejich poruše	Struktura a funkce počítače a běžných periférií	F INF
– pracuje s textem v různých textových editorech, umí je upravit – zvyšuje rychlost a přesnost psaní, pravidelným měřením zaznamenává vlastní růst výkonnosti – upravuje textové dokumenty v grafické podobě, vytváří složitější obrázky	Textový editor MS Word, WordPad – opravy, úpravy textu, psaní cizojazyčných textů, symboly a značky, horní a dolní index, jednoduché tabulky, obsahy a rejstříky	ČJ – rozvoj slovní zásoby, gramatika AJ, NJ – zvláštnosti pravopisu CH, M – vzorce MDV – kritické čtení a vnímání textu VDO – důslednost, přesnost VV
– k řešení problému vyhledává informace na internetu, čte je s porozuměním, třídí a zpracovává, ověřuje jejich věrohodnost a porovnává různé zdroje – formuluje správný požadavek při hledání informací a ovládá vyhledávací atributy – komunikuje pomocí internetu, chatu, vytvoří a používá emailovou adresu	Internet – vyhledávání informací pomocí různých zdrojů (Google, Seznam, Centrum, ...) E-mail, chat – rychlá komunikace, obchodní spojení, psaní adres, jednoduchých žádostí, ochrana osobních údajů	VEG – Evropa a svět nás zajímá OSV – kooperace a týmová práce, asertivní jednání, pochopení názorů druhých ENV, VKO – Náš rodný kraj, životní prostředí
– vytvoří prezentaci v PowerPointu a prezentuje ji	PowerPoint – prezentační program, tvorba společné prezentace na vybrané téma	ČJ, VKO MDV – stavba mediálních sdělení
– vytvoří v Excelu tabulku, vkládá do ní data, pracuje se vzorci, filtry a grafy	Tabulkový kalkulátor – Excel – vytváření tabulek a grafů, jednoduché vzorce	M VV

7. Realizace etické a sexuální výchovy v ZŠ

Etická výchova není zavedena jako samostatný vzdělávací obor. Výstupy byly do ŠVP zapracovány již při jeho tvorbě. Jsou obsaženy v každém vzdělávacím oboru při naplňování průřezových témat, při volbě metod práce.

Přehled:

Mezilidské vztahy a komunikace.	AJ 4.- 9., F, ČJ, Z, Př, D 6.-9., Vko 6-9., Ch 8.-9., TV 1.-9, Ve všech oborech 1.-5.roč.
Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.	AJ 4.- 9., F, ČJ, Z, Př, D 6.-9., SP 8., Vko 6-9., Ch 8.-9., TV 1.-9, Ve všech oborech 1.-5.roč.
Pozitivní hodnocení druhých.	AJ 4.- 9., F, ČJ, Z, Př, D 6.-9., Vko 6-9., Ch 8.-9., TV 1.-9, Ve všech oborech 1.-5.roč.
Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů	AJ 4.- 9., F, ČJ, Z, Př, D 6.-9., SP 8., Vko 6-9., Ch 8.-9., TV 1.-9, Ve všech oborech 1.-5.roč.
Komunikace citů	AJ 4.- 9., F, ČJ, Z, Př 6.-9., Vko 6-9., Ch 8.-9., TV 1.-9, Ve všech oborech 1.-5.roč.
Interpersonální a sociální empatie	AJ 4.- 9., F, ČJ, Z, Př 6.-9., SP 8., Vko 6-9., Ch 8.-9., TV 1.-9, Ve všech oborech 1.-5.roč.
Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.	AJ 4.- 9., F, ČJ, Z, Př 6.-9., Vko 6-9., Ch 8.-9., TV 1.-9, Ve všech oborech 1.-5.roč.
Reálné a zobrazené vzory	AJ 4.- 9., F, ČJ, Z, Př, D 6.-9., Vko 6-9., Ch 8.-9., TV 1.-9, Ve všech oborech 1.-5.roč.
Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.	AJ 4.- 9., F, ČJ, Z, Př 6.-9., Vko 6-9., Ch 8.-9., TV 1.-9, Ve všech oborech 1.-5.roč.
Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy	AJ 4.- 9., F, ČJ, Z, Př 6.-9., Vko 6-9., Ch 8.-9., SP 8., TV 1.-9, Ve všech oborech 1.-5.roč.
Ochrana přírody a životního prostředí	F 6.-9., Ch 8.,9., Vko 9., PČ, Ve všech oborech 1.-5.roč.

Sexuální výchova není zavedena jako samostatný vzdělávací obor. Výstupy byly do ŠVP zapracovány již při jeho tvorbě. Všechny jsou obsaženy v samostatném vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví v 8. ročníku.

Přehled výstupů - 1. a 2. období:

Psychické a sociální zdraví	Prv. 1.,2.,3., Čl.a jeho svět 4.,5.
Fyzické zdraví	Prv. 1.,2.,3. TV 1.-5.
Člověk a jeho zdraví	Čl.a jeho svět 5., TV 5.

Přehled výstupů – 2. stupeň:

Psychické a sociální zdraví	Vko 6.-8., Vko 8.,
Fyzické zdraví	Vko 6.-8., Vko 8., TV 6.-9., KS 6. Vko 9.
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví 8., Př. 8., F, CH 8.-9., Vko 9., TV 6.-9.

8. Nepovinné předměty

8.1 Náboženství

V náboženské výchově spolupracuje škola s římskokatolickou církví a vychází ze zájmu zákonných zástupců. Předmět je vyučován formou nepovinného předmětu s časovou dotací jedné hodiny týdně a seznamuje žáky se základy křesťanství v souvislosti se středoevropskou tradicí a kulturou (podle § 15 zákona č. 561/2004 Sb.) Náboženská výchova římskokatolické církve je službou křesťanské církve této instituci a přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka.

Výuka Náboženství probíhá ve třídě, předmět je nabízen žákům 1. – 9. ročníku, realizuje se podle aktuálního zájmu a je vyučován ve skupinách tvořených z více ročníků mimo rámec hlavní vyučovací doby v odpoledních hodinách.

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které se v rámci liturgického roku opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí.

Výuka vychází z dokumentu „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku ZŠ“ schváleným Českou biskupskou konferencí a MŠMT ČR v roce 2004.

Žáci navštěvující náboženství jsou na vysvědčení hodnoceni známkou.

Náboženská výchova v širším slova smyslu se orientuje na obecně lidské jevy, jako jsou důvěra, vděčnost, odpouštění, radost, štěstí, ochota pomoci nebo schopnost tušení dimenzí, které člověka přesahují. Náboženská výchova v užším smyslu nabízí určitou odpověď na otázky dítěte po smyslu života vyjádřených v těchto třech existenciálních potřebách člověka:

- být přijímán a milován,
- poznávat měřítko a motivaci správného jednání a orientovat podle nich svůj život,
- moci se sdílet a mít perspektivu, která přesahuje hranice jeho života.

Náboženství rozvíjí a podporuje základní předpoklady křesťanského životního postoje a jednání. Nabízí pomoc v orientaci v tomto světě a umožňuje přístup k biblickému poselství, ke křesťanské tradici a k nabídce křesťanského způsobu života.

V širším smyslu se v náboženství zaměřujeme zejména na to:

- abychom dětem pomáhali k uvědomění si a k vyjádření lidských zkušeností, otázek, potřeb a úsilí. V konkrétním vztahu k životu žáků má vysvětlovat odpovědi na tyto otázky, potřeby a úsilí, a to v jejich vztahu ke společnosti, k nalezení smyslu,
- abychom vzhledem k lidským zkušenostem a ke konkrétním projevům náboženské zkušenosti probouzeli otázky po Bohu,
- abychom rozvíjeli základní lidské schopnosti, jako je radost, úžas, vděčnost, důvěra,
- abychom vytvářeli předpoklady pro porozumění náboženskému vyjadřování a vychovávali ke vnímání náboženských symbolů,
- abychom dávali prostor vícedimenzionálnímu učení, které neoslovuje pouze rozumovou stránku dítěte, ale i city a připravenost k jednání,
- abychom seznamovali s náboženstvími a světovými názory, které odpovídají současnému světonázorovému pluralismu v naší společnosti, vidět jejich cenu, kriticky je zkoumat, budovat pozitivní vztahy k lidem jiných náboženských vyznání a rozvíjet ekumenické postoje.

V užším smyslu se v náboženství zaměřujeme zejména na to:

- abychom prohlubovali propojení mezi konkrétními projevy náboženské zkušenosti a zkušenostmi dětí,
- abychom spojili kontext dějin lidstva se zkušeností lidstva s Bohem a upozorňovali na jejich hodnotu a význam z pohledu zkušeností, otázek a potřeb dětí,
- abychom děti motivovali k rozhodnutí se pro víru, k vytvoření živého vztahu k Bohu a k aktivnímu křesťanskému životu v církvi,
- abychom vytvářeli předpoklady k následné katechezi zahrnující výchovu k modlitbě, uvádění do prvků svátků a slavností, výchovu ke svátostem, výchovu k pokání a k životu dítěte ve farnosti.

Ve vyučovacím předmětu Náboženství nabízíme tyto výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Kompetence k učení a k řešení problémů:

- V předmětu poskytujeme dostatek obsahů, které umožňují základní vhledy žáků do struktury jazyka náboženství ve srovnání s jazykem vědy, tak, aby žáci porozuměli symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce bible i v jazyce církve, aby postupně integrovali náboženský způsob vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu vedle pohledu přírodních a humanitních věd a aby projevovali zájem o dialog mezi těmito obory i v dalším životě.
- Rozvíjíme schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost pro své jednání v budoucnosti. V předmětu se systematicky zabýváme etickým rozměrem života žáků. Metodicky se zaměříme na poskytnutí dostatku příležitostí k reflexi problémových situací, o jejichž řešení se žáky diskutujeme a vedeme je k tomu, aby zdůvodňovali návrhy svých řešení při schopnosti hledat kritéria pro volbu takových řešení s pozorností k učení církve. Tímto zaměřením tedy současně rozvíjíme také kompetenci žáků k řešení problémů na všech úrovních. Upozorňujeme žáky na možnost vzniku konfliktů v oblasti jiné náboženské příslušnosti nebo příslušnosti k jiným křesťanským konfesím nebo k většinové ateistické společnosti. Vedeme je k předcházení konfliktů a řešení problémů zejména poznáním vlastních tradic a porozuměním postojů jinak světonázorově nebo nábožensky smýšlejících lidí.

Kompetence komunikativní:

- Prohlubujeme porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace obohacujeme o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti. Ve výuce žákům zprostředkováváme přiměřené množství vjemů, se kterými dále pracujeme.

Kompetence sociální a personální:

- Rozvíjení osobnosti žáka umožňujeme zejména systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“. Žáky motivujeme k utváření kompetence rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají mladším a slabším“, žáci pracují často ve dvojicích a v malých

skupinách, v nichž si mají možnost uvědomit, co vše s sebou přináší kooperativní způsob práce.

- Rozvíjíme duchovní rozměr osobnosti žáků, týkající se umění ztišení a vnitřní koncentrace a meditace, které jsou předpokladem k hlubší reflexi při vytváření vlastního sebeobrazu. Žáky vedeme prostřednictvím motivace k účasti na postupně se diferencujících cvičeních a aktivitách.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a různých křesťanských konfesí, ale i k většinové ateistické společnosti. Zaměřujeme se především na porozumění postojům jinak světonázorově či nábožensky smýšlejících lidí a z tohoto porozumění potom rozvíjíme budování tolerantních postojů díky tomu, že žáci lépe rozumí kulturnímu a historickému kontextu existence jiných náboženství. Navozujeme dostatek podnětů vedoucích k uvědomělému, a přitom nenásilnému postoji odporu proti fyzickému a psychickému násilí. Využíváme příklady konfliktů z historie i ze současnosti, o nichž diskutujeme, hledáme příčiny konfliktů a vzory osobností, které se díky svým křesťanským postojům zasadily o jejich nápravu. Orientujeme se také na sociální rozměr viny a hříchu.
- Žáky seznamujeme s kořeny židovsko-křesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv (viz Listina základních práv a svobod). Kompetence tedy prohlubujeme ve směru od norem a zákonů, opírajících se o příslušné principy, k hodnotám, které tyto principy zdůvodňují.
- Rozvíjíme vědomí postoje odpovědnosti žáků jednak ke světu samotnému, jednak k lidem, ale také k Bohu. Svobodné rozhodování člověka se tak opírá o vazbu na větší počet transcendentních hodnot, než jak je tomu v případě jiných světonázorových postojů. Postoj zodpovědnosti dáváme do vztahu k hodnotě svobody a v rámci předmětu hledáme jejich vzájemný vztah a vztah k Boží autoritě.
- Umožňujeme porozumění vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství (ke kultuře evropské), ale i v jiných světových náboženstvích, a to zejména prezentací obsahů týkajících se světových náboženství ve vztahu ke křesťanství. Žákům dáváme šanci integrovat náboženský rozměr života do celku kultivace vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu. Volbou metody rozhovorů s příslušníky jiných náboženství a světonázorů a kontaktu s kulturním zázemím jiných náboženství a světonázorů motivujeme k toleranci a k dalšímu zájmu o příslušníky jiných náboženství a kultur.
- Postoj křesťanské odpovědnosti za svět vytváříme a podporujeme zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě. Prohlubujeme tedy motivaci k vnějšímu zacházení se světem do motivace plynoucí z duchovního postoje ke světu, jehož projevem je vlastní aktivní šetrné chování ke světu.

Kompetence pracovní:

- Rozvíjíme zdravý postoj žáků vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti. Postupně je vedeme, aby práci chápali nejen jako zdroj výdělků zajišťující určitou životní úroveň, ale díky obsahům zprostředkovávajícím křesťanské pojetí práce ji vnímali také jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro lidi a svět.

Náboženství pro 1. - 4. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– žák je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárce života – žák oceňuje jedinečnost druhého a rozpoznává konkrétní situace v životě skupiny, kdy ji respektuje – žák je pozorný ke světu jako k místu, které má svůj původ a smysl v Bohu – žák oceňuje místo člověka v řádu stvoření a jeho výtvary, rozpoznává jejich pozitivní i negativní stránku a vnímá nutnost Boží záchrany – žák umí vyjádřit vlastními slovy, že život je jako cesta, na které může být křesťanství orientačním bodem – žák vnímá, že existují různé úhly pohledu na svět a že víra je jedním z nich – žák umí vyjmenovat pořadí knih Nového zákona a zná názvy evangelií – žák umí reprodukovat biblické příběhy knihy Genesis a rozlišit v nich některé situace ve svém životě – žák umí reprodukovat události týkající se štěstí a selhání prvních lidí a získá základní vhled k pochopení principu hříchu, který ze strany člověka znamená svobodné a dobrovolné přerušení vztahu k Bohu	Bůh nám dává život, má nás rád, je s námi Všechno stvořené vypráví o Bohu	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí, moje vztahy k druhým lidem OSV – analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí OSV – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti, odpovědnost za své postoje a činy OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sebeúcta), pravda, lež a předstírání v komunikaci, hledání pomoci při potížích OSV – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne (křesťanská morálka) MKV – kořeny a zdroje evropské civilizace MKV – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách (judaismus) OSV – empatie a pohled na svět očima druhého EV – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, vztah člověka a prostředí

Náboženství pro 1. - 4. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– žák umí interpretovat biblický příběh Kaina a Ábela a dokáže ho spojit s postoji člověka, který stojí proti životu a jehož jednání církev nazývá hřích – žák umí vysvětlit pojem záchrana a najít jeho prvky v biblických proroctvích a v příběhu o Marii – žák umí vyjmenovat nejdůležitější události v životě Marie a vyjádřit k ní přiměřeným způsobem svůj vztah – žák je otevřený pro vnímání adventní doby jako doby přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako Zachránce – žák umí interpretovat příběh cesty Izraelitů do zaslíbené země jako příběh cesty ke svobodě – žák formuluje modlitbu Zdravas Maria a umí vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu – žák zakusí atmosféru slavení Vánoc ve společenství a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku	Bůh k nám přichází Maria Advent Cesta do zaslíbené země Bůh nám dává svého Syna Vánoce Ježíšovo narození a dětství	MDV – identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Vánoc a Velikonoc) OSV – péče o dobré vztahy OSV – dobrá organizace času, uvolnění, relaxace ČJ – základní literární pojmy (hádanka, podobenství) ČJ – reprodukce textu, pokus o dramatizaci textu ČJS – princip rovnováhy přírody ČJS – slavení neděle, odpočinek, režim dne ČJS – domov

Náboženství pro 1. - 4. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– žák umí reprodukovat vlastními slovy biblické události zvěstování a narození Ježíše – žák umí reprodukovat základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování – žák umí reprodukovat biblické události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku – žák umí jednoduchým způsobem vysvětlit, proč křesťané považují Bibli za dar, který Bůh dává člověku, aby jeho život dostal orientaci – žák umí schematicky popsat vybrané biblické zázraky, rozeznat v nich Ježíšovo jednání vybízející k důvěře a vyjadřující soucit a spojí si je s konkrétními situacemi ve vlastním životě – žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků – žák umí jednoduše porovnat dva evangelijní texty a rozumí obrazu o Ježíši Kristu, Světlu světa, jako výzvě k aktivnímu přístupu k sobě, k druhým a k Bohu – žák umí schematicky vyjmenovat jednotlivá blahoslavenství a je otevřený	Chceme žít jako Ježíš Bůh nám dává své slovo. Písmo svaté Boží království Bůh nám dává nový život Ten, který má moc. Velikonoce	

Náboženství pro 1. - 4. ročník ZŠ – tabulka 4

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
je vnímat jako osobní program cesty k Božímu království – žák umí vysvětlit vybraná podobenství jako obrazné příběhy přibližující Boží království a cestu k němu – žák vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista slaví zachraňující jednání Boha s člověkem – žák je otevřený k chápání symbolů při slavení Velikonoc – žák umí vysvětlit formulaci, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, jako vítězství života nad smrtí – žák je otevřený poznávat, že život je dar, který může prožívat ve společenství církve, chápe neděli jako den, kdy křesťané slaví Ježíšovo zmrtvýchvstání – žák umí rozeznat v charakteristice Božího Ducha toho, který proměňuje, posiluje a zbavuje strachu – žák umí vyjmenovat a charakterizovat jednotlivé dary Božího ducha a vnímat jev souvislostech s příklady konkrétního jednání – žák formuluje modlitbu vlastními slovy, umí modlitbu Otče náš	Duch svatý Společenství církve. Církev na cestě Svátosti, znamení Boží lásky Desatero Božích přikázání, cesta ke štěstí	

Náboženství pro 1. - 4. ročník ZŠ – tabulka 5

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– žák formuluje Apoštolské vyznání víry, rozumí mu jako vyjádření důvěry v Boží jednání s člověkem, umí napodobit znamení kříže a umí vysvětlit jeho význam – žák si je vědom, že cesta jeho života má souvislost s dějinami spásy a že po ní může jít ve společenství církve, odkud má možnost čerpat a kam může sám přispívat – žák je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet – žák umí zopakovat biblickou událost, kdy Mojžíš přijímá Desatero, a rozeznává v ní Boží jednání, které směřuje k záchraně člověka – žák umí interpretovat Desatero jako Boží jednání s člověkem, které zachraňuje a ukazuje člověku principy nutné k prožití šťastného života – žák formuluje jednotlivá přikázání Desatera a ztotožňuje se s jejich etickými principy vztaženými na konkrétní situace jeho života	Pozvání k hostině	

Náboženství pro 1. - 4. ročník ZŠ – tabulka 6

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– žák umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet – umí popsat jednotlivé části svátosti smíření, umí ji vysvětlit jako křesťanskou nabídku pomoci člověku v situaci mravního selhání a je připravený se na ní podílet – žák umí vyjmenovat a jednoduchým způsobem popsat jednotlivé svátosti katolické církve a chápe jejich souvislost s životem člověka – žák je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na slavení podílet – žák pojmenuje souvislost mezi událostí Poslední večeře a slavením mše svaté – žák umí poznat a pojmenovat důležité součásti liturgického prostoru a vyjmenovat, vysvětlit a rozeznat jednotlivé části mše svaté – žák je připravený k prvnímu přijetí svátosti eucharistie ve společenství rodiny a farnosti – žák se jednoduchým způsobem orientuje ve střídání času liturgického roku	Jako církev na cestě	

Náboženství pro 5.—9. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– žák je otevřený ke vnímání světa v jeho celistvosti: i jako k symbolu krásy, dobra a transcendence – žák je připravený rozvíjet symbolické vnímání světa ve svém životě a charakterizuje konkrétní svátosti a svátostiny v souvislosti s Božím působením v životě člověka – žák charakterizuje a rozliší, co je žehnání, svátostina a svátost, uvede příklady a zařadí je ke konkrétním životním situacím – žák získává obecný vhled do vývoje svědomí z hlediska vývoje člověka, pozitivně oceňuje rozhodnutí pro mravně dobrý čin a je otevřený dělat svá rozhodnutí s vědomím Boží přítomnosti – žák ví, kdo napsal Bibli, jakými jazyky byla napsána, a umí hledat v Bibli podle biblických odkazů – žák na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem – žák interpretuje příběh o Davidovi, aplikuje příklad Davidova jednání ve svém životě a poznává, že podobně jako David jsou křesťané pomazanými na kněze, proroky a krále, což je vyjádřeno svátostí křtu	Svět. Učíme se žít Tajemství života Abraham, David Svátost křtu	TV – zdravotní cviky PČ – prostorové práce VV – výtvarné vyjádření skutečnosti PRV – lidé a čas OSV – řešení problémů, cvičení sebekontroly – cvičení tvořivosti – dobré vztahy ve skupině, organizace času – komunikační dovednosti – řešení konfliktů – řešení problémů – odpovědnost, spolehlivost v chování VDO – demokratické vztahy – sebeúcta, sebedůvěra – ochota pomáhat slabším ENV – vztah člověka k prostředí MDV – využití médií jako zdroj informací

Náboženství pro 5.—9. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– žák umí interpretovat příběh Ezaua a Jáкова a vybrané evangelijní příběhy a rozumí jim jako znamením Boží blízkosti a příkladům zkušenosti, kdy se Bůh sdílí s člověkem – žák umí vyjmenovat dělení knih Starého zákona a jednoduše popsat vznik a šíření Bible	Ezau a Jákob. Evangelia	
– žák chápe rozdíl, podobnost i to, co má společné křesťanství, židovství a islám a chová se s ohleduplnou pozorností a tolerancí vůči lidem jinak nábožensky smýšlejícím	Lidé hledají Boha Náboženství vyvoleného národa	
– žák je otevřený k celoživotnímu hledání – žák zřetelněji rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa – žák umí vysvětlit událost narození Ježíše jako příchod Božího království na svět, které tady není, ale přesto už je a je připravený se pro ně zasazovat konkrétním jednáním	Budoucnost už začala	
– žák je připraven na základě znalosti Ježíšových výroků „Já jsem...“ – žák umí rozlišit různá pojetí svobody a víry v současném světě, chápat Desatero jako jejich vyjádření a prohloubit vnímání přikázání	Já jsem vzkříšení a život Apoštolské vyznání víry	

Náboženství pro 5.—9. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– žák přijímá vyznání víry jako svědectví víry, která se šíří a předpokládá zasažení a nadšení, a je připraven šířit ji dál – žák je připraven včlenit slavení svátostí do svého života a porozumět jejich symbolům – žák si umí propojit podstatu eucharistické slavnosti s oslavou smrti a vzkříšení Ježíše Krista, která je základem křesťanské naděje – žák je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí – žák je připravený ptát se po smyslu utrpení ve světě a reflektovat postoj vlastní víry v konfrontaci s křesťanskou odpovědí spojenou s vírou v to, že Bůh vstupuje v Ježíši Kristu do utrpení člověka, a s vírou ve vzkříšení – žák se umí konfrontovat s vlastní vinou a s vědomím skutečnosti, že Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých, aby ukázal, že Boží láska je silnější než lidská provinění, a je otevřený pro křesťanský pohled na vinu a odpuštění – žák umí na základě ocenění vztahu mezi mužem a ženou a s vědomím pozitivní i negativní odpovědi člověka na Boží lásku realisticky ocenit vlastní dary a	Svátosti Silnější než smrt Desatero Božích přikázání Bůh a člověk Žít v jednotě s Bohem Žít ve společenství	

Náboženství pro 5.—9. ročník ZŠ – tabulka 4

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– být připravený nakládat s nimi k dobrému – žák je připravený chápat skutečnosti nejen skrze viditelnou rovinu sdělení a je připravený v této hloubce ocenit, že ve svátostech může zažívat Boží blízkost způsobem, který oslovuje smysly – žák vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru a je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev – žák oceňuje potřebu mít vlastní ideál a ideál společný s druhými lidmi a spojuje si jej s ideálem Božího království jako zdrojem křesťanské naděje – žák vnímá církev jako jednotu v mnohosti a v mnoha různých formách včetně svátosti manželství a různých forem zasvěceného života	Misijsní úkol církve	

9. Přípravná třída

9.1 Charakteristika přípravné třídy

Přípravná třída je zřízena při Masarykově základní škole Ždánice. Maximální počet dětí zařazených do přípravné třídy je 15. Vzdělávání v přípravné třídě zajišťuje jeden pedagogický pracovník. Přípravná třída je umístěna v budově školní družiny. Přípravná třída poskytuje systematickou přípravu přednostně dětem s odkladem školní docházky do povinného vzdělávání v základní škole. Slouží k jejich snadnějšímu začlenění do vzdělávacího procesu, aby se tím předešlo případným neúspěšným začátkům ve školní docházce. Do přípravné třídy jsou přednostně zařazeny děti s odkladem povinné školní docházky na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra. Do přípravné třídy lze též zařadit děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. I k zařazení těchto dětí do přípravné třídy je třeba doporučení pedagogicko-psychologické poradny. Základem pro práci v přípravné třídě je Školní vzdělávací program, který je vypracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Výuka je přizpůsobena individuálním potřebám dětí, je vedena formou hry, kde jsou zařazovány činnosti řízené, spontánní a individuální, v nichž se vzájemně prolínají vzdělávací cíle. Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky a děti se neklasifikují. Přípravná třída je v provozu od 7:30 hodin do 11:30 hodin s týdenní časovou dotací 20 hodin týdně. Přípravnou třída je prostorná, je zde vyčleněna samostatná učebna a samostatná herna, sociální zázemí. Děti mohou využívat tělocvičnu MZŠ, hřiště a prostory školní družiny (hřiště, zahradu). Děti z přípravné třídy mohou navštěvovat zájmové kroužky a zúčastňovat se všech kulturních, sportovních a soutěžních akcí jako žáci 1. stupně.

Podmínky vzdělávání

Materiální podmínky

Učebna přípravné třídy se nachází ve druhém patře budovy školní družiny. Třída je prostorná, rozdělená na dvě části – část pracovní, kde má každé dítě svoji lavici a židli, část herní a odpočinkovou, která je v zadní části třídy a je vybavena kobercem. Toto prostorové uspořádání dostatečně vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. V odpočinkové části třídy mají děti k dispozici různé didaktické hry, stavebnice, skládačky, společenské hry, hračky, výtvarné potřeby, knihy a encyklopedie. Třída je vybavena nábytkem pro uložení pomůcek a hraček, nástěnkami, tabulí, PC a interaktivní tabulí s pestrou nabídkou výukových

programů. V blízkosti třídy se nachází školní jídelna a sociální zařízení. Šatny se nacházejí v suterénu budovy. Každé dítě má svůj věšák na oblečení a přihrádku na boty. Přípravná třída využívá i další prostory školy – tělocvičnu, gymnastický sál, venkovní hřiště školy, zahradu školní družiny, hřiště školní družiny.

Pedagogické zajištění, řízení a třídní dokumentace

Třídní učitelkou přípravné třídy je osoba, která splňuje kvalifikaci učitelky základní školy s magisterským vzděláním v oblasti speciální pedagogiky, obor Speciální pedagogika pro učitele. Při vedení přípravné třídy bude úzce spolupracovat s mateřskou školou, 1. stupněm základní školy, školním poradenským pracovištěm a s příslušnými školními poradenskými zařízeními. Přípravná třída je součástí základní školy Ždánice a její řízení, metodický dohled i kontrolní a hospitační činnost je plně v kompetenci ředitele školy a jeho zástupce. Dokumentace přípravné třídy je vedena v třídní knize. V dokumentaci dětí jsou také přiloženy zprávy z pedagogicko-psychologické poradny s individuálními doporučeními.

Třídní učitelka při edukativním procesu respektuje tato východiska: - fyzická, psychická a sociální pohoda dětí - rozvoj v souladu se schopnostmi a potenciálem dětí - zajištění dostatečného množství podnětů k učení, objevování a zvědavosti - budování zdravého sebevědomí dětí - podpora vytváření a rozvoj vzájemných vztahů ve třídě a budování pocitu bezpečí - podpora rozvoje řeči, budování jazyka a efektivní komunikace - přiměřeně věku řeší problémy každodenního života a svého okolí - budování důvěry, že jim bude v případě potřeby poskytnuta pomoc a podpora.

Hygienické podmínky

Režim během dne je vytvořen tak, aby vyhovoval možnostem a potřebám každého dítěte. Vždy je důležité přihlížet na psychickou a fyzickou pohodu dětí. Pracovní aktivity se střídají s činnostmi odpočinkovými. Děti mají prostor i pro volný pohyb venku. Ve třídě je odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, pravidelně se větrá, vhodný sedací a pracovní nábytek.

Životospráva

V rámci stravování mají děti možnost docházet na obědy do školní jídelny. Dopolední svačiny a pití si děti nosí z domu. Odpolední svačinu zajišťuje škola.

Psychosociální podmínky

Pro bezproblémový a smysluplný chod přípravné třídy je velmi důležité, aby se děti, ale i jejich rodiče cítili dobře, bezpečně a jistě. Všem dětem je poskytnut dostatečný čas na adaptaci na nové prostředí, kolektiv dětí, paní učitelku. Učitelka respektuje potřeby dětí, reaguje na ně a

napomáhá v jejich uspokojování. Děti nejsou přetěžovány, či stresovány spěchem a nepřiměřenými nároky. Všechny řízené činnosti jsou prokládány chvilkou odpočinku, relaxace, volnou hrou apod. Vzdělávací nabídka odpovídá věku dětí a jejich individuálním potřebám. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Dětem je vytvářeno klidné a příjemné prostředí. Vztahy mezi dětmi a dospělými stojí na vzájemné důvěře, toleranci, zdvořilosti. Děti jsou vedeny k vzájemné solidaritě a pomoci. Veškeré snahy pedagogů směřují k tomu, aby bylo dítě maximálně šťastné a spokojené a co nejvíce rozvíjelo svou osobnost ve všech oblastech.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Ve vztazích mezi učitelem a zákonnými zástupci se snažíme budovat atmosféru oboustranné důvěry a otevřenosti, vstřícnosti, respektu a ochoty spolupracovat. Před začátkem školního roku jsou zákonní zástupci pozváni na informativní schůzku, kde se seznámí s budovou školy, prostory přípravné třídy, organizací vzdělávání, školními akcemi apod. Během školního roku jsou zákonní zástupci průběžně informováni o dění a aktivitách ve škole. Ať už formou zpráv v deníčku, na webových stránkách školy, emailovými zprávami nebo telefonicky. Zákonní zástupci si mohou kdykoliv během roku domluvit individuální konzultaci s třídní učitelkou. V rámci schůzek a konzultací jsou informováni o pokrocích a rozvoji dítěte, mohou také nahlédnout do portfolia a prohlédnout si práci svého dítěte.

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzdělávány v souladu s platnou legislativou. Třídní učitelka při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami úzce spolupracuje se školním poradenským pracovištěm. Při edukativním procesu respektuje a aplikuje závěry školského poradenského zařízení a doporučená podpůrná opatření. V případě potřeby třídní učitelka spolupracuje s dalšími odborníky. V těchto případech se vždy současně obrací na školní poradenské pracoviště. Protože jsou v přípravné třídě vzdělávání žáci s realizovaným odkladem školní docházky (OŠD), třídní učitelka vychází ze zprávy zpracované školským poradenským zařízením, které OŠD doporučilo. Ze zprávy získá informace o možných speciálních vzdělávacích potřebách dítěte. V případě potřeby bude vypracován individuální vzdělávací plán. Při zpracování těchto dokumentů budou uplatněny veškeré náležitosti dané platnou legislativou.

Organizace vzdělávání

Kritéria přijímání dětí a jejich zařazování do přípravné třídy do přípravné třídy jsou přednostně přijímány děti, kterým byl doporučen odklad školní docházky a kterým vzdělávání v přípravné třídě doporučilo školské poradenské zařízení. Příjímací řízení podléhá správnímu řízení. O zařazení dítěte do přípravné třídy rozhoduje ředitel školy dle zveřejněných kritérií.

Výuka v přípravné třídě probíhá od 7:30 do 11:30 hodin. Děti mohou docházet do ranní družiny, která je k dispozici od 6:30 – 7:30 hodin. Odpolední družina navazuje na konec výuky a je v provozu do 16:30 hodin.

Režim dne je orientační a flexibilní, přizpůsoben individuálním potřebám dětí. Podle aktuálního zdravotního stavu, únavy a pozornosti dětí jsou zařazovány činnosti řízené, spontánní a individuální. Přestávky jsou zařazovány dle potřeby dětí.

Režim dne v přípravné třídě bude vyvěšen v učebně přípravné třídy.

Předmětové oblasti:

1. Jazyková výchova a grafomotorické dovednosti - 6 hodin
2. Matematické představy – 2 hodiny
3. Rozumová výchova - 2 hodiny
4. Výtvarná výchova a pracovní činnosti - 5 hodin
5. Hudební výchova – 1 hodina
6. Tělesná výchova – 4 hodiny

1. Jazyková výchova a grafomotorické dovednosti:

- systematicky rozšiřovat slovní zásobu, vytvářet správné gramatické stavby jazyka, rozvíjet komunikativní dovednosti, rozvoj plynulého vyjadřování, paměti a myšlení,
- aktivně se zapojovat do společenské konverzace, komunikovat v různém prostředí a být pochopeno, umět zacházet s knihou, aktivně používat slovní zásobu, chápat obsah čteného, umět interpretovat text, pojmenovat předměty denního použití, umět vyprávět pohádku, dramatizovat.

2. Matematické představy:

- rozvíjet logické myšlení, úsudku a přesného vyjadřování, prostorové orientace, vytváření prvotních představ o číslech, osvojení základních prvků numerace v oboru přirozených čísel do 5,
- prostorové vztahy (nahore, dole, vlevo, vpravo, řazení předmětů dle daných kritérií), znát geometrické tvary, umět počítat předměty v daném souboru.

3. Rozumová výchova:

- seznamování se se základními poznatky o životě ve společnosti a přírodě v jeho nejbližším okolí.

4. Výtvarná výchova a pracovní činnosti

- naučit se dovednosti práce s tužkou a dalšími výtvarnými materiály, rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, představivosti a grafomotoriky, rozeznávání základních barev.

5. Hudební výchova

- povzbuzování muzikálnosti dětí a jejich pohybové kultury, rytmizace, zpěv s tancem, nácvik jednoduchých písní.

6. Tělesná výchova

- umožnit dětem radost z pohybu, rozvíjet základní pohybové dovednosti, posilování pohybové výkonnosti a zvyšování tělesné zdatnosti, naučit je správnému držení těla.

Jednotlivé předměty se vzájemně prolínají, počtem vyučovacích hodin se přípravná třída shoduje s rozvrhem prvního ročníku, tedy 20 hodin týdně. Rozvržení předmětů se odvíjí od individuálních potřeb dětí v daném přípravném ročníku.

Průběh každého dne se ale může přizpůsobovat vzniklým situacím, vyplývajícím z činností během dne, zájmu dětí, únavy apod.

Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací a výchovná činnost v přípravné třídě bude věnována systematické přípravě žáků s ohledem na jejich individuální vzdělávací potřeby a s cílem vyrovnat jejich vývoj a připravit je na úspěšné zahájení základního vzdělávání. Vzdělávací obsah má podobu vzdělávacího programu na období jednoho roku a je zpracován v souladu s RVP PV. Obsahově je program rozdělen na čtyři období. Při výběru vzdělávací nabídky, kterou provádí pedagog přípravné třídy, respektujeme speciální vzdělávací potřeby žáků, stejně jako jejich osobnostní charakteristiky a vývojový stupeň, na kterém se nacházejí, případně prostředí, kde vyrůstají. Každému dítěti je poskytována pomoc a podpora v míře, kterou potřebuje, způsobem, který je pro něho vyhovující. Nabízí vhodné vzdělávací prostředí, pro dítě přijímající, podnětné, zajímavé a obohacující, kde se může cítit jistě, bezpečně a spokojeně, a zajišťuje mu možnost

projevovat se a zaměstnávat se dětem přirozeným způsobem. V přípravné třídě převažuje individualizovaná vzdělávací práce. Aktivita jsou zaměřeny na rozvoj kognitivní oblasti, smyslového vnímání, motoriky, řeči, sociální oblasti, práceschopnosti a tvořivosti. Východiskem pro vzdělávací činnost je pedagogická diagnostika. Jejím základem je pedagogické pozorování a rozbor dětské činnosti a jejich výsledků. V přípravné třídě je na základě pedagogické diagnostiky individuálně stimulován rozvoj každého dítěte v souladu s jeho možnostmi. Ve shodě s popsáním přístupem dominuje formativní způsob hodnocení a pozitivní motivace s přesahem k sebehodnocení dětí. Činnost přípravné třídy probíhá za podpory školního poradenského pracoviště ve spolupráci s rodiči dětí.

Klíčové kompetence předškolního vzdělávání

Předpokládá se, že pro dítě předškolního věku mohou být dosažitelné klíčové kompetence v následující úrovni:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnosti a občanské

Kompetence k učení (dítě ukončující předškolní vzdělávání):

- dítě je schopno pozorovat soustředit se na využívání pojmů, znaků, symbolů, cestou experimentování, na problémové otázky hledá bezprostředně odpovědi,
- dokáže se orientovat v poznatcích o světě lidí, přírody - její rozmanitost a proměny, dokáže je pochopit a orientovat se v nich,
- získané poznatky zpracuje v dovednosti a návyky přiměřené věku dítěte předškolního věku – raduje se z toho, co samo dosáhlo,
- získané zkušenosti uplatňuje v praktickém životě – odhaduje své síly, hodnotí pokroky svoje i ostatních dětí, učí se nejen spontánně, ale i vědomě.

Kompetence k řešení problémů (dítě ukončující předškolní vzdělávání):

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem,
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého,
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací,

- hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost),
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích,
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti,
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit,
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit,
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

Komunikativní kompetence (dítě ukončující předškolní vzdělávání):

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog,
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.),
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci,
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou,
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní,
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím,
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.),
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jím učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

Sociální a personální kompetence (dítě ukončující předškolní vzdělávání):

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej,
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky,
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost,

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje,
- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla; společenského styku,
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy,
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí,
- spolupodílí se na společných rozhodnutích,
- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti,
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim,
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně,
- nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout,
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným,
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou
- dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

Činnostní a občanské kompetence (dítě ukončující předškolní vzdělávání):

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat,
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky,
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem,
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá,
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně,
- váží si práce i úsilí druhých,
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje,
- je otevřený aktuálnímu dění,
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky,

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat,
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat,
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu,
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit,
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

Hlavní cíle vzdělávacího programu v přípravné třídě:

- všestranný a harmonický rozvoj dítěte,
- rozvíjení a upevňování učení a poznávání dítěte,
- osvojení základních společenských hodnot,
- rozvoj samostatné osobnosti dítěte způsobilé samo a aktivně zvládat běžné životní nároky ve svém okolí,
- vedení dětí k samostatnosti, prodlužování jejich záměrné pozornosti, posilování jejich sebevědomí a sebeovládání,
- rozvíjení fyzických, psychických a sociálních schopností a dovedností dítěte,
- rozvíjení pozitivního vztahu k lidem, rodině a životnímu prostředí,
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu,
- logopedická prevence.

Formy a metody vzdělávání

- vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, a to formou spontánních i řízených činností,
- učení formou hry a činností,
- kooperativní a prožitkové učení hrou a činností dětí,
- činnosti dětí podporující dětskou zvědavost a touhu objevovat,
- situační učení, praktické ukázky životních situací,
- spontánní sociální učení založené na principu přirozené nápovědy.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Zvláštní pozornost je věnována logopedické prevenci, která je přirozenou součástí celého vzdělávacího programu této třídy. Proto je důležité dbát na faktory, které řeč ovlivňují –

prostředí, pohyb, sluchové a zrakové vnímání. V rámci výchovně - vzdělávací činnosti je proto zapotřebí:

- zaměřit se na rozvinutí slovní zásoby a porozumění, artikulační obratnost, fonematické slyšení a tím podporovat přirozený vývoj řeči,
- mít dostatečný prostor na „povídání“ a čas na vyjádření něčeho smysluplného, učit se vyprávět krátký děj,
- provádět rovněž dechové cvičení a různé hry s mluvidly, rytmizační hry, hry na rozvoj zrakové a sluchové pozornosti, paměti a diferenciaci,
- učit děti říkadla, básničky a písničky – zařazovat hry na rozvoj motoriky ruky a mluvidel (grafomotorika),
- rozvíjet techniku držení tužky – správný úchop, používat pastelky, štětce, křídly, voskovky, modelínu apod.,
- rozvíjet zrakové vnímání, rozeznávat rozdíly (např. využít pexeso),
- cvičit hmat pomocí vytrhávání, modelování, lepení, vystřihování,
- slovně okomentovat, jakou má která potravina chuť a čím je cítit - využívat různých her za účelem zapojení všech smyslů.

Vzdělávací obsah

Vzdělávací program je zpracován v podobě čtyř integrovaných bloků, které se naplňují podle potřeb a aktuální situace ve třídě. Témata integrovaných bloků kopírují dění v přírodě i ve společnosti během roku tak, aby na sebe bloky navazovaly a propojovaly každodenní život dítěte, rodinné a společenské rituály, dění v přírodě i ve společnosti. Bloky mají stanoveny cíle, očekávané výstupy, kompetence a vzdělávací nabídku.

Vzdělávací oblasti

RVP předškolního vzdělávání obsahuje 5 vzdělávacích oblastí:

1) Dítě a jeho tělo:

- stimulace a podpora ve vývoji psychomotorické oblasti,
- podpora fyzické pohody,
- zlepšení tělesné a pohybové zdatnosti, zdravotní kulturu rozvoj pohybových a manipulačních dovedností,
- učení se sebeobslužným činnostem,
- osvojování si poznatků o těle a zdraví, o pohybových činnostech,

- osvojování si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody a pohody prostředí,
- vytváření si zdravých životních návyků a postoje zdravého životního stylu
- uvědomění si vlastního těla,
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí,
- rozvoj a užívání všech smyslů,
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti,
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

2) Dítě a jeho psychika:

- podporování duševní pohody, psychické zdatnosti a odolnosti,
 - rozvíjení intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí,
 - pěstování citů, vůle i jeho sebepojetí, sebevyjádření a kreativity,
 - rozvíjení vzdělávacích dovedností, poznávání a učení.
- a) **Jazyk a řeč** - rozvíjení řečových schopností a dovedností – vnímání, naslouchání, porozumění i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) - učení správné výslovnosti, vytváření pojmů, vyjadřování se, zlepšování mluveného projevu - rozvíjení komunikace (verbální i neverbální) a kultivovaného projevu - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy, sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- b) **Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace** - rozvíjení smyslového vnímání - zpřesňování a kultivace, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným - rozvíjení paměti a pozornosti - rozvíjení a kultivace fantazie i představivosti - rozvíjení tvořivého myšlení, řešení problémů a tvořivého sebevyjádření - rozvíjení zvědavosti, zájmu, radosti z objevování - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem, vytváření kladného postoje k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení - osvojení si

elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) - vytváření základů pro práci s informacemi.

- c) **Sebepojetí, city a vůle** - poznávání sama sebe, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) - rozvíjení schopnosti sebeovládání, citových vztahů a jejich rozvíjení a prožívání - rozvíjení a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání - získání schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivnit vlastní situaci

3) Dítě a ten druhý:

- utváření vztahů k jinému dítěti či dospělému,
- posilování, obohacování vzájemné komunikace v mezilidských vztazích a její kultivovanosti,
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému,
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních,
- naučení se navazovat a rozvíjet vztahy k druhému,
- rozvoj kooperativních dovedností, rozvíjení sociální citlivost, tolerance, respektu, přizpůsobivosti,
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztahu k druhým,
- zajišťování pohody vztahů.

4) Dítě a společnost:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí, naučení se jednat v souladu s pravidly soužití,
- uvedení do světa materiálních a duchovních hodnot,
- poznávání pravidel společenského soužití (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem),
- rozvíjení schopnosti spolupracovat a spolupodílet se,
- vnímání a přijímání základní hodnoty ve společnosti,

- seznamování se světem lidí, kultury a umění,
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije,
- vytváření pozitivních postojů k životu, světu, vztahům,
- vytváření pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat,
- rozvoj společenského i estetického vkusu.

5) Dítě a svět:

- seznamování se s okolním světem a jeho dění, vliv člověka na životní prostředí,
- seznamování se s místem, ve kterém žije a vytvářet jeho pozitivní vztah k němu,
- vyprávění si o rozmanitosti, vývoji a proměnách okolního světa, poznávání jiných kultur,
- chápání, jak můžeme okolní svět chránit a zlepšovat, ale i poškozovat a ničit,
- osvojování si jednoduchých činností v péči o okolí,
- spolupodílení se na ochraně životního prostředí,
- rozvíjení úcty k životu ve všech jeho formách - vytváření si představ o živé a neživé přírodě, lidech, vesmíru, lidech, společnosti, planetě Zemi,
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám,
- flexibilita.

Vzdělávací obsah

Obsah jednotlivých oblastí se prolíná, prostupuje, vzájemně podmiňuje, dílčí cíle i klíčové kompetence, kterých má dítě dosáhnout, na sebe navazují a vzájemně se doplňují, někde i částečně překrývají.

Integrované bloky

Integrované bloky kopírují roční období – Podzim, Zima, Jaro, Léto. V rámci jednotlivých integrovaných bloků jsou zařazeny jednotlivá témata, která obsahují podtémata. V rámci jednotlivých integrovaných bloků jsou zařazeny činnosti ze všech vzdělávacích oblastí.

Integrovaný blok PODZIM ZAČAL ČAROVAT

Hlavní cíle integrovaného bloku podzim:

- seznámení s prostředím třídy, školy, školního hřiště
- poznávání nových kamarádů, jejich jmen, zvykání si na skupinu (vzájemná spolupráce, tolerance)
- seznámení se s hračkami, pomůckami a jejich uložení
- vytvoření pravidel společného soužití, pravidel chování
- seznámení s bezpečnostními pravidly
- upevňování základních hygienických návyků, sebeobslužné činnosti
- posilování základů společenského chování (pozdrav, poděkování, prosba, rozloučení)
- uvědomování si rozdílů mezi školou a rodinou, uvědomování si vlastní osoby
- rozvíjení mluvního souvislého projevu
- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- všimnout si změn v podzimní přírodě a počasí
- vést děti k pozorování přírody, k vnímání její krásy

Témata:		
Seznamujeme se Podtéma: <i>Moje přípravná třída</i> <i>Mám nové kamarády</i> <i>Moje blízké okolí</i> <i>Ovoce a zelenina</i>	Podzim maluje Podtéma: <i>V lese</i> <i>Přírodniny</i> <i>Chci být zdravý</i> <i>Nejsme všichni stejní</i>	Když padá listí Podtéma: <i>Barvy podzimu</i> <i>Halloween</i> <i>Martin na bílém koni</i> <i>Každý někam patříme</i>
Vzdělávací oblast	Dílčí cíle	Směřování ke kompetencím
Dítě a jeho tělo	Dítě si uvědomuje vlastní tělo, rozvíjí pohybové schopnosti, osvojuje si poznatky o zdraví, získává dovednosti k podpoře zdraví.	• ovládá řeč, hovoří ve formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, rozumí slyšenému
Dítě a jeho psychika	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování). Rozvoj a zpřesňování smyslového	• klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje • uvědomuje si, že za sebe i své jednání

	vnímání, podpora slovně logického myšlení, rozvoj paměti a pozornosti. Dítě poznává sebe sama, rozvíjí pozitivní city ve vztahu ke své osobě – uvědomuje si vlastní identitu, získává sebevědomí, sebedůvěru a osobní spokojenost.	odpovídá a nese důsledky • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovat a dodržovat • učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat řídit a vyhodnocovat • soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje • dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky • domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci • dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady • všímá si dění i problémů ve svém bezprostředním okolí
Dítě a ten druhý	Seznámení s pravidly chování ve vztahu k druhému; osvojování poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.	
Dítě a společnost	Poznání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci sociokulturního prostředí, porozumění projevům neverbální komunikace v tomto prostředí běžným. Rozvoj schopnosti spolupracovat, spolupodílet se na činnostech ve společenství nejbližších, přináležet k němu.	
Dítě a svět	Seznámení s místem a prostředím, ve kterém dítě žije – vytváření pozitivního vztahu k němu. Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním, technickém prostředí, jeho rozmanitosti a soustavných proměnách.	

Očekávané výstupy integrovaného bloku podzim:

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí tom, jak se prakticky chránit
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické návyky a zdravotně preventivní návyky
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- vyjádřit souhlas i nesouhlas v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných, neznámých)

Vzdělávací nabídka integrovaného bloku podzim:

- rozhovory v komunitním kruhu na dané téma
- společné stanovení a vytvoření jasných a smysluplných pravidel chování ve třídě
- rozhovory na téma „moje rodina“, kde bydlím, kudy chodím do školy
- kooperativní činnosti ve skupinách
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, pracovním materiálem
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu...
- uplatňovat aktivity podporující sbližování dětí, podporující uvědomování si vztahů mezi kamarády, lidmi (přátelství, kamarádství, úcta ke starším)
- rozhovory a společné diskuze na dané téma
- počasí na podzim – jak se připravuje podzimní příroda a zvířata na zimu
- motivovaná manipulace s předměty
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, porovnávání)
- řízená i spontánní hra a činnosti s přírodninami
- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, změny poloh)
- dechové a orální cviky
- grafomotorická cvičení
- smyslové a psychomotorické hry
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v našem městě (vycházky do okolí)
- kognitivní činnosti (kladení otázek, hledání odpovědí, diskuze nad problémem)
- kooperativní činnosti ve skupinách
- základní grafomotorické prvky

Integrovaný blok ZIMA UŽ JE TADY

Hlavní cíle integrovaného bloku zima:

- získávat základní informace a osvojovat si poznatky o vánočních tradicích a zvycích
- připravit se na příchod Mikuláše, poznávat tradici
- všímat si změn počasí v zimním období
- rozvíjení čtenářské gramotnosti, komunikační dovednosti, časové posloupnosti
- posilovat kladný vztah k živým tvorům, jak zvířata přezimují a jak jim můžeme v zimním období pomáhat - navození příjemné předvánoční atmosféry
- vést děti ke spolupráci při výzdobě třídy
- rozvíjení prosociálního chování, ohleduplnost, tolerance
- dítě se seznamuje s českými tradicemi Mikuláše, adventu a Vánoc, aktivně se podílí na oslavě těchto svátků
- učí se nazpaměť krátké texty, reprodukuje krátký příběh či pohádku, porozumí přiměřenému obsahu.
- utvářet si povědomí o tom, jak si chránit naše zdraví a předcházet nemocem

<i>Témata:</i>		
<i>Vánoce, Vánoce přicházejí</i> <i>Podtéma:</i> <i>Čas adventní</i> <i>Mikuláš</i> <i>Z pohádky do pohádky</i> <i>Vánoce jsou tady</i>	<i>Bílá zima</i> <i>Podtéma:</i> <i>Zimní radovánky</i> <i>U lékaře</i> <i>Moje tělo</i> <i>Zima v přírodě</i>	<i>Lidé kolem nás</i> <i>Podtéma:</i> <i>Moje rodina, přátelé</i> <i>Lidské činnosti - povolání</i> <i>Masopust</i> <i>Karneval</i>
<i>Vzdělávací oblast</i>	<i>Dílčí cíle</i>	<i>Směřování ke kompetencím</i>
Dítě a jeho tělo	Osvojuje si poznatky a dovednosti k podpoře bezpečí a osobní pohody.	• odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje pokroky i oceňovat výkony druhých • dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznat svoje slabé stránky • průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
Dítě a jeho psychika	Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu. Kultivace představitivosti a fantazie, rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření). Získání relativní citové samostatnosti, rozvoj schopnosti sebeovládání.	

Dítě a ten druhý	Posílení prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem; rozvoj kooperativních dovedností.	• nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu • samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky • učí se spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost, dokončí, co započalo, postupuje podle instrukcí
Dítě a společnost	Uvědomění si základních hodnot uznávaných ve skupině. Rozvoj základních společenských postojů, návyků a dovedností, schopnosti projevovat se autenticky, chovat se prosociálně, přizpůsobovat se společenskému soužití a zvládat jeho změny.	
Dítě a svět	Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, o jejich rozmanitosti	

Očekávané výstupy integrovaného bloku zima:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- ovládat koordinaci ruky, oka, zvládat jemnou motoriku
- porozumět slyšenému
- naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit (vánoční a mikulášské básničky)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je - rozhodovat o svých činnostech.

Vzdělávací nabídka integrovaného bloku zima:

- rozhovory v komunikativním kruhu na dané téma – vánoční tradice a zvyky u nás doma, všimnout si rozdílných zvyků ve světě, naší zemi
- seznamovat děti s knihou (hovořit o jednotlivých obrázcích)
- seznamování s pojmy: spisovatel, ilustrátor, vytvořit knižní koutek
- přinést obrázkovou knihu, zacházení s knihou
- kooperativní práce ve skupinkách
- počasí v zimě, jak se příroda proměnila, jak některá zvířata přezimují
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (manipulace s předměty denní potřeby, kontakt s léky, zvířaty, živelné pohromy, dopravní situace apod.)
- relaxační a odpočinkové činnosti, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- kognitivní činnosti (kladení otázek, hledání odpovědí, diskuze nad problémem)
- základní grafomotorické prvky

Integrovaný blok JARO SE PROBOUZÍ

Hlavní cíle integrovaného bloku:

- rozvíjet smyslové vnímání, vést k pozorování proměn přírody a počasí
- seznámit děti s tím, co se děje na počátku jara
- seznámení se svátky jara, jejich tradice a symboly
- osvojovat si práci s odbornými encyklopediemi, umět třídit, přiřazovat, vyhledávat dle obrázků - rozpoznávat a pojmenovat kvetoucí rostliny a stromy, zvířata a jejich mláďata
- vést děti k ochraně naší přírody, být ohleduplný k přírodě a
- materiálů všem živým tvorům
- uvědomovat si, jak je možné efektivně využívat přírodních
- vést k odpovědnosti
- prohlubovat vědomosti o třídění odpadu a forem recyklace
- chápat souvislosti, co naší přírodě prospívá a co jí naopak škodí
- rozvíjet kritické myšlení, hledat odpovědi a vhodná řešení k různým otázkám a tématům
- umět spolupracovat a pomáhat jeden druhému

- naučit děti poznávat dopravní prostředky
- seznamovat se s pravidly bezpečnosti v provozu
- vést děti ke zvědavosti, klást otázky, hledat řešení, odpovědi
- naučit děti zacházet s knihou, najít vztah ke čtení a poslechu vhodné dětské literatury
- vést děti k prohlížení knih v třídní knihovničce, vlastních knih donesených z domova a návštěv městské knihovny v dětském oddělení
- předvádět děje a postavy z pohádky
- seznámit děti se základy hudební výchovy, co je to píseň, rytmus, znát jednotlivé nástroje a rozeznávat je nejen podle sluchu, zraku, ale i hmatu, umět doprovázet jednoduchou píseň pohybovým
- seznámit děti s místem svého bydliště a jeho blízkým okolím, umět svou adresu, rozpoznat významná a důležitá místa ve svém bydlišti, orientovat se samostatně a bezpečně v blízkém okolí svého bydliště, školy, dopravě a v přírodě

Témata:		
Probouzíme jaro Podtéma: <i>Jak se mění příroda</i> <i>Zvířátka a mládátka</i> <i>Svátky jara</i> <i>Knihy, knihovna</i>	Svět kolem nás Podtéma: <i>Planta Země – Den Země</i> <i>Doprava</i> <i>Na cestách bezpečně</i> <i>Čarodějnické radovánky</i>	Vůně jara Podtéma: <i>Svátek maminek</i> <i>Kouzla květin</i> <i>Já a písnička</i> <i>Místo, kde bydlím</i>
Vzdělávací oblast	Dílčí cíle	Směřování ke kompetencím
Dítě a jeho tělo	Zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky; rozvoj užívání všech smyslů, fyzické i psychické zdatnosti; osvojení si praktických dovedností.	• upřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti • učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění • řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje
Dítě a jeho psychika	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní. Posílení zvědavosti, zájmu, radosti z objevování. Vytvoření pozitivního vztahu k intelektuální činnosti a k učení; podpora rozvoje zájmu o učení. Rozvoj schopnosti vytváření citových vztahů, city	

	rozvíjet a prožívat a také je vyjádřit.	cestou pokusu a omylu
Dítě a ten druhý	Vytvoření prosociálních postojů (citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost...); rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.	• dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává • dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně
Dítě a společnost	Vytvoření povědomí o morálních hodnotách; seznámení se se světem kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, ve kterém dítě žije; vytvoření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.	• chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost a násilí se nevyplácí
Dítě a svět	Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí, a k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy; rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách; vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou i neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.	• ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní • chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích

Očekávané výstupy integrovaného bloku jaro:

- formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat
- vědomě užívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si nového, změněného - zaměřovat se na to, co je z poznávaného hlediska důležité – odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, pestrý, různorodý, jak svět přírody, tak i svět lidí
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené, všechno kolem se vyvíjí

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory)
- porozumět, že změny jsou přirozené, všechno kolem se vyvíjí
- naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit (návaznost na blok zima, téma z pohádky do pohádky)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- učí se nazpaměť krátké texty, reprodukuje krátký příběh či pohádku, porozumí přiměřenému obsahu.
- používá knihu jako možnost zábavy, zdroj trávení volného času.
- rozvíjet pohybové dovednosti, základy zdravého životního stylu
- utvářet si povědomí o tom, jak si chránit naše zdraví a předcházet nemocem
- reprodukuje krátké texty, říkanka, básnička, pohádka, písnička
- převypráví krátkou pohádku, zapojí se do dramatizace

Vzdělávací nabídka integrovaného bloku jaro:

- rozhovory v komunikativním kruhu na dané téma
- činnosti rozvíjející jemnou motoriku (malování, modelování, koláže domácích zvířat)
- práce s papírem (mačkání, trhání, lepení, vystřihování), recyklace papíru, vlastnosti a druhy materiálů a jejich použití
- grafomotorické prvky
- písňe a básně na dané téma (o zvířatech, o květinách)
- činnosti upevňující povědomí, jak správně pečovat o květiny a stromy
- jednoduché práce na školní zahradě
- koláže prvních rozkvetlých rostlin
- dramatizace pohádky
- seznamování s pojmy: spisovatel, ilustrátor, vytvořit knižní koutek
- seznamovat děti s obrázkovým seriálem (hovořit o jednotlivých obrázcích)
- přinést obrázkovou knihu, zacházení s knihou
- návštěva knihovny, kladný x záporný hrdina
- výstava knih a hraček
- prohlížení knih, encyklopedií, obrázků
- společenské hry – pexeso, puzzle

- příprava a realizace společných oslav a slavností (Velikonoce, Den Země, pálení čarodějnic, příprava na Velikonoce - výzdoba, seznámení s velikonočními zvyky, tradicemi a křesťanským významem, setí semínek řeřichy, jarního osení, různé techniky zdobení vajec
- kooperativní činnosti ve skupinách
- kognitivní činnosti, kladení otázek, hledání odpovědí, společné diskuze nad problémem
- základní grafomotorické prvky.

Integrovaný blok LÉTO, MILÉ LÉTO

Hlavní cíle integrovaného bloku léto:

- utváření příjemné atmosféry ve třídě
- oslava svátku Dne dětí
- dodržovat předem dohodnutá pravidla chování
- umět vyprávět zážitky a převyprávět jednoduché příběhy
- učit se respektovat jeden druhého
- spolupodílet se aktivně na přípravě oslav Dne dětí, seznámit se s významem těchto oslav a vnímat radost z prožitého
- dalším cílem je seznámit se s charakteristikou letního období, všimnout si změn tohoto období, aktivně se zapojovat do letních aktivit, poznat nebezpečí, které skýtá čas nadcházejících prázdnin, ale také volnost pohybu, umět mu zabránit, osvojit si některé druhy letních sportů, zapojovat se do nich a rozvíjet tak své motorické schopnosti
- získat základní poznatky o vodstvu České republiky i celé planety Země
- přirozenou cestou a vhodnými aktivitami probrat již poznané a naučené, prokázat tam pohybovou schopnost, rozšířenou slovní zásobu, sebeobslužné činnosti, správný úchop tužky s uvolněným zápěstím, koordinaci ruky a zraku, procvičovat celou škálu barev, matematických pojmů, rozlišování hlásek a dělení slov na slabiky. Pokusit se předat získané dovednosti a schopnosti ostatním, co vše jsme se naučili, zapamatovali a zažili.

Téma: Těšíme se na prázdniny Podtéma: <i>Bezpečnost o prázdninách</i> <i>Moje léto a prázdniny</i> <i>Svátek dětí</i> <i>Co už umím</i>		
Vzdělávací oblast	Dílčí cíle	Směřování ke kompetencím
Dítě a jeho tělo	Vytvoření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu; ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.	• užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů • ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit • chápe, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem • uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je respektovat • průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
Dítě a jeho psychika	Rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické). Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla). Vytváření základů pro práci s informacemi. Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání; získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat probíhající situaci.	
Dítě a ten druhý	Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i s dospělými.	
Dítě a společnost	Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění; rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy vyjadřovat a projevovat; rozvoj estetického i společenského vkusu.	
Dítě a svět	Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.	

Očekávané výstupy integrovaného bloku léto:

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat skutečnosti k učení
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy – roční doby, orientovat se v prostoru i rovině
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, pestrý, různorodý, jak svět přírody, tak i svět lidí
- zaměřovat se na to, co je z poznávaného hlediska důležité – odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl
- porozumět, že změny jsou přirozené, všechno kolem se vyvíjí

Vzdělávací nabídka integrovaného bloku léto:

- Svátek dětí – seznámení se, se svátky a jejich rozdílné oslavy
- poznávání přírody tohoto období (zvířata, rostliny, počasí)
- skupinové výtvarné činnosti, individuální rozhovory
- pozorování dopravních prostředků při pobytu venku, v encyklopediích
- školní výlet - rozhovory na téma bezpečnost
- cvičení organizačních dovedností
- výtvarné zpracování zkušeností a zážitků z cestování, výletů a dovolených
- volné hry a experimenty s materiálem a předměty, spontánní hry
- tvořivá manipulace s konstruktivními stavebnicemi
- rozvoj grafomotoriky

Výstupy všeobecné – co děti znají, ovládají na konci školního roku v jednotlivých oblastech

Sebeobsluha:

- dovede po sobě uklízet
- udržuje kolem sebe pořádek a čistotu
- myje si ruce, čistí si zuby, češe se atd.
- samostatně se obléká, uklízí si oblečení
- samostatně používá toaletu
- samostatně jí, postupně používá nůž a vidličku

Motorika – hrubá:

- dobře chodí po schodech nahoru i dolů (střídá pravidelně nohy)
- při chůzi nevráží do ostatních
- běhá, skáče, přebíhá, popř. i skáče přes švihadlo
- umí zaujmout různé pozice, udržuje rovnováhu
- kontroluje své tělo
- zúčastňuje se různých pohybových her
- pohybuje se v prostoru podle daných pokynů
- udrží rytmus
- hraje si s různými předměty, velkými kostkami, dovede stavět ze stavebnice
- udrží rovnováhu

Motorika – jemná:

- mají správný špekovitý úchop tužky
- umí trhat papír na malé kousky
- navlékají korálky na tkaničku
- umí stříhat podle obrysové čáry
- dovede lepit na papír
- dokáže obkreslit různé tvary tužkou nebo pastelkou

Sociální dovednosti:

- dokáže sám pozdravit, poděkovat, požádat, omluvit se, zachovává běžná pravidla společenského chování
- dovede jednat s ostatními, zná a používá jména spolužáků i dospělých
- navazuje a udržuje přátelství
- dovede vhodně požádat o pomoc dospělé, kamarády
- přijímá odpovědnost za své činy
- dovede se orientovat na známých místech i bez dozoru
- dovede se přemisťovat ve známém prostředí
- uznává autoritu dospělého, projevuje k němu pozitivní vztah
- dodržuje soužití se skupinou vybranou i libovolnou
- dovede se soustředit, nevyrušuje ostatní v činnosti
- dovede vyjádřit svá přání

Oblast komunikace a jazyka:

- dovede poslouchat a klást jednoduché otázky
- naslouchá celému příběhu během vyprávění
- vypravuje o svých zážitcích a zkušenostech, událostech v logické a dějové návaznosti
- dovede reagovat na pokyny
- aktivně se zapojuje do společenské konverzace
- dovede vytleskat slabiky ve slovech
- umí určit první hlásku slova
- memoruje básničky, říkadla
- umí používat aktivně základní slovní zásobu

- má schopnost komunikovat v různých prostředích a při komunikaci bývá ostatními pochopeno
- umí zacházet s knihou
- chápe obsah čteného, dovede reprodukovat
- napodobuje psaní
- napíše své jméno nebo iniciály
- dovede pojmenovat předměty denní potřeby
- umí vyprávět pohádku, dramatizovat ji
- správně vyslovuje všechny hlásky
- umí seřadit obrázky podle děje

Výtvarný projev:

- pozná barvy i jejich odstíny
- dovede vybarvovat obrázek
- dovede obkreslovat - obtahovat linii
- ovládá a používá základní techniky výtvarného projevu
- dovede vystříhat základní obrazce
- dovede nakreslit, namalovat postavu, různé předměty, zvířata, které jsou rozpoznatelné

Oblast matematických, časových a prostorových představ:

- poznává a rozlišuje geometrické tvary – kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník
- umí počítat předměty v daném souboru
- tvoří konkrétně zadané soubory s daným počtem prvků
- používá číselné řady 1 - 5 pro počítání předmětů
- vnímá a poznává (začátek, prostředek, konec, první, poslední, nyní, před, potom, včera, dnes, zítra, rychle, pomalu, dny v týdnu a roční období; hodně, málo, víc než, stejně, více, méně, všechno, nic, stejný, jiný, tolik jako, několik, plný, prázdný; uvnitř, vně, nahoře, dole, před, za, nad, pod, tady, tam, první, poslední, vedle, blízko, daleko, na jedné straně, na druhé straně, vpravo, vlevo), řadí předměty na základě podobnosti či odlišnosti, podle určitých vlastností.

Hudební projev:

- umí zazpívat jednoduché (opěrné písně), zná jejich texty
- zpívá písničku s důrazem na správnou melodii a rytmus
- umí pojmenovat i používat Orffovy nástroje
- zpívá ve skupině podle pokynů
- vyjadřuje daný rytmus různými pohyby
- doprovází zpívané písně na jednoduchý hudební nástroj s důrazem na rytmus
- naslouchá částem hudebních skladeb, vyjadřuje pocity a dojmy z poslechu
- umí zatančit jednoduché tanečky s důrazem na ladnost a přesnost pohybu

Evaluace

Přípravný ročník se nezapočítává do povinné školní docházky, děti se neklasifikují.

V průběhu roku pedagog vyhodnocuje podmínky vzdělávacího procesu, každodenní činnosti, vypracovává portfolio dítěte (fotodokumentace, shromažďování výsledků práce), učí děti sebehodnocení. K dispozici jsou mu prostředky evaluace: pozorování, rozhovory, diskuse, písemné záznamy, zprávy z poradenského zařízení, záznamy z lékařských zpráv, IVP, škálování, jednoduché diagnostické hry.

V závěru roku učitel zpracuje o každém dítěti zprávu o průběhu vzdělávání v přípravné třídě, kterou dostávají rodiče žáka a také budoucí pedagog prvního ročníku. Žáci obdrží pochvalný list a krátké slovní hodnocení, které shrne zejména to, co už dítě dokáže.

Splnění úkolů jsou slovně hodnoceny, případně pro motivaci a zjednodušení označeny např. razítkem. Před hlavními činnostmi se stanovují jasná a jednoduchá kritéria toho, co znamená splněná práce (tzn. ohodnocená razítkem, samolepkou). Děti dostávají příležitost k sebehodnocení i vzájemnému hodnocení.

O úspěších a pokrocích dětí jsou rodiče pravidelně informováni na třídních aktivech a konzultačních schůzkách. Konzultace v přípravné třídě probíhají kdykoliv dle potřeby rodičů i učitele.

Hlavním cílem evaluačního procesu je:

- zvyšovat míru spokojenosti dětí a jejich rodičů se systémem práce v přípravné třídě
- zvyšovat informovanost rodičů o právě probíhajících činnostech pomocí informační nástěnky
- zvyšovat pracovní spokojenost pedagogů
- mapovat vhodnost tematických celků a jejich časové zařazení
- mapovat osobní kvality či nedostatky v přístupu k dětem
- hledat vhodné cesty k odstranění případných nedostatků

Podklady pro pedagogickou evaluaci získáváme:

pozorováním, rozhovorem s dítětem, rozhovorem s rodiči, rodinnou i osobní anamnézou, analýzou herních aktivit dítěte, analýzou procesu učení, analýzou úrovně komunikace, analýzou dětských prací.

Nástroje pro pedagogickou evaluaci:

Činnost	Kdo provádí
Hospitační a kontrolní činnost	vedení školy
Rozhovory se zákonnými zástupci	učitelka
Kontrola třídní dokumentace	vedení školy
Portfolia a práce dětí	učitelka
Vzájemné náslechy	všechny učitelky, vychovatelky

Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte v přípravné třídě bude založen v osobní dokumentaci dítěte u třídní učitelky.

10. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci je uplatňována přiměřená náročnost a pedagogický takt vůči žákům. Hodnocení je prováděno pravidelně po celý školní rok. S hodnocením jsou zákonní zástupci žáků seznamováni prostřednictvím žákovské knížky, telefonicky nebo e-mailem, 2x ročně na třídních schůzkách, během konzultací, po předchozí domluvě i osobním pohovorem s třídním nebo vyučujícím učitelem.

10.1 Hodnocení žák ve škole

Pravidla pro hodnocení žáků:

Při hodnocení a klasifikaci žáků vycházíme z ustanovení zákona č.561/2004 Sb. (Školský zákon a vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání). Škola má podrobně zpracovaný vnitřní předpis „Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků“, který obsahuje všechny postupy, ze kterých škola vychází při hodnocení žáků:

- I. Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání ve škole a na akcích pořádaných školou
- II. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace)
- III. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků
- IV. Stupně hodnocení a klasifikace souladu s ustanovením Vyhlášky č. 48/2005 Sb.
- V. Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- VI. Celkové hodnocení žáka
- VII. Klasifikace chování a výchovná opatření podle ustanovení Vyhlášky č. 48/2005 Sb.
- VIII. Komisionální zkoušky, kurzy pro získání základního vzdělání

Tato část ŠVP vnitřní předpis pouze upřesňuje a rozvíjí v obecných souvislostech.

A. Cíl hodnocení

Poskytnout žákovi zpětnou vazbu, jejímž prostřednictvím získá informace o tom, jak drahou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje.

Hodnocení žáka vychází z konkrétních kritérií, jimiž lze žakovu činnost a její výsledky sledovat, na jejichž základě může i žák hodnotit svou práci. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

B. Kritéria hodnocení

1. Při hodnocení nesmí docházet k rozdělování žáků na úspěšné a neúspěšné, schopné a neschopné.
2. Hodnocení není zaměřeno na srovnávání žáka s jeho spolužáky, soustřeďuje se na individuální pokrok každého žáka.
3. Součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a projevu.
4. Hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáků.
5. Preferuje se motivace vnitřní nad motivací vnější – prostřednictvím známek (učení pro známky).
6. Do procesu hodnocení se kromě učitelů zapojují i samotní žáci – kooperativní vyučování, práce ve skupinách.

C. Obecná pravidla

a) při hodnocení přihlížíme k:

- vzdělávacím předpokladům žáka
- osobnostním předpokladům žáka
- věku žáka
- souvislostem, které ovlivňují výkon žáka

b) hodnocení musí být:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- odborně správné
- doložitelné

Žáci jsou hodnoceni vzhledem k očekávaným výstupům v jednotlivých vyučovaných předmětech a k utváření klíčových kompetencí.

D. Základní pravidla pro použití klasifikace

1. Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky.
2. Učitel hodnotí a do klasifikace promítá: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
3. Při klasifikaci používá učitel 5 klasifikačních stupňů.
4. Všechny písemné práce jsou včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit.
5. Tradiční ústní zkoušení u tabule je nahrazeno efektivnějšími způsoby zjišťování, vědomostí a dovedností žáků.
6. Významnou součástí v procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby. Uvědomění si chyby je příležitost naučit se lépe.
7. Znamka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.

E. Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

1. Hodnocení je zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činnosti žáka. Ten dostává informace také o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech.
2. Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce.
3. Nemělo by obsahovat formulace typu: „Ve třídě patříš k podprůměru“, označení jako: „Jsi dobrý žák“ ani obecné pochvaly: „Mám z Tebe radost“.
4. Hodnocení je vždy adresné a osobně se obrací k tomu, komu je určeno – k žákovi.

F. Poskytování informací zákonným zástupcům

1. Schůzky zákonných zástupců jsou svolávány 1x ročně, jejich náplní jsou především informace o životě třídy, organizační věci, projednání aktuálních záležitostí, týkajících se třídy jako kolektivu.
2. Zákonní zástupci jsou průběžně seznamováni s „Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků“.
3. O studijních výsledcích a chování žáků jsou zákonní zástupci informováni během konzultačních hodin.
4. Aktuální informace o výsledcích žáků dostávají zákonní zástupci prostřednictvím elektronických žákovských knížek – pravidelná týdenní kontrola třídními učiteli.

II. Způsoby hodnocení žáka

Jsou podrobně popsány ve Školním řádu, jehož součástí jsou: „Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků“. Vedle hodnocení známkou – klasifikací - umožňuje využít hodnocení slovní. Slovní hodnocení dokáže lépe postihnout individuální pokrok žáka a poskytnout celistvější informace o jeho výkonu. Nabízí také východiska pro rozhovor o výsledcích žáka s ním samotným a s jeho zákonnými zástupci. Slovní hodnocení musí být dostatečně konkrétní, zaměřené na jeho výsledky – co žák dokázal, jaké nedostatky by měl odstranit, včetně návodu.

- a) soustavné pozorování žáka z hlediska přípravy na výuku, práce ve vyučování, snahy, píle, výsledků a sebehodnocení
- b) dialog s žákem ve všech fázích vzdělávání z hlediska naplňování cílových kompetencí žáků
- c) různé druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- d) kontrolní písemné práce a praktické zkoušky
- e) analýza výsledků činností žáka
- f) konzultace s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky PPP a SPC
- g) rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
- h) práce se žakovským portfoliem

Zvláštnosti klasifikace v 1. ročníku

a) hodnocení

Mělo by podněcovat pozitivní vztah žáků ke škole a jejich motivaci v dosahování dobrých výsledků.

V počátečním období (září, říjen) vyučující upřednostňují hodnocení slovní nebo pomocí obrázků popř. razítek. Nejlepší práce a výsledky klasifikují stupněm 1. Po zbývajících měsících využívají rozpětí známek od 1 do 3. Klasifikační stupeň 4 a 5 využívají zcela výjimečně. Trvalé výrazné neúspěchy řeší ve spolupráci se zákonnými zástupci a odbornými pracovišti (např. dodatečný odklad školní docházky).

b) sebehodnocení

Škola zakládá žákům jejich vlastní portfolia. Žák si ukládá své práce, sleduje vlastní pokroky, vybírá nejlepší a nejhorší práce, hodnotí sám sebe a sleduje svůj vlastní vývoj. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali ústně zhodnotit svoji práci i práci spolužáků. Hodnotí se průběh práce i její výsledek.

Specifika hodnocení ve 2. – 9. ročníku

a) hodnocení

Ve 2. – 9. ročníku se používají všechny klasifikační stupně. Převažuje výrazně kladné hodnocení žáků, které má motivační charakter. Žáci jsou hodnoceni známkou až po dostatečném procvičení učiva. Žák má vždy možnost známku si opravit. Pokud se žákovi nedaří, je mu věnována zvýšená individuální péče. Společně s učitelem hledá cestu k lepšímu hodnocení.

Při hodnocení práce žáka se přihlíží k míře samostatnosti při řešení zadaných úloh a k originalitě řešení. Součástí každé vyučovací hodiny je slovní hodnocení jednotlivců i celé třídy.

b) sebehodnocení

Žáci se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jejich výkonu. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žáci mohli objektivně hodnotit svoji práci i práci svých spolužáků. Hodnotí se průběh práce i její výsledek. Žáci se spolupodílí na tvorbě kritérií hodnocení, pokračují s tvorbou vlastního portfolia.

III. Sebehodnocení žáka

Žák je systematicky veden k využívání a potřebě sebehodnocení tak, aby zvládl:

- Objektivně posoudit své znalosti a schopnosti
- Srovnávat názory, formulovat své myšlenky
- Přijmout názory druhých
- Naslouchat a vnímat
- Uvědomovat si klady a zápory
- Komunikovat
- Obhajovat vlastní názor
- Hodnotit své výkony, kvalitu své práce a schopnost učit se
- Plánovat metody, jak dosáhnout stanovených cílů.

9.2 Autoevaluace školy

A. Cíle autoevaluace

Jedná se o zhodnocení práce školy za účelem zvýšení kvality vzdělávání v rámci realizovaného ŠVP. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, jejímž prostřednictvím se Zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Tyto informace slouží jako zpětná vazba, jejímž prostřednictvím se uskutečňují kroky vedoucí k zefektivnění výuky, zkvalitnění ŠVP a k utváření klíčových kompetencí žáků.

B. Oblasti autoevaluace

1. Podmínky ke vzdělávání:
 - a) materiální zdroje
 - b) personální podmínky
 - c) finanční podmínky vzdělávání
2. Průběh vzdělávání:
 - a) výchovně vzdělávací strategie
 - b) vyučování
 - c) učení
3. Spolupráce školy s rodiči a institucemi:
 - a) podpora žákům
 - b) spolupráce s rodiči
4. Výsledky vzdělávání žáků:
 - a) dosažené výsledky ve vzdělávacím procesu
 - b) umístění vycházejících žáků
 - c) umístění žáků na olympiádách a soutěžích
 - d) testování vědomostí a dovedností
 - e) sebehodnocení
5. Řízení školy:
 - a) komunikace
 - b) personální práce
 - c) organizační struktura
 - d) plánování

6. Úroveň výsledků práce školy
 - a) plán rozvoje školy
 - b) prezentace výsledků školy na veřejnosti
 - c) přímé náklady
 - d) provozní prostředky
 - e) mimorozpočtové zdroje
 - f) fondy

C. Hlavní oblasti, kritéria, nástroje a harmonogram vlastního hodnocení

1. Podmínky ke vzdělávání

- a) materiální zdroje
 - řešení prostorů školy vzhledem k počtu žáků
 - technický stav budov
 - učebny a jejich vybavení
 - sportovní zařízení a jeho vybavenost
 - vybavení žáků učebnicemi
 - vybavení pomůckami a didaktickou technikou
 - technická úroveň ICT
 - využívání materiálního zázemí veřejností

Nástroje:

Pozorování materiálně-technického vybavení, dlouhodobé plány (koncepce školy, roční plán), dotazníková šetření (zaměstnanci, žáci, zákonní zástupci), rozhovory se žáky a zaměstnanci, zprávy z provedených kontrol (zřizovatel, ČŠI, HZS, OHS,), zápisy z jednání školské rady a sdružení rodičů.

Četnost: 2x ročně.

- b) lidské zdroje

- kvalifikovanost učitelů – rozbor odborné způsobilosti učitelů (1x ročně)
- další vzdělávání pedagogických pracovníků – vyhodnocení plánů DVPP (2x ročně)
- hodnocení pedagogických pracovníků – pohovor, hospitace (průběžně po celý rok)
- sebehodnocení pracovníků – hospitace, rozhovory (průběžně po celý rok)

- c) finanční zdroje

- přiměřenost a účelnost využívání finančních prostředků – rozbor hospodaření (2x ročně)

2. Průběh vzdělávání

- a) výchovně vzdělávací strategie

- strategie na úrovni školy – hospitace, následný hodnotící rozhovor (průběžně po celý rok), srovnávací prověrky, testování odborných firem, ukázkové hodiny
- strategie na úrovni jednotlivých předmětů – hospitace, pravidelné kontroly, hodnotící rozhovory (průběžně po celý rok)

- b) vyučování

- využívání pomůcek
- další úroveň komunikace
- volba vhodných metod práce
- hodnocení žáků

- sebehodnocení učitelů
- individuální přístup

Nástroje: hospitace, pozorování, dotazníky

Četnost: průběžně po celý rok

c) učení

- aktivita žáků
- sebehodnocení žáků, portfolio

Nástroje: hospitace, dotazník, pozorování

Četnost: průběžně po celý rok

3. Podpora školy žákům, spolupráce se zákonnými zástupci a institucemi

a) podpora žákům

- úspěšnost žáků, motivace žáků, práce s chybou
- spolupráce s PPP a SPC
- práce se žáky s poruchami učení a se žáky nadanými

Nástroje: dotazník, zprávy z vyšetření, individuální vzdělávací plány, výsledky olympiád a soutěží, sešity, pracovní listy, PC programy, povinná dokumentace

Četnost: 1x ročně

- prevence sociálně patologických jevů a šikany u žáků – Minimální preventivní program, Preventivní program proti šikaně (2x ročně)
- mimoškolní aktivity – přehled zapojení žáků do zájmových kroužků a dalších mimovyučovacích aktivit (2x ročně)

b) spolupráce se zákonnými zástupci

- poskytování informací – informace z třídních schůzek a konzultací, rozhovory (průběžně po celý rok)
- spolupráce se školskou radou a sdružením zákonných zástupců – zápisy z jejich zasedání (2x ročně)
- zjištění spokojenosti zákonných zástupců se školou – dotazník, rozhovor, informace z třídních schůzek (průběžně po celý rok)

4. Výsledky vzdělávání žáků

a) dosažené výsledky ve vzdělávacím procesu

- analýza žákovských prací, srovnávací práce v jednotlivých předmětech (2x ročně)

b) umístění vycházejících žáků

- přehled o přijetí žáků k dalšímu studiu (1x ročně)

c) umístění žáků na olympiádách a soutěžích

- výsledkové listiny jednotlivých soutěží (průběžně po celý rok)

d) testování vědomostí a dovedností

- dosažené výsledky testování odborných firem (Scio)

četnost: dle plánů na jednotlivé školní roky

e) sebehodnocení

- systém sebehodnocení, aktivní práce s portfoliem

nástroje – portfolia žáků (1x ročně)

5. Řízení školy

a) komunikace

- funkčnost v přenosu informací mezi vedením školy a pedagogy – dotazníky (1x ročně)

- b) personální práce
 - podpora učitelů – hospitace, pohovor, dotazník (průběžně po celý rok)
- c) organizační struktura
 - vedení předepsané dokumentace – kontroly (průběžně po celý rok)
- d) plánování
 - koncepce rozvoje školy – Výroční zpráva o činnosti školy (1x ročně)
 - roční plán práce, týdenní plán práce – analýza plnění úkolů (1x ročně)
 - podpora naplňování cílů ŠVP – aktualizace ŠVP (1x ročně)

6. Úroveň výsledků práce školy

- a) plán rozvoje školy
 - porovnání stanovených priorit pro uplynulé evaluační období se skutečností – dotazník pro učitele (1x za tři roky)
- b) prezentace výsledků školy na veřejnosti
 - průběžná aktualizace webových stránek školy – webové stránky školy (1x měsíčně)
 - zveřejnění Výroční zprávy o činnosti školy (1x ročně)
 - informace o událostech ve škole ve Ždánickém zpravodaji (průběžně po celý rok)
- c) přímé náklady
 - účelné využívání prostředků na pomůcky, učebnice, OPPP, DVPP (1x ročně)
- d) provozní prostředky
 - účelné využívání prostředků na provoz a údržbu – analýza části Výroční zprávy o hospodaření (1x ročně)
- e) mimorozpočtové zdroje
 - účelné využívání prostředků z doplňkové činnosti a přiznaných grantů – analýza části Výroční zprávy o hospodaření (1x ročně)
- f) fondy
 - účelné využívání prostředků z FRM, FKSP, Fondu rezervního a Fondu odměn – analýza části Výroční zprávy o hospodaření

D. Podklady pro zpracování vlastního hodnocení školy

- a) školní vzdělávací program
- b) výroční zpráva o činnosti školy
- c) záznamy z pedagogických rad, předmětových komisí a metodického sdružení
- d) závěry z hospitací a kontrol
- e) výsledky evaluačních testování (Scio)
- f) ankety, dotazníky, hodnotící listy
- g) záznamy kontrolních orgánů
- h) personální a mzdová dokumentace
- i) hospodářská dokumentace

E. Vlastní hodnocení školy – závěrečná zpráva

1. Personální údaje
2. Vzdělávací program školy
3. Počty žáků
4. Hodnocení žáků
5. Průběh a výsledky vzdělávání
6. Další vzdělávání pedagogických pracovníků
7. ICT-standard a plán
8. Zájmové vzdělávání: školní družina a školní klub
9. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaní žáci

10. Akce školy (výjezdy, kurzy, vystoupení a soutěže)
11. Prevence sociálně patologických jevů
12. Program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty
13. Prevence rizik a školní úrazy
14. Spolupráce školy se zákonnými zástupci
15. Vyřizování stížností, oznámení, podnětů
16. Ukazatele rozpočtu a přehled jeho prostředků
17. Finanční vypořádání dotací, vyúčtování a použití dalších prostředků
18. Údaje o hospodaření, ukazatele nákladovosti
19. Materiálně-technické podmínky vzdělávání

11. Seznam zkratek

Zkratky používané pro předměty:

ČJ	Český jazyk	PČ	Pracovní činnosti
CJ	Cizí jazyk	TV	Tělesná výchova
AJ	Anglický jazyk	KS	Kolektivní sporty
KvAJ	Konverzace v anglickém jazyce	VV	Výtvarná výchova
M	Matematika	VkZ	Výchova ke zdraví
Inf	Informatika	HV	Hudební výchova
Prv	Prvouka	SP	Svět práce
D	Dějepis	Vp	Volitelné předměty
VkO	Výchova k občanství	SP	Svět práce
F	Fyzika	ČsP	Čtení s porozuměním
Ch	Chemie	HsČ	Hrátky s čísly
Z	Zeměpis	LDV	Literárně dramatická výchova
Př	Přírodopis	ZTV	Zdravotní tělesná výchova
ČaJS	Člověk a jeho svět	ÚdoTA	Úvod do techniky administrativy

Zkratky používané pro průřezová témata:

OSV	Osobnostní a sociální výchova
VDO	Výchova demokratického občana
MKV	Multikulturní výchova
ENV	Environmentální výchova
MDV	Mediální výchova
VEG	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

12. Dodatky

12. 1 Dodatek č. 1 ke ŠVP Masarykovy základní školy Ždánice vytvořený na základě nařízení MŠMT o úpravách v RVP s účinností od 6. 9. 2024

Tímto dodatkem se doplňuje Školní vzdělávací program MZŠ Ždánice od 6. 9. 2024 takto:

Sportovní kurzy

Součástí programu naší školy je také ucelený soubor sportovních kurzů, které děti absolvují během školní docházky. Celý projekt je sestaven tak, aby v co nejširším záběru mohl ovlivnit způsob života a životní styl naší mladé generace. Snaží se ukázat cestu prevence tolik diskutované otázky a smutné skutečnosti jako je rozpad osobnosti, rodinné tragédie, smrtelné choroby, zvrhlé společenské chování a jednání, úpadek společenských norem, brutální mezilidské vztahy. Společným jmenovatelem jsou drogy a závislost na nich. Všichni známe jejich účinky, ale málokdo si uvědomuje to, jakou tragédii způsobují těm, kteří jim propadli, a ještě méně to, o co nás připravují a jakým způsobem na ně každý z nás doplácí. Na základě získaných znalostí a dovedností v široké škále sportovních aktivit a poznávání přírody, které tyto kurzy nabízejí (stanování, pobyt v přírodě, pěší, cyklo a vodní turistika, lyžování, poznávání vztahů v přírodě, ochrana přírody, vliv lidských aktivit na krajinu apod.), je pak snadné vybrat si svůj osobitý styl, občanský postoj, zájem o sport nebo budoucí povolání. Důležité je, aby v tomto duchu pokračovaly na školách zájmové útvary, které budou umožňovat sportovní činnosti a další vzdělávací aktivity i v mimoškolní době. Již zmíněný systém je určen pro žáky od čtvrtého ročníku po devátý. Každý ročník má svůj týdenní kurz. Začíná se ve 4. ročníku vodáckým kurzem, který je zaměřen na nácvik základních dovedností, jejichž osvojení je důležité pro následné kurzy ve vyšších ročnících. V 7. a 8. ročníku následuje lyžařský kurz a v 9. ročníku vodácký kurz. Kurzy jsou sestaveny do uceleného systému tak, aby svou náplní a charakterem navazovaly na získané dovednosti z předchozího kurzu a současně úměrně s věkem rostla i jejich fyzická náročnost. Zároveň je jedním z cílů kurzů, aby získané vědomosti ze školy mohli žáci uplatnit v reálných situacích, prostředích a naopak. Tyto kurzy již dnes nejsou pouhou teoretickou smyšlenkou, ale vycházejí z několikaleté praxe našeho kolektivu pedagogů, kteří tyto kurzy na škole zajišťují a provozují. Především díky nadšení těchto lidí se mohla myšlenka uskutečnit. Zároveň je třeba říci, že nabídnutí zdravého životního stylu je součástí celé řady dalších prvků, které tak vytvářejí ucelený komplex rozvoje osobnosti. Patří sem mimo jiné též schopnost postarat se sám o sebe, a to ve všech směrech, posilovat imunitní systém organismu formou otužování, poznat a pochopit nezastupitelnou potřebu kolektivu, vytvářet si nové reflexivní vazby s větší variabilitou kombinací při rozhodování, přiblížit netradiční sportovní a tělovýchovné aktivity a v neposlední řadě i poznávat přírodu (svět) a převádět získané vědomosti z lavic do kurzu a života jako nepostradatelnou součást bytí nás všech, kde si ověří správnost myšlenek a jak se některé z nich dají úspěšně použít nejen na papíře, ale i v reálném světě.

Pedagogická rada MZŠ Ždánice Dodatek č. 1 k ŠVP projednala:
30. 8. 2024

Školská rada Dodatek č. 1 k ŠVP projednala a schválila: 5. 9. 2024

Zákonní zástupci byli informováni na plenárním shromáždění školy dne
5. 9. 2024 a následně prostřednictvím webových stránek školy.

Dodatek č. 1 k ŠVP ZV byl zapsán pod Čj.: MZŠŽdá/152/2024

Ředitel školy: Mgr. František Markus
Koordinátor ŠVP: Mgr. Lenka Procházková

Ve Ždánicích 6. 9. 2024

12. 2 Dodatek č. 2 ke ŠVP Masarykovy základní školy Ždánice vytvořený na základě nařízení MŠMT o úpravách v RVP s účinností od 1. 4. 2026

Tímto dodatkem se doplňuje Školní vzdělávací program MZŠ Ždánice od 1. 4. 2026 takto:

Předmět speciálně pedagogické péče

Charakteristika předmětu speciálně pedagogické péče

Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předměty speciálně pedagogické péče mohou zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám. Škola vychází z § 19, § 23 odst. 3 a § 26 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a z ustanovení Přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován speciálními pedagogy školy při dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin, přičemž ve druhém stupni podpory je zaměřen na nápravy v oblasti logopedických obtíží, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, zdravotní tělesné výchovy, nácvik sociální komunikace. Ve třetím stupni podpory zahrnuje předměty speciálně pedagogické péče uvedené ve druhém stupni podpůrných opatření, doplněné např. o zrakovou stimulaci, bazální stimulaci u žáků s mentálním postižením, práci s optickými pomůckami, logopedickou péči, u žáků, kteří nemohou vnímat řeč sluchem, se věnuje rozvíjení sluchového vnímání, odezírání, rozumění mluvené řeči a její produkci, českému znakovému jazyku, dále se věnuje prostorové orientaci, případně dalším oblastem speciálně pedagogické péče. Ve čtvrtém stupni podpory je předmět speciálně pedagogické péče zaměřen na oblasti předmětů speciálně pedagogické péče ve druhém i třetím stupni podpůrných opatření a dále na český znakový jazyk, prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, na prostorovou orientaci, na samostatný pohyb zrakově postižených, na práci s optickými pomůckami, na Braillovo písmo, na bazální stimulaci u žáků s kombinovanými vadami, případně vychází z dalších obtíží žáků, které vyplývají z charakteru jejich zdravotních obtíží. V pátém stupni podpory vychází předmět speciálně pedagogické péče ze specifík obtíží žáka, je stanoven SPC.

Organizace vzdělávání při poskytování podpůrného opatření spočívajícího v odborném zajištění předmětu speciálně pedagogické péče.

Výuka předmětu speciálně pedagogické péče (dále jen PSPP) probíhá podle stupně podpůrných opatření. Omezením je dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin, kterým je naplněno ustanovení § 26 školského zákona, který tyto počty pro jednotlivé RVP stanoví. U základního vzdělávání navíc stanoví i limity pro jednotlivé ročníky:

1. – 2. ročník nejvýše 22 povinných vyučovacích hodin týdně
3. – 5. ročník nejvýše 26 povinných vyučovacích hodin týdně
6. a 7. ročník nejvýše 30 povinných vyučovacích hodin týdně
8. a 9. ročník nejvýše 32 povinných vyučovacích hodin týdně

Pokud školské poradenské zařízení doporučí žákovi jako podpůrné opatření jednu hodinu předmětu speciálně pedagogické péče v prvním ročníku, je možné ji vyučovat nad rámec hodin, které má tento žák v rozvrhu, neboť je to jeho 21. hodina, což je méně než zákonem stanovená maximální týdenní hodinová dotace. Stejně tak by tomu bylo i u doporučení dvou hodin předmětu speciálně pedagogické péče. Teprve v případě doporučení tří hodin předmětu speciálně pedagogické péče by musela být jedna hodina realizována místo některé hodiny v rozvrhu žáka, neboť jinak by došlo k překročení zákonem stanovené maximální týdenní hodinové dotace. V takovém případě se uplatní ustanovení vyhlášky č. 27/2016 Sb., kde je v příloze č. 1 uvedeno, že se hodiny speciálně pedagogické péče čerpají z disponibilní časové dotace. V tomto případě je

jediná volba, a to je využití jedné hodiny vyučovacího předmětu český jazyk, o kterou byla minimální časová dotace tohoto předmětu v prvním ročníku posílena, pokud školské poradenské zařízení nedoporučí jinak.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí žákovi jako podpůrné opatření jednu, dvě nebo tři hodiny předmětu speciálně pedagogické péče v pátém ročníku, budou tyto hodiny probíhat vždy místo některé vyučovací hodiny, neboť učební plán v tomto modelu v pátém ročníku využívá týdenní maxima. Při rozhodování, o které vyučovací hodiny se bude jednat, je na výběr ze čtyř vyučovacích hodin, tj. Český jazyk, Matematika, Informační a komunikační technologie a Přírodověda, pokud školské poradenské zařízení nedoporučí jinak. V případech, kdy po splnění podmínky nepřekročení maximální týdenní hodinové dotace v ročníku a případném využití celé disponibilní časové dotace v daném ročníku nelze zajistit realizaci předmětu speciálně pedagogické péče, musí být využita i minimální časová dotace. V každém případě však nesmí být překročena maximální týdenní časová dotace stanovená zákonem. Předmět PSPP je možno zařadit:

A) jako vyučovací předmět

- od 2. stupně podpůrných opatření, je realizován z disponibilních hodin.

PSPP může vyučovat na I. stupni učitel/ka, který získal/a kvalifikaci podle § 7 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.

Na II. stupni učitel/ka, který získal/a kvalifikaci podle § 8 odst. 2 zákona č. 563/2004, ve znění pozdějších předpisů.

B) jako „nápravy“

- od 2. stupně podpůrných opatření,
- PSPP v této formě nemá osnovy, není uveden na vysvědčení, nehodnotí se,
- je realizován z disponibilních hodin nebo nad rámec výuky při dodržení maximálního počtu povinných vyučovacích hodin.

Zajištění PSPP u konkrétních žáků je vždy podmíněno doporučením školského poradenského zařízení. Toto doporučení bude obsahovat kromě údaje o zařazení PSPP, počet hodin výuky PSPP a kód NFN (normované finanční náročnosti), který ředitel školy uvede do školské matriky v rámci předávání individuálních dat ze školních matrik, aby mu mohly být přiznány finanční prostředky na realizaci výuky PSPP.

Pedagogická intervence:

1. Doučování

- vyučuje pedagogický pracovník,
- realizuje se zcela nad rámec vyučování.

2. Příprava na vyučování

- pomoc při vypracovávání domácích úkolů,
- může být zabezpečena i vychovatelkou školní družiny či asistentem pedagoga,
- realizuje se nad rámec výuky, ale i v rámci školní družiny.

Pedagogická rada MZŠ Ždánice Dodatek č. 2 k ŠVP projednala: 26. 3. 2026

Školská rada Dodatek č. 2 k ŠVP projednala a schválila: 27. 3. 2026

Zákonní zástupci byli informováni prostřednictvím ŠIS Edookit dne 30. 3. 2026 a následně prostřednictvím webových stránek školy.

Dodatek č. 2 k ŠVP ZV byl zapsán pod Čj.: MZŠŽdá/85/2026

Výchova k občanství pro 9. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– uvědomí si právo na informace, povinnosti – úředníků, vyřizování záležitostí na úřadě, naše povinnosti a práva, dodržování pravidel slušného chování – uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství – přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod – rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů – rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady – dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání	Občan a stát Právní systém ČR, právní odvětví	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, sebepoznání a sebepojetí MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VDO - občan, občanská společnost a stát MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti VEG - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV - mezilidské vztahy

Výchova k občanství pro 9. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vyloží okolnosti rozhodující pro volbu vhodné profese – orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí – využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání – seznámí se se Zákoníkem práce – zná obsah pracovní smlouvy – vysvětlí funkci práce v životě jednotlivce a společnosti – správně rozlišuje a užívá pojmy nabídka a poptávka, vysvětlí fungování trhu zboží a trhu práce – uvádí příklady významných výrobních a nevýrobních odvětví – zdůvodní význam sociální péče státu o některé občany – zná funkce peněz, objasní funkci bank – vyloží podstatu fungování trhu – objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny – objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny – na příkladech ukáže tvorbu ceny – popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Člověk a pracovní život Stát a hospodářství	

Výchova k občanství pro 9. ročník ZŠ – tabulka 3

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít – uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu – uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky objasní souvislosti globálních a lokálních problémů – uvědomí si některé významné formy zapojení ČR do mezinárodních iniciativ – sleduje média a hodnotí zprávy související s touto tematikou – zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Peněžní ústavy Mezinárodní vztahy, globální problémy Krizové situace	M - statistiky, grafy Práce s informacemi Z - mapa světa ENV - lidské aktivity a životní prostředí, vztah člověka a prostředí MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VEG - Evropa a svět nás zajímá KK - k řešení problému

Úvod do techniky administrativy pro 9. ročník ZŠ – tabulka 1

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem, postupuje poučeně při jejich poruše – pracuje s textem v různých textových editorech, umí je upravit – zvyšuje rychlost a přesnost psaní, pravidelným měřením zaznamenává vlastní růst výkonnosti – upravuje textové dokumenty v grafické podobě, vytváří složitější obrázky – k řešení problému vyhledává informace na internetu, čte je s porozuměním, třídí a zpracovává, ověřuje jejich věrohodnost a porovnává různé zdroje – formuluje správný požadavek při hledání informací a ovládá vyhledávací atributy – komunikuje pomocí internetu, chatu, vytvoří a používá emailovou adresu – vytvoří prezentaci v PowerPointu a prezentuje ji	Struktura a funkce počítače a běžných periférií Textový editor MS Word, WordPad – opravy, úpravy textu, psaní cizojazyčných textů, symboly a značky, horní a dolní index, jednoduché tabulky, obsahy a rejstříky Internet – vyhledávání informací pomocí různých zdrojů (Google, Seznam, Centrum, ...) E-mail, chat – rychlá komunikace, obchodní spojení, psaní adres, jednoduchých žádostí, ochrana osobních údajů PowerPoint – prezentační program, tvorba společné prezentace na vybrané téma	F INF ČJ – rozvoj slovní zásoby, gramatika AJ, NJ – zvláštnosti pravopisu CH, M – vzorce MDV – kritické čtení a vnímání textu VDO – důslednost, přesnost VV VEG – Evropa a svět nás zajímá OSV – kooperace a týmová práce, asertivní jednání, pochopení názorů druhých ENV, VKO – Náš rodný kraj, životní prostředí ČJ, VKO MDV – stavba mediálních sdělení M VV

Úvod do techniky administrativy pro 9. ročník ZŠ – tabulka 2

Školní výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
– vytvoří v Excelu tabulku, vkládá do ní data, pracuje se vzorci, filtry a grafy – prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trhu práce – posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Tabulkový kalkulátor – Excel – vytváření tabulek a grafů, jednoduché vzorce Volba povolání	

Obsah

1. Identifikační údaje	1
2. Charakteristika školy	2
2.1 Škola, kterou nabízíme	2
2.2 Vybavení školy	2
2.3 Pedagogický sbor	3
2.4 Školní projekty	4
2.5 Žákovská samospráva	4
2.6 Školská rada	4
2.7 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty	4
2.8 Charakteristika žáků	5
2.9 Poslání školy	6
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
3.1 Zaměření školy	7
3.2 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu	7
3.3 Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.4 Postupy vedoucí k naplňování klíčových kompetencí	9
3.5 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných	11
3.6 Poskytování poradenských služeb ve škole	12
3.7 Začlenění průřezových témat	13
4. Učební plán	16
4.1 Poznámky k učebnímu plánu	18
5. Učební osnovy – I. stupeň	18
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	18
5.1.1 Český jazyk a literatura	18
5.1.2. Anglický jazyk	42
5.2 Matematika a její aplikace	50
5.2.1 Matematika	50
5.3 Informatika	60
5.3.1 Informatika	60
5.4 Člověk a jeho svět	66
5.4.1 Prvouka	66
5.4.2 Člověk a jeho svět	74
5.5 Umění a kultura	83
5.5.1 Hudební výchova	83
5.5.2 Výtvarná výchova	90

5.6 Člověk a zdraví.....	97
5.6.1 Tělesná výchova.....	97
5.7 Člověk a svět práce	105
5.7.1 Pracovní činnosti	105
5.8 Volitelné předměty.....	112
5.8.1 Zdravotní tělesná výchova	112
5.8.2 Čtení s porozuměním	115
5.8.3 Hrátky s čísly.....	117
5.8.4 Literárně dramatická výchova	119
6. Učební osnovy – II. stupeň.....	121
6. 1 Jazyk a jazyková komunikace	121
6.1.1 Český jazyk	121
6.1.2 Anglický jazyk	136
6.1.3 Konverzace v anglickém jazyce	145
6.1.4 Německý jazyk.....	147
6.2 Matematika a její aplikace.....	152
6.2.1 Matematika.....	152
6.3 Informatika	164
6.3. 1 Informatika	164
6.4 Člověk a společnost.....	175
6.4.1 Dějepis.....	175
6.4.2 Výchova k občanství	184
6.5 Člověk a příroda	195
6.5.1 Fyzika	195
6.5.2 Chemie	211
6.5.3 Přírodopis	221
6.5.4 Zeměpis	227
6.6 Umění a kultura	237
6.6.1 Hudební výchova.....	238
6.6.2 Výtvarná výchova	248
6.7 Člověk a zdraví.....	253
6.7.1 Tělesná výchova.....	253
6.7.2 Výchova ke zdraví.....	261
6.7.3 Kolektivní sporty.....	264
6.8 Člověk a svět práce	268
6.8.1 Pracovní činnosti	268
6.8.2 Svět práce	273

6.8.3 Úvod do techniky administrativy	276
7. Realizace etické a sexuální výchovy v ZŠ	279
8. Nepovinné předměty	280
8.1 Náboženství	280
9. Přípravná třída	293
9.1 Charakteristika přípravné třídy	293
10. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	322
10.1 Hodnocení žák ve škole	322
9.2 Autoevaluace školy	325
11. Seznam zkratek	330
12. Dodatky	331
12. 1 Dodatek č. 1	331
12. 2 Dodatek č. 2	333